

Bibliothèque numérique

medic@

**Brant , Sebastian. Stultifera Nauis :
narragonice p[er]fectionis nunq[uam]
satis laudata Nauis: per
Sebastianu[m] Brant**

*[Basel : Johann Bergman de Olpe], [1497].
Cote : 6311 (2)*

Stultifera Nauis.

Narragonice pfectionis nunq̃
 satis laudata Nauis: per Sebastianū Brant: vernaculo vul-
 garisq; sermone & rhythmo p cūctos mortaliū fatuitatis
 semitas effugere cupiētū directione/ speculo/ cōmodoq; &
 salute: proq; inertis ignauq; stulticię ppetua infamia/ exe-
 cratione/ & confutatione/ nup fabricata: Atq; iam pridem
 per Iacobum Locher/ cognomēto Philomusum: Sueuū: in
 latinū traducta eloquiū: & per Sebastianū Brant: denuo
 seduloq; reuisa: foelici exorditur principio.

.1497.

Nihil sine causa.
 Io. de Olpe

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Narragonia latine facta

A Iacobo Locher Philomuso: Sueuo.

Eiusdē Epigrāma ad lectorem

Epigrāma

Armīna / sint quīs triuiali sculpta moneta /
Plaude tamē teneris lector amice modis
Cultius eloquiū nobis fuisse putabis:
Si canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos depmimus orsu
Stultiuagisq; viris ^{caluile. Salu fides. Penam qd} transtra locata patent.
Nauibus ergo vagis ventosq; aurasq; fauentes:
Et salubres portus: & loca tuta precor
Cogantur fatui tumido sublidere ponto:
Ne modo: da tutā Iupiter alme viam.
Si foret inter nos ætas Saturnia: pacis
Sancta fides: vitę conspicuūq; decus:
Non iam tot fatuos puppis cumulasset inertes:
Aequora qui ^{deponunt. fiant} fulcant: velaq; picta trahunt.

Epistola Iacobi Locher Philomusi: Ad eruditissimū virum Sebastianū Brant: Iuriconsultum & poetā argutissimū / preceptorē suū dilectissimū.

Epistola ad
S. Brant.

Si fas esset: pceptor iucundissime: exotici ac
barbari sermonis quiddā tuis mūdissimis
auribus inculcare: ^{facit auct} In pnti pludio rudis lo-
quutor audaxq; iuuēt⁹ maib⁹ tuis dedicarē: quod
mihī labor ingenuus: sedētarięq; noctes ac frequēs
lucubratio ^{arant. fiant} peperere. ^{videtur. q. maret. d. m. m. m.} Sed quia te humanitatis splē-
dore conspicuū cenforem video: absq; ruboris mā-

cula ad te scribēdū pueriles excitauī man⁹ : nec enī
 es de nūero eorū Criticorū : q̄ cū & ipsi nihil sapiāt
 ingenii tamē asperitudinē in alios vertunt. nec mō
 alio designatus vultu : alio vocis sono : alio quoq;
 incessu : nec iactātia obsolescentiore^{in solentiorē} : nec superbīa ar-
 rogātiore : nec capillatiore^{in mollescente} (vti maliuoli solēt) meā
 in te iuuenilē obseruatiā manucapis. Memi dulci-
 ter me puerū / stīpēdiis fēlicis achademię sub te prę-
 ceptore meruisse. **Q** dulces cōfabulatōes q̄s sermo-
 ne tuo suauissimō cōditas : publico ī Auditorio te
 p̄fitēte accepim⁹. auribus inq̄ tenellis & adhuc pp̄-
 ter pubertatis mollitudinē strepētib⁹ : salutare ac
 beniuolas solitę tuę faciēdię disciplinas exhibuisti.
 Quotiēns enī in frequēti gymnasio certamina poe-
 tarū grādisonamq; veterū chelyn inflāmaisti ? lepi-
 doq; susurro cantilenas orphicas / delphicasq; per-
 mulxisti ? quotiēns ob phœbi tui dexteritatē laure-
 amq; coronabilē / me ad Aganippidos vireta sca-
 turientesq; Castalii riuulos concitasti ? Quēadmo-
 dum atticę iucūdītatis p̄iceps Demosthenes Pla-
 tonisq; nostri tenellus auditor / oratione quam Cal-
 listratus orator cōcitatissimus / pro Oropo acturus
 ad eloquētię studiū cōmotus extitit. Ita tu charis-
 sime p̄ceptor animū meū primitus ad fēliciores
 studiosę secessus : antraq; iucūdiora / tua affabilita-
 te ac vrbānitate induxisti. Gratias igitur non q̄s
 volumus sed quas nostri pectoris exiguitas valet :
 referre nō dedignemur. Nam si gratiag; actiones
 in hoc epistolio pro infusa eloquētia : proq; musa-
 rum inspiramīne iam tibi persoluere conarer : Nilo
 a.ii.

Chrys. Sur, entusur

Demosthēs.

tici calami argutia: ægyptiæq; papyri crassitudo /
 nostris sudoribus vix satis facerēt. **N**ostre itaq; ru-
 ditatis exercitamenta / hilari fronte iucundissimoq;
 mētis examine trutinabis. **L**audabis discipuli tui
 audaciam: qui sui præceptoris saluberrima rhyth-
 mata: latiali (quāvis dura ac bulbutienti) lingua e-
 rheutonico linguagio vertit. **N**ec id pudoris loco
 habēdū ducō. cū & **F**rāncisci Petrarchę philosophi
Petrarcha. **S**toici: ac **M**egonii vatis sectatoris celeberrī: cātōes
P. Beroaldus vulgares: vernaculaq; dictamīa / **Philippus Beroal-**
dus Bononiēn / & que p̄ceptor meus / omnisq; vetuf-
 tatis candidissimus inquisitor (cui etiam iam dudū
 primas partes in oī dicendī genere **I**talia: felsina q;
 viritū tribuit) in latinū sermonē vertere nō est de-
 dignatus. **I**dē **B**occatii interpretēs esse voluit. **M**ax-
 imi igitur spectatissimiq; honoris p̄miūq; loco dux
 im⁹: q; me sermonis tui vernaculi (quo egregie pol-
 les) interptē esse voluisti. **I**llud nēpe inter p̄cipua
 humanitatis genera locari solet: cū a p̄ceptore di-
 scipulus ad honores egregios eleuat: **T**āti igit te fa-
Isocrates. cio: q̄ti **I**socrates **P**lato q; **S**ocratē / sanctissimū fece-
Theophrast⁹ re. **N**ec cēdo ea in re **T**heophrasto: q; **A**ristotilē pe-
 ripateticoꝝ fundatorē maximū maxī fecit. **E**cq̄d
 priscos cito: cum satis supq; mea inte obseruabil pi-
 aq; veneratio / lōge lateq; per fines **G**ermaniæ: eru-
 ditissimasq; latii scholas / me p̄cone / in tonuit. re-
Hubertinus. stis est mihi **H**ubertinus **C**lericus **C**restētinas: mar-
 chionis **M**ōtisferrati & pedemōtani poeta stipēda-
 rius: apud quem **C**assalę tuam egregiam virtutem
 exposui. **I**nterrogabat enim vir iste apprime docē

tus: orator tersissimus: an etiā Germaniæ fines eloquentiæ ac argutioris musæ dogmata passim seminarent: te aiebā amicū: qui stilo nasū apud n̄rates faceres. Itaq; in verba fidētior factus: te adhortari non desinam: vt in his nostris lucubrationculis fauorabiles assensus: curamq; præsentem adhibeas. non enim dubito: quin crassīs quidā auribus: corde obstinato: impexis supciliis/ scissili palliastro: sutulīq; cētuculo amicti: manus sanguinarias temere nobis impingāt. hōꝝ glutinosarū fauciū latratus: larualesq; ac tortuosas exclamations: celeusmaq; nauticum: cauillum exoticum: sellulariasq; castigationes: te duce: te præside: te quoq; tutore facile superabimus. Est etiam nobis altior cothurnus: sunt nobis syrmata lōgiora: & dexter Apollo cū iucunda camænarum chorea/ nondum edes ac nostra diuersoria deseruit. casta siquidē manu palladis artes: sacrāq; Matheseos arā: thure vapido/ frequētiq; libo veneramur. Igitur: dulcissime fautor: ventis impera: & nauiculis nostris: ac phaselis salubres auras precare. Vale. Datum Friburgi. Kal. februariis. Anno domini. xcviij.

Carmē eiusdē: ad S: Brāt

Carmen ad
S. Brant.

Si mihi nunc p̄an sacros concederet arcus
Verteret innitidos & mea verba pedes:
Et daret arguti cultissima plētra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude: nil tepidum: venerando nomīe dignum
Esse tuo poterit: tu quia dulce canis.
Sive velis numeris facundosnectere sensus:
Seu lyricus chordis: optimus arte vales.
Expertes numeris seu malis condere voces:
Audes magnifico cum Cicerone loqui.
Iam modo plaude: tuis foelix Germaia nymphis
Quas fontes Rheni Danubiiq; fouent.
Non sumus auersi a musis & Apolline dextro:
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates/phœbo duce/venit ad oras.
Scimus & argutos voce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos vnda
Sacra scatet: nec nos Aona prata rigant:
Grecia clara suos potuit lustrare poetas:
Hec quia vicino flumine pasta fuit.
Ad latiosq; lares facilis penetrauit Apollo:
Attulit & secum plētra canora lyre.
Nos tamen/horrendis coelum produxit in oris/
In quibus ingenii est non bene cultus ager.
Sarmatice loquimur: ructamus verba labello:
Craffiloquas voces patria nostra tulit.
Sed postq; Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atq; docere modos:
Manauit studiosa cohors: quę pectine molli

Ludit: & astringit verba soluta pede.
Vtile nam docto multis pallefcere ludo:
Hoc nihil egregius maximus orbis habet.
Virtus & ratio studiorum: premia laudum
Parturit: & tituli stemmata clara parat.
Vatibus & dantur meriti fomenta laboris:
Et retinet laudes diua thalia suas.
Plaude senex nostro viridis quoq; plaude iuuenta
Dictori: vester hoc duce crescit honor.
Pandere scit numeris diui sacra phœbi:
Nil latet Aoniis fontibus huncce virum.
Oscula sepe damus teneris iucunda labellis
Versibus egregiis: dulcis amice: tuis.
Oytinam tecum possem tractare loquelas
Affiduas: nitidos & fotiare pedes.
Quicquid enim sacris phœbi de fontibus hauris:
Candidulis numeris nectis & eloquio.
In lyricis modulis blandissima carmina dictas:
Structilis: argutus: candidus/atq; teres.
Non elegis minor es: te choi sacra philetē
Accipiunt comitem. te sociumq; vocant.
Sed quia non opus est clarū laudare poetam:
Tam facit emeritam pagina scripta fidem.

Sapphicon eiusdē philo-

musi: excusantis ingenii sui paruitatem.

Grandibus possunt numeris tonare

Quos facit Pœan celebres poetas

Quos & aspirant tenere camenē

Numine sacro.

Excusatio
auctoris.

a.iiii.

Mentis hī crassę tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus

Pectore docto

Flatibus sacris agitantur vsq;
Candidi vates monimenta condunt
In quibus fulgent animi furentis

Delphica senſa.

Inclytus vates radios Eoi
Solis inquirīt refugasq; stellas
Mente rimatur: numerisq; condit

Sydera coeli.

Sepe ventorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreęq; flatus:
Frigida & septem numeris reuoluit

Plaustra trionis.

Candidus vates rutilo sub ortu
Colligit versus quia magna querit
Facta: scit causas varias latentis

Reddere mundi

Inclytus vates celebres camenas
Turribus regum venerandus affert:
Resq; describit populi potentis

Carmine magno.

Candidus vates lituo canoro
Bellicos fortis recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocē: &

Prelia cantat.

Inclytus vates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma

V

Induit: lapsus recolit potentum: &

Ardua fata.

Fœtibus tantis mihi non repleuit

Sic sinum phœbus rigido sub antro

Incubat noster labor: & minutos

Concipit orsus:

Ignéis non sum facibus perustus

Quas sacer phœbi chorus/ & diferta

Turba musarum/ lepidis abunde

Mentibus infert.

Ergo supremam veniam precamur

Nostraq; riuo sterili camœna

Fluxit: & sacras violauit vndas

Carmine rauco

Alter in cecis cumulet latebris

Fabulas: tristes canat & labores

Martie pugne: referat ferocem

Militiamq;.

Me iuuat versus humili boatu

Condere: & mentem cythara minori

Rite solari: pariter iocoso

Soluerenervo.

Gratiam: credo: dabitis tenellis

Musulis pigrogenitis sub axe:

Sufficit: nostro siquidem magistro

Crede) placebunt.

Epigrāma in Narragoniā

Iacobi Locher philomusi, ad lectores.

Ad Lectores **N**auem stultorum iucundo scōmate promsit

Ubrant: cuius celebris fama decusq; viget.

Quam Satyrā vocitare queo: nām candida pāgit

Munera virtutum: conterit atq; probrum.

Efficere arguius vix hoc potuisset **H**omerus

Qui tulit veterum prēlia magna ducum:

Sydere sub fausto nascentia fata tulisti

Preceptor dulcis: ingenuusq; comes:

Quos tibi concessit vernacula lingua lepores

In latios vertam simplicitate modos.

Currite qui nostram cupitis conscendere nauem:

Transit ad hesperium iam bene picta fretum.

Alter ad obliquos conuertit brachia remos.

Alter stultigerum candida vela gerat.

Currite: iam properat cursu cōpulsā triremis:

Et mare nunc medium carbasa nostra tenent.

Ad Narragoniam

Psalm. Cvi. **H**i sunt qui descendunt mare in nauib⁹/ facientes
opationes in aquis multis. **A**scēdūt vsq; ad celos:
& descendunt vsq; ad abyssos: anima eorū in malis
tabescebat. **T**urbati sunt & moti sunt sicut ebrius:
& oīs sapientia eorū deuorata est: Psalm. cvi.

Ad Johannē Bergmānū

Ad Io. B. de
Olpe.

de Olpe. Iacobi locher decatostichon.

Tem pore foelici currunt prēsētia cursu:

In quibus **A**onias euehis **O**lpe deas.

Nostrates/claros solus facis esse poetas:

Scripta palatino das quoq; nostra Ioui.

Te duce: multifonus Brant/claro nomine fulget.

Edidit & longę posteritatis opus.

Gloria magna tuis manibus debetur: & vsq;

Debet Thespadium te celebrare chorus.

Imprimis argutis dictata recentia signis.

Roma pares nr̄is nō habet ipsa notas. Vale.

Ad Jacobū Philomusum

Subeūde p̄fectionis Narragonicę: e barbaria in
latiale solum: exhortatio Sebastiani Brant.

Exhortatio
S. Brant.

Nuper ego stultos vulgari carmine scripsi:

Est satis hic noster notus ubiq; labor.

Narragonum quando nobis fabricata carina est:

Theutonico qualem struximus eloquio.

Quam deinde vt volui contexere/forte latino

Scōmate pro doctis: principiumq; dedi:

Occurrere mihi tam crebra negotia passim:

Que versu exorsum/detinuere pedem.

Quo fit/vt inceptū tam dignū opus/ipse reliqui:

Et fregi/calamum quem semel apposui.

Atq; ita destitui mediis palynurus/in vndis

Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.

In re pro inde tibi nostra: preq; omnibus vni

Tradimus omnimodas chare Iacobe vices.

Otius attollas malos: classemq; relaxa:

Antemnasq; suo flamine ventus agat.

Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens

Fac fatuos quosuis per sua transtra loces:

Flecte viam velis: remosq; impelle: rudentes

Excute: quo cursu concita nauis eat.

Incautos fuge sed scopulos/penitusq; latentes.

Scyllam/atq; aduersi monstra caueto mali.

Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta:

Ne tibi collidant ventus & vnda ratem.

Vortice precipitem/caue sis/ne te impetus ullus

Sue procella vorax obruat. inde vale.

In narragonicam profecti-

onem Celeusina Sebastiani Brant.

Hortor adeste viri quos nunc vocat eur⁹: eundem est

Sultorum in patriam/carbasa plena volant.

Tedite narragonia pperere atq; ab littore fune

Rumpite: nec mora sit: vncta carina notat.

Ilicet: obruimur: numerum sine fine videtis

Qui comitatur. eum non capit vna ratis

Nec reputate viam/maribus dumtaxat apertam:

Quin & feminea est copia mixta viris

Peruigil exegit noctes (mihi crede) perhennes

Qui nos collegit: composuitq; rati.

Et merito. quis enim nostrum presentia curat?

Preteritis ve dolet? siue futura cauet?

Contemplator age hoc speculum: quicumq; cupiscis

Scire hominum vitas: interitusq; graues.

Nam qui se/vitamq; suam speculatur in isto

Codice: non dicet se facile esse bonum.

Quod si quis/sapiens sibi/ se nusquam putet esse

Nos inter: cunctis se sciat esse locis.

Ipse ego cunctis locum volui mihi querere forsan:

Inueni in quouis me fore sepe loco

Vera loqui deceat: rumpantur ut ilia stultis:

Illorum nec me iurgia vana mouent.

*Scylla / amor nauti
ne qz ad colu deficiat. de est
monstratio clamor. hinc
hinc de sum. Neguaz
altrator S. Brant.
one solus celestina ratat.
de. fidm hinc. qz rata
in omnia / ratat. Papu.
so d. qz clamor. nauti
one rante. sapientia
de. fuplam. 20.
Dicit celestina que dar
videmur cantum
2. d. 2. nautis clamor
celestina voratus*

Prologus Jacobi Locher:

Philomusi: in Narragoniam Incipit.

Quoniam mecum diu multumque cogitasset: lectorum fauentissimi: de regis humanarum cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatione mea vigilanti/ quod plurimos errorum gradus: quibus humanum genus in precipitium labitur. Ad sanandas igitur mortalium egritudines/ perturbatosque intolerabiles: plerique sapientes ac litterati homines/ fructuosissima dogmata scripsere: quae vulnera mentis laceratae Aesculapio melius sanaret. Quippe apud Graecos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: quae perturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima commiserat. **Socrates.** Vnde & Socrates ille maximus philosophiae cultor primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summam felicitatis finem ponere nequiret: mentis suae contemplationes sublimes: ad moralium virtutum studia contulit: & tantum in philosophia emicuit: ut ipse e caelo philosophiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos perclues ac pernos ad vicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Atheniensium palestra: ea docuit precepta: quae summi boni fontes lipidus recludunt. Post fatum vero Socratis: successit diuinus ille Plato: qui bonam aetatis suae per Plato. tem in morali Sophia consumpsit. nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi? scripsit saluberrimas leges: edificauit

Poetarū
origo.

rem publicā speciosissimā : cōstituit humanā soci-
etatem iucundissimā : imposuit frenū libidīni : igna-
uiā mortaliū ad virtutē excitauit . Tempestate tñ
philosophorū & etas poetarū fulgidissima interuenit.
quę ob dicendi fingēdiq; iucūditatē : nō mediocrē
locū inter eruditōs obtinebat. Quorū quidā hero-
icū carmē : quo res diuinę humanęq; decantari so-
lent : cultissima scriptione celebrarūt . Quidam de
agricultura : alii de planetis & cursu syderū motuq;
polorū . nonnulli de amoris imperiō : vt elegiaci :
Pleriq; de Regum ac principum miserabili casu / vt
Tragici : poemata elegātissima cōposuere . Reliqui
Cōmediā (quā Gręci archēam vocarūt) cū magna
dicendi libertate coluerunt . E quorū numero Ari-
stophanes : Eupolis atq; Cratinus / laudatissimi va-
tes claruerūt . cū enī viderent iuuētutem Atheniē-
sium : ceteręq; Gręcię / omnibus libidīnū generibus
irretiri : occasionē notādi acceperūt : & plano qdē
eloquiō : quorūcunq; sceleratorū hominū vicia ac
peccata libere mordebāt . Ex hac veteri Cōmediā
nostri latini nō inelīgans scriptitādi genus forma-
rūt : & primus Lucilius qdē satyrā latinis dedit : in
qua notatim scelera Romanorū principū : ciuiūq;
priuatorū canebat : salibus multis : iucūdaq; dicaci-
tate totā p̄fricabat urbē . Nō certe istac ratione du-
ctus : vt fandi lascīuiā & effrenatā quandā pcacita-
tem exerceret : sed vt virtutū studia : doctrinasq; sa-
lubres excitaret : & vicia e mediō fugaret . Igitur Sa-
tyra tota latinorū est (vt inquit Fabius / libro decio
Institutionū oratorię : p̄ Satyra quam nos habe

Lucilius.

mus Graii archēā priscā Cōmediā tractarūt. Post
 Luciliū eloq̃o rudē: vrbānitate tamē ciuicāq; mor-
 dacitate nō penitendū auctore: **H**oratius **V**enust- **Horati: s.**
 nus successit. q̃ sermone tersior atq; emūctior: nō
 parū gloriā **S**atyra meruit. **P**ersius vnicū librū re- **Persius.**
 liquit: in quo nomē suū immortalitātī cōmēdauit.

Postremus oīm princeps **I**uuenalis: qui quod in **Iuuenalis.**
 singulis **S**atyrīcis vatribus enituit: id totū suo iucū,
 dissimo dulcissimōq; poemate complexus est. **O**
 mores: o tēpora: vt qd nostrates sapere nō incipi-
 unt? cur vates nō colūt? cur poetae interptes rap-
 fodosq; nō venerāt? **A**n ignorāt q̃ aut pdesse vo-
 lunt: aut delectare poetę: aut simul & iucunda &
 idonea dicere vitę. **E**docent enim quę mala: quę
 bona sint: quid vitia: quo virtus: quo ferat error.
Nam impios/supbos/auaros/luxorios/lasciuos
 delicatos/iracundos/gulosos/edaces/inuidos/ve-
 neficos/fidefragos/temerarios/audaces/temulen-
 tos/indoctos & fatuos/poetę lacerant. **E**cōtra vir-
 tutis cādīdissimos imitatores laudibus magnis ex-
 tollunt: & cuiq; suorū meritorū premia affscribūt.
Cū vero nra tempestate tā pene inumeri sint fatui
 & stulti hoīes/qui neglecto virtutis amore: ad te-
 nebras achuius mūdi illecebras tendant: opepciū
 fuit vt denuo vates aliqs eruditus & vaser resurge-
 ret/qui manifestaria stultorū delicta: vitamq; spur-
 cissimā taxaret. **H**anc scribēdi libertatē: pceptor
 noster iucūdisissimus/ **S**ebastianus **B**rant **I**uriū do **S. Brant.**
 ctor: poetaq; haud ignobil: ad cōmunē mortaliū
 salutē lingua vernacula celebrauit. **I**mitatus **D**an

tē Florētīnū atq; Franciscū Petrarcham heroicos
vates. quī hetrusca sua lingua: mirifica contexuere
poemata. Cū vero Narragonia seu Nauis fatuos
(quā nō inepte Satyrā appellare possum⁹) oībus
gētibus p̄necessaria sūt: op̄ptium esse duxi: vt eā
in carmē verterē latinū: quo exteris quoq; natōib⁹
(qbus nullū est linguae nr̄e cōmertiū) p̄desset. Sūt
enī Gallī: sunt Ausonii: sunt Iberi: sunt Pānonii:
sunt deniq; Grēci: quī id genus dictaīs nō capera-
ta fronte lectitent. At vos lectores date veniā Ia-
cobo Philomuso: si quid ob ingeniolī suī medio-
critatē peccauerit. Est quippe p̄ns liber: cum ad sa-
lubrem sapientiē cōmoditatēq; doctrinam: tū ad
demētīē: stultitiēq; vanitatem expurgandā editus
Intueatur ergo hunc perlegatq;: quīquīs velutī
in speculo/ cōdītōnē vitāq; suā nouisse p̄spexisseq;
laborat: quo foeliti⁹ transigere valeat eū.

Hecatoſtichon in proludiū

Proludiū.

auctoris, & Libellī Narragonici.

Per cunctas resonāt faustissima dogmata gentes:

Orbeq; nūc toto scripta sacrata vigent.

Biblia: quē veterē congeſſit myſtica patrum:

Tura: fouet ſacris pectora noſtra cibis.

Sunt plures ſophiē libri: quibus optima mox

Verſatur ſeries: cōmoditasq; pater.

Admiror tamē hoc: cuncti q; lumine viſo

Doctrinē: in tenebris pectora ceca gerunt.

Ex toto ſalubris mūdo doctrina fugatur:

Nocte igitur ceca fluctuat omnis homo.

Pallas ad æthereas rursus contempta cateruas
 Transiit: & superis seruit amica choris.
 Dexteritas simplex: veri prudentia: cessit:
 Atq; fides: pietas: & probitatis amor:
 Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
 Spernuntur legis & monumenta sacre.
 Idq; quod est peius: tales q; nescius error
 Voluit: & immoto continet vsq; gradu:
 Per fora/p plateas/vicos/madidasq; tabernas:
 Passim stultorum magna caterua salit.
 Caupones: scurrasq; leues: & pharacopolas:
 In precio magno turbidus orbis habet.
 Dotibus explosis animi: sectamur inertes
 Corporis illecebras: desidiâq; malam.
 Est igitur numerus stultorum maximus: orbem
 Qui taminat totum: stulticiaq; fouet.
 Quidam etiam meros toto se tempore stultos
 Cum videant: sanos se tamen esse putant.
 Nil sapiunt homines præcordia crassa gerentes:
 Prudentes nimium se tamen esse putant
 Attamen vt stultos possim cumulare prophanos
 Quemlibet: ad meritum iure notare queam:
 Innumeras classes fingam / longasq; triremes:
 Et naues celeres: veliuolasq; rates:
 Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
 Effeda gallorum: iam sine fine struam
 Nec potis vna ratis stultorū pondera ferre
 Quos gerit innumeris versibus iste liber.
 De numero tanto stultorum qui modo viuunt:
 Accelerant pedibus ad mea vela citis.

Non aliter q̄ si volitet per gramina florum

Turba apium: dulces perstrepat atq; fauos:

Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:

Cnando sequi stultam cogitat vsq; ratem.

Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrū:

Et regimen nauli solus habere cupit.

Currit ad nauem. postremus quisq; veretur

Horatius.

Esse. procul toto flumine vela micant.

Narragonum hec classis / titulo sic iure feretur:

In qua stultorum quilibet esse cupit.

In speculo veluti faciem quis rite tuetur:

Effigiem vultus conspicit atq; sui:

Sic modo de nostro capiat manifesta libello

Signa: quibus vitam conspiciatq; suam.

Seneca.

Seneca.

Nemo caret vitiis: nemo est sine crimine vite:

Ergo stultorum candida vela trahit.

Nec poterit quisq; causa sapienter in omni

Se gerere: & nulla contaminare lue.

Qui bene mortales secum considerat actus:

Et trutinat mentis omnia facta sue:

Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:

Vt modo sectetur remigis vsq; viam.

Quisquis enim stultum depicto stygmate dignū

Se putat: & viuūt simplicitate rudi:

Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:

Et fieri diuę Palladis inde comes.

Sed qui nūc prudens: casus vult esse per omnes:

Nil sapiens / semper noliger esse solet.

Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua

Perlegere: in propriis colligo quos titulis.

Nobilis & clerus: venit huc cū paupere/diues:

Cuius vrbanis carbasa plena sonant.

Rusticus: imberbis iuuenis: curuq; senectē

Turba venit: pueri: stultiloquusq; parens:

Indocti doctiq; simul/longo ordine cincti:

Ad pictas properant/accelerantq; rates.

Fœmineumq; genus: turpis quod sepe voluptas

Incitat: & torquet nō moderatus amor.

Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:

In speculo scelera & perspicere vsq; sua.

Attamē vt quisq; nostri dictaminis orsus

Rite sciat: frontē prębeat oro piam.

Pangimus ad certam multorū hęc scripta salutē.

Stygmate quę mordent duriter omne genus.

Sed si forte malus volet hos confundere risus:

Scriptorisq; vafros dilaniare iocos:

Facundas capiat causas: de codice primo:

Theutonicis numeris qui bene cultus adest.

Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:

Cur multis pro sit fictio nostra viris.

Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetę:

Mordentes populi dedecus atq; nefas.

Hos sequimur: quis studio/linguaq; minores:

At cupimus mores nunc medicare malos.

Est animus tenere multum prodesse iuuentę:

Vt scelus explodat/stulticiamq; grauem.

Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:

Turritasq; rates ad freta nigra traho.

Parcite: si vestris signum de moribus addam:

Stultigeris frontem significemq; notis.

b. ii.

Psalm
xlviii.

Excusatio
scribentis.

Argumētū in narragoniā

Ad humani generis foelicitatē: documentūq; salu-
berrimum: stultorum classis ad **N**arragoniam cō-
structa fulget: quam quidem omnes cōscendunt:
qui de semita veritatis: & apto sani intellectus cal-
le vagantes: in varias & vmbrosas mētis tenebras:
ac corporis illecebras corruūt. potuisset pñs hic no-
ster libellus/non incōcinne satyra nūcupari: sed au-
ctorem nouitas tituli delectauit. sicuti enim prisci
satyrici: variis poematibus cōtextis: scelera ac pra-
uitates mortaliū reprehendebāt: ita nostra hęc pa-
gina. status & conditiones hoīm ad oculos depin-
git: vt tanq̃ in nitidissimo speculo: quisquis mores
& vitę suę lineamēta cōtueatur. **N**olim tamē arbī-
tretur fidus laboris nrī lector: verbū nos verbo mi-
reddere (vt **F**laccus ait) **S**ensus enim dūtaxat no-
tasq; vernaculi carminis simplici numero latīe trās-
tulimus. **Q**uapropter & veniā pręsumptę nostrę au-
datię ab oībus lectorib⁹ nos cōsecuturos cōfidim⁹
si prius ingenii nostri mediocritatem: & teneros la-
nuginis annos cōsiderauerit. poeticas nēpe egres-
siones: & fabulosam obscuritatē studiose pręterii:
natisq; & natiuis verborū structuris: faciliq; sen-
tenciārum iunctura: opus absolui. **N**ostris iccirco
lucubrationibus votisq; quisq; lector bene precari
velit: obsecramur.

De inutilibus libris.
 Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
 Prima: rego docili fastaq; vela manu.
 En ego possideo multos / quos raro libellos
Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

Inutilitas librorum
 Quod si quid prius est
 scripturae impia: oppo-
 nitur: in librorum multi-
 tudine: in silentio de-
 relictis: ut hanc facile
 vocem possit elere.
 Quod si quid in librorum
 multitudine: in silentio li-
 bris plures non est finis
 Sicut ad hunc: p. 1. 2.

De inutili-
 bus libris.

Primus in excelsa teneo q; naue rudentes
 Stultiuagosq; sequor comites per flumina vasta:
 Non ratione vacat certa: sensuq; latenti:
 Congestis etenim stultus confido libellis

Diod. Sicul. lib. 1.

De libris

b.iii

Spem quoque nec parua collecta volumina p̄bent:

Calleo nec verbū: nec libri sentio mentem.

Attamē in magno p̄ me seruantur honore:

Pulueris & cariem/plumatīs tergo flabellis.

Ast vbi doctrinę certamen voluitur: inq̄

Aedibus in nostris librorum culta supellex

Eminet: & chartis viuo contentus opertis:

Quas video ignorans: & vano lumine solor.

Constituīt quondam diues Ptolomeus: haberet

Vt libros toto quęstos vndiq̄ mundo:

Quos grandes regē thesauros esse putabat:

Non tamē archanę legis documēta tenebat:

Quis sine nō poterat vitę disponere cursum.

En pariter teneo numerosa volumina/tardus

Pauca lego: viridī contētus tegmine libri.

Cur vellem studio sensus turbare frequentī?

Aut tam sollicitis animū confundere rebus?

Qui studet/assiduo motu/sit stultus & amens.

Seu studeam: seu non: dominus tñ esse vocabor

Et possum studio sociū disponere nostro:

Qui pro me sapiat: doctasq̄ examinet artes.

At si cum doctis versor: concedere malo:

Omnia: ne cogor fors verba latina profari.

Theutonicos inter ballos sum maximus auctor:

Cum quibus incassum sparguntur verba latina:

O vos doctores: qui grandia nomina fertis:

Respicite antiquos patres: iurisq̄ peritos:

Non in candidulis pensebant dogmata libris:

Arte sed ingenua sitibundū pectus alebant.

Auriculis asini tegitur sed magna caterua.

Ptolomeus
philadelphus.
cuius meminit
Iosephus li. xii

Quia parum studet
parum proficit. glo. i. l.
omnibus t. de q. p. f. a. r.
f. m.

Proverbio. v.

I. de or. iur. l. ij.
p. origenē

proficit

De bonis consiliis.

Ciuilis quicūq; gerit consulta senatus:

Nec sua decernit: verū aliena probat:

Prosequiturq; graui simplex errore potentes:

Proverbio.v.

Ille agit/inq; scrobem tradit vbiq; suem.

**De bonis
consiliis.**

Complures pperant ciuilē intrare senatum:

Vt populi ignauī vanos sectentur honores:

Iura tamen tales ciuilia: recta latentq;

Cōsilia: in tenebris & ceco tramite pgūt.

b.iiii.

Ecclesiast.ii.

De avaritia & prodigalitate
 Pertinet ad proram nauis: cui summa voluptas
 Est in diuitiis/terrigenisq; bonis:
 Gaudia magna putat nūmos seruare dolosos:
 Nec fruitur partis: stultus ubiq; suis.

*Ment' avarum semel
 amittit cupiditate
 astricta: sep' annis sepe
 argenteis linder opulenti
 haurit: annu q' p'de
 sed nec sanctas vniq;
 neq; fuit adit nup
 dicit*

De avari-
 tia.

Qui legit immensum nūmorum pondus & auri:
 Raraq; de partis captat solatia rebus:
 Stultus ad illecebras/ & gaudia sera nepotum
 Congerit hos sumptus: terraq; vorace recondit:

Al. de lura

Ps. xlviii.

Ad stygios penetrat sed cū defunctus auernos:

Ecclēsiasti. v. **E**t vada cocyti tenebroſi pallida luſtrat:

Ps. xlviii.

Nil ſibi diuitię profunt: nil ſortis auarę

Congeries: ſitiens **A**cherontis flumina guſtet.

C de cura.

Furio. l. i.

Stultior eſt timido multū (mihī credite) auaro

Prodigus: acceptis quī neſcīt limina rebus

Ponere: ſed vitiis cenſus largitur iniquis.

ende anay lura. pref.

Et male quęſitis opibus ludibria vendit.

Eſt quī ſollicitis ſtultus compilat amicis

Diuitias: animę nec vult curare ſalutem:

unde l.

Sed vigilare metu trepido nocteſq; dieſq;

Cogitur: vt poſita ſit magnū pondus in arca.

Heu fruſtra diues: inferna nocte ſepultus.

Job. xxvii.

Non tibi delitias præſtabit copia rerum:

Heredesq; tui nullo te munere vellent

Soluere: liuentis fugeres vt tartara ditis.

Tantalus

Tantalus alter eris: glauco quī poſtus aceruo

Vndarum: inter eas ſitibundo gutture flagres.

Job. iii.

Dante. iii.

Largiri debes pro diuo nomine chriſti

Pauperibus: coeli capies ſic regna ſereni.

xi.

Tullius in pa

Optauit nemo ſapiens q̄ in orbe potenter

Regnaret: diueſq; foret: ſed dulce **M**ineruę vt

Dogma ſequi poſſet: ſecura vt viueret aura:

Excellit ſapiens cuncti ſpectacula mundi.

Craſſus. i. q. i.

c. q̄ quidam.

v. craſſus.

Auri ſacra fames **C**raſſum anticipare coegit:

Fata: q̄ iſ cupidus parthoę vafa ſitiret.

Crates theba

uns. xii. q. ii.

gloria ep̄i.

Thebanus ſophiam cū vellet diſcere **C**rates:

In mare p̄iecit nūmoę pondus & auri.

Qui vigilant igitur terrenis rebus: auernis

Cōmendant animas vacuis: ditiq; parentant.

De nouis ritibus:

Quisquis amat ritus pferre & fingere inanes:
Instituens populos sic nouitate rudes:
Is mala dat cupidę ludibria multa iuuentę:
Et stultū manibus stultior ipse trahit.

Unus affirmatio
Lafu ad no dmdia pte
barbe eoy: & pfidit eoy
vestes mediat luffy ad
matet. & par am dno
tempus qfist valde
De mudo ab fradat.

Dob et ci Jument mo
geatib muliebret.
Hlaqz brye dno

Emmz tul. i off.

De nouis
ritibus.

Tempore quę fuerant ignominiosa vetusto:
Atq; scelesti nimis: iam nostra ætate probant
A multis: ritusq; noui seruantur honore:
Laudis erat quondam barbato esse parentes:

Math. xviii.

ii. Regū. x.

Socrates.

Atq; supercilium mento gestare pudico:

Socratis exemplo barbam nutrire solebant

Cultores sophiæ: quorum sapientia mundum

Deferuit: celsas Iouis & conscendit ad arces.

Isocratis
de x. d. c. f. de
de p. d. d. d.

Sed nunc irrepsit morum corrupta libido:

Manauitq; nefas: & vitæ subdolus vsus.

Ecce pudet multos barbam nutrire seueram

Iuuenalis.

Sed vellunt toto excretos de corpore pilos:

Vt seruare cutem mollem: corpusq; supinum

Possint: & stultum casus ductare per omnes.

Sycambri

Crinibus in nodum contortis more sycambri

Aethiopes

Aethiopumq; micat: heu crispas ferre capillos

Fas reputant: & nudos fucati pectoris artus

Pandere: ut ingenuas possint captare puellas.

de byzho. de. c. p. m.

Colla premunt quidam fertis: & torquibus aureis:

Tul.

Et digitos onerant gemmis: auroq; rotundo.

Math. xviii.

O mores hominum: corrupta o tempora: & atra:

x. q. v. c. d.

Nemo nefas censet vestes gestare plicatas:

de de p. d. d. d.
de ann. d. l. x. l. v.

Atq; habitus curtos nimium: tinctosq; colore:

Sicq; palam apparent genitalia membra: pudore

Deposito: & nullo conduntur tegmine clunes.

Quid tunicas memorare varias: qd pallia narrare:

xxi. d. c. q. d. x. b. d.
de g. m. d. d. d.

Fimbria quæ croceo vestit circumdata luto:

Quid ve pedum referam vestitus usq; probrosos:

Moribus Assyrios sequimur: thurcosq; pphanos:

Et recutitorum peiores ritibus: e heu

Germania.

Talía cur pateris pugnax Germania: pelle

deu. d. h. d. d. d. d.

Pelle inq; ritus media de gente pudendos.

Neue tuam perdas famam: deus ultor acerbus

Hos premet: e quorum nascuntur crimina vita.

De Antiquis fatuis.
Ad structū quīs languēs declīno sepulchrum.
Triuerit & metā iam mea vita datam.
Non tamē antiquos fatuosq; desero mores.
Stultitięq; vias inueteratus amo.

*Antiqua fatuitas
 Inueterata dixit ma
 loz. nunc docent p
 tua q opabant p
 A senibus opata d
 guntat: pnta retin
 uer: et pior cetū an
 noz maledunt pnt
 Stultitia ē que nō
 finit ex se*

Inueterata meę dementia crassa senectę:
Non solitos linquit mores: vitam ve priorem:
Sum puer: & centū transacti temporis annos
Connumerare queo: nec enī sapientior vsq;

**De antiquis
 fatuis.**

Esayę. lxxv.

c. ex studiis.
& c. cū in iu
uētate. de pre
sumptionib⁹.de cōse. di. v.
c. vlti. in glo.Danielis
xiii.

Esse velim: pueris stultorum signa ministro:
Stultitięq; meę regimen prescribo malignum:
Et mala viuendi/ mihi testamenta relinquo:
Exēplarq; malū sum/ duxq; & pessimus auctor.
Quod puer edidici: facto monstratur inertī:
Stultus ego semper: tamen hac laudariē arte
Percupio: insanam & sceleris protendere famā:
Et vitium monstrare meum: moresq; pudendos
Audeo: de celebri tanq̃ certetur honore.
Nunc refero per me deceptas vndiq; gentes:
Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum:
Immemor hunc prauū vitę conuertere cursum.
Quin doleo: q̃ non consueto tramite semper
Ire queo: & stultas penitus cōsumere vestes.
Sed q̃a non valeo cursum complere vetustum:
Hęc nato discenda meo: teneroq; nepotī:
Proponam: fingamq; vias ad crimina largas.
Hic alacer/ fatui patris/ vestigia temtet:
Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
Gaudet & ipse parens: natus q̃ crimine maior:
Progressum sceleris superat/ numerumq; malorū:
Spemq; gerit pulchram de nato: quom sua gestat
Signa: quibus vitę male sanos triuerit annos.
Moribus in prauis versabitur illius ætas.
Stultitięq; vias nunq̃ postponet inertēs:
Ergo reget piētę stultorum carbasa nauis.
Proh pudor: effoeta o quid nūc cupis esse senectas?
Semper & in tenebris presentia vota morari:
Inueteratus enim fatuus bene viuere nescit:
Nescit & ex animo fœdos depellere mores.

De doctrina filiorum.

Indulget quicumq; suis ad crimina natis:

Sedulus emendat nec puerile nefas:

Sentiet is tandem damnum/seroq; dolores:

Ascendetq; noue splendida transtra ratis.

De conditione puerorum
Qui parum virgo ad
filium suum qui autem dicitur
illu[m]i[n]at[ur] iustitiam erudit
Noli subtrahere a pueris
disciplinam. Si ei pater
seus in breui non
monet. In breui
probit[ur] ei se a[m]m[is]it[ur] in
tab[ula] infame lib[er]atib[us]

**De doctri
na filioꝝ .**

Stultus erit semper/miser, & cecatus ocellis:

Quem non cura trahit natorum: quẽq; modesta

Vita fugit: teneros animos vt moribus ornet:

Temperet aut opera nascentia fata frequenti.

Non errare vetat: scelerum nec limina claudit:
 Viuendi ue modum natis proponere curat.
Non bene consulitur lasciue (crede) iuuentē:
 Si sine morigero passim ductore vagatur.
 Sicut oues cursum relinquunt pastore remoto:
 Sollicitatq; vagas nimium concessa voluptas:
 Sic tua per sceleris torturā pignora currunt.
Sulte parens: natos cur excusare laboras?
Quā teneri nequeant recti conscendere callem:
 Et sentire nefas: aut veri noscere cursum?
Non ętas mollis: non frontis barba tenellę
 Te excusare potest: teneris sapientia crescit
 Cordibus: & sanctę disponit semina vitę:
Quā melius retinēt pueri documēta tenelli.
Horatius. Nam cecinit quondā Romę Venusinus alūnus
 Quo semel est inbuta recens seruabit odorem
 Testa diu: remanētq; rudis primordia vasis.
 Flexilis est iuncus: salices flectuntur amare:
 Robora dura minus: qđ enī nunc prima moraris
 Tempora frugiferis citius depascere rebus?
 Quid moderata nocet pueris correctio blandis?
 Nam ferulę: morum prębent alimenta bonorū:
 Expelluntq; malos incocti pectoris ęstus.
Priamus Obculpās aliquando graues luxere parentes
 Crimīna natorum: & vitam ingemuere nocentem.
 Adsit in exemplum Priamī fortuna potentis:
 Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altis
 Filius Argolicas properat lasciuius ad oras.
Tarquinius Adsit in exemplum Tarquinī fama superbī:
superbus. Obscelus infandū nati: luxumq; pudendum:

Quo bonastupratę mentis **Lucretia** luxit:
Expulsus regno: latius errauit in oris.
Transulit innumeros ad nos **Catellina** nepotes:
Filius assequitur patrę. vitiisq; vicissim
Indulget: moresq; bibit ratione carentes.
Heu melius pueris nũc consuleretur: inertes
Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:
Prudentesq; bonę laudis sequeretur alumnos.
Peleus æmonio quondam rex clarus in orbe:
Curam magnanimi phęnici indulsit **Achillis**:
Traderet vt sanctos tenero pro tempore mores.
Rex quoq; **Pelleus** magna cum laude **Philippus**:
Per loca **Graiorum** querebar cuncta magistrũ:
Nosset **Alexandrum** qui dogmata culta docere:
Doctus **Aristoteles** tandem compertus: adibat
Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
Artibus ingenuis: dabat & preçonia lingue.
Doctus **Aristoteles** primũ documenta **Platonis**
Candida gustarat: sophięq; exceperat artes:
Antea q̃ teneros studio pascebat alumnos.
Tempore sed nostro dementes cura parętes
Nulla trahit: natos videant vt rite peritos:
Conducantq; grauem digna mercede magistrum.
Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:
Qui vitiis largitur opes: studioq; decoro
Parcit: & ingenii virtutes negligit omnes.
Thebani **Gratis** tristis querimonia fertur:
Si mihi: dicebat: passim clamare liceret:
Vos omnes fatuos vellem appellare probrosos:
Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.

Lucretia

Catellina

Am. descriptio diuino
peletis. dñs. stultore
Tut. q' angustat

philippus

Alexander

Aristotiles

plato

pinab. x.

pneibior. x.

Crates theba

c. i.

Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
 Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
 Prone. xix. Tandem penitet & sceleris permissio mordens
 Eccle. xxii Grandeuū patrem: at sero medicina petetur.
 Natorum quidam sceleratis vndiq; rebus
 Deutro. xxi Se sociant: summiq; Iouis diuina laceffunt
 Numina: nonnulli vitam sine fine prophanam
 Sectantur: vitiumq; petunt noctesq; diesq;
 Atq; relicta malo fundunt patrimonía ludo.
 Quidam delitiis lasciui corporis ardent:
 Et luxu flores consumunt temporis omnes.
 Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam
 Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
 Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
 xii. q. i. ois Artibus ingenuis: studiis nec rite fouentur:
 Genes. viii. Ad vitium faciles sunt: & delicta parati.
 Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam:
 Et morum prestare viam: vitamq; modestam
 Prone. xix Quam salubris docti siquidem doctrina magistri:
 Eccle. vii. Principiū / mediū / finem quoq; prebet honoris.
 Vtilis ad teneros spectat correctio natos.
 Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
 Seneca Que solet: at proprio non est quesita labore.
 Iuuenalis. Profuerit quid enī maiore stemma? quid autē
 Nobilitate tumes? quā non virtute decora:
 Moribus & cultis meruisti o stulte miselle?
 Sepe malos catulos pariūt animalia blanda:
 Sepe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
 Eccle. xxii Sed pater in culpa est: qui nō vult esse seuerus.
 Dogmaq; nec gnato viuendi suggerit aptum.

De delatoribus & litigiosis
 Qui duplici lingua lites & iurgia vendit:
 Et delatoris fungitur offitio:
 Inter contiguos ponēs sua crura molares.
Is precium sceleris sentiet exitium.

Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
 Litibus: atq; homines ad iurgia vana mouere.
 Gaudet & interdum rixis turbare molestis
 Pectora: sic igitur malesani est criminis auctor.

c. ii.

De litigio
 sis & dela-
 toribus.

Prover. xvi. p. xxy

Eccl. xlvij.

Typum p[er]uasio
 Qui insipiens sedit malis:
 i. labit et iugum exardescit
 ho. p[er]uasus? suscitabit lites: et
 xlvij. p[er]uasio p[er]uasio
 Parata sūt deusozib[us] iu-
 p[er]uasus. a. mallei p[er]uasio
 Stultorum corpora
 Qui sūt alia m[er]ito
 lapide sup[er] caput ei
 cadet Et qui sūt
 fodit m[er]ito i. ea

Ecclesiasti. x. Ore tenet virus: lingua mendatia fingit:
 Atq; dolos versat: quibus impugnare nocenter
 Concordes animos & pectora dulcia possit.
 Sepe ferit grauius/pharetrato verberare lingue
 Infantes hominū mentes: moresq; laceffit
 Innocuos vitę: & fautores dispare voto
 Inter se semper versari & viuere gliscit.
 Prouer. xxix Nec tamen interea sentit sibi vulnus adactum
 Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui
 Puer. xxiii. Lingua. sed adueniunt serilamenta doloris.
 Delatore nihil peius: nil turpius vsq;
 Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
 Milleq; pictarum fraudum mendatia subsunt.
 Si videt immoto concordēs viuere nexu:
 Si socios aliquos: fidos seu nescit amicos:
 Elayę. xxxii. Mortiferum virus rauco de gutture ructat.
 Vnanimesq; studet comites a foedere dulci
 Soluere: concordēs queat vt confundere mentes.
 Mox tamen excusat lingue rabiosa/proterue
 Sibila: & infontem se a talibus esse fatetur.
 Et sceleris tegit occulti maledicta perosa.
 Teren. in eu. Sic quidam applausus querunt: cupiuntq; placere
 Istis: de quorum nil sanum pectore manat:
 Fallaces Dauī: Gnatones: & parasiti:
 Heratius. Osores rabidi: balatrones: hoc genus omne
 Garrula mordacis diffundit semina lingue.
 Quisquis amicitie nexum dissoluit: & atro
 Sapiētię. i. Stygmate concordēs maculas: & iurgia vendis:
 Puerbi. xix Indignus vita es presentī: carcere dignus:
 perpetuo: vt careas viuaci luce perosus.

Non sequi bona consilia:
Est: & non: solers/ causa qui dicere in omni
Nescit: & in quouis tempore recta sequi:
Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille
Damnorum fatuus premia solus habet.

Stultus iners ille est: qui prudens vsq; videri
Gliscit: & assueto tractat ludibria cursu:
Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia vafri
Estimat: haud dubio fatuus est stultior illis:

Spene qfha salu
 bna

Est via q videri
 hoi mpla: noniss
 ma aut ei ddu
 cur ad mortem
 Depressit om
 qfha p mptati
 me neglexit
 Ego quoz i Ju
 lictu vzo hiebo
 cu p mptati
 sua calamitab
 Salu aut vbi
 nulla qfha

Non sequi
 bona consilia.

Prover. xiiii. r. xi.
 Abdie. ii

c. iii.

Quorum somnifero mens est cecata furore.
 Sit sapiens: cedo: munitus viribus: atq;
 Dotibus eloqui: tamen hec ignavia nunq;
 Deserit assuetas confusi pectoris artes.
 Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum
 Sena: quibus proprię mentis corroboret actus.
 Effutiunt multi phalerato verba colore:
 Et cupiunt verbis prudentes inde putari:
 Hi terram findunt aratro / temoneq; longo:
 Stultorum gressu tacito monumenta perarant.
 Consiliis en vsq; suis: cœptoq; furori:
 Confidunt: nusq; capitis meliora sequentes.
 Pyrrhus ad ausonios populos non castra locasset:
 Haudq; fuga tantas clades comiserit auctor:
 Callida si cyneę docti consulta probasset.
 Inconsulta ruit bellis priameia proles:
 Hector Achillea misere confossus ab hasta:
 Dum fugit annosi temere mandata parentis.
 Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
 Consiliq; modos: ferro transfixus acuto telo:
 Sera luit meriti malefanus damna furoris.
 Fertur q; gnatum formarit sepe Thobias:
 Vt bona prudentum sequeretur gesta virorum.
 Dum temere annosos spernit Roboam sapientes:
 Innumeras perdit gentes: atq; improbat acta.
 Plura tibi possem priscorum exempla referre:
 Qui dum sectantur propriū caput: & sibi tantū
 Confidunt: veterū & nolunt consulta videre:
 Incurrunt penas meritas: & tristia fata:
 Perpetuoq; trahunt fatuę telluris aratrum.

Prouer .i.

Ecclesi. xix

e. nemitaris].
de consli.Pyrrhus epi-
rotar. Rex.

Hector

Nero.

Thobias

Roboam
Ecclesi. xlvii

De incompōitis moribus.
 Quī tenet incompōtos mores/gestusq; pudendos:
Et gestat vultum mobilitate leuem:
 Maturat fieri stultus:turbamq; profanam
Querit:& assiduo pilea stulta trahit.

*Infantū Infensat
 more vinctel: pph
 tū pū Infensatū
 Indūm Jy deasim
 dāstū. Vltore Jūdi
 sapientiarū assidū
 scit Bonū autem
 mores plusq; dūm
 he opesant?*

De incompōitis moribus.

Moribus ingenuis paucissima turba virorum
 Iam super est: sed enim plures ad crimina currunt:
Et properant gustare nefas: turpesq; malorum
 Illecebras: & sic stultoꝝ imitauer escas. **c.iii**

*Capit. xij
 Ecclesi. i.
 Math. vi.
 Math. vii.*

Treno. 4.
Esaie. lvi.
Math. xv.

Turpibus (heu miseri mortales) moribus omnes
Sunt modo cecati: nec curant munera vite
Candida: nam paribus vitiis iuuenesq; senesq;
Aegrotant: nulloq; gradu distantia mores
Sepat hosce malos: metes nec ad optima trāsfert.

Esaie xiii.
2. thimo. 3.
Sapiētię. xii.

Crinibus intortis quidam ludibria tractant:
Quidam se manibus iactant: vultumq; modestū
Assumūt nusq; leuibus sed moribus vsq;
Se fatuos cunctis ostendūt: seq; perosos
Reddunt: & grauium fugiunt cōmertia rerum.

Iacobi. ii.

Instabilis vita est illorum / stulta / pudenda /
Inconstans / leuis / & cū tempore mobilis omni.
Incessu quidam deformia gesta refingunt
Deformantq; gradus: fatie quoq; mera relaxant
Ludicra: nec quicq; faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis: animus quoq; dissonus: illos
Vexat: & errores oculis & nubila crassa
Obiicit: & mores vita deturpat inert.

ff. de tu. & cu
l. scire.

Qui sapit: & mentem laudatis moribus auget:
Atq; modum vite studet obseruare decorum
Quicq; agit: plausu populi laudatur amici:
Fasq; putat: quicq; sapiens agit ille: facitq;

Sapien. vi.
Ps. cx

Qui grauitate bonos mores coniunxerit vsq;
Incipit (vt docti referunt) sapientia prima
Moribus a cultis: & dexteritate modesta:
Et timor ingenue confert exordia vite:
Et pudor: atq; fides / probitas / constantia / virtus:
Laudatos faciunt iuuenes: claramq; senectam.
Pax etiam tantis virtutibus addita: prestat:
Sinceros vite mores / & candida fata.

De lesione amicitie.

Qui facit iniustitiam
Exercet & potentiam
In viro forsan humili:
Hic facit scrobem tumuli.

*Disolve amicos
 Ne moliantur amicos
 mala: in te habeant
 fiduciam. Qui dñi hō
 facit inimica multo
 inimici. potentes p
 teuer. formeta paten
 tur*

**De lesione
 amicitie.**

Est fatuus vecors: stultus/ferus/atq; malignus
Quius subiectos iniusta potentia stringit:
Et premit insontes nullo de iure subactos.
O iudex attende boni documenta decoris.

Sapien.v.

Eccle.xi.

Non licet iniuste nimium: nimiumque potenter
 Innocuos turbare viros: & iura superba
 Dicere: quæ nequeas illesa mente profari.
Prouer. iiii. **P**essimus ille quidem est fidum qui pungit amicū:
 & .xi. **E**t nocumenta suis rebus damnosa ministrat:
Ecclesi. xxv. **V**erus amicitie gradus est: prodesse vicissim:
Luce. xi. **E**t facere alternis vicibus bene facta propinquis.
Achilles **T**empore iam nostro non producuntur amici:
Patroclus **Q**uales argolicas quondam viguere per oras.
Pylades **F**ilius equoreæ nymphæ formosus achilles:
Horestes **A**tque Menœciades falsis confossus in armis.
Demades **Q**uas pylades laudes: præconia quanta meretur:
Pythias **I**mpiger insanum nusquam dum linquit Horestem:
Scipio **A**tque per ignotas terras comitatur amicū.
Lelius **Q**uid demaden laudo: quod pythia carmine tollo?
Thesens **P**ignus amicitie solido qui adamante ligarunt:
Perithonius. **S**cipio magnanimus libyæ dominator & arcis
Prouer. xiiii. **S**ydonie: charos recte est veneratus amicos:
 & .xxix. **L**ælius ast itidem nobis exempla probate
Ecclesiastici. **P**rebet amicitie: cunctis imitanda per orbem.
 xxxvii. **T**heseus argiuis timor & formido tyrannis
Perithonius. **Q**ui fuit: & stygio victor bene notus in orbe:
Prouer. xiiii. **P**er diras acherontis aquas: per liuida regna:
 & .xxix. **P**er vada lethæi fluuii: per tartara nigra
Ecclesiastici. **P**erithoum fidum comitem fuit usque sequutus.
 xxxvii. **H**eu nunquam tales nunc inueniuntur amici.
Prouer. xiiii. **V**tilitas proprii cunctos iam vexat honoris.
 & .xxix. **N**ulla fides: pietas: constantia nulla relucet
Ecclesiastici. **E**st animus nobis omni pernitiior hasta:
 xxxvii. **N**ec manet incursum mens deprauata benigno.

De contemptu scripturę.

Si quis credere vult loquacitati:
Atq; omni fatuo: videns libellos
Tot scriptos/ anime bonum docentes:
Ad nostros fatuos parat rudentes

Quia ipse in sana do-
 ctina non sustinebat
 sed ad ventile qd audire
 in antiquis: ad fa-
 bulas aut quicquid
 si qd ex more
 vult ad illos peniten-
 tia agere: moyses
 qd habet audire
 Mo

**De cōtem
 ptu scriptu
 re.**

Credere scripturis nolit quicunq; vetustis:
Atq; prophetarū diuinos negligit orsus:
Est fatuus/nugas potius dum querit aniles:
Qz bona cœlicolum sapiens documēta sequat.

ad thimo. 4
 lxxxv

Ecclesiasti.ii. **C**redere qui scriptis non vult: quibus arma salutis
Marci xvi **C**onstant: & fidei firmantur robora sacre:
Iohan.iii **N**on hominis vitam gerit is: quin more ferino
P̄s. xiii. **N**on putat esse deum: nec fata potentia celi:
x. di. c. fi. **N**ec superos trepidat: dominū nec credit olympi.
Nil iuuat assidua quosdam lassare querela:
Atque docere bonos mores: vitamque decoram:
Nec iuuat aetherei depromere munera regni:
Aeternosque choros superū: sedesque beatas:
Nec prodest stygias vndas: erebiq; meatus
P̄s. xci. **P**andere lethiferos: cinctos liuentibus vndis:
Contio quid prodest fatuis? quid lectio sacra.?
Quid prodest recitare sacras per pulpita leges?
Prouer. xxiii **D**ogmata quid prosunt a nostris scripta prophetis?
Sunt adeo obtusi quidam: qui credere nolunt
p̄ucrio. xii. **S**cripturis fidei: & preceptis iure probandis.
At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
Iunc. **N**ec duras barathri poenas: nec verbera ditis
Esse putant: ceco sic ducunt tempora cursu:
Insanoque nimis viuendi errore vagantur.
Luce xvi. **A**nte pedes cernis fidei monumenta sacratę:
Cernis & antiquas leges: christique triumphos:
Nec tamen attendis quid nobis pagina dicat:
Vnde salus animę manat: requiesque perennis.
Decog. spi. **N**on tua simplicitas poterit defendere crassos
cum vir **E**rrores: qui te tandē sub tartara mergent.
Ergo malam/cuncti vitam emendare laborent.
Nam deus omnipotens sceleratos lance tremenda
Ecd. iii. **I**udicat: & varias infert formidine poenas.
Math. xxi. **I**mmittitque animas orco quo luce carebunt.
Luce xiii.

De improuidis fatuis.

Qui non prius scit parare
 Sellam: q̄ vult equitare.
 Si is cadit inconsultus:
 Rísum mouens: erit stultus.

No p̄inde futura
 Sapienter tunc a deo huius
 a malis stultis huius
 a q̄dā Sapienter nō d.
 er. No putabā hoc
 fieri: sed oīno futurū
 p̄inde enenrē
 Dū p̄p̄p̄o nōy a
 fundar.

De impro
 uidis fatu-
 is.

Sunt alii fatui cupio quos rite docere
 Ne semp̄ mentis nubila ceca gerant.
 Incautus fatuus/demens/impuīdus/atq̄
 Ignauus: curat fata futura nihil.

p̄ner. xiiii.
 p̄f. clxxx.

- Seneca. Accidit aduersi sibi cū: non ipse putassem
Dicit: & accepto vult sapere inde malo:
 Ecclesi. xxxii. **N**on tantū lucis presentis cernere cursum
Debemus: sapiens cuncta futura videt.
 Post factū: rebus fatuus qui consulit actis:
Stultitię effugiet vix mala damna sue.
 Salustius. **C**onsultare prius qui scit: securior omni
Tempore erit: nocuū pręuidet omne sibi.
 Adam. **A**nteaq̃ fructum vetitū gustauerat Adam
Si p̃pexisset dedecus atq; nephas:
 De paradisiaco non pulsus gramine / nudus
Exisset: facti pręmia dura luens.
 Ionathas. **A**ntea si Ionathas caperet q̃ dona Triphonis
 i. macha. xii. **V**oluisset fraudes: lethiferosq; dolos:
Non circūuentus strepitu atq; hostilibus armis:
Spectasset populi funera dira sui.
 Iulius cęsar. **I**ulius (externis metuendus Cęsar in oris)
Semper erat cautus: consilioq; potens:
Ast vbi tranquillo vitam ducebat in euo:
Languebant capitis pūda facta sui.
Nam si legisset porrectas ante senatum
Chartas: interitus non properasset atrox:
Ense metunt dextrā linguāq; Nicanoris hostes.
 Nicanor. **N**on erat incepti prouidus ille sui.
 i mach. vii. **Q**ui bene consultat rebus: q̃ pūidus omni est
 Proverbi .ii. **T**empore: felici tramite fata subit.
 & .xiii. **P**rodest quandoquidem cautę meditatio mentis:
Profuit examen: consiliūq; bonum.
Cernimus aduersis vrgeri casibus omnes
Preter consiliū qui sua facta gerunt.

De amore venereo.

Insanos fatuos trahimus cū fune ligatos:

Quisquis amat: passim retia nostra subit.

Decipimus plures: & sautia mēbra sagittis

Percutimus: vulnus nulla medela iuuat.

Qui cytherea venus: sequitur tua iussa / dolosq:

Et pperat diros temptare Cupidinis arcus:

Is fatuus / miseros casus / & fata subibit.

Quas Venus insignes luxu pstrauerit vrbes:

Calamitas amatores

Ne Intendeat fallam
mihic. fan. ei dpt
lao labia mesetud. ei
mtda? oleuqutlu
ei? Nonissima an
M? amara q? ab
futhm. & lingua
ei? acuta q? gladi
bueps

Differe quot volhe
tot fur i amore dolore

De amore
venereo.

Ecclesia. xi.

Prover. v.

Quid de venud
amoris

Troia. Quos homines pharetris olim transfixerit atris:
Cōmemorare quēo: ceciderunt pergama **Troie**:
Priamus. Et cecidit **Priami** sedes: sceptrumq; superbū:
Ob **Paridis** cecum: quo cum flagrabat: amorem.
M. anthoni⁹ **Marcus** romanę princeps **Antonius** arcis:
Non iugulo sua colla truci: lethoq; tremendo
Cleopatra. Fregisset: si non **Cleopatrę** iussa sequutus:
Et si non furia tanta tentasset amorem.
Ouidius Quisquis amat: ratione caret: sine lege: modoq;
puer. v. **D**iscurret: patiturq; graues in amore dolores
Magna p̄mit cūctos: veneris vehemēsq; potestas.
Nemo satis prudens: qui mollia spicula vitet.
Quem feriunt autem: stultus durabit & amens.
Nam sine mente ruit: constanti pectore nusq;
Ambulat: ad veneris semper mandata recurrens.
Quisq; enim pueri pharetris transfixus acutis:
Ouidius. II. **In** vultu nescit bene dissimulare furores.
metha. **Si** non spurcus amor phędram torsisset adultam:
phędra **Non** tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
pasiphae **Pasiphae** thauri non deperiisset amore
Si procul a veneris stimulo secura fuisset.
Nero. **Non** **Nero** foedasset ventrem genitricis & aluum.
Messalina **Non** calidum intrasset proh **Messalina** lupunar:
Si quandoq; faces veneris vitasset & arcus
Ad miseros casus & magna pericla cupido
Subdolus & fallax sexum deducit vtrumq;
Addo his infames draucos/paticosq; cinēdos:
S. Brant **Quos** contra/vltrices flamen/leges quoq; surgāt:
in autē. vtnō **Horret** enī humanū genus hęc cōmertia fēda:
lux. cō. na. **Ob** quę flāmiūomo perierunt imbrę **Gomorre**.
col. vi.
Sodoma

De peccantibus sup dei misericordia.
Quisquis forte putat sola pietate moueri:
Et iustum pariter non putat esse deum.
Q parcat vitiis semper miserator iniquis:
Humana penitus hic ratione caret:

Nunc fatuos referam quorum vesania crassa
Polluit hunc mundū vitiis / & more prophano.
Sunt quidam tantę nunc impietatis : vt vsq;
Sancta dei spernant posito decreta pauore:

d. i.

Peccat sup da mia
 De multo pmo e ad m
 feruordia q ad pena de
 lundicta. No hy miseri
 cor q affidnt peccam
 unde nullus ex pter
 donec peccare no possi
 Penitentia ei sero hinc
 timilib solei de pperie
 Qu ergo enate qd
 iustici es / age pe
 nitecia du san et

De peccā
 tib⁹ super
 misericor
 diam dei.

De pe. di. qz dimittit
 Danielis. iii.
 Spph. iii.
 xiii. di. dia
 De pe. di. di. nll.

Eccī .v. et xci **I**s quia sit cunctis miserator gentibus: atq;
P̄s. lx xxv. **I**uditium non grande ferat: de crimine mundi:
Sit pius atq; bonus: nec iam mortalia curet
P̄s. cv. **O**mnia: peccanti liceat sperare frequenter.
Humanum est peccare quidem: delicta parentes.
Fecerunt nostri: quę nos tortura manebit?
Alter ait comitū: non sunt pia regna/ vel aucis
Facta poli: aut brutis: veterū scit scripta referre:
Historias recitat: chartasq; & bibliopolas:
Allegat peccasse patres: hominesq; priores:
Ecclesiastes. i **Q**uod nouum non sit scelus vllū tempore nostro.
Attamen (vsq; velim) peccator pensitet illud:
Quod delicta patrum nunq̄ in punita fuere:
Exodi. xx. **S**emper habet vitiū trutinam poenasq; sequaces.
Sodoma | **N**on sodomę luxus: non magna superbia Romę:
Roma | **N**on furor in Moissen toruus: rabiesq; Pharonis:
Pharao | **E**ffugit iustam cęlestis iudicis iram.
Sapient. v. **D**at spaciū ad peccata deus: nō omnibus horis
Peccantem punit: tamen impia facta malorum
Iudicis æterni sententia tristis in orbe
Iob xxi. **P**ersequit̃ stygiō: tenebris flāmisq; seueris.
Eccs ix. **Sit** licet vsq; dei pietas immensa: fauorq;
Luce. x. **G**ratia sit numeris nullis p̄scripta/ modoq;
P̄s. xlvii **N**on tamen a summo diuina astra tonante
Sapient. i. **D**iscēdit: iusti remanet sed dextera regis.
Isaię .i. **T**empore si nostro/ poena sine/ crimina currunt:
Morte sed ęterna trepidanda piacula soluent:
Deutro. 23. **O** male sperantes: magnus sup ęthera p̄nceps
Ecclesi. ii. **I**ustitię normam semper legesq; tenebit
Cum quibus ad fetidum sceleratos trudet auernū.

De fatuis edificandi inceptibus.
Qui vult nunc edificare:
Et quid magnum attentare:
Sumptus debet pensitare:
Quibus possit hoc parare.

Incipit s. no. p. no. p. no.
 Qui edificat domum suam
 Impendit alio q. q. q.
 colligit lapides suos. h.
 lyene. De q. edifi-
 cat domum suam i. i. i.
 na s. cenam suam. h.
 iudicio. Ita expendit
 q. d. d. i. i. i. i. i. i.
 quid super. p. ne.
 cessitate sup. i. i. i. i. i.

De fatuis
 edificandi
 inceptibus

Quisquis opus magnū tentat cōponere: sumptus
Antea nec reputat: nec tempus cōputat ipsum:
Est fatuus plane. sapiens vero extruit illud
Quod potis est: tentatq; nihil quod ferre recusent

xxii. q. ii. fa
 ciat

E. ii. xi.

d. ii. h. ii. xi.

Vires: & rerum census: nūmīq; paterni.
 Coeperunt multī struere alta palatia/ & gēdes:
 Nec vires valere suę: sumptusq; futuri.
 Penituitq; operis tandem illos non bene cepti:
 Nabuchodo. Rex Nabuchodonosor fastu cōmotus iniquo.
 Q; manibus Babilona suis/struxisset/amenam.
 Danielis 4 In caput illius tandem plaga magna refluxit.
 Quam recinīt nobis patrum sincera vetustas.
 Excelsam turrīm produxit in æthera Nemroth:
 Nemroth. Quam tumidi nunq; possent disrūpere fluctus:
 Genes x. Imperfecta tamen molis structura remansit.
 Diuitias grandes & plenos poscit acervos/
 Eccle. xxi. Qui molitur opus manibus cōponere vastum.
 Ieremie xxii Vsq; adeo quidam fatui sunt qui satis illa
 A cunctisq; irrident stloppo atq; cachinno.
 Magnificas gēdes: opera & sublimia: pauci
 Lucullus Tentarunt veteres: potuit fecisse Lucullus.
 Crassus Istuc & Crassus: quo vix opulentior vllus
 Floruit: Assyrias qui sparsit sanguine carras.
 Quisquis magna cupit: factū quoq; nitit ingens:
 Sit cautus: nūmosq; suos/ & computet arcam.
 Quid possint vires rerum: quid parta facultas:
 Ne risum multis creet: & ludibria tollat.
 Nempe alias operis cepti: atq; impena laboris
 Perditur: incassum molesq; incepta videtur.
 Servius i. en Inceptare nihil/ melius/ q̃ linquere cœptum.
 in antē. de nō Qui facit id: damnū is sentit: labemq; notamq;
 alie. col. ii. Omne hominū inuentū tandem cariosa vetustas
 Eccē. iii. Conterit: & rapido consumit insuper quo.

De inutilibus diuitiis.

Diuitias molles clausa qui continet arca:

Et conseruat opes: cōcumulatq; suas:

Vsq; adeo / vt miserum nunq̄ soletur amicum:

Hic aliquando petet cum nihil accipiet /

Diuitiarum sollicitudo

Non amari et i diuitiis impie
no expectat sibi i die obductionis
p̄bente. Nihil p̄cepti the-
sauri impetatur. Insuper de
liberabitis a morte. De vobis d
iutib; q̄a h̄etis h̄i q̄solatione
vray

Diuites pauperes obman-
ant sibi vobis q̄i iudic-
ep̄ dūc

De inutili
b⁹ diuitiis

Plurima stulticia est: votum quoq; inane putamus

Q̄ colitur tantum funesta pecunia: & ingens

Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi.

Diuitiis lectis maiores danť honores:

Eccl. v. prou. x.
Luce. xvi.

prou. xxv.

d. iiii.

Job. xxviii. p[er]f[ect]o. xlviii.

Prouer. xxviii.

puer. xxviii.
Horatius. 2. fOuidius. i. fa
puerbi. xliii.
Iuuenalis.

Eccle. xlii.

Prouer. xix.

Ps. xxxvi.

Eccle. iii.

Ps. xxxviii.

Amos. ii.

Prouer. xi.

Math. xix.

Marci. x.

Luce. xii.

Thobie. iiii.

Quā sophiē. meliore gradu stant munera ditis.

Nil mores colimus sanctos: virtutis amator

Nullus adest. animos confundit copia rerum.

Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor:

Dives in exhausta nūmos qui possidet arca.

Curia sola patet diti/prudensq; senatus:

Solut habet laudes. conquirat solus honores.

Solut amicitias: licet has virtute meretur

Nulla: sed nūmis donantur prēmia tanta:

De censu in primis: de moribus vltima semper

Questio: quot pascat nūmos: quot iugera campi?

Quantū quisq; sua nūmorum seruat in arca

Tantū habet & fidei. iuret licet: & samothracum

Per veteres aras: contemnere fulmina pauper

Creditor: atq; deos/diis ignoscentibus ipsis.

Quandoquidem tales sanctissima diuitiarum

Maestas tollit titulos: & nomina confert:

Diuitibus lepores: pisces: auiumq; sapes

Atq; apri clunes: & quicquid dulce macellum:

Mittitur: ast vacuę semper stant paupis edes.

Ah vesana fames! & rerum dira libido:

Quid tamē hoc pdest? quod deuorat oīa auarus

Semper habens: nihil & ieiuno sufficit ori?

Nec modus aut requies: nō hūc cumulauit aceruū

Is sibi. sed lites subitas post funera linquet.

Vtilis est nūmus multis: inglorius illi

Qui nescit seruare modum: legemq; modestam.

Qui nil pauperibus doni elargitur amicis:

Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet:

Nec capiet vultu placido sua vota precesq;.

De obsequio duorum dñorum.
 Ille duos lepores venator captat in vno
 Tempore: per sylvas quos canis vnus agit.
 Qui cupit ardenter dominis seruire duobus:
 Hic plusq̃ poterit: sepe agitare volet.

Stultus & is: sūmo qui vult magnoq; tonanti:
 Et mūdo pariter querit seruire pphano.
 Nam veluti dominis qui vult seruire duobus
 Raro fit: vt talis semp sit gratus vtriq;.

Math. vi.
 Luce, xvi. *et in*

Seruire duobus

Nemo potest duobus dominis seruire
 et xpo. et. autem de deu.
 gng. c. dñis fallacis
 aut ei vni odiet p. alio
 diligit: aut vni adheret
 p. alio gñere. Non po-
 test quis seruire deo et
 mammon. Qui ad vnu
 festinat nemi? bene p-
 agi.

plurimū iurāt? mō
 ē ad singula seruiat
 Cor inquit duobus
 dñis nō habebit
 successus

De obse-
 quio duo-
 rum dñorum.

glo. in l. fi. c. **Q**ui captare duos lepores conatur/in vna
 de allef. **H**ora: venator comitatus cum cane solo:
 Vix sibi contingit leporem q̄ subleuet vnum:
 Raro ferit metam: signataq̄ stygmata luto:
 Qui pharetras multas tendit/variāsq̄ balistas:
 xvi. q. i. pref- **Q**uisq̄ multa suis humeris imponere regē
 biteros **O**ffitia: & solus vastos vult ferre labores:
 glo. in c. accu- **D**ifficile est: semper licitum si seruet/honestū &:
 latus de here- **N**unc huic/nunc illuc raptus/sine fine vagat:
 li. vi. **N**ec pede sic stabili poterit constare/locoue.
 Aequora nunc sulcat: trabibus nūc p̄ mare currit.
 c. diuersi de **I**am terram ignotam querit/gentēsq̄ pererrat
 clc. con. **R**aro diu perstat qui bina negotia gestat.
Qui facit vt placeat multis: hunc semp̄ oportet
 Eccl. i. v. **Q**uemlibet astute blandis palpare lacertis.
 Si quid & aduersi contra se percipit: vsq̄
 c. cū singula **P**erferat: offitiis queat vt seruire duobus.
 de p̄beu. li. vi **V**erba det ingenuo quę sint permixta lepore:
 lxxxix di. c. i **E**t quod sit placitū faciat semp̄q̄ loquatur:
 Blandidulis cunctos verbis/manibusq̄ salutet.
 Eccl. i. et ii. **C**eruicem domini succis: & pectus inungat
 Iacobi. i. **I**llecebris: quo sit solita non maior in aula:
 Et caueat ne quē ad turgentē concitet iram.
 Hic quia p̄grauidā gestat cū pondere molem:
 c. quia i tātū **O**tia rara simul: mentis rarāq̄ quietem:
 de preben. **A**ttamē offitii numerus pluralis/auentem
 Efficit. vt lucri sudores perferat atri.
 xxi. q. i. cle- **S**anctius & melius: domnino seruire probato:
 ricum **A**tq̄ vno: possis cui per benefacta placere
 Eccl. ix. **Q**uam dño vsq̄ nouo famularier omnibus horis.

De nimia garrulitate.
 Qui linguam frenat: rictus compescit & oris:
 Mens angore huius tristitiaq; vacat.
 Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut
 Quæ pullos prodit murmure pica loquax.

Omnes natura bestia
 a volucribus & serpentibus
 ceterorum domat: a na
 humana lingua aut
 nulli homo homo dom
 re pot

Qui custodit os suum
 custodit animam suam
 qui autem inconsiderat
 & ad loquendum sent
 mala

De nimia
 garrulita
 te.

Garrulus atq; loquax q tempore blaxterat omni:
Ad nauē is properet fatuam: conscendat in arcē.
Carbasa ventus agit: fatui propate loquaces.
Sunt plures quorū est summa oblectatio vitæ:

Prouer. xiii.
 Ps. cxxxix.
 Ecclesiasti. ix.
 Iacobi. iiii.

- Ecclesiast. v.** Summus & affectus linguā exercere procacem?
Dum tangunt: quod nemo volet tetigisse: merent
Inuidiē telum: melius tacuisse profecto
Qui reticere potest cum magno forsan honore:
- Prover. xvii.** Attamen eloquitur: nec vult compescere fauces:
Incurrit quandoq; grauis discrimina noxę:
Et casus miseros. melius strinxisse labellum.
Respondet qui sponte sua: non ante rogatus.
- Iob xv.** Se fatuum insullum cunctis exponit: & offert
Prover. xviii Obscenę pariter cōmissa pericula linguę.
Sunt fatui plures qui garrulitatis iniquę
Letitiam capiunt: & linguę gaudia vana:
Quę tamen interdum pēna plectunt acerba.
- Hieremie 18.** Multos lingua procax casus sufferre coegit
Osee vii Angustos: quid enim fallax delatio prodest:
Linguosus/sua cum phas est malefacta fateri:
Atq; sacerdoti culpam proferre: silescit:
Nec verbum ructare potest: dum prēmia cęli
Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
Multi prudentes & sani forte fuissent:
Si se non proprię fēdassent verbere linguę.
- Pica** Adsit in exemplum miseris/normamq; salubrē
Pica loquax. pullos quę garrulitate frequentī
Prodīt: & ad nidum nimio clamore susurrat.
Pauca loqui: & castę seruare silentia linguę
- Eccs. v.** Tutius & melius. qui respondere laborat
puer. xxv. Omnibus: incurrit damnū quandoq; molestū.
Sermo placet modicus: moderato tēpore fusus.
- Eccs. iiii.** Virtus clara qdem est tutum seruare labellum.
Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.

Inuenire rem alienam & non reddere
Inueniens aliq̄d proprios quod seruat in vsus
Istud & inuentum cogitat esse suum:
Tanquam iusta dei sinat id retinere voluntas.
Hunc demon fatuum decipit atq̄ ligat.

Rem alie-
 nam inue-
 nire & nō
 reddere.

Feruior auaritię mea non sinit vsq̄ silere
Carmina: sed satyram tendere vbiq̄ meā.
Iccirco fatuos merito hīc dicemus inertes:
Qui sua non solum: verum aliena tenent.

xiiii. q. v. si
 qd inuenisti.

I. cū querebat **I**nueniunt quidam thesauros: res alienas:
C. unde vi

Visibus obseruant hęcq; reperta suis:
Et tenebris cęcis adeo sua pectora firmant:

Vt credant superos hęc tribuisse deos:

Non curāt ad quem dominū res perdita spectet:

Quod fortuna leuīs obtulit: vsq; tenent.

Audi: quem tanta trahit impietate cupido

Audi: nec renuas hęc documenta precor:

Augustinus. **A** casu si res alienas inuenis: illas

Esse tuas nunq̃ credas: aliena profecto

Sunt ea. quęso tuos: si quos in pectore sensus

Vsq; geras: censor consule stulte tuos:

1. petri. iiii. **A**n bona q̃ proprio non sunt quęsita labore

Dentro. vii. **R**ite tenere queas: impius error adest.

Inuenias aliquid: quod nullo iure parasti:

Ad dominū debes mittere sponte suum.

Angel. insti. **S**i non est notus / res ad quem perdita spectat:

dere. dimi. i fi **N**escis & heredes quos bona iure manent:

Inventas debes tunc res in pauperis vsus

Vertere: mendicos hisq; iuuare viros.

In proprios vsus qui vertit res alienas:

Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:

Hic acherontęis animam demerget in vndis:

Excrutians sese perpetuaq; siti:

Thesauri raptor nil a pędone dolofo

Distat: res raptas prauus vterq; premit.

xxxii. dif. **E**n deus omnipotēs: teq; extra/atq; in cute noscit:

erubescant **A**ctus deinde tuos: noscit & ingenium:

Hiere. xvii. **I**nuenies / si quod sacra iura tenere vetabunt:

P̃s vii. **R**edde: nec inuentis pollue corda malis.

In regula pec

catū li. vi

De eo q̄ in alios aīaduertit / & met peccat:
Quīquīs iter planum poterit transire viator:
Quod monstrat posita dextera fixa via:
Attamen in ceno: atq; situ: crassaq; palude
Ambulat: is sensu / seu ratione caret.

*Deinde docendo / a male lu-
 mendo / deū iustitū quē
 te gēnauit debeat
 Quī videt vitiū / 2 fā
 deturora: alibi ei vade
 solū sine mora*

*Epitaphiū cūlibet aliq̄
 dāna videt*

*Ad discipulū dīppia
 q̄s fūsi habet*

De eo qui
 ī alios aī
 aduertit &
 met peccat

Peruolat ad nostros / censorum turba / phaselos:
Qui procul aduertunt aliene crimina frontis:
Castigant facinus: quod nec cōmittere abhorrēt
Et proprias vitii sordes / seclerisq; patrati

xl. d. c. i. f. p. m.

*q̄to. f. p. m. f. p. m. c. c. a.
 de f. p. m. f. p. m.*

iii.q.vii.indi
 cet etc. in gra
 mbus. **A**bcondunt maculas: alios taxare parati:
Omnia facta hominū temere in conuitia vertūt.
Ridiculum nasum tollunt grandesq; cachynnos.
Nec tamen aduertunt q̄ sautia membra malorū
Gestent. & morbos vitioso in pectore natos.
Sepe manus fixa in directo tramite campi
Monstrat iter rectum: p̄ quod nō ambulat ipsa.
 iii.q.vii. tria **S**ic faciunt tales/hominū delicta notantes:
Nec propriū censent facinus: vitamq; pudendā
 Math.vii. **Q**uiq; volunt oculo de fratris sumere spinam:
 Luce vi. **I**nspiciant se ferre trabem: pondusq; molestū.
Multi se **C**urios simulant: duosq; Catones:
Fabriciosq; probos: simulant sanctosq; Metellos:
 Esaię.ix. **M**ulti Socraticam tentant ostendere frontem: &
Grande supercilium: quorū tamen impia vita est.
Et quorum tacita sudant p̄cordia noxa.
 Cicero **N**unc **C**iceronis adest sententia clara disertī
Qua docet: vt nullus peccata aliena fatiget:
Hic nisi sit vacuus vitiis/ & criminis expers.
Multa tibi possem dare nunc proueria patrū.
 Luce iii. **N**am veluti medicus qui alios sanare medelis
Molitur: nec se poterit sanare medendo:
Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
 i.q.i.multi **G**liscit: & in propriis delictis turpiter heret.
Sunt plures: aliis bene consultare sciunt qui:
At sibi met nequeunt licitum suadere & honestū.
 xliii.di. fitre
 cor xl.c.fi. **V**os quoq; presbiteri: populo qui concionatis
Iussa dei: fideiq; simul p̄cepta sacratę:
Quando alios homines verbis culpatis & ore:
Vita sit immunis vestra & sine sorde probata.

De contione sapientie.

Quem sacra delectat diuū sapientia: quicq̃

¶ Pectore flagrantí dogmata sancta colit.

Hic cunctis prestat: clarosq; meretur honores:

In celo datur & digna corona sibi.

Uggno pammili Dile
gibile Infanta. Stulticia
ea q̄ sibi fuit noxia in
pient. & impudentes
dolum suum. concu
nim ad uicā corruer
fion. Desole fa o
miseri cal cognosce
re. Quid sum? a
quidna vultus q̄
quid? ordo. Quid
das? a

De contio
ne sapien-
tię.

Clamat voce graui populo sapientia cuncto

○ genus humanū ad nostram concede cathedrā.

Discite quid recti doceant mea verba/boniq:

Discite mortales castę monumęta Mínerę e. i.

p̄ter. i. & viii

Per J. M. S.

e.í.

- Et sacre pariter sua dogmata discite lingue.
 Stultitiam crassam tota deponite mente:
 puerbi. xiii. Querite doctrinam/qua constat vita/salusq.
 Querite dulce sophos: funesta pecunia nusq.
 Alliciat vestros animos ad crimina spurca.
 Sardoniches fuluos superat sapientia/ & aurū:
 Argentūq; simul/gēmas/nitidosq; berillos:
 Non Adamas melior:nō est Magnesia cautes.
 Est maior toto sapientia puida mūdo.
 Quicquid & optari poterit:nō prestat aceruū.
 Aequalem sophie:cunctis prestantior ipsa est.
 Ecclē. xxxvii Nil habet equiualeus: similis nec gloria fulget.
 Consiliis princeps toto dominatur in orbe.
 Temperat hęc vrbes: populos: magnūq; senatū:
 Corporis hęc prebet vires: & corda polita.
 Clamitat ad cunctos sapientia: voce tubali:
 puer. viii. Me duce sceptrā tenēt reges/rutilasq; coronas:
 His mores legesq; dedi de pectore sacro:
 Ecclē. xxi. Me duce principibus regna obseruant auita:
 Ac per me gentes: sincera lege reguntur:
 Quę mala stultitię fugiunt:cęcosq; furores.
 Qui me rite colit:q; me veneratur:amatq;
 Hunc veneror:mitisq; sequor/cū laude perhenni:
 Prouer. iiii. In me diuitię sacre:thesaurus & ingens:
 Et bona foelicis consistunt premia vite.
 Me deus eternus diuino numine obumbrat:
 Nataq; de cerebro:sum maguū & sparsa p orbē.
 Celestis per me maiestas cuncta parauit:
 Et sine me nihilest in celo/atq; orbe creatum.
 Prouer. i. Inspiciens igit qui non mea dogmata tractet.

Iactatio & confidentia fortune

Se fortunatū/fœlicem/seq̃ beatum

Qui putat: & forti nemiū confidit iniquē:

Laudat & extollit fortunam: sentiet olim

Cum minime retur: tectum crepitare domūq̃.

Hic quoq̃ dignus erit nostra rate/siue lyburno

Prouehi: & insipidum stultus adire chorū:

Qui iactabundus fortunā semp in omni

Arridere sibi reputat: atq̃ cupit.

fortune vantiab

Suauiss. humane p̃p̃tatis
 deū iudiciū eternū dānati
 om̃is est. De p̃p̃nato p̃o
 noli esse fūc mētū. neq̃
 adūnab p̃m̃ fūz p̃enati
 Misericordia est. Iua al
 illo nō p̃p̃nari. z i p̃o
 zē p̃p̃nari. Iua illū
 Iento ei quādū ad b̃m
 dūcū fū. dūm̃a p̃o
 cedit. Iua. t̃arditate q̃
 fūp̃h̃a. q̃oam̃ale con
 pensari

Iactatō &
cōfidentia
fortune.Dm̃?
puer. xxviii.

e. ii. l. r. 7 b.

Et iactat q̄ se gremio fortuna benigno
Respiciat: sint & p̄spera cuncta sibi:
Esaie lxx. **O** fatue: enormis quę te vesania torquet:
Quorsum/te rerum fata caduca trahunt:
Cur nimium subitis audes confidere rebus:
Cū bona fortunę non stabilita: ruunt:
Incassum iactas vanę ludibria sortis:
Felix qui se non implicat hisce bonis.
Augustinus. **I**actas diuitias: iactas q̄ copia rerum
Te beat: inq; manus p̄spera multa fluunt.
Iactas successus faustos/ & sortis aceruos:
Cum finē incertū fors tamen omnis habet.
Pestifero multos fallit fors nubila vultu:
Seneca i fūc
Istabilemque trahit nō bene fida rotam:
Stultus quem passim reę successus inescat:
Confidit rebus qui bene fortuitis:
Demonis horrendi: mihi credite: filius hic est:
Posthabitis superis: qui bona vana colit.
Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
Pronet. xxi. **H**uic cumulū prestat diuitiasq; malas:
Quę damnant hominē sitibundū in gurgite fusco
Luce. v. **I**n quo ranarum pessima turba fluit.
Stultus qui iactat fortunę commoda: certus
Pronet. i. **I**n quibus/ & stabilis non solet esse gradus.
Fortunam patienter habe: nec prospera iactes
Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
Non in fortunę manibus foelitia rerum
Iuuenalis. **M**unera dependent sed deus illa tenet:
Et mutat quodcunq; volet: tu stulte profanam
Ne sortem extollas nūq̄ ea firma manet.

De nimia curiositate mortalium.
Qui curas hominum cunctorum ferre laborat:
Nec proprios fructus: nec sua damna videt:
Is quoque sit patiens: & discat ferre dolores
Si premitur mundi mole/ruatque/graui.

De nimia
 curiositate
 mortaliū .

Qui plus ferre cupit: propriis portare lacertis
Qui valet: hic fatuus sua sponte pericla subibit.
Imprudens etenim quisquis ceruice parata
Vult molem sufferre graue: & iuga tristitia solus.

derenū.c.i.
 in pri.li.vi.
 Prover. xxv.
 Ecclesi.iii.
 e. lii.

Cum sit opus multis talem portare laborem.
 puerbi. xx. **Qui** dorso imponit spatiosi pondera coeli:
 Eccle. i. et xiii **Et** capit id quod ferre nequit: velociter iste
Corruit: & cepti hunc tandem imprudentia mordet.
Historie nobis recinunt exempla: q̄ ille
 Iuuenalis **Magnus Alexander** toto sudasset in orbe.
 Alexander **Europę atq; Asię** fines: non deniq; mundus
Suffecere sibi: tanq̄ pro corpore paruo
Non satis ista foret tellus q̄ iure teneret.
Attamen exigua tandem compositus in urna:
Sarcophago contentus erat paruoq; sepulchro.
 Eccle. vii. **Mors** horrenda docet: quo quis contentus abire
Debeat: & qualem sectent corpora finem.
 Diogenes **Cynicus** ille/fuit grecis plus diues in oris
 Horatius, **Cognitus:** & sophie celebris preceptor & auctor:
Non edes magnas: non hic sublimia tecta
Quęliit: at vacuo speculatus vase: forato &:
Astrorum motus: curauit secula nusq̄.
Magna quies istunc atq; ocia blanda manebunt
Qui forti curas abigit de pectore vanas:
Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
 Iuuenalis **Maxima** qui tentat: voto qui concipit alta:
Pondus & aggreditur reru: tolerare laboret
Grandia: que mordax imponit cura lacertis.
 Prover. xvii. **Quid** iuuat ingente manibus q̄ vincimus orbem?
 Sapient. v. **Angorem** frustra patimur: curasq; molestas:
 Math. xvii. **Si** tandem hanc animam/stygias mittemus in oras:
Qui curat quid mundus agat: quo cesar in orbe
Martem agitet: nunq̄ tranquilla viuit in hora.
 Sapient. vii **Stultus** & is: curans q̄ nec mutare valebit.

Mutuum accipere.

Haud facile emergit q̄ semper mutua sumit:

Nam lupus / est metē tempora nulla vorax.

Calcitrat hunc asinus plantis quandoq̄ recuruis

Seraq̄ mortiferi damna doloris agit.

Mutuum
accipere.

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit

Era: hic versuram soluere stultus habet.

Profueritq̄ parum q̄ metam & tempora tarda:

Soluendi statuatur: mox quia tempus abit.

Prover. xxix
Esaie. xxiii

e. iiii.]

Ps. lxxi. **E**xpoliant vsura vorax & scœnora multos
 p̄ner. xxviii. **C**ensibus: ingrata[m] pauperiemq[ue] creant.
 Lucę vi. **S**epe etiã nudos homines facit es alienum.
Mutua pauperibus exitiosa nocent:
Quid tamen hoc simili: p̄scriptę pagina legis:
Aut Satyrę excursus: significare velint:
Accipe: nam fatuos vitiorum semita trita
Quos trahit: & scelerum: significare volo.
Assiduo peccant: vetitę quoq[ue] mutua sumunt
Legis: & impuro scœnora corde fouent.
Peccati cumulũ faciunt: atq[ue] aggere magno
 Eccs. vii. et 8. **C**onstituunt molem: ponderibusq[ue] grauant.
Imponũt humeris tremulis sic grande capistrum.
Pondere sub posito cunctaq[ue] membra tremũt:
Non vt peccatum cumules: tibi tempora donat
Hęc deus: emendes sed malefacta petit:
 Ecclę. xii. **V**indicat interdum mortales verbere dīro:
 xxiii. q. iiii. **V**isitat & lento crimina sepe pede:
 n̄ abuchodo-
 nosor. **A**dsit in exemplum Sodomorũ tarda ruina:
 Sodoma. **Q**ua cecidit iuuenis: decrepitusq[ue] senex.
 Gene. xviij. **E**t Solymę p̄bent nobis exempla vetustę:
 iiii. Re. xvi. **P**ropter peccatum quę cecidere malum:
 Thobię. xiii. **N**ilicolas itidem plagis subitissq[ue] ruinis
 Micheę. iiii. **O**b scelerũ molem triuerat ipse deus.
 Exodi. iiii. **E**t plagis variis recutitę semina mentis
Affecit: quamnis gens benedicta foret:
 Iohelis. iiii. **M**utua qui sumit nequeat quę soluere: stultus.
 Amos. ix. **N**am metam positam nō lupus ipse vorat.
 Eisaę. i. **S**ic deus omnipotens tribuit tibi tempora vitę.
 Prouer. xxii. **N**on vt peccatum: sed bona perfitias.
 Thobię. xiii.
 Ezech. xviii

De inutilibus votis & petitionibus
Qui superos passis manibus/votisque precatur:
Nec tamen ex iusto pectore vota fluunt:
Quod petit a superis votū non percipit illud:
Materiam risus deinde aliquando dabit.

De inutili
 b⁹ votis &
 petitiōib⁹.

Carpim⁹ hac Satyra optat⁹ quoq; & ip̄ba vota:
Que temere a superis nulla ratione precamur.
Voto/homo sepe petit: que non intelligit ip̄se.
Sed que tristia sint discrimina forte datura.

Proner. xviii
Ecc̄s. vii
Luce. xx.
Job xxi.

Midas Rex **A**dsit in exemplū **M**idas rex: supplice voto
 phrygum. **Q**ui temere optabat q̄ quicqd tangeret: aurum.
 Ovidius. me **E**ffet: & hinc stolidę damnosa optatio mentis
 tha. xi **H**uic fuit ad p̄nam. nam panis versus in aurum:
 Persius. i. sa. **A**tq; merum fuerat: sic voti damna luebat:
Aurículas asini fatua vt ceruice referret:
 puer. xvii. **M**ulti diuitias optant censusq; superbos
Et manibus quatiant: **I**ouis atq; impellere tentāt
Aures: nūmorum vt magnum concedat aceruū.
 Sapien. viii. **O** male vouentes: funesta pecunia multos
Casus ad miseros & tristia fata retrusit.
 Lycinus. **Q**uid lycini profunt edes: quid iugera campi?
 Crassus **Q**uid crassi census? quid **C**roesi maxima gaza?
 Croesus = **N**on faustum nacti finem: non funera recta.
 Iuuenalis **P**oscit opem neruis quidam/longamq; senectā:
Poscit & in longis opulentus viuere seclis:
Quem tamen assidue crapule/tucetaq; crassa
Debilitant: neruosq; terit lasciua voluptas.
 Ad hebre. 8. **I**n poenam multis fuit olim annosa senectus
 puer. xvii. **I**n qua sollicito sudamus sepe dolore.
 Peleus. **P**eleus: & **N**estor viuax: **I**tacusq; **L**aertes:
 Nestor. **Q**uesti sunt seram nimium tardamq; senectam.
 Laertes **A**ccedunt senibus quandoq; incōmoda multa.
 Horat. i arte **T**um trahit ad votū quosdam mundana potestas
 Sapien. v. **E**xitium quę sepe parit/mœstamq; ruīnam.
 Ecclesi. xi. **E**xoptant alii formosos corporis artus:
Atq; animę iccirco perdunt plerumq; salutem.
 Iuuenalis **O**ptandum est/vt sit mens sana in corpore sano
Et bona fama: fides: & morum vita bonorum:
Et sedeat virtus in casto pectore fulgens.

De inutili studio.

Qui studium exercet vanum: sterilemque palestrā.

Et frustra studii tempora cœpta terit:

Ad partes satyrę veniat/stultasque cohortes:

Ut videat quid sit perdidicisse nihil.

De inutili
studio.

Nunc superest satyrę: fatuos vectare studentes:

Qui cappas humeris portant/longosque cucullos:

Vnde trahunt post se capparū in puluere caudas:

Et se scire putant/quod nō didicere studendo.

Ad hebre. v.
Ad Roma. i.
Ecclesi. xliii.

Ecclesi. xxv. Dum studiis teneros deberent tradere mores:
 In plateis potius ludibria vana sequuntur.
Nil studii fructus curat male sana iuuentus:
xvi. q. i. sic **C**ogitat haud artes magna ratione repertas:
viue **S**ed potius fatui studio laqueantur inertis:
Vnde nihil morum: nihil & virtutis habebunt
At sophia est veterum/magno sudore paranda:
Ocia nil possunt prestare ignaua studentis:
Seneca epi- **H**inc magis admiror: q̄ multi errore profano
stola xviii. **N**il nisi nunc manibus triuialia gramata voluunt.
Gramatices Priscę sincera volumina spernit:
Cuius Alexander gallus precordia turbat.
xxxvii. di. **H**ic logicę nodos soluit sermone rotato:
nonne **E**t sylogismorum cum garrulitate molesta
Currere nunc Sortę clamat: nunc stare Platonem
Ecclesi. xvi. **B**laeterat: & nescit verbis imponere finem.
Ars logicę/falso nodos/& retia cauta
Nectit: & explicitum/tenebras deducit in atras.
37. di. legim9. **N**octes atq; dies ranarum murmura rauca
Effundunt logicę verbosaq; dogmata clamant.
Talibus illecebris violatur prima iuuentus
Vtile nil querens: nil delectabile gustans.
Ecclesi. viii. **H**ic volat ad Wiennā: tenet hūc Erfordia magna:
Hunc Basilea fouet. **L**yps istum **B**arbara tellus:
Hic mare sulcauit: gentes hic vidit **I**beras:
Vidit & hic gallos: & magnę menia **R**omę.
xii. q. ii. glo- **A**d patrios tandem redeunt sine laude penates
ria epi **E**t sine doctrina: cappas ceruice superbas
glo. in c. tū ex **G**estant: pro stulto quę respondere studente
litteris. de iu **P**ossint: incassum tractarunt tempora prima.
inte. rest.
Prover. xiii

Temere loquentes contra deum
 Si deus annueret precibus/nostriſq; petitis
 Semper: & ad votum cōcederet omnia: plures
 In lachrymas fluerent meſtas: fletuſq; moleſtos:
 Stultitięq; ſuę captarent pręmia iuſta.

Temere lo
 quētes cō=
 tra deum.

Vanā operā impendit: fatuos stultosq; labores
Qui solis radios igne iuuare putat
 Et face succensa: se credit lampada phœbi
Augere: vt plenū plenius efficiat.

vi. q. i. si oia
 Ecclesi. iii.

Stultior ille tamen: superi qui facta tonantis
Atq; voluntatē corripit ætheream:
 Hic superat stultos omnes: vesanior hisq; est:
Eumenides quoq; pectora surda premūt.
 Ad Romā. x. Namq; dei nostri tanta est sapientia / virtus /
 Eisaie .xl. **I**ustitia / ingeniū / gloria / fama / decus:
 Consiliū tantū / maiestas: tanta potestas:
Non egeat nostro vt sceptriger auxilio.
 Prouidus & sapiens adeo est / qui cuncta creauit:
Qui mare: qui terram: stelliferūq; polum:
 Vt sua nec minui poterit diuina voluntas:
Ne ue hominū augeri / possit ab ore magis.
 xxxii. di. eru
 bescant. **O**mnia dispensans moderatur: & omnia noscīt:
Corda q; scrutatur: hunc latet atq; nihil.
 Omnia disponit sollerter: legeq; certa
Singula constituit: præterit huncq; nihil.
 Seu deus ergo tonat: niui bus seu spargit harenā:
Seu vibret fortī fulmina dira manu:
 Seu ros æthereū mittit: siue astra serena:
 Sapien. i. **E**ffundit: nimbos seu deus horrifonos:
 Non homini fas est diuina lacefcere iura:
 Ps. ciii. **I**actare & contra verba maligna deum:
 Sapien. xi. Omnia disposuit sapienter / maximus hic quem
 et xii. **C**orripis incassum stulte pterue deum:
 Ecclesi. xxiii. **V**indictā queris scelerum: penamq; malorum:
Cum temere irrumpis: visq; docere deum.
 Murmura non fas est: crepitantia verba: susurros
 Nūeri. xiiii. **A**dversus summū præcipitare deum.
 Iosue. ix. **I**srahel interit totiens sic murmure turba:
 i. corinth. x. **S**tultorū hoc cecidit pars quoq; magna modo.

Quí alios iudicat:
Se iustum quicumq; putat: vitaq; probatum
Iudicat atq; alios homines/censetq; nocentes:
Nec contemplatur se met: capit ille ruina:
Sit licet in casu: cunctos notat ipse cadentes.

Quí alios
iudicat,

Stultitię vitio metuenda pericula multi
Incurrunt: mortis exitiũq; graue:
Quos spes vana trahit vite: faustęq; salutis
Prosperitas: quę mox fluminis instar abít.

Ecc̃s. xi.
Math. vii.
Luce. vi.

- puer. xxiii. & xxvi. Se putat esse bonū se iustum: seq̃ potentē:
Magnanīmū/ & nullū posse subire malum.
 Non metuit mortē: quonīā spe ductus inani:
 Ecc̃s. x. **F**loccifacit post se quicquid in orbe manet.
 Quicquid delirant alii: mox carpit iniquo
 Horatius i ep **D**ente Theonino: nec sua facta videt.
 Sed fatuus quiuis spem pectore seruat inertī:
Qua sperat sese viūere posse diu.
 Math. vii. Si videt alterius mortem viteq̃ ruīnam
 Ad Ro. ii. **A**ffore: non meminit se prope posse mori.
 Ecclesi. xi. Mox causam fingit: citius cur raptus: aitq̃
Non alias validus/ nec bene sanus erat.
 Ecclesi. 38. Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atq̃ dolis: improbulusq̃ fuit.
 Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire virum
 Post mortem fatuus sceleratus/ iudicat illum:
Forsitan ætherei quem fouet aula poli.
 Inter cœlestes sua qui solatia ciues:
 Sapiēt̃. iii. **N**ectare & ambrosia fors bene pa stus ha bet.
 Ecclesi. xxi. Iudicat alterius mortem: qui compede strictus
Est scelerum: & vitiis membra ligata tenet:
 Ecc̃s vii. Nec metuit pœnā: neq̃ mortis tempora: quē mox
Obseruans lachesis: stamina fessa secat.
 Seneca. Terminus incertus læti est: incerta diesq̃: &
 Apoca. xviii **H**ora: volant tacito tristia fata pede.
 Vir bonus & iustus: falso quandoq̃ putatur
Esse malus: nescit pectora sola deus.
 iiii. q. vii. iudi Iudicat alterius vitam quicunq̃/ probatum:
 cet. **S**incerum/ & iustum condecet esse virum.

De pluralitate beneficiorum.
 Quisquis cupit possidere plura beneficia
 Multa solus obtinere possit & offitia
 Plus imponit hic asello q̄ portare poterit:
 Mortem saccorum misello multitudo parturit

De pluralitate beneficiorum.

Sunt: quibus est animus beneficia plura tenere

Et sacrum manibus contaminare bonum

Nec satis illa valent vigili curare labore:

Susceptū nec onus p̄ficere arte queunt. f.i.

de p̄ben. quia
 in tantū .etc.
 de multa

Eccle. xxxiii Qui saccos asino plures imponere tentat:

Morte fatigatum destruit ille pecus.

Et quem sola quidem posset præbenda fouere:

Illius ad vitam quæ satis usque foret.

Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit

Absque modo & numero congerere ulterius.

e. auaricie
de preben.

Qui cupit assiduo beneficia plura tenere

Copia nec rerum quem satiare potest:

xlvi. di. sicut

Usque adeo cecatus erit: pressusque tenebris:

Nesciat ut curas connumerare suas:

Hunc nocturna quies nunquam solabitur vlla:

Semper hiat: nullo limite vita iacet.

Saccum hic circumfert in quo non fundus habet:

Sed ieiuna fames: atque cupido vorax:

At magis indignum est asini/indocti/imque periti

Qui magis hæc faciunt: cuncta tenere volunt:

Ecclésiæque bonis nulla virtute fruuntur

Atque deum vana religione colunt.

xvi. q. i. c. vlt.

xxiii. q. viii.

conuenior.

Hæc bona pauperibus largiri cœlica debent:

Visibus at prauis sic cumulata ruunt.

Dicite pontifices quid vos beneficia multa

Confertis stultis? qui ratione carent?

An quia iumentisque asinisque imponere phas est

Cunctorum ut saccos atque onera usque ferant?

Quin etiam peius: contenti munere nullo

Conducunt census: mutua lucra locant:

Actu viii.

i. q. i. petrus

etc. qui studet

iiii. Regi. v.

Hos nec apud satis est Hiesy cum symone tutus:

Mangones licitant: vendita rursus emunt.

Plures quisque igitur præbendas possidet: ille

Extramam expectet cum Ioue tartareo.

De eo q̄ exceptōes q̄rit ad emendandū se.
 Qui cantum corui/cras cras imitatur: & vsq;
 Cras canit: haud animo fata caduca notans:
 Semper aget fatuum: nam confidentia stulta hęc
 Dicitur: illudit spes ea sepe suos.

Querenti
 exceptōes
 emēdandi
 se.

Qui deus omnipotens de cœlo numina mittit:
 Illius & mentem lustrat: quo certius inde
 Omne nefas purget: vitę & delicta pactę!
 Emendet: scelerumq; graues eliminat actus:

Ps. xciii.
 Ad hebre. iiii

f. ii.

Sit licet hic positus vitiorum in flumine magno:
 Sentiat & molem: qua mens agitata iniquam:
 Et spatiū vitę quo recte viuere posset:
 Croccitat attamen hic corui de more canendo
 Cras cras: in melius vitam mutabimus: aut cras.
 Ecclesi. v. Hinc stolidum / insanū / & stultū dicimus omnem:
 Qui se victurū cras asserit: atq; fatetur:
 Cum tamē in foribus mors assidet omnibus horis
 puerb. xxvii. Sera nimis vita est quę fert crastina: qui scis
 Onidius An te fata sinant tam longo viuere cursu?
 Cras minus aptus eris: hodie bene viuere debes:
 Esaię. lvi. Et purgare caput: quod cum sudore grauatum
 Pondera peccati gestat: curasq; minaces:
 Ad mala veloci volitamus cum pede semper:
 Atq; hodie facimus ea: nec differre putamus
 Iacobi. iiii. Longius: ad q; nephas presens nos macipat hora:
 Et festinamus semper ceruice parata /
 Illa tamen nobis possunt que ferre salutem
 Spernimus: insanos sic nos dementia turbat
 Si forte immineat scelerum confessio nobis:
 Diffugimus: rauci repetentes murmura corui.
 Et duo cras: aut plus / fatuo ructamus ab ore
 Ecclesi. x. Implacata tamen: si mors irrepperit: vt te
 Math. vi. Auferat: atq; aiam sub tartara nigra remittat.
 Lucę xii. Tunc velles fecisse bonum: potuisse nequibis:
 Tunc tua fera nimis vox & querimonia: cras cras.
 Esa. xxii. Stulte quid exigui te temporis oro voluptas
 Corinth. xv. Detinet: illa ruunt: & fluminis instar abibunt.
 Pronet. iiii. Incipe coelestes hodie perquirere sedes:
 Crastina precipitet ne te cunctatio vana.

De custodia mulierum.

Custodit pulices fatuus sub sole calenti:

In puteum vndantem & flumine/portat aquā:

Qui gerit vxoris curam:metuitq; pudoris

Que sibi ni custos fuerit:custodia vana est.

De custo=
dia mulie=
rum.

Stultior/atq; magis furioso insanus **H**oreste est:

Spiritus & vexat huuc male zelotypus:

Qui gerit vxoris curā: & custodiam inanem

Noctes atq; dies:sollicitusq; tremit:

Inuenalis
vi.sati.

Ecclesi.vii.
Nun.eri.v.

f.iii.

Ecclesi. xix. Angorem frustra toleras: frustra q[ue] labores

Suscipis: incassum te tua cura necat.

Immenalis Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes

Prover. xxx. Saltus: & vigil hic latret ubiq[ue] canis:

Conferet & fortis preclusas pessulus edes:

Custodes habeat & domus vsq[ue] suos:

Quis tamen interea semper custodiet ipsos

Custodes: vxor si volet esse procax:

Ecclesi. xxv. Foemina producit quam non natura pudicam:

Raro fit/vt seruet vincula casta thori.

Prover. xii. Foemina sed quæ vult tenerum seruare pudorē:

Et thalami pignus coniugiiq[ue] fidem:

Vinciri debet nulla compagine ferri:

Nec structura grauis hostia casta premat.

Danae Non turris/Danaes potuit seruare pudorem:

Ouidius .4. Amisit stupro dona pudicitie.

metha. Iupiter auricomū flagrans conuersus in imbrem:

Virginis in gremium fluxit: adulter erat.

Penelope Libera Penelope fuerat per tempora multa/

Homerus .in Absenti retinens membra pudica viro.

odissea Circa illam quīs volitaret turba procorum:

Ouidius in Infraeto mansit hæc tamen vsq[ue] thoro.

epist. heroi. In vetitum plerumq[ue] nefas custodia pellit

Vxores: vetiti damna pudoris olent.

Ecclesi. xxvi. Foemina iucundos mores vitamq[ue] probatam

Seneca in de Induat: vt famam compareret inde sibi.

dama. Et cetus hominum fugiat: vetulasq[ue] procaces

Et fugiat vafri murmura blanda proci.

Helena Si non legisset Helene rescripta dolosq[ue]

Ouidius in Idæi Paridis: non male rapta foret.

epist. heroi.

De adulterio.

Est fatuus qui scit vigilanti stertere naso:

Et faciem dygitis contegere vsq; suis.

Vxoremq; suam subigi permittit: & audit

Illecebras: ridet subdola catta iocos.

De adulte
rio.

Res miserāda quidē / & censura digna Cathonis.

Quod vult coniugii nemo tenere fidem:

Nullus adulterii legem / aut pia iura veret:

Julia lex dormit: poena vetusta silet.

xxxii. q. vii.
quid in oib?
Sapient. xiiii.
Ad Roma. ii
Hier. xxix.

f. iiii.

Non mulier nec vir sacrati foedera fulcri
 Conseruare solent: mechus ubiq; iacet:
 Multis digna quidem res & laudanda videtur
 Alterius lectum concutere/atq; thorum.
 Nec pudor ull' adest: nemo ense/aut saxa veret:
 Iudicium parcat: pena remissa iacet.
 Heu vetus in mechos tua lex tua Iulia dormit
 Cesar: ab Elysiis fontibus oro veni.
 Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar
 Docti: vt per thalamum cautus adultereat.
 Apponunt dygitos oculis vigilantibus: atq;
 Permittunt subigi pignora chara thori.
 Vxoris ne scelus audes spectare pudendu:
 Cognita nec culpas probra: marite taces!
 Expulit a regno fratrem Pelopeius Atreus:
 Fedaslet proprii q; sibi iura thori.
 Atq; duos natos maetauit funere mesto:
 Quo luerent moechi crimina foeda patris.
 Ingens clamor erat quando Lucretia passa est
 Stuprum: a lasciuo contaminata viro.
 Collatinus enim coniunx rumore leuato
 Tarpeia regem pellit ab vrbe malum.
 Clodius in cunctis dominae gentibus: eheu:
 Clodius impune tractat adulterium.
 Heu mala dira parit putide mechatio mentis:
 Profiliunt ire/mortis & exitium:
 O vos mortales concordii viuite nexu:
 Federa quid thalami sic violare iuuat!
 Sit veneranda fides vxoris: sitq; mariti:
 Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens.

Iuuenalis
vi. sati.

Leuiti. xx
Deutro. xxii.

ff. ad. l. iul. de
adul.

Iuuenalis

e. queadmo/
du de iur. iur.
Prouer. xviii
Atreus
Seneca i thy.
ff. de adul. l.
stupor

Lucretia
xxxii. q. v. lu
cretia
Tarquinius
expulsus

Clodius

C. de adul.
.gracchus

Prouer. vi.

Semper fatuus

Est qui contendit se prudentem vsq; putari

Cū sapiat penitus nil (mihi crede) boni:

Non discit mores: non est virtutis amator:

Sed manet infœlix anser/ vt ante fuit.

**Semper
fatuus:**

Qui bona multa videt: præclās perlegit artes:

Audit & egregium quicquid in orbe viget.

Virtutis monumenta sacre: moresq; politos

Conspicit: & studii flumina amena videt

**Præter. xv. et
xxvi.**

Seneca. pēg/
natō nō facit
medicum. &
nulla ars dis-
citur loco.

Ecclesi. xxix.

Proper. xvi.
Lucē xv.

Horatius.
in episto.

Plato. de quo
Hiero. in plo
go biblię

Ad hebr. xiii

Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi

Lustrat: & arrectus per loca multa volat.

Nil tñ addiscit: neq; enim hęc monumēta vetusta

Prosunt: vt melior fiat & vtilior.

Quicqd habet rerū alterius collecta supellex

Aedibus id semper gliscit adesse suis.

Hoc desiderio stultissima vota notantur:

Res semper fatuis ex nouitate placēt:

Ad gentes currunt varias populosq; peragrant

Ignotos: lustrant quicquid in orbe iacet.

Ne quid in externis maneat regionibus vsq;

Intactum: peregre stultus vbq; volat.

Ad Pataui muros: ad celsę mœnia Romę:

Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:

Currit ad Lybien: penetrant Memphitica regna:

Piramides lustrant. Attica regna vident.

Attamen apportant sapientis prēmia nulla:

Non specimen morum: non decus ingeniū:

Cœlum non animū mutant qui transmare currūt.

Stulti discedunt: mox fatui redeunt.

Possumus hos mores inter cœnacula nostra

Discere: si imprudens vis fore: siste pedem:

In patriis laribus tam stultas carpimus artes.

Non aliena opus est perquirere inde loca.

Quī animo exulto diuinum imitare Platonē:

Vt saperet doctos quęsit ille viros:

Nec sine doctrina Graias concessit ad oras:

Quo tandem ingenuas cōcumularet opes.

Quisq; ab eade sua patria / volat improbus anser:

Ille domum rediens / anser vt ante / manet.

De iracundia ex leui causa.
 Affiduis flagris tardum qui pungit asellum;
 Sepius ad longas corruit aurículas.
 Ira brevis furor est: nil indignatio prodest:
 Sincere mentis est inimica minax.

De iracundia ex leui causa.

Hic fatuus semper pigrum conscendit asellum:
 Turbida quem motu concitat ira graui.
 Latrat & exclamat circū se more canino:
 Nec verbum placidum toruus ab ore vomit.

Sene. de ira.
 Valeri. li. 4.
 Prouer. xxii.
 Iacobi. i.
 Eccle. xxx.

Persius
 Prouer. xx. Rancidulo semper ructatur in ore canina
 puer. xxvii. **L**ittera: nec motus mitigat ille suos.
Gaudet/ & a populo metui sua facta: furoris
Plena mali: mentis conscius ille nihil.
Dicit a cunctis/ furiosum cernite stultum:
Et sibi de fatuo hoc quilibet abstineat.
 Nam putat ille qdem stultos non antea visos:
 Persius
 Eccs. xi. **A**uriculas asini solus habere cupit.
Ira necat sensus: premit indignatio mentem:
Precipitem inuertit illa vel illa virum
 Archytas. **A**rchytas sophie iccirco spectabilis auctor:
Ille Tarentina natus in vrbe procul:
 Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
Atq; ire stimulos sic moderatus erat.
 Plato
 Socrates **S**ic Plato: sic alii motus sedare solebant:
Socratici & plures doctiloquiq; viri.
 Prouer. xxx. **N**empe furor ratione caret: precordia frangit:
 Ecclesi. xix. **D**ebilitat sensus/ ira seuera nimis
 xi. q. iiii. ira
 v. q. ii. relatu
 & c seruetur
 puerbi. xxii.
 et xvii. **H**os contra motus/ certa innitatur habena:
Et frenum: atq; suum sentiat ira modum.
Non sapientis erit tristari: aut corde dolere:
Passio/ prudentis pectora/ nulla premit:
Est sapiens semper: tranquillus mente quieta:
 Iob xxxvi.
 puerbi. xii. **I**ra trahit fatuos insipidosq; viros.
Tempore cuncta quide sapiens moderat in omni:
Addit & in cunctis rebus ubiq; modum:
 Eccs. vii **S**ed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
Stulticiam effundit semper ubiq; suam:
Ergo precipites asinum conscendite stulti:
Quo celeres fatuos bestia tarda vehat.

De fortunę mutabilitate.

Quem rota fortunę cupida spe continet: atq;

Voluit in excelso fors sibi fausta gradu:

Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes.

Perpetuo nescit fors residere loco.

De fortunę mutabilitate.

Complures fatuos / latum fortuna per orbem

Efficit instabili voluit eosq; rota.

Fortunam multi sitibundo pectore versant:

Et loca continuo scandere celsa petunt.

Eccl. x.
i. mach. ii.
Prouer. xiii.

- Claudianus. Inquiruntq; gradum: qui sit sibi viribus impar:
 de pe. di. iii. Nec lapsum fati pectora stulta vident.
 quid ergo i g. Nil adeo excelsum est/ q non trepidare ruina
 pner. xvii. Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt.
- Horatius. Omnia quę terris nunc sunt innata/ senescunt:
 Labitur & quicquid terra beata dedit.
- Seneca i h. fu Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus?
 Crastina pmittat tempora vt ille sibi:
 Aut se victurum fortuna semper eadem
 Spondeat: instabili voluitur illa gradu.
- Martialis Nam lachesis duri semper p̄nuntia fati
 Non tibi permittit ducere fila diu.
 Atropos haud nostris mulcetur turbida votis
 Vt nobis longos p̄stet in orbe dies.
 Ad casum subitum plures funesta potestas
 Allicit: vt lœtho tunc grauiore ruant.
- Iulius cesar Iulius immenso dominator cesar in orbe
 Dum nimium sortis numina blanda colit:
 In medio sensit mortalia fata senatu:
 Hunc fortuna nihil iuuat ab exitio:
 Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
- Tullius in of Inuisus multis imperiosus homo est.
 Ecclesi. xx. Delitias raras p̄bet metuenda potestas:
 In ceruice sua tristitia damna gerit
- Sapient. v. Quem metuunt multi: multos metuisse necesse est.
 Odit quę metuit/ perdere plebsq; studet.
- Ecclesi. xxi. Imperiosus homo nullo palpatur amore
 Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit.
 Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
 Nam rota vertet cum deus ipse volet.

De egrotante inobediente.
 Egrotus si quis morbos in corpore tristes
 Sentit: & vrgetur anxietate graui:
 Prestita nec medici sequitur documenta periti:
 Si cadit: ex merito damna doloris habet.

De Egro-
 tante ino-
 bediente.

Qui iacet in mœsto egrotans angore: perito
 Nec medico paret: consiliumq; fugit.
 Nec tenet impositam seruata lege dietam:
 Conualidus fieri qua mediante queat:

g'o. in c. ad au-
 res de eta. et
 qua or.
 Ecclesi. x et
 xxxviii.

- Iuuenalis** Pro vino nunc gustat aquam: nunc cetera sumit
Perlius **P**ocula: consultrix quę medicina vetat.
Eccle. xxxvii **Q**uerit & assidue rigido contraria morbo
Esculenta: sibi temperat atq; nihil:
Donec ad tumultum pheretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.
Ecclesi. xviii. **Q**ui cito sanari a morbo conaris amaro:
Quidius de **P**rincipiis obsta: deteriora caue.
remedi. amo. **S**cintilla in flammis crescit quandoq; molestas:
Riuus & exiguus flumina magna facit.
Principium morbi modicum: capit incrementum
Paulatim: salubris in medicina vetet
Ecclesi. xxxi. **Q**ui validus cupit esse cito/sua vulnera plane
Boetius de **D**emonstret medico/pellat ut inde luem:
con. philo. **N**on sine luctifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.
Eccle. xxxviii **N**il quoq; mentiri medico debemus in ipso
Morbo: non medici: sed tua vita perit.
Quiq; sacerdoti referens peccata peracta
Mentitur: vitam decipit ille suam.
Qui medicum querit/sua nec documenta reseruat
Expers consilii est: & ratione caret.
Consilium vetule potius sectamur & herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami dygito frontem hec & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.
.i. thimo. iiii. **Q**ui vetulis credit malefanis: credit anili
Consilio: loethi fata seuera subit.
Moralem sensum nostro si carmiue sumes:
In vitis agrum te mora nulla premet.

De nimium apertis consultationibus?
 Quisquis forte palam mentis concepta reuelat:
 Ante oculos volucrum retia tenfa locat:
 Admonet hic omnes: cautelam prebet apertam:
 Quo facile a laqueo quisq; cauere queat.

De nimium
 aptis con-
 sultatōib⁹

Quisquis aues forsan contendit carpere plures:
Retiaq; ante illas tendit aperta nimis:
 Nec funes/pedicas/laqueosq; plagasq; recondit:
 Is facit vt sua mox retia vitet auis,

g.i.

Esop⁹ i apc.
 puer. i.
 Ouidi⁹ us de
 reme. amo.
 glo. i de. pasto
 ralis de re iu.

- Qui semper manibus: duris verbisq; minatur
Publicitus: nullum verberat ille canem.
- Prouer. x.** Intentum mentis qui verbis pandit apertis:
Consilium retegens omnibus atq; palam:
 De tali stulto poterit sibi quisq; cauere:
Creditur hic toto corpore posse nihil.
- prouer. xviii
et xxvi.** At puto prudentē & sapere hunc: secreta reuelat
Qui nulli: intentum comprimit vsq; suum.
 Solus agit mentis sincere arcana: nec vlli
Pandere vult animo si qua agitare velit.
 Precipue in rebus: quę spectant forte salutem
Corporis: aut regni: grande aliquod vel opus.
**Horatius.
in episto.** Falluntur plures a delatoribus ipsis:
Consilium domini qui sibi scire volunt.
 Illecebris palpant: vt sic arcana resciscant.
Qui noua scire cupit: dicere/ & illa volet.
- Prouer. xi.** Est sapiens certe: mentis qui condere votum
Consiliumq; potest: nilq; referre palam:
 Quattuor esse solent res: quę se tempore nullo
Coccultare queunt. nec tacita esse volunt.
- Ecclesi. viii.
Math. v.** Consilium fatui: structa vrbs in vertice montis:
Actus amatoris: stramē quod calceus vrget.
- Ouidius.** Occultam seruare potest rem pauper/inopsq;
Iuuenalis Diuitis ast semper longius acta volant.
- Virgilius
4. ene.** Et mala fama palam concrescit vbiq; volando:
Et domus interdum damna pudoris habet.
 Tu caueas: sapiens si fors cupis esse/catusq;
Ne pandas animū/consilium/ue tuū:
Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis:
- Seneca.
Catho.** **S**ed tacitus mentis condito facta tuę.

Fatutorū damno sapientes nos fieri cōuenit:
Stultorum lapsum miserum/subitamq; ruīnam
Qui videt: astutus nec sibi deinde cauet.
Est stultus: cēco nec recto tramite pergens:
Et fatui barbā mulcet ubiq; manu.

Felix quē
 faciūt alie
 na pīcula
 cautum.
Casus de-
 mētis cor-
 rectō sit sa-
 pientis.

Cernimus assiduos casus/lapsusq; frequentes
Stultorum: & risus cernimus in eis graues.
Ridentur passim fatui: luduntur in omni
Tempore: nil sapiunt: nil quoq; scire volunt.

puer. 4. et. 15.
 Job. xvii.

g. ii.

- Ecclesi. xxv** Sunt & contempti multum a prudentibus ipsis
Qui cappam in fatuis frontibus vsq; gerunt.
Ecclesi. x Accusat stultum stultus: conuitia iactant
Impia: sed gressus stringit vterq; pares.
Jeremię vi. et viii. Errat & assidue nec vult curare ruınam:
Ecclesi. i. Complures fatui qua cecidere prius.
 Nil exempla trahunt stultos/lapsusq; molesti:
Semper ad interitum: quid bone stulte ruis?
 Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
Discant alterius viuere rite malo.
Math. xv. Exprobrat cecum cecus/visuq; carentem:
Luce vi. Attamen in foueam sepius ambo cadunt.
Esopus i apo. Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
Ibat directam nec tamen ipse viam.
Ecclesi. iiii et xli. Qui matris nō vult documenta sequi / ille nouerq;
Imperium toleret obsequiumq; graue.
 Qui patris nunq; sequitur precepta salutis:
Difficilem ingreditur sepius ille viā.
Si Phaeton quondam consulta salubria patris
Tullius 3. off. Audisset: currus non petiisset iners:
Ouidius. 2 m Non Iouis æthereum sensisset fulmen & ignes:
Nec lacerum corpus volueret Eridanus.
Icarus. Oui. 8. metha. Icarus ingenui patris non iussa sequutus
Altius euolitans: nomina fecit aquis.
auerbi. xv. & xxiii. Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta:
Nam voluit neuter iussa paterna sequi.
Ecclesi. xi Corruere insanum fatuū qui cernit: & audit:
Exemplum capiat: effugiatq; malum.
Esopus Horatius in episto. Cauta fuit vulpes nolens intrare cauernam:
Viderat vt nullam vafra redire feram.

Nil curare detractiōnes hominū.
Non campana sonat quę malleolo atq; bacillo est
Expers: sit vulpis insita cauda licet.
Iccirco stultum est omnes curare loquelas.
Cum surda possis effugere aure sonum.

Nil curare
 detractio-
 nes hoīm.

Quisquīs in hoc mundo tranquilla viuere mente
Gliscit: & in requie ducere sēcla bona.
Non curet voces populi: famamq; malignam:
Nec curet lingūę sībila rauca malę.

Ps. cviii.
 puer. xxiiii.
 Sapien. ii.

g. iii.

Ad philip. ii. Qui cupit in mundo sese exaltare superbo:
 Prover. xiii. **E**t stabilis magnum scandere rite gradum.
 et xviii. Est opus ut curas toleret quandoque molestas:
Multa oculis videat non bene grata suis.
 Ad hebre. xi. At sunt qui firmo tentoria rure locarunt:
Mundum spernentes: orbis & illecebras.
 Nil modo securum: nil tutum: nilque videmus
Tranquillum in mundo: nulla & ubique fides:
 Multi vrbes & opes/populos/cetusque pphanos
Fugerunt: tutus ut foret inde status.
 Iohan. xv. Qui statuit iustam semper traducere vitam
 Sapien. xi. **E**t mores sanctos & benefacta sequi:
 Non curet quid mundus agat: tacita sive quærelas
Attendat: iustis nil mala lingua nocet.
 Satyri Si vates satyri quondam: sanctique prophete
 Prophete **P**ensassent hominum murmura læthifera:
 Nec monumenta bonæ monstrassent vera salutis:
 Ps. lii. **H**ic famam: hic meritum perderet atque decus.
 Sapien. vi. Nullus in orbe quidem vivit tam sanctus: ut omni.
Nunc fatuo placeat: qui probitate caret.
 Ecclesi. viii. Qui cunctis posset recte servire: beatus
Is foret: & servus nobilitate bonus.
 Eccle. xxxvii Noctes atque dies opus est confringere somnos:
Qui cunctis iam iam rite placere volet.
 Quis farre/aut dygitis stultorum claudere rictus
Tam poterit: loquimur: penitet inde cito.
 i. corin. iii. Nil aliud mundus didicit: nisi fana profari
Verba: quibus iustos contaminare solet.
 Ecclesi. ii. Nil sapiens curet vani ludibria mundi:
 Prover. xv. **A**ttendatque nihil quod vaga turba ferat.
 Eccle. vii.

De subsannatoribus & calumniatoribus.
Stulti qui lapides iactant: & saxa retorquent :
Hos fugiat/sapiens qui volet esse/procul.
Nam trahit a vitio fatuos correctio nulla.
Nil discunt moris: nil probitatis habent.

De subsan
 natoribus
 & calumni
 atoribus

O fatui excordes nostram ad properate palestrā
Incipiam verum iamq; docere bonum.
Vos sacre legis: patrum & documenta docebo
Que monstrant verū p̄speritatis iter.

Ecclési. xxii.
Proner. xxiii
Sapien. x.

g.iiii.

Atq; viam pandūt/prudentū calle politam.
Quare agite & pedibus currite quęso citis:
 Discite quid virtus: quid sit prudentia rerum
 Et fatui tandem desinite esse meri.
 Virtutes ornant homines: prudentia vestit
 Munditiis: sapiunt pectora stulta nihil:
 Sed modo riores fatuos: sannasq; proteruas
 Corrigimus: strigili hos scalpere nempe iuvat.
 Sunt fatui qui nunc rident documenta sophię:
 Inq; bonos cunctos probra pudenda vomunt:
 Aduertuntq; nihil: bona si quandoq; docentur:
 Quin cuncta irrident mox documēta palam.
 Increpat hinc stultum qui verbis: aut corrigit ore
 Inpingit sannam sepe met inde sibi.
 Corrige prudentem: qui tempore discit in omni:
 Festinatq; oris verba tenere tui.
 Si cadit in iustos homines correctio iusta:
 Preceptum accipiunt/cum pietate/bonum.
 Iniustus preceptores diffamat: & odit:
 Sepe percussus in sua tela ruens.
 Crede mihi sannis qui alios: risusq; lacescunt
 Nasuto: tandem premia digna ferent.
 Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
 Est sine qui vitiis rideat ille malos.
 Stulte Nabal luces sannas/toruosq; cachynnos:
 Ni regem iratum flecteret Abigayl.
 Quid pueros memorem qui vati illudere sancto
 Dum certant: vrsis mordicus intereunt.
 A grege stultorum caueat sibi quisq; maligno:
 Qui saxis iustos /innocuosq; petunt.

Prone. vi.
 Baruth. iii.
 Ad Titu. iii.
 Sapien. vi.
 Ecclesi. xvi

Job xii.
 puerbi. xiiii.

Prone. ix.

Ecclesi. xix

puerbi. xxv.

puerbi. xix

Immenalis
 iii. q. vii. qui
 sine.
 Nabal
 i. Reg. xxv.
 iii. Reg. ii.

Contemptus eternorū gaudiōꝝ.
Quod male delitias dūtaxat temporis huius
Cogito: nec celeres pensito abire dies:
Et regni æterni q̄ gaudia sperno beata:
Causa est: me genuit Sīmea stulta / parens.

Cōtempt⁹
 eternorū
 gaudiōꝝ.

Occurrīt fatigē rursus mihi turba cohortis:
Quę requiem satyrę non sinīt esse meę.
Stultus enī certe est: animo iactare superbo
Quī solet: & nīmiū verba pudenda loquī:

Eccelesi. xiiii.
Ps. lxi.

Sapien. iiii. Ecce ait o superum/nitidi quoq; rector olympi:
 Ad Roma. ii. **N**il opto sedis regna beata tue.
 Amos. v. Id saltem liceat: multis mihi viuere lustris:
 Eccs. ii. **O**rbis & extremum cernere posse diem.
 i. Ioh. ii. At non laudato/recte virtutis/amore
Tam longas æui poscit habere vices:
 Sed magis exoptat: queat vt conuiuere laute:
 Luce vi. **C**um sociis paribus: delitiisq; frui:
 Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
 Propet. xiiii. **N**on acherontes post sua fata lacus.
 Tullius de senectu. **O** fatue insignis: nil vani gaudia mundi
 Iob. xviii. **M**ellis habent: illis copia fellis inest.
 Propet. xix. **Q**uid rogo delitias: tanti quid gaudia vana
 Iob. vi. **S**tolte facis: pereunt que cito: more niuis!
 Eccs. iiii. **G**audia (crede mihi) terrar: felle replentur
 Sapien. ii. et. v. **N**ec manet in cunctis perpetuata quies.
 Iacob. i. **Q**uo fit/vt infamis/lasciua & spurca voluptas
 Luce xii. **Q**uem trahit: & fastus orbis & illecebra:
 Apoca. xiiii. **H**ic fatuus: mundi curas gustabit acerbis:
 et. xx. **E**t mortis rapidum sentiet esse diem.
 Math. xxv. **T**ransibit mundus: transibunt gaudia mundi:
Transibit pariter quicquid in orbe viret.
Cernimus & tales hominū sine fine ruinas:
Cernimus occasus: cernimus exitia:
Rectorem coeli tandem spectabimus omnes:
Hic ad leticias: alter ad interitum:
Se cupit a summo qui segregare tonante:
Letitie/& longos optat habere dies.
Gimmeriis tenebris est obsecatior ille
Pro mundi linquens coelica regna luto.

Tumultus & confabulatio in ecclesia.

Accipitrem gestans per religiosa deorum

Templa: & quem sequitur sedula turba canum:

Deuotos homines / & debita vota moratur.

Et cuculum manibus palpat ubiq; suis.

Tumultus
& cōfabu-
latio in ec-
clesia.

Sunt quos latratu / strepitu / clamore / susurris

Non pudeat & sacras contaminare domos

Dum canit offitium: dum debita sacra sacerdos:

Tractat: & extendit vota precesq; deo.

De imn. eccle
c. de eth. vi.
l. denūciam⁹

C. de his qui
ad ecc. confu.

Dum fluit ad populum diuinę contio legis:
Ecclésięq; pium pangitur offitium:
 Ingređitur fatuus quę rostris calceus vrget:
 ¶ Stat simul in manibus nifus / & accipiter:
 Siue velis cuculus. magno clangore vagatur
 ¶ Per sanctas ædes / sacrificosq; focos.
 Latrantesq; canes / vlulatu & cuncta replentes
 ¶ Ductitat: in strepitu turba benigna silet.
 Iam clangunt nolę: resonat latratus ad auras:
 ¶ Nunc pedibus pulfant: nūc manibusq; strepēt.
 Nulla quies penes hos / fastu pompaq; furentes:
 Iohan. xii. ¶ Nō propter christū. Lazarus hosce artat eos.
 Tractantur causę: reę cōmertia: questus:
 ¶ Contractus omnes. offitiumq; fori.
 Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
 ¶ Hic aliud tractat quod probitate caret.
 in autē. vt lic. Quidam etiam strepitus sua per calopodia stulti
 ma. et auie in si. col. viii. ¶ Concrepitant turpes: impediuntq; bonū.
 Stultitiā quid enī querimur? solitoq; furores?
 ¶ Quos semel insipiens condere nemo cupit:
 Iohan. ii. Cum tamē exemplū christus deus ipseq; reliquit.
 ¶ Nullus vt in templum turpia facta ferat:
 Sed precibus suplex / deuoto & pectore: patrē
 Ecclesi. xxi. ¶ Aeternū oraret: coelicolumq; choros.
 Iohelis. ii. Expulit & ferulis tractantes fcenera mercis:
 Ps. i. ¶ Nam locus in templo sit sacer vsq; deo.
 Marci. xi. Qui si de templis homines pulsare pphanos
 Lucę xix. ¶ Nunc volet: atq; ædes euacuare malis:
 Bernhardus. Pauci quādoquidem sacrata in gente manerēt.
 ¶ Thura decent superos: verba pphana nihil.

De proteruo ac spontaneo periculo
 Quí cadit in flāmas & díra perícula querit
 Sponte sua / in puteum profilit atq; libens:
 Exitium merito patitur: si mergitur vndis:
 Vritur aut flammis: dignus enim interitu:

De proter
 uo ac spon
 taneo peri
 culo.

Est fatuus qui sepe deum superosq; precatur
 Et supplex manibus cum pedibusq; rogat:
 Se putat & proferre preces ex corde benignas:
 Clamando assidue: me deus alme iuua:

Ecclési.iii.

Math.vii.
Luce vi.

Ut mea stultitiā solitam modo pectora linqunt:
Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
 Inuenalis Attamen hic cappam stultorum semper anhelans
 Perius **I**nduit: ingratas nam putat esse preces:
Q non mox voti compos: deus insuper illum
Audierit: quia non cuncta petita dedit.
 Math. xx. At fatuus plerumq; rogat/superosq; precatur.
 Marci. x. **E**t nescit stulto quid sibi corde roget.
 Ad Ro. viii. In puteum qui sponte cadit: tentatq; periculum:
 Horatius. **S**eq; in fonte tñ mergier vsq; timet:
 Si clamat/vocesq; graues emittit in vndis.
Clamat io ciues iam date presidium!
 Nullus erit: restes/aut apportare rudentes
Qui velit: hic merita morte/lueq; cadit.
 Empedocles. Stultitia Empedocles simili cecatus: & excors:
Corporis exitium sponte/necemq; tulit.
 Aetneōs quoniam p̄ceps collapsus in ignes:
Stulticię vt faceret morte sua inditium.
 Quisquis eum ardentī fatuū extraxisset ab ætna:
Hic vitam inuito/stultior ipse daret.
 Nempe adeo cecatus erat: rationis & expers:
Tentasset rursus impia fata quidem.
 p̄uerb. xxviii Sic facit ille: deum rogitans noctesq; diesq;
 Ecclesi. 3. et 35 **D**ebat in cœlum vt se trahere vsq; deus:
 Eiaę. i. **D**etq; sibi semper viuatiā munera: detq;
Fortunam validam: det bona magna sibi.
 Lucę. xx. **Q**ui rogat & nescit supremum rite precari
Rectorem: ventos sufflat in ore leues.
 Quē tenet intutus status: & damnoſa voluptas.
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

De via felicitatis & futura pctōe pena
Multi stultitię currum / rhedamq; / bigasq;
Vuentes vitiis criminibusq; trahunt.
Cumq; sua reputant tales nece abire labores
Quadriiugas retrahent post sua fata rotas.

De via fœ
 licitàtis.

Non finit ipse deus fatuū quemcunq; prophanū
Scire sup̄ terram quę nam miracula fecit:
Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens
Stultorū: moritur terreno in corpore semper.

prover. xiiii
 Ps. 81. & 91.
 Sapien. xiii.

- Pronet. v.** Qui moritur vitiis hac in tellure malignis:
Eccs. ii. Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
Ecclesi. ii. Nosse deum qui non vult hic / & discere leges
Ecclesi. xii et xl. Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris.
Treno. iiii. Quasq; super cunctos statuit: iussitq; teneri
Sapient. xix. In terra: cunctisq; dedit / bene vivere / normam:
Virgi. vi. en. Seneca In mundo quemcunq; trahit malefana voluptas:
Math. vii. In iusteq; sue consumit tempora vite:
puer. ii. et 4. Is trahit hic currus / molem / curasq; molestas:
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Cogitur æternas post mortem soluere pœnas:
Sapient. v. Ps. vi. Perpetuo & tractu cogetur plaustra mouere.
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Ne modo stulte viam queras que ducit ad orcum
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Et phlegetonteos fluctus / cecasq; tenebras:
Sapient. v. Ps. vi. Hec via plana qdē est / pedib; calcata frequēter:
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Est aditu facilis: multum penetrabilis: atq;
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Innumeros fatuis calles hec semita monstrat:
Sapient. v. Ps. vi. Plana quidem & trita est (fatuos quia facta p oēs)
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Hec habet assiduos motus / gressusq; frequentes.
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Noctes atq; dies patet hec. nullumq; refutat:
Sapient. v. Ps. vi. Qui cupit ad fatuos cursim properare furentes.
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Felicitatis iter quod cœlum tendit in altum:
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Et quod prudentes recipit: solosq; beatos:
Sapient. v. Ps. vi. Est nimis angustū: patulo nec calle patescit:
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Nec tritū a multis: quoniā (q̄ maxima turba est)
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Gens mala vitat iter: iustis sanctisq; paratum
Sapient. v. Ps. vi. Mentibus: iniustus non has calcabit harenas.
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Virtutem posuit deus vt sudore paretur:
Virgilius Ecclesi. xxxii Luce. xiii. Ast pauci tentant felices figere gressus:
Sapient. v. Ps. vi. Ad bona supremi regni / nitidamq; cateruam.
puerbi. xiiii. et xv. Ezech. vii. Inde est q̄ multos orcus capit: æthraq; paucos.

Praua maiorum exempla.
Cum pater & genitrix ollas/pariterq; matellas
Collidunt: pueri cacabos confringere discent.
Fiunt & quales nati genitoribus: illic
Sunt ubi non casti signa & monumenta pudoris:

Si dānosa
 senē iuuat
 alea: ludat
 & heres.

Grandeui properate senes/fatuīq; parentes
In vos nam satyrę torqueo tela meę:
Audetis prauos coram matre atq; puellis
Effari mores: ridiculumq; nefas:

h. i.

Inaeualis
Vale. li. ii. c. i
Sapien. iii
Eccelesi. vii.

- Ecclesi. iiii.** Nunc veneris nugas: nūc vos dictatis auiorem:
Et natis teneris: ad mala: signa datis.
Non pudor in verbis: non est reuerentia vite:
Ecclesi. x. **N**on decus aut specimen / ingenuusq; nitor:
Non pueri mores discunt: non foemina seruat.
Signa pudicitie: turpia cuncta sonant.
Foemina de fatuo carpit mala signa marito:
Sectatur proles moribus ipsa patrem.
pne. 19. et 29. **N**on docuit genitor fatuus bene viuere natum:
Ture igitur natus moribus alter erit.
Iuuenalis **S**i sunt lufiores patres: pueri atq; nepotes
Rebus in his prauis se simulare solent:
Trita etenim veterū dicunt prouerbia nobis:
Sepe solet similis filius esse patri.
Ludere phas monachi reputāt sibi: qñ reponit
Abbas taxillos: alea iacta placet.
Omores miseros: o tempora plena furoris:
Plenaq; stultitie: num deus vsq; feret?
Esop⁹ i apol. **S**e similem patri natus: se filia matri
Redit: ad exitium semina prima fluunt.
Non lopus vllus ouem genuit: nō Tygride seua
Aut vitula aut agnus nascier vsq; potest:
More patris cancer retro serpitq; meatq;
Sectantur pueri sic mala signa patrum.
Ecclesi. vii. **Q**uī & morigeros possunt generare parentes
Filiolos: qui sunt morigeri atq; boni.
Diogenes **D**iogenes puerum temulentū vt viderat: inquit:
Fili/te genuit ebrius ecce pater.
Ecclesi. 37. **A**edibus iccirco propriis: sic viuat honeste
pner. xxii **Q**uisquis: ne cunctis dogmata praua ferat.

De voluptate corporali.
 Simplicitate rudes/ad se lasciua voluptas
 Allicit interdum: more ouiumq; necat.
 Quosdam etiam firmo/thaurinos detinet/vnco.
Ast alios volucris fune/fugaq; ligat.

Spne volu
 ptates: no
 cet empta
 dolore vo
 luptas.

Aequipat sese meretrici blanda voluptas:
 Quę compta in platea sedet & nudata mamillas:
 Et redimita comas: spurcum mercatur amorem.
 Pellicit & molles ad se: blandūq; cubile

Prouer.vii.

h.ii.

Ezech. xvi. Mox referat: vilem sumens de crimine mercem:
 Michee. i. Et rogat vt quisq; secum luctetur/iniquis
 puerbi. vii. Delitiis: pariter falso oblectetur amore.
 Illius inq; sinum/nullo moderamine stulti.
 Ecclesi. xix. Profiliunt: veluti bos vinctus transit/& agnus
 Ad lani cultrum: iugulumq; exponit ad ictus.
 Accipe stulte precor q̄ sit fugienda voluptas
 Ieremie vii. Hec animam damnat stygis & mergit in vndis
 Hec sensus lacerat: confundit semina mentis:
 Contaminatq; malo precordia recta sapore.
 puerbi. A. Parua voluptatis quamuis sint gaudia: longa
 Poena tamen sequit̄/misero permixta dolore:
 Eccs. ii. Desine delitias mundi sectarier vsq;
 Lucę. viii. Non durant: fugiunt mox: & mutant in horas.
 puer. 8. et 13. Quisquis in hoc forsan contemnit gaudia mundo
 Ecclesi. i. Vana voluptatis: nec sese inmergit in illas:
 Ille sapit vere: & post mortem gaudia cœli:
 Ambrosiamq; sacram gustabit lege perenni.
 Sardanapal⁹ Sardanapalus enim/spreto virtutis honore:
 Iusti. li. i. Sola voluptatis celebrabat sacra/focosq;
 Corporis illecebras: spurcum & libabat amorem:
 Censuit esse q̄dem explendum p̄sentibus ipsum
 Delitiis animū: quoniam post fata voluptas
 Nulla foret: stygiū est hec nam sententia ditis.
 Michee. vi. At pater omnipotens hunc fato sustulit atro:
 Tartareisq; animam tandē damnauit in vndis.
 Delitię mundi: quas promit praua voluptas
 puerbi. xxiii Sunt procul a nobis pulsandę: dira venena
 Eccs. v. Ex ipsis manant: & fellis copia magna:
 Ecclesi. xxv. Has fugitur figiat sapiens: & honesta sequatur.

Archana esse recondenda:

Qui non in tacito poterit secreta tenere

Pectore: & occultum condere corde suum:

Est fatuus: nescitq; suam compescere mentem:

Tristitiam incurrit sepius inde grauem.

Secretum
mētis nūq̃
tu pande
maritę.

Qui secreta suę non vult abscondere mentis:

Vxoriq; suę vel cunctis gentibus offert

Quid velit/ & statuatur/ vel quid conceperit/ ipsa

Mente: merus fatuus docto reputatur ab omni.

Sene. de mori
Iob xxviii
Eccl. xxxix.

h. iii.

- Iudiciū. xliii. & .xvi.** **S**ampson: qui quondā fuerat fortissimus heros:
Non oculis orbatus erat: nec crine sacrato:
Secretum mentis si non rescisset amica.
- Statius i theba.** **A**mphiareus vates dum fata futura timebat
Augurii: latuit: thebana q̄ prelia fugit:
Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
- Ecclesi. x.** **H**istorie recinunt veteres / & dogmata prisca:
Q mulier nusq̄ secreti sit bona custos.
- Ecclesi. xix.** **M**atronis igitur celemus pectora semper.
Qui sua non nouit cōmissa archana tacere:
- Prouer. xxi.** **Q**uiq̄ ad cuncta suum pandit secreta labellum:
A tali caueat sapiens sibi quisq̄ / catuq̄.
- Horatius in epi.** **P**ercunctatorem hunc fugias / q̄a garrulus ipse est.
Prouer. 28. **D**e rebus magnis / est qui se iactitat vsq̄:
Et q̄ res cuncte sibi sint in amore secunde:
Rimari si quis vellet tum verba doloq̄:
Rebus in his cunctis mendacē offenderet ipsum.
Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
Q scabrum voueat cuculū / manibusq̄ remulcet.
- Seneca.** **C**ondita si mentis cupias archana manere:
Fac mihi ne dicas: quod vix abscondere possim:
Occultumq̄ tuum secreto in pectore celes:
Haud aliis pandas: sed sis taciturnus ubiq̄.
- iii. Reg. xxi.** **S**i non vxori Iezabel prompsisset **A**chab rex
Verba sue mentis: **N**aboth nō morte periret.
- Prouer. xxv.** **Q**ui gestant in corde suo secreta: cati sint:
Et caueant aliis temere vt non talia pandant:
Sic m age securi: semper tutiq̄ manebunt.
- Esaie. xxiii.** **D**ixit enim quondam sancta de gente ppheta:
Secretū mentis mihi met seruare studebo.

Vxorem ducere propter opes.
Diuitias propter solas: non proli amor e:
Vxorem ducens / coniugium ve petens:
Hic patitur merito lites: & iurgia / rixas:
Et pacem / & perdit comoda connubii.

Impater-
 go viro
 intolerabi-
 li^s nihil est
 q̄ femia di-
 ues.

Aruinam multi querunt sub podice aselli:
Et cumulant trullas: stercora vana petunt:
Vxorem ducunt vetulam dum turpiter **E**glen:
Qz numos habeat / diuitiasq; leues.

Inuenalis
 l. oratione. ff.
 de ri. nup.
 i. ad cor. vii
 Sapiē. xiiii.

h. iiii.

- Iuuenalis** **Nulla** quies illum recreat: pax nulla fouebit:
Prover. xix. **S**emper habet rixas: litigiumq; frequens:
Nulla voluptatis spectabunt oia talem:
Magnarum allexit quem male saccus opum.
Prover. v. ifi **Nulla**q; speratur proles: dilectio nulla:
Vnam pacificam vix aget ille diem.
Prover. ix. **Q**uin sibi continuo saccus transuerberet aures:
Quem propter stultus factus/inersq; fuit.
Ecclesi. xix **R**aro hos fortune facies comitatur amica:
Qui numis nubunt: non sibi: non pueris.
Ducitur in thalamu funesta pecunia sola:
Propter opes trahimus grandia aratra thori.
Iustitia & doctrina nihil curatur: honestas
Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
Iuuenalis **N**am focer in primis: qd enim gener (inqt) in gre
Prover. vii **P**ossidet/aut numis: iuggera quanta tenet?
Ecclesi. x. **N**ec patris aut proau pbitas/virtus/vel honestas
Queritur: an vulgi semine prodierit?
Iuuenalis **P**rotinus ad numos: de moribus vltima fiet
Questio: sic fient nunq in amore pares.
Proverb. xxi **I**nde fit/vt multis deserta habitare seorsum
Plus leue sit: talis q iuga ferre thori.
Prover. xxv **N**amq; loquax mulier/verbosaq; corpus adurit:
Ecclesi. xxv **A**tq; animam & vires: membraq; cuncta terit.
Propter opes teneram vendit quicunq iuventam:
Mercatur lites & sine fine dolos:
Huic nihil est fidei: nihil & probitatis: ad omne
Spes modo sit numi) transeat ille nephas.
O male prudentes: qui tam conubia seua
Eccs. xii. **Q**ueritis: & seruum tenditis esse pecus.

De liuore & inuidia.

Inuidie telum lato torquetur in orbe:

Et status in terris hac sine nullus erit:

Odia dira volant magni per climata mundi:

Nec dum Nythardi semen abiuit atrox.

Inuid⁹ al-
terius reb⁹
marcessit
opimis.

Liuor edax: fatuos multos: animosq; malignos
Concitatur: & stultos pungit sine fine proteruos:
Nascitur inuidie telum: quod liuida corda
Parturit: & multos nusq; sinit esse quietos.

Eccl⁹. xiiii.
Ecc⁹. iiii.
Ad Roma .i.

- Salustius **D**uceris inuidia: q̄ ego te possideo plus:
 puer. xxviii. **A**ut mihi sunt plures nūmi: seu maior aceruus
 Cicero **R**erum: vel mihi q̄ plures reddunt honores.
 Ecclesi. xliii. **A**es petis atq̄ meum: quod nullo iure teneres.
 Vel quia fastidis nostrum & contemnis amorem.
 Ouidius. **L**ethale est adeo vulnus liuoris acerbū:
 N. meth. **V**t nequeat penitus sanari/aut rite mederi.
 puer. xxiii **E**st ea proprietas liuoris semper edacis:
Si sibi constituit quenq̄ mordere: quietem
Nullam agitat donec facinus perfecerit illud:
Non somnus: non vlla quies: non vlla voluptas
Est adeo dulcis: seu delectabilis vsq̄:
Vt possit cordis procul extirpare dolores.
 Descriptio **P**allentes ideo fauces: pallentiaq̄ ora
 Inuidie ex **S**emper habet liuor: macies in corpore toto
 Ouidio **G**lauca sedet: visus toruus: squallentiaq̄ ora
Scintillant: rabidus nec plenis liuor ocellis
Suspicit in quenq̄: furibundo pectore torpet.
 Ioseph gen. 37 **C**uius precipuum tibi fert exemplar Ioseph:
Quem nunq̄ intuiti sunt recto lumine fratres.
Raro etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
Nauibus: aut si fors perit ingens copia rerū.
 Ecclesi. xlviii **V**erum continuo rodant licet inuida corda:
Inuidia: ex proprio sentit sua damna dolore.
 Alanus **N**ec quicq̄ nisi se valet ardens æthna cremare.
Maior & inuidia est fraternis cordibus orta.
 Lucanus **F**raterno primi maduerunt sanguine muri.
 Genes. iiii. **H**oc Abel atq̄ Chayn: hoc Atreus atq̄ Thyestes
 Statius i the **E**thiodes cum fratre suo: pluresq̄ docebunt.
 i. Petri. ii. **I**nuidiam iccirco fugiat sapiensq̄ bonusq̄.

De impatientia correctionis
 Tibia cui fatuo / tantum solatia prebet:
 Nec curat cytharam: plectra & amena lyre:
 Hic propere ascendat stultorum (posco) carinā:
 Et remos celeri concitet ille manu.

Non patitur stultus
 sua verba
 aut facta
 reprēdi.

Stultitię infaustę certissima signa videntur
 In fatuo. qui non verbis auscultat amicis:
 Nam stolidę illius tanta est corruptio mentis
 Audire vt nequeat sapientes digna loquentes.

Prouer. 23.
 Ecclesi. 22.

puerbi. i.
 et xviii. Cum tamē & prudens: bona quę sunt iugiter audit
 Et sapere ut possit: sapientes semper honorat:
 Suscipit: & sequitur: sua quo sapientia crescat.
 Fistula sed fatuo solatia dultia prebet:
 Proter. x.
 Ecclesi. xv. Nec curat citharę sonitus: nec barbitos illum
 Oblectat: fidibus non delectatur amenis.
 Nil magis usq; placet fatuo: nil dulce videt:
 puerbi. 24.
 et xxvi. Qz baculus crispus: q̄ rustica fistula stulto.
 Nec sinit ut quisq; sibi dogmata sana ministret:
 Nec patitur quenq; qui corrigit/aut monet ipsum.
 Inde fit ut magnum fatuorum crescat/& ingens
 Agmen ubiq; nimis: qd sis precor improbe stulte
 Sapien. vii. x
 et xv. Disce: hominem te scis mortalem: scisq; caducū:
 Ad Rom. vi. De ceno terre genitum: de stercore factum:
 Ex cinere/& terra/limo/cenoq; lutoq;
 Compositum: at sensus tribuit natura scientes:
 Ecclesi. xxv. Et data clara quidem ratio est: animalia bruta
 Ps. cxviii. Qua nobis cedunt: sed tu precordia stulta
 Qui geris: acceptę rationis munera rumpis.
 Quid tua te nimium iactat funesta potestas?
 Quid te nobilitas? facies? quid culta iuventus?
 Quid te diuitię molles? quid corporis artus
 Eccle. 3. et. 17. Extollūt: tibi quę damnū & nocumēta ministrāt.
 Tulli. i para. Est sapiens solus/locupletior omnibus: idem
 Eccē. vii. Fortior & cunctis: hunc audi: illumq; sequaris.
 Est melius prudens: si dure corripiat te:
 Tob. ii. Qz si te fatuus mulcenti arrideat ore.
 Job xxviii. Quid quidē hic foelix homo: qsq; corde pauore
 Ps. xviii. Semper habet: pœnas semper meditat acerbas.
 puerbi. i. viii
 Math. xi. Atq; dei suffert/primis iuga dulcia ab annis.
 et xxiii.

De fatuis medicis & empericis.
 Artem qui medicā tremulis molitur in ægris:
Nec tamen indocta scit medicare manu.
 Arte carens: vires naturę nescit & herbas:
Ludius & fatuus/ridiculusq; manet.

De vanis
 medicis &
 empericis

Hic etiam nostrum poterit conscendere currum
Et modo stultigeręq; carbasa ferre ratis.
 Visitat empericus q̄squis morbo ve grauatū: aut
Mortelaborantem quę videt atq; notat:

Insu. dele. ac
 qui. iperitia.
 ff. de re. iu. im
 periti.
 c. tua de homi

Seneca de cle
 me. ad Nero.
 Ecclesi. x. et
 xliiii.
 Prouer. vi.

Atq; ait: expecta donec documenta librorum
 Inspiciam: quo te rite iuuare queam.
 Dumq; domum medicus redit: & concepta libelli
 Scrutatur: mortis hunc fera fata premunt.
 Atq; animā expirat: soluuntur corporis artus:
 Sera nimis medici stulta medela fuit.

Ecclesi. 38
 Et quorum penitus pectora nil sapiunt:
 Non voluūt libros: aut quas Podalyrius artes
 Inuenit: Mesues nec documenta legunt:
 Nō Auicēna docet medicos tam dogmata vana:
 Nec tales medicos: docte Galene: foues:
 Sed sua in herbarū discunt medicamina libro:
 Multa supstitio: dogmata falsa patent.
 Et vetule prauam prestant medicaminis vsum.
 Quas sequitur passim sedula turba tamen.
 Profitentur enim cunctos sanare dolores:
 Perq; horas cunctas/per loca/perq; dies.
 Et sua q; puero atq; senī collyria profint:
 Quod matrem iuuat: prosit idemq; senī.
 Non opus est causas rerum atq; elementa tueri:
 Naturę vires hęc medicina premit.
 Et morbos varios vna dissoluit in herba:
 Qualem forte sibi Thessala saga dedit.
 Cucule emplastro quis te docet. aut alabastro
 Ex vno cunctis posse preesse malis?
 Est medicus: veluti indoctus solet esse patronus.
 Consultus/qui non scit dare consilium.
 Aut te nō medicum dicas: aut discere mederi:
 Aut si vis medicus: sis fatuusq; simul.

Io. an. defen.
 ex. c. i. li. vi.
 Sapien. xii.
 glo. in c. fi.
 xxi. di.
 Seneca.
 Cuculus chi
 rurgicus.
 Sapiē. i.

De secularis potentie exitu.
Non fuit interris vnq̃ tam magna potestas:
Tempore quę fragili non quoq̃ diffueret:
Cuncta rapit læthum: mors vltima linea rerū est.
Res hominū nulla conditione manent.

Ad gene-
 ceris sine
 cede & sãg
 uine pauci
Descēdūt
 reges & sic
 ca morte
 tiranni.

O tardos animo fatuos: quos magna potestas
Eleuat: & nimīū qui munera vana sequuntur:
Tanq̃ perpetuis vita hęc sit firma columnis:
Nec moribunda quidē capiat er tempora finē.

Ecclē. 9. et 29
Iuuenalis in
 satyra oibus i
 terris

Cesar Iulius. Magnanimus cesar qui sub iuga romula traxit:
 Marte sed indomito / spatiosi climata mundi:
 Et tenuit sceptrum regni / fascesq; superbos
 Solus: & incepit ciues torquere potentes:
 Tempore sed modico tam seua potentia mansit.
 Horrenda cecidit tandem cum morte necatus.

Darius Rex Sceptraq; persaru Darius tulit: optima regna &
Perfarz Sed non contentus propriis: externa cupiuit
Amach. i. Imperia: hinc propriu perdit regnu & diadema.

Xerxes de q Ipse etiam Xerxes regum ditissimus olim:
Inuenalis Dum cupit externas bello popularier oras:
 Attica regna adiens: amisit / castra / virosq;
 Atq; rates pariter turratas merisit in vndis.

Nabuchodo- Et Nabuchodonosor sceptro Babilona gubernas
nosor. Dan. 3. Fortune nimium dum fidit: tentat honores
 Diuinos prestare sibi: at diuina potestas
 In speciem bruti regem mutauit inanem.

Alexander. m. Magnus Alexander cui vix suffecerat orbis
Inuenalis Immensus: grauis primus dominator in oris:
 Non secum ad stygiam sua vexit regna paludem.

Cyrus. Hero- Quid Cyrum refero? lambens in morte cruorem
dotus & Iusti- Sanguinis ipse sui: sic transit gloria mundi.
nus li. i.

Cræsus. Hero- Cræsus quandoquidē regnisq; opibus vel opimis:
dotus li. i. Non contentus erat: tamen hunc fortuna fefellit:
 Euertitq; suum regnu: atq; potentia sceptrum.

Ecclesi. x Omnia regna cadunt: ruit & mundana potestas:
 Exemplū dat Roma potens: Carthago: Mycene:

Ecclesi. xlix Et Solyme. atq; Tyros: & Grecia tota: subibit
Iob. iiii. Mox latiu. pereunt q̄a nam mortalia cuncta
Apoca. xviii Que facimus: cunctis exitus vnus erit.
Sapien. vii

De predestinatione.

Qui precium poscit quod non meruisse videtur:
 Atq; super fragilem ponit sua brachia cannam:
 Illius in dorso cancrorū semita stabit:
 Deuolet inq; suum rictum/satis affa columba.

Omnes q̄
 dem p̄sciti
 pauci vero
 ad vitam
 p̄destina
 ti.

Scire nefas hominī quē sit diuina voluntas:
 Quid ve deus statuatur: quis finis: quē sibi merces:
 Hęc fatui quērunt: quibus est nimis anxīa cura
 Nosse: quod a superis decernitur: atq; probat̃.

Ad ephe. i
 de pe. dis. iiii
 benedictus
 i. i.

Ad Romā. i. Præcipue iccirco fatuos hoc carmine verso:
puerbi. xxvi.

Ignauī qui sunt: qui vix elementa sacrarum
Gustarunt legum: docti tamen atq; periti
Hiero. in plo/ Effe volunt: librosq; reuoluunt: more sinistro.
go biblię.

Exponunt falso / quod sanxit diua voluntas.
Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra:
Atq; reluctantem conantur vertere sensum.

Audi igitur fatuos: qui seuo errore trahuntur:
Audacesq; volunt superum depromere mentem:
Audi quę referant stulta & petulantia verba:

Grego. i dia. Si deus eternam requiem sedemq; bonorum
xxiii. q. iiii. Pręscripsit cuiq;: nihil est quod vertere possit
obtineri

Aut mutare: sibi statuit quod diua potestas.

Iohan. vi. Sed deus ad poenas si quem pręscripsit auerni:

Tartareis tenebris si quem damnauit & vmbris
Hunc nihil eripiet. tanq; deus optimus auctor

xxiii. q. iiii. Omnipotens non sit: non iustus: non metuendus.
nabuchodo
nosor

Sapient. x. Pro meritis reddi debentur præmia iustis:

Ieremie. li. Iniusti poenas debent perferre minaces.

prouer. xxiii. Qui domino seruit sincero pectore: leges

Ecclesi. xii. Et fidei obseruat: præcium & votumq; capescit.

Math. xvi. Desine stulte precor superum confringere fatum.

Ad Ro. ii. Nos deus omnipotens ad gaudia magna creauit:

Apoca. xxii. Omnibus & nobis cælorum regna parauit:

Non vult q; nigri subeamus tartara ditis:

At propria ruimus culpa: superosq; negamus:

Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.

Desine stulte loqui: petulans compesce labellum:

Esaię xlv. An vigulo cacabus dicet: cur vrceus haud sum?

Ad Ro. ix. Sic placet artifici: bene qui bona cuncta parauit.

De obliuione sui ipsius.

Qui uolet alterius subitas extinguere flamas:

Atq; suę patitur vrere tecta domus:

Est fatuus: decet & stultorum fistula talem:

Aduocet ut stolidos ad sua vota uiros.

Agris tuis
ficiētibz:
alieni irri-
gandū non
sunt.

Qui curas hominum tolerat: semperq; laborat
Ut res alterius peragat / fructumq; ministret:
Nec curare suas properat res / cōmoda / fructus:
Quin sua postponens facta atq; negotia passim:

in. l. culpa est
ff. de re. iu.
et in. c. nō est
sine culpa. de
reg. iu. li. vi.

l. ii.

Ecclesi. xxx. In rebus propriis stultus dormitat & excors
 Intentisq; oculis aliena incōmoda pensat.
Hic legat interea nostri documenta libelli:
 Qui sua postponens aliena negotia versat.
de pe. dis. ii. Cum tamē omnis amor: prima a se exordia sumit
 qui vult Incipit a seipso: proprio nil gratius vsu.
Therentius Hoc docuere sophi: docuitq; Therentius illud:
 Hoc docuit veteris sanctissima pagina legis
l. preses C. de Qui vult alterius res explorare frequenter:
ser. et aqua. Se prius inspiciat: sibi consulat: atq; labores
 Inde suos prudens proprios conuertat in vsus.
Cicero i. epis. Alterius iactum lusor qui attendit: & vsq;
 Negligit ille suum: stolidus rationis & expers.
xxiii. q. v. si Qui vult flāmiuomas vndis sedare fauillas/
 placet Alterius tecti: proprioq; in culmine flammās
Prouer. xi. Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
 et xxxi. Ille parum sapiens: sua non bene comoda curat.
 Alterius qui portat onus suffertq; labores:
 Negligit & propriū: discrimina solus habebit.
xix. q. ii. dñe Qui causa alterius facit id: quod parturit ipsi
xiiii. di. q. ait Contemptum: risus/incōmoda/damna/labores:
 Vix nostram effugiet fatuā quin scandet in arcē:
 Atq; asinum manibus ducens ludibria tollat.
Prouer. v Quid te stulte iuuat peregrinas voluere causas?
 et xxvi Quid ve alios curas? propriū sis tutor honoris.
 Disce domus proprię causas/res/cōmoda/primū
Prouer. xx. Querere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici.
 Est penitus fatuus qui curat res alienas:
 Prouideas domui proprię: dispone/ministra:
iiii. Regū xx Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.

De vitio ingratitudinis.
 Qui sibi vult fieri officium bonitatis amicum
Atq; operas promptas appetit alterius:
 Est tamē ingratus: nec munera prompta vicissim
Offitii præstat: nil probitatis habet.

Oēs sapiē-
 tes odere ī
 gratos.
 Ingratitu-
 do exsic-
 cat fōtem
 bonitatis.

Est fatuus qui multa petit: semperq; reposcit
Offitium alterius: & negat ipse vices:
 Qui sibi vult fieri quicq; debet honores
Reddere: & æquiualens mun? amicitie.

C. deliber. et
 eo. li. l. i. et ii.
 xii. q. ii. octa.
 Tullius ī offi.

i. iii.

- Ad collo. iiii. **Q**ui capiti alterius curas magnosq; labores
 Leuitici. xix. **I**mponit: precium conferat ille simul.
 Tobie iiii. **D**edecus est ingens: si quis benefacta laboris
 Eccle. xxxiii. **A**ccipit: equales denegat atq; vices.
 Plantus iasi. **Q**ui cupit ex aliqua lucrum nanciscier arte:
Hoc sibi proponat menteq; constituat:
 Eroget impensas: nec rebus parcat auaris:
Si saltem laudem poscat habere bonam.
 puerbi. xxii. **E**t si precipuos acquirere tentat honores.
Munificus / blandus / sit pius: atq; bonus.
 Sapien. xvi. **Q**ui bene contentus: facto nequit esse labore:
 Ecclesi. xxix. **Q**uem modico precio soluere / habere potest:
 Non indignetur: sibi sit querimonia nulla:
Si labor / & meritum forte negetur ei.
 Ecclesi. vii. **Q**ui petit alterius opas / benefacta / labores:
 Malach. iiii. **I**ngenioq; frui: munera rursus agat.
 Verum a priuatis liceat descendere rebus:
Ingratas vrbes comemorare simul.
 Camillus. de **R**oma quid ingrata quondam impietate camillu
 quo Tit^o liui⁹ **T**ractasti: pro te qui fera bella tulit:
 Tu procul emeritum pepulisti ex vrbe camillum:
Quo duce fregisti gallica castra tamen.
 Solon de quo **A**ttica terra ferox / pepulisti ingrata Solonem:
 Herodotus **Q**ui statuit leges & bona iura tibi:
 Pro merito ingenti: pro sudore atq; labore:
Exilium dederas: Attica terra viro.
 Lycurgus de **N**ec taceo ingratos ausus / q; Sparta lycurgum:
 quo Instinus **L**atorem legum pellis ab arce tua.
 Scipio affri. **S**cipio qui fuerat patrie seruator honestus:
 Titus liuius **I**ngratam patriam sensit & ille suam.

Cui ipsius complacentia.
 Pulmentum fatuis presens mea decoquit olla:
Adsit stultorum sordida turba precor:
 Adsit qui speculo vultum/faciemq; frequenter
Inspicit: & semper cui sua facta placent.

Hic bene pulmentum posita cōtundit in olla:
 Atq; coquit fatuis sua pulmentaria crassis:
 Qui se prudentem fors estimat/atq; decorum:
 Cui sua sola placent; & quem vesania ducat:

Cū sua cui
 q; placent
 facta atq;
 negotia so-
 li.
Hinc stul-
 tis tota est
 terra reple-
 ta viris.

prover. iiii
 c. ne, innitaris
 de consti.
 Ad Rom. viii

i. iiii.

- V**t speculo semper se contempletur inani.
Cum tamen: in vitro fatuum quoq; cernat inertē:
proverbi. xiii. et xiiii. **Q**uamuis non videat/capitis quas porrigit aures.
Hic si deberet dygitis iurare leuatis:
Cum de formosis/sapientibus/atq; peritis
Ecclesi. xx. Iob v. et xviii. **S**ermo foret: sese cunctis prestare putaret.
Et sibi non similem in spatioso crederet orbe:
proverbi. xxxi. Ezech. xvi. Elaię iii. **I**uraretq; simul q; detestatio rerum
In se nulla foret: se pulchrum/seq; beatum
Estimat/atq; homines audet iurare deosq;
Consulit hoc speculum semperq; & fungit omni
Tempore: seu somno iaceat lectoq; supinus:
Siue stet erectus: vitro suspensus inheret.
*Otho Impator speculū sp
secū habuit
Iuvenalis* **Q**uid speculū memorē Pathici gestamē Othonis:
Quod secum in castris cęsar gestare solebat.
Quotidię barbam qui rasit/glaber vt esset:
Vngebatq; cutem cum succo lactis aselli.
Salustius **O**ffitium muliebre quidē est: hos fœmina querit
Ornatus: speculum & pendet de fronte puellę:
Retiolum: & mundū: contexta monilia: vestē:
Ordinat: idq; mares hodie comitant/aguntq;
Vt sibi met placeant: sese mulieribus equant.
*Ennius
Tullius i off.* **N**ostri etenim iuvenes habitus gestant muliebres
Illaq; virgo viri: nulla est discretio rerum.
*Pygmalion
de quo Ovidius.
x. metha.* **P**ygmalio effigiem fertur de marmore quondā
Fecisse: & p̄prium sibi tam coluisse laborem:
Perditus vt fuerit vecors in marmora versus.
*Narcissus de
quo Ovidius
iii. metha.
proverbi. xiii.* **F**onte super vitreo periit Narcissus amore:
Dum sua forma placet fatuo quam vidit in vndis:
Stultorum numerus sic crevit: & impia turba.

De choreis & saltationibus
Qui choreis gaudet aut saltibus immoderatis:
Ut cuculam ducat stultior ipse manu:
Ille deum offendit: perdit quoque tempora frustra:
Contrahit inde etiam plurima damna sibi:

Nil placet
 in tota sa-
 piētib⁹ vs-
 que chorea:
Quod iu-
 uet / aut p-
 sit: cōdece
 at ve bo-
 nos.

Hos quoque nō sanos fore dicim⁹: immo furentes: **Exodi xxxij.**

Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:

Ut currant passim: veluti furiosa vagatur

Thyas: ubi erectus Thyrsus in arua vocat.

Orgia bacchi

Druidede Vt druidę saltant pulsantes tympana galli:
 quibus Iuli⁹ **V**ertice in ideo: cum furor vrget eos.
 cesar in comē
 Sali de qbus **C**eu quondam salii fetidos saliere per vtres:
 Virg.ii.geor.

Turba/Cybeleios sic agit illa choros.
 Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
Efficitis? que merx digna labore tamen?
 Ast ego dum meditor fatui primordia ludii:
Pincipii causas comemoro esse malas:

Exodi. xxxii In statua vitulum demon cum poneret aureum:

Contemptum faceret impius/atq; deo:

I. corin. x Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:

Luderet inq; chorum turba proterua: iubet.

vide nota. glo Illecebre tales pariunt incommoda multa:

in cle. i. de cel. **A**d vitium prebent semina multa frequens.

miss. **C**oncurrunt illic pomposa superbia: luxus:

in cle. attende **E**t petulans saltus: & furiosa venus:

res de sta. rel. **N**am venus in primis/choreis solatur in illis:

de vi. et ho. cl. **H**anc sequitur pedibus turba petulca citis.

cū decorem. **L**udus in orbe quidem est nullus damnosior isto:

puerbi. ii. **C**ontaminat stimulis pectora casta suis:

Ludus & iste quidem: non pax/sed pugna videt.

Clamando currunt/vociferantq; nimis.

Quis locus immunis: quē non vesania talis

Contaminat? templi vix loca tuta manent.

Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella:

Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:

Virg. ii. geor In girum saltant pedibus: ductantq; choreas:

Iudith. iii. **A**tq; incompotitis motibus vsq; ruunt.

Rusticus in circo teneram cum flectit amicam:

Non sitis hunc tota nocte/die ve premit.

De nocturnis ioculatoribus.

Qui cythara/aut aliis ludis de nocte vagat:
Ante domum stultę cantando pulsat amicę:
A dulciq; mouet luctantia membra sopore:
Hunc fatuum oblectat/moriatur frigore noctis.

Stult⁹ per
plateas no
cturno tē
pore currit
Carmen &
exclus⁹ fle
bile cantat
amans.

Tam satyrę finem posuissē pene:ratemq;
Mouissē ad portum: celsaq; vela simul:
Sed mihi propositū rapiunt nunc turba/cohorisq;
Stultorum: vigili qui modo nocte volant.

Esaie xxix
Sapient. xliii

- Iob xxxiiii** Dum mollem capiunt animantia cuncta soporem:
Dum requies animis corporibusq; datur:
- Prouer. vii.** Ebria turba vias/vicos/strata/atq; plateas
Occupat: & clamat: stultaq; verba canit.
Nocturni lemures stigiis de fontibus orti:
Hos homines turbant: eumenidumq; cohors.
Hi cytharas feriunt: hi dulcia barbita tangunt:
Hi fidibus ludunt: ismariaq; lyra.
- Onidius in arte. Luce. v.** Ante domum cantus charę modulantur amicę:
Et stantes vlulant: cantica stulta canunt:
Non abeunt: donec fundatur vrina matellis:
In caput aut donec saxa/vel olla volat.
Quin etiā hęc peragunt hyberno tpe stulti:
Cum glacie & niuib; candida tecta rigent.
- Sapient. xvii. Iohan. xi.** **O** male prudentes: quid vos hęc gaudia noctis
Delectant? quid vos currere nocte iuuat?
Nec solum iuuenes: humili de plebe creati:
Cantando tacite ludicra noctis agunt.
Hoc pceres faciūt: clerus/monachi/atq; sacerdos:
Ad ludum hos omnes fistula stulta vocat.
Hic latrat: ille boat: balatum ructitat alter:
Toruius exclamans: plus sibi laudis habet.
Hac etiam in turba reperitur sepe maritus:
Qui solet in fatuo ducere fune chorum.
Vxoremq; suam viduo in lodice cubantem
Deserit: & causam dat sibi sepe mali.
- Iuuenalis** **D**um cuculam pascit vir: foemina sepe nouellā
Currucam admittens: oua aliena cubat.
- Ad ephes. iiii. i. thessa. iiii.** **V**os igitur moneo facitis qui talia: vestras
Observate fores: seu remanete domi.

De mendicis & eorum vanitatibus.
En metu ne me stultę defectio sectę
Afficeret: numerus nec satis vsq; foret:
Sed mendicorum turbas scrutatus vbiq;
Inueni paucos (credite) vbiq; bonos.

Tot mēdi
 corum cer
 nis fraudes
 q; dolosq;
Vt merito
 hos fatuis
 grandibus
 accumulē.

Inter mendicos fatuorum est magna caterua:
De quorum ritu nostra camēna refert.
Se plures nutrire volunt: natoq; tenellos:
Hoc studiū multis: hęc quoq; vita placet:

C. de mēdi.
 vali li. xi
 v. q. v nō oīs
 86. di. c. pascē
 glo. sup math

e. nūtarie de Clericus: & monachus rerum qui seruat aceruū:
preben.
puerbi. xiii.

Mendici exercet attamen offitium:

Paupertatis onus tales plerumque querunt:

Ast opibus pleni/diuitiisque: rogant.

Luce. xi.

Tobie. iiii.

et xii.

Ecclesi. iiii.

Ps. xl.

Vsu oportuno est elemosyna sacra statuta:

Vtque inopi solū/pauperibusque detur.

Hanc dedit omnipotens hominī vt releuamē egeno

Danielis. iiii

Effet: sed tamen hanc plebs vitiosa rapit.

Non prior in claustro: non abbas: presbiter atque:

Censibus in propriis cor satiare queunt.

Plus cupiunt: saccos/capsasque inferre per vrbes

Ecclesi. vii.

Mandant: hisque domus/limina cuncta premunt.

Per plateas currunt mendici: perque tabernas:

de pe. etre. c.

cū ex eo

Nullus ab his vacuus nunc locus esse potest.

Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscunt:

Et questum faciunt per loca cuncta suum.

Spirituū vendunt pennas sepe æthereorum:

Ecclesi. xix

.l. vna. C. de

n. edi. vali.

Vanaque nonnunquam corpora/ & ossa ferunt.

Sunt alii qui cum validi sint corpore & annis:

Mendicant tamen: & crimina grandia agunt.

Fraude sua pueris effringunt membra parentes

Vt morbos vlulent: vulnera grata fleant:

Et stipem precibus poscant: manibusque quadrantē:

Vide librū

stultorum in lin

gua thetoni

calatus

Quas fraudes melius theutona scripta notant.

Mendicant multi iuuenes validi atque potentes:

Causa est: quod labor his atque opus omne graue est.

His quia plus placuit alienis viuere rebus:

Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.

xlii. dis. quies

camus in glo.

Si mendicorum pergam memorare profanos

Ritus: & mores: pagina deficiet.

De iracundis mulieribus.
Sunt pleriq; mares/asinos equitare frequenter
Qui cuperent: si non foemina prima foret:
Sed q; precipitem mulier contorquet asellum:
Foemineo hinc generi pareat vsq; pecus.

Sic colligo
 q; vidiſta:
Nemo ma
 gis gaudet
 q; feram.

Foemineu laudare genus mea carmina vellent
Nunc potius: sed me causa maligna mouet:
Si natura negat: facit indignatio versum:
Foemina me patitur praua silere nihil:

pner. xxi.
 Ecclesi. xxv

- puerbi. xxi **C**omendare bonas mulieres semper amabo
Sed prauas versu dilacerare decet.
 Ad quod securum facit/ & dictare paratum:
Nullaq; hanc satyram foemina docta leget:
 Cornelia **G**racchorum mater leget hos **C**ornelia nunq;
Versiculos: mulier nulla diserta leget:
 Propterea audaci depromam carmina vultu
Laudabo iustas: dilaniabo malas.
 Ecclesi. xix. **F**oemina quę sophię iucundo lacte fouetur:
Et quam delectat cum probitate decor:
 Non facile ad crimen putidum: moresq; pudēdos
Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas:
 Ecclesi. xxvi **F**oemina iusta quidem mulcet plerumq; maritū
Tratum: placat seuitiamq; viri.
 Hester. v. **R**ex quondā **A**ssuerus: mādauerat ense necandos
Hebręos cunctos/ & iugulare viros:
Hester sed verbis placabat pectora regis:
Tratum blanda molliit atq; prece.
 Abigail **R**ex pius a **N**abal spretus: lenitur ab vna
 i. Regū xxv **A**bigayl: gladium/ continuitq; manum.
 Ecclesi. xl. **C**onsilium dat casta bonum: dat foemina mores
 Prouer. vi **I**ngenuos: mala sed nō pia vota parit.
 Salomon **C**onsilio **S**alomon mulierum infectus iniquo:
 iii. Reg. xi. **V**t coleret falsos/ in sua damna/ deos.
 Eccle. xlvii. **L**inguulaca est mulier: semper profundere voces:
 puerbi. ix. **V**erbaq; dira cupit: & sine fine loqui.
 et. xxv. **P**ieris innumeros pullos eduxerat olim:
 Ecclesi. xxv **L**ongius emisit semina pica loquax.
 Ecclesi. xlii. **E**rue diue pater/ rex cœli & conditor orbis:
 Ouidius. v. **A**nequam & praua nos muliere mala.
 metha. puerbi. ii.
 Eccl. vii.

Est picis similis mulierum garrula turba

Que garrit: queritur/etulat atq; furit.

Fœmina que semper nocturnis litigat horis:

Et pacem in strato non finit esse thoro:

Murmurat: & tacitos blactit malesana susurros:

Atq; molesta viro litigat illa nimis

Fœmina sepe etenim versuta est atq; maligna:

Vt sibi met prudens/imperet ipsa viro:

Nec poterit tolerare boni documenta mariti:

Nec vult pacifici vota tenere viri:

Sepe cadit iustus metuenda in damna maritus:

Vxoris temere que sibi lingua parit.

Amphion testis: Thebanę conditor arcis:

Vxoris **N**iobes crimina morte luit.

Si fas vsq; loqui foret his: **C**alphurnia nudum

Monstraret clunem: & posteriora viris.

Nulla adeo in terris animantia/siue creata:

Quantum fœmineum concitat ira genus.

Fœmina dum insanit malefido agitata furore

Sequitiam superat: dira legna: tuam:

Senior hyrcana est hęc fœmina tygride: raptos

Dum catulos sequitur: fœmina seua magis:

Exemplum prebet nobis irata **M**edea:

Natos truncauit que furibunda suos.

Exemplūq; dabit nobis simul impia **P**rogne:

Que teneri nati membra necata coquit.

Quasi perdoctus **I**uuenalis cuncta referret

Crimina: que mulier fingere sepe solet:

Vellem quandoquidem ritus memorare vetustos

Fœminei generis: & recitare dolos.

Ecclési. xiii.

Prouer. vii.

Iune. vi. saty.

Ecclési. 26.

Puer. ii. & v.

Ecclési. xix &
xxv.

Ecclési. vii.

Amphion.

Oui. 6. meth.

Calphurnia. i.
l. ff. de postul.

Ecclési. 25.

Medea de q̄
Seneca. i. me
dea.

Progne de q̄
Ouidius. vi.
meth.

K. i.

- Eccs. vii.** Cor mulieris enim: cunctis spinosius herbis:
¶ Felle tumet semper: pectora bile dolent:
 Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
Ecclesi. xxv. **¶** Perturbant mores: foedera/iura/fidem:
 Et foedant thalamum sacrum: nec pronuba Iuno
Prouer. ix. **¶** Has vetat. inuētite crimina legis agunt.
Ecclesi. xlvj. Fida comes nulli mulier vult esse marito:
¶ Grande supercilium foemina praua gerit.
Iuuenalis. Euacuat oculos nūmis: & conterit omnes
¶ Censur: atq; domus pensitat acta nihil.
Prouer. xxx. Sunt tria sollicitant quę terram/quę mare: quartū
¶ Quod nec terra potest: nec maria vlla pati:
 Seruus qui factus dominus/magnusq; patronus:
¶ Tum fatuus totiens ebrius atq; satur:
 Tum furiosa quidem mulier: p̄cordia cuius
¶ Liuior edax semper: iraq; seua rapit.
 Quartum quod superat cūcta hęc/ancilla supba:
¶ Heres quę domine sit cito facta sue.
Iuuenalis. At modo de tali cupio muliere silere:
¶ Prebet quę poclis dira venena viro.
Agrippina Qualis Agrippina: aut vesane Pontia mentis:
Pontia. **¶** Quales & satyri pagina docta notat.
Danaides Belides occursum terrent modo corda virorum.
Clytemnestra **¶** Seua Clytemnestra: & foemina quęq; mala.
Lucretia Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis:
Thais **¶** Thais habet partes perfida in orbe suas.
Porcia Cath. Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:
Sabina **¶** Nec cunctis nubit casta Sabina viris.
Prouer. xii. Felix qui poterit mulierem ad vota tenere
Ecclesi. xxv. **¶** Vsq; sua: & castum continuare thorum.
et xvi.

De potentia fatuitatis.
Stultitia extendit castra & tentoria passim:
Et secum totus militat orbis iners:
Precipue stulti: quos magna potentia vectat:
Et qui diuitiis / presidiiisq; valent.

Cum tibi nemo ausit prauos ostendere mores:
Esse scitus qui contendis stultissime diues:
Hinc ceco incedens in tramite: turpius erras.
Vis sapiens cunctis reputari & dici / horis:

Omnibus
 intterris te
 net insipi-
 entia scep-
 tra.

Ilius & se-
 quitur regia
 turba pe-
 des.

Sapien. v.
 Prouer. xvii.
 et. xxiii.
 Ecclesi. 34.

k. ii.

Tu licet inscitie plenos effuderis orsus.
P̄s. ix. **O** quotiens cum nemo velit preponere stultum:
Proner. xxvii **S**e laudat: fatuusq; refert mauortia gesta
Ecclesi. xv. **P**lurima: cū malefana tamē/quę prodit ab ore est
22. q. ii. p̄mū. **L**aus pprio: ascribit solus sibi fortia stultus.
Iob. xxxvii. **F**ortunata nimis tellus quę principe diuo
puer. xx. **O**rnatur: quem vix supet vel magnus Vlyxes:
Eccs. x. **T**empora partitur prudens: cum tempore versat
Sapien. vi. **S**ingula: non illum nūmus: nō munera captant.
Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regna.
Eccs. v. & x. **V**e terre cuius rex est puer: illius atq;
puerbi. xxx. **C**onsulibus tuceta placent: nocturna; vina.
Hic etenim imperiū regnū quoq; dissipat omne.
Sapien. xi. **S**tultus in arce sedens palpatus munere spurco
Ecclesi. x. **I**nuertit leges: confessus/rostra/virosq;
Alter amicitiam p̄fert: infontia damnat:
Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande:
Sap. vi. & xii **A**equo deberent libramine iura foueri:
Daniel. xiii. **S**ed vereor sint pseudo senes quos casta **S**usanna
ii. Macha. 4 **A**llicit: **A**ndronici p̄ quo perimatur **O**nyas.
iii. Re. xx. **V**ota etiam **B**enedab fregit dum munera vidit.
i. Macha. xii **E**t **I**onatham **T**riphon per munera missa fefellit:
Iugurta de q̄ **S**ic **R**omam quondā tetigit clamando **I**ugurtha
Salustius **V**rbem venalem cum diceret: & perituram
Munere: si diues emere illam temptet iniquus.
Oni9. de arte **Munera** crede mihi placant hominesq; deosq;
Horati. i. epif. **O**mnē genus nūmum veneratur: pectore vincit
Eccs. x. **F**ortia: in accessum linquit nihil: omnia vastat.
Ecclesi. x. **Q**uo sibi concumulet numerū ingentemq; cateruā
Stultitia: & regnet cuncto & domine in orbe.

De aura astrologie.

Est fatuus siquidem vanusq; incredulus atq;

Ex astris cupiens nosse futura poli:

Rusticus & quiuis indoctus: certat haberi

Astrologus: fatuas fingit ephimeridas.

Libera fa-
ta homini
tribuit di-
uina pote-
stas:
Sydera nil
cogūt: sa-
piēs dñabi
tur astris.

Astrologos etiam decet huc arcessere vanos:

Atq; mathematicos/ariolosq; simul:

Huc ades astronōe / atq; plāetista/augur/aruspex

Sortilege/ & quisquis sydera sola colis. **k.iii.**

26.q.5. non li-
ceat christia.
& per totū.&
26.q.7. nō ob-
fuetis.&c.se

- ad Gall. iiii. **S**ingula facta hominū parua atq; minuta recēses :
 26. q. 7. quis **E**xponis vano sydera iudicio.
 existimaret. **S**ultorum in numero plures nunc scire futura
Conantur: rebus peruigilantq; malis:
 26. q. 2. ipsos. **A**strorum cura est illis: & sydera spectant:
Omnē quod ostendūt astra referre volunt.
 Exo. xii. **A**rchanas rerum causas: elementa/planetas:
Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.
 Planetisq; **E**rrorem hic lunę variū: solisq; labores:
Astrorum motus: inspicit atq; vices.
 Saturnus **H**ic docet immitis quid sydus triste minetur
 Mars **S**aturni: quid Mars significare velit.
 Venus **H**ic aperit quo leta venus se proferat astro:
 Mercurius **A**tlantisq; nepos: Iupiter atq; pius.
 Iuppiter **S**aturno genitos ad furta & probra recensent:
Quos tamen atq; bonos reddere fata queūt.
Et natos Martis referunt ad tristia bella:
Quos pace interdum cernimus vsq; frui.
 Ad Titū. ii. **I**uste age: nec dubita/sapiens dominabitur astris
 Ptolome⁹ **I**n manibus summi stant elementa dei
 Ad Roma. xi **I**udicium siquidem & mentem vis scire tonantis
 Ecclesi. i. **S**tulte mathematice o: te furor vnde rapit?
 Ps. xxxv. **T**u facis: omnipotens tanq̃ sua fata reuelet
Mortalis cuius iudiciumq; poli.
 de pe. dis. iiii. **O**mnia linquamus supero: qui cuncta creauit
 in domo. **Q**ui nutu/coelum/& sydera clara regit.
 Ad Ephe. i. **A**stra quid aduersi possunt portendere? si nos
 Ad Ro. viii. **D**efendit: cuius gloria summa/deus.
 26. q. 5. nō licet **Q**uicquid ephimerides referunt: p̃ inane laborāt:
 26. q. 3. admo **N**il genesis: sortes/nil quoq; fata valent.
 neant

De geographica regionū inquisitione.
 Qui cœlum & terram: latum metit̃ & orbem:
 Climata describit: & memorat populos:
 Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat:
 Nil bonitatis habent hæc monumenta quidem

Stultior il
 le quidē q
 mēsurā vn
 diq; terre
 Metit̃: nec
 se nec sua
 scire valet.

Non satis est sapiens: non est ratione politus:
 Sed nostra in nauī carbasa plena trahat:
 Qui latera immensī mundi metitur / & orbis
 Climata: stat fatua circūsus inq; manu: k.iiii.

xxvi. q. iiii. c. **N**osse cupit cunctas regiones / & loca cuncta:
igitur.

Humano siquidem / cognita non generi:

Esa. xl. & 48. **N**unc orbis lati metas: longoq; reflexus:

Eccs. iiii.

ii. Corin. x. **P**ensantur: fatuos sedula cura mouet.

Nssere conantē gentes quas spectet Eous:

Quas calor australis: occiduusq; tepor.

Abacuc. iiii.

Stultus hyperboreum mensuram flectit ad axem:

Et querit populos hac regione feros.

Mensuratq; vrsam dygitis quandoq; minorem:

Quo populos tali sub regione notet.

Europę atq; **A**się spatium collustrat vtrumq;

Grecos / **A**eolios / **C**appadocas / **C**ylices:

Et **L**ibye gentes rutilo sub sole iacentes:

Atlantem / & **C**alpen: **H**erculis atq; fretum:

Semotam **T**hylen: querit vel in orbe **B**rytannos

Exremo: & radio **T**heutona claustra notat.

Nosseq; vult tumido positas in gurgite gentes:

Et causas refluī succiduiq; maris.

Prestita cosmographi lustrat documēta **S**trabōis:

Strabo

Intactū toto nil sinīt orbe quidem.

Eccs. vii.

Quid geometer enim tantas in pectore curas

Concipis: incassum circulus ista terit.

Plinius.

Plinius errauit: quamuis spectabilis auctor:

Ptolomeus

Errores varios & **P**tolomeus habet.

Sapi. iiii.

Inuanū siquidē multorū corda laborant:

Here. ii.

Rebus in incertis quos ita sudor agit.

Ezech. xiii.

Antea quę fuerat priscis incognita tellus:

Eccle. xxxiii

Exposita est oculis & manifesta patet.

Ferdinandus

Hesperie occidue rex **F**erdinandus: in alto

hispaniarum

Aequore nunc gentes repperit innumeras.

rex.

De eo qui non vult esse fatuus:
Marsia cum docto certauit Apolline: victus
Amisit palmam: perdidit atq; cutem.
Attamen in manibus pendebat fistula stulti:
Et fatuus mansit marsia vt ante fuit:

Si cōtude-
 ris stultum
 in pila q̄si
 ptisanas fe-
 riēte desu-
 per pilo: n̄
 auferet ab
 eo stultitia
 eius.

Clamanti
 cutis est sū-
 mos direp-
 ta p artus.
Nec q̄c̄
 nisi stultus
 erat.

Quilibet hanc fatuus naturam continet in se
In solita vitę proprietate manens:
Rideri q̄ non sentit se: illudier atq;
Marsia propterea decoriatus eras.

puer. xxvii.
 Oui. 6. meth.
 Oui. vi. fas.
 Iuuenalis.

- Nam phœbum cythara ductum irritauerat ille
Ad pugnam: propter quam sine pelle iacet.
 Eccē. ii. Huius ad exemplum: tantis obducta tenebris
 Prouer. xxvi. **S**tultorum mens est & ratione carens:
 Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
Prudentem: sapiat cum tamen ipse nihil:
 Eccle. xx. Nec tamen aduertit risus: hominumq; cachinnos
 Sapien. iiii. **D**e se sic fieri: nec videt aurículas:
 Seria cuncta putat/cum risu illuditur ipse:
 Eccle. xix. **Q**ueq; audire cupit: credit & illa libens.
 Tibia dependet solitis innexa lacertis
Stultitię signum prebet ubiq; suę.
 Qui. i. tristiū. Si quis opes multas locupleti possidet arca:
 Prouer. xix. **T**hesauros magnos & tenet in cumulo:
 Hunc plures vigili cursu sectantur amici:
Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas:
 Luce. xv. Et spoliant stultū iuuenem: vacuūq; relinquūt:
Prodigus his sociis heu bona cuncta terit.
 Tulli⁹ de ami Amplius & vacua dum nil seruauit in arca
 citia. **N**ec res oculo sensit abire dolo:
 Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis:
Et refugit fatuum perfida turba procul:
 Acclamat supos: & tristia verba profundit:
Penituit tandem at fera querela nimis.
 I. ins alimēto Qui res tam multas vno consumit in anno
 rū. ff. ubi pup **A**d cursum vitę quod satis vsq; foret:
 edu. deb. Est fatuus: vasis/res cōpartitur: at illi
 Prouer. xviii **P**lus nūmum querunt q̄ vel amicitiam.
 Ex quo paupertas: cōtemptus/risus/egestas:
Proueniunt: stultus & sine honore sedet.

De non intelligentibus ludos.
Qui vult cum pueris/ & stultis ludere: debet
Illorum lusus & tolerare iocos:
Ad clauum ne sit nauis reuocandus: & alta
Vela trahens: malū frangat. & inde ratem.

Ludere cū
 fatuis qui
 vult pueris
 ve: beigne
Illorū tole
 ret verbe
 ra/ verba/
 iocos.

Ludere cum fatuo qui vult: tolerare nec ipsum
Cogitat: ad fatuos cōnumerandus erit.
Cum puero siquidem qui vult contendere: stultus
Si non ipsius ludicra ferre potest.

Mathei. vii
 i. dis. in prin.

puerbi. xxvi. Stultus & hic pariter mouet ad conuicia risum:

Ebrius: obtusus / dicitur atq; puer:

Ecclesi. i. Qui vult cum pueris & stultis sepe iocari:

Alternis vicibus ludicra verba ferat.

Venari qui vult: opus est vt retia ponat:

Sectetur canibus: cumq; labore feras.

Quisquis forte globo cupiat subuertere stantes:

Erigat ille simul mox quoq; pyramides.

Ecclesi. xix. Pro verbo verbum: pro lusu ludicra dantur:

Stultus qui poterit non ita ferre vices.

Intolerabilius tamen est / & semper iniquum:

Pē. xxxvii.

ad Ro. xii.

ad Thess. v.

1. Pe. iii.

Pro pietate bona reddere forte malum.

Hec fatuos natura manet / quod rarius vsq;

Condignas referunt pro bonitate vices.

Prouer. xiii.

Eccle. xi. i. &

xxviii.

puer. xxvii.

Versari sapiens vir cum prudentibus optat:

Cum fatuo stolidus querit habere locum.

Quod fatuus tolerat nullum: sua sola putanda est

Ambitio: cunctos nam regere ipse cupit.

quia p abt.

de elec. li. vi.

Est dolor in stolido vehemens: si presidet illi

Prudens. se meritum nam putat esse virum.

In summa nostram poteris sic carpere mentem:

Insipiens solus sceptrum tenere petit.

Lucan⁹ i p^{rio}

Non vult ferre parem: maiorem ferre recusat.

Cuncta sibi in terris inferiora putat.

Hester. iiii.

Gaudia non Aman maleficus tanta putabat

Quod cuncti colerent omnia iussa viri:

Quantus erat dolor huic / q; Mardocheus apella:

Non caput atq; genua flectere vellet ei.

Ecclesi. viii &

xx. & xxii.

Qui sapiens igitur dici cupit atq; probatus:

Insanos fugiat / insipidosq; viros.

Malefacere & non expectare:

Ille quidem celerem contorquet in aethera pilā:

Nec spectat lapsam quo cita pila cadit:

Qui facit infestos multos sibi: reddit & hostes:

Nec lapsus spectat consimilesq; vices.

Heus oīm
rerū vicif-
sūtudo

Quod tibi
vis fieri :
mihi fac :
quod n̄ tibi:
nolī:
Sic potes ī
terris viue
re iure po-
lī.

Insulos etiam fatuos referam qui ledere multos

Percipiūt: ledi non tamen vīq; putant.

Insanum penitus fateor: qui crimina iactat

In faciem alterius: conspuīt atq; caput:

Math. vii.
In prohe. de
cre. i. c. dilecti
de ma & obe.
ii. q. 6. q. se scit

Nec tamen hæc rursus fieri pateretur ab illo:
 Sapient. xviii. **N**ec vice consimili: pertolerare iocum.
 Eccle. xxxiii. **Q**uid sis factururus bene præmeditariæ ante
 et xxxv. **C**onuenit: haud facias: quod tolerare neges.
 In faccum qui vult alios detrudere: sumat:
Maxilli pariter plagam aliquando sui.
 Perillus de g. **F**ecerat ut thaurum infelix ex gre perillus:
 Onidius. i. de **I**n quo mugitus ederet ore nocens:
 arte **I**mbuit at primus vaccam quam fecerat ipse:
Criminis atq; sui præmia iusta tulit:
 Mathei. vii. **Q**uod tibi non fieri cupias o stulte prophane:
Ne facias aliis. ne malefacta feras:
 Ps. vii. **S**epe facit foueam fatuus/nocuq; foramen
 Prouer. xxvi. **I**n damnum alterius: quo tamen ipse perit:
 Ecclesi. xxvii. **N**empe crucem quondam fecit maledictior Aman:
 Hester vii. **Q**ua Mardochei frangeret ille gulam:
 In caput illa suum sed crux descendit: & in qua
Suspensus/mortis præmia iusta tulit.
 Prouer. xvii. **T**u poteris cunctis bene nunc confidere: sed tu
 Ecclesi. vii. **P**rouideas fraudes: præcaueasq; dolos:
Qui bene confidunt sepe experiuntur amarum
Virus: nam quis scit in cute quanta fides?
 Ecclesi. ix. **N**on cõuiua homini nequam/cui liuida corda
 Prouer. xxiii. **S**unt: & secretum pectoris exitium:
 Ede ait hichospes: nunc fercula sumito nostra:
Iam bibe: de cena ut possis abire satur:
Attamen aduersus te virus/corde sinistro
Portat: liuentes aufuge docte viros.
 Eccle. xiiii. **S**eplus arridet te risu forte iocoso:
Qui cuperet mentem dilaniare tuam.

De improvidentia futuri.

Quisquis in æstatis fecundo tempore: messem

Negligit: & fructus: nec bona grana legit:

Cogitur hyberno / sub sole carere cupitis:

Vrforum & dygitos suggere more / suos.

Vade ad
formicā o
piger / & cō
sidera vias
eius: & dis
ce sapienti
am: q̄ pa
rat in esta
te cibū si
bi: & con
gregat in
melle qd̄
cōmedat.

Stultum præterea reputo qui deside vita

Vivit: & in pigro pectore torpor inest.

Quis non castiget fatuū hūc: qui tempore nullo

Dispensat vitę cōmoda recta suę:

lxxxiii. dis.
nihil
Seneca
Prouer. vi.

- Deut. xxxii. Non aptare potest animū ad quęcunq; futura:
Inceptor stolidus: nec sua facta notat.
Hic nihil acquirit rerum pro corporis vsu:
Omnia dilapidat: nil retinere solet.
- Ecclesi. xxvi. Est adeo demens: proprios nil cernit ad vsus:
Rebus opportunis inuigilatq; nihil:
 puerbi. xix. Prouidet atq; nihil stultus: nisi cogat egestas:
Atq; fames stimulet: torqueat atq; sitis:
 Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
Presentes tantum respicit ille dies.
- Prover. xiii. De naso ad fauces: hominis meditatio stulti
Vergitur: vltius mens sua stulta tepet:
 Ecclesi. iiii. & Hunc puto prudentem: versat quę cura futuri
 xxxviii. **V**nde habeant pueri forte alimenta sui:
 puerbi. xx. Querit & æstatis calidę sub tempore: fructus
Ad vitam vt possit cōmoda habere suis.
 Sapien. xv. Ast illum penitus fateor ratione carentem:
Ad res qui nunq; prouida corda gerit.
- Prover. vi. & Dormitat fatuus stratus sub sole calenti:
 xxiii. **Q**ui nihil acquirit sed bona parta vorat
 puerbi. xxi. Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet:
Non habet vt stomachum quit satiare suum:
- Prover. xxvi Et vitam miseram brumali tempore ducit:
 Math. xxv. **Q**ui tempestiuas non cumulauit opes.
 Ecclesi. xxii. Qui non collegit fœnum: cum Iulius ardet:
Nec sibi quęsiuit emolumenta domus:
- Prover. xxii. Frigeat in bruma gelida: quęratq; per urbem:
Fasciculos fœni: stramina nuda terat.
 Intenalis Exemplum magni prębet formica laboris:
 Prover. vi. **C**olligit & seruat tempore quęq; suo.

De litigantibus in iudicio.
Litibus & rixis qui delectatur: & omni
Tempore contendit: iudiciumq; petit:
Est fatuus vehemens: nempe excęcare laborat:
Iustitiam: & legum contaminare fidem.

Sicut cor-
 uis sequit
 cadauera:
 ita rixosus
 lites.

Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:

Quos agitant męsti iurgia vana fori:

Turba quidę est ingens stultorū: copia pręgnās:

Horū/qui lites iudiciumq; petunt.

1. Cori. vi.
 puerbi. iiii.
 Ecclesi. viii.
 Ad Titū. iiii.
 l. i.

- II. thimo. ii. Pro causa exigua: minima pro re vel inani
 Vath. v. **C**ontendunt stulti: concipiuntq; dolos:
 Prouer. xvi. Iudicii amfractus fatuo queruntur ab omni:
 Esaie. lvii. **E**t gaudent lites q; sine fine gerant.
 Iacobi. iiii. Tardo etiam strepitu / plures ambagibus uti
 Prouer. xvii. **C**onantur longis iudiciumq; trahunt.
 Scilicet ut nocui fugiant decreta / sacra
 Ecclesi. vi. **I**ustitie: leges aufugiantq; bonas.
 Hieremie. ii. **E**st qui se patitur banniri / in iusq; vocari:
 Prouer. xxvi. **E**xcludiq; sacra stultus ab ecclesia:
 Nil tamen hec curat: ius fraude laceffere tentat
 Eccle. xxvii. **I**ustitiam fugiens impietate sua:
 Nec tamen id fatui meditant: qui fora querunt:
 Esaie. lviii. **E**t lites varias: iurgia vana mouent:
 Ecclesi. viii. Inuidiam q; tunc incurrunt: quodq; dolosos
Causidicos ditant: qui sibi dona petunt:
 Postq; te scribe calamus conpinxit auarus:
Ponit & in crasso codice verba tua:
 Ecclesi. viii. Tu tamen insipiens tua cuncta impendere liti:
 Prouer. xviii. **E**t cause intendis que loculum euacuet.
 Proverbi. iiii. **C**orruptis numis: alio vel munere iuris
 Ecclesi. vi. **C**ustodes: melius ut tua causa sonet.
 Pinguis & melius siquidem declamat / agitq;
Causidicus: palpet quem tua larga manus:
 Sepe oratores spatiofo ex orbe vocamus
 Quo prolongari iurgia nostra queant:
 Utq; phaleratis verbis diffundere causam
 Possint / & legum garrula verba loqui.
 Ecclesi. xl. **C**ausidico a tali iudex cito fallitur / is qui:
 Prouer. xxiii. **I**udicii sceptrum simplicitate regit.

De obscenis fatuis.

Colloquium prauum: & lingue lasciuia pudende

Verba: bonos mores contaminare solent:

Inducuntq; malos mores: vitamq; prophanis

Ritibus: inuertunt ingeniumq; pium.

Coinquāt
mores bo-
nos: sermo
malus.

Festa noui patris celebrant plures **G**robiani:

Magna cohors iugum hunc sedulitate colit.

Illius obscenis lustrantur ritibus arę:

Nō nisi pestíferos hīc **G**robianus amat. l. ii.

Ecclē. li.
i. esdre vi.
Mathei. v.
i. corin. xv.
28. q. i. sepe

Ezech. ix. Ad templum mixtim currunt iuuenesq; senesq;
 Ecclesi. xxix. **E**t pariter mulier: virgo / puella / puer:
 Iob. xxvii. Thura ferunt manibus: grobiani festa colentes
 Sordidulis verbis: rancidulisq; litant.
 Oui. i. meth. **I**am pudor ex terris abiit: petulanq; remansit
 Ps. xi. Spurcities: hominum qua perit vsq; genus.
 En fatuus porcum cenosum continet aure:
 Eccle. xx. **C**ampanam manibus concutit atq; suis.
 Prouer. xi. A porco trahitur fatue (mihi credite) nauis
 Prora: per æquoreum quæ comitatur iter:
 Pondera ne puppis tumidis mergatur in vndis
 Turbaq; stultorum: quam super esse sat est.
 Eccle. v. Nam si non biberet vinum stultissima secta:
 Munera iam bacchi merce minuta forent.
 iii. Pe. ii. Sus tamen innumeros porcelles parturit: inde
 Magna cohors hominum festa suina colit.
 Ad ephe. v. Obsceni mores: & turpia verba: colendos
 Ps. xl. Effitiunt homines: nil pudor ipse valet.
 Turpibus ecce viris primi nunc dantur honores:
 Hier. ii. **G**loria prima datur foedilo quisq; viris:
 Esai. xli. Iam porcus viridem gestans in fronte coronam
 Admittit fatuos ad sua iura viros.
 Ad collo. iii. Quidam sunt adeo obsceni / turpesq; relatu:
 Ad Titu. i. In quorum saliunt verba pudenda genis:
 Horestes Infans quales si nunc spectaret Horestes
 Prouer. xii. **E**heu clamaret: q̃ furiosa cohors.
 Eccl. xxxi. Illos delectant crapule: tucetaq; crassa:
 Atq; cadus vini. verbaq; mixta iocis.
 Eccle. xxxii. O grobiane tuas fatuus quicumq; per aras.
 Esai. lxvi. **S**acrificat: fatua hunc morte perire decet.

De status spiritalis abusu.
 En statū multi/modo spiritalē
 Appetunt: primis iuuenes ab annis
 Penitet tandem fatuos: relicto
Viuere mūdo.

Quid Ro-
 me faciā:
 mentiri ne
 scio: mulos
 Qui vel
 equos stris-
 gilant: pin-
 guia quęq;
 ferunt.

Restat adhuc aliquid: quod nro carmine dignū est: **viii. q. i. inscri-**
Quodq; locū in fatua puppe tenere solet. **ptatis. & c.**
Omnis homo pueros sacris mō deuouet aris: **Moyſes.**
Visq; sacerdotem rustice habere tuū: **l. iii.**

xviii. q. nos. **N**on hoc proposito: supremi vt sacra tonantis
 aut glo. i
 xxi. di. cletos **R**ite colat: placeat aut sua vita deo:
 Verum vt seposito vitam sudore quietam
 Ductitet: illecebris inuigiletq; malis:
 xxiii. di. his **N**il anime curat fatuus mentisq; salutem:
 igitur **S**ola placent rerum sordida lucra sibi.
 xii. q. i. quia **N**il doctrina iuuat: funesta pecunia princeps
Sacra dei inuertit/sacrificosq; lares.
Ordo sacerdotum fatuo turbatur ab omni:
Labitur & passim religionis honos.
 Numa pont. **N**on Numa presbyteros tales in templa sacrauit
Prisca: sed in cunctis integra vita fuit.
 xxxvi. di. **P**ontificis culpa est: diuinos vendere honores
 oportet **I**am stultis solitum est/pestiferisq; viris:
 xcv. di. ecce **Q**uis furor o miseri ad vos mistica sacra pphanos
 xvi. di. quis **C**ompellit? procul hinc tollite queso manus.
 dubitet
 xliiii. di. p to. **N**on status in terris nunc est damnosior illo:
Quali superos religione colunt?
 Monachi **Q**uid fratres memoro subductis colla cucullis
Gestantes? misere o nunc sacer ordo vales:
 Augustinus. **A**ugustinus enim dederat confratribus olim
 vii. q. i. no aut **V**iuendi salubres cum pietate modos:
Hos monachi obseruant lasciui/more sinistro:
Augustine parum iam tua scripta valent.
 Moyses **N**on quales statuit primeuo tempore Moyses
 deutro. xviii. **P**resbyteros: tales secula nostra fouent.
 xxi. q. iii. hi **I**ndocti (fateor) nunc pingua vota sequuntur:
 qui & c. sacer
 dotum **E**ccliamq; sacram sordida turba regit.
 Proverb. xxi. **P**ost sua fata tamen: quid sit rexisse videbunt
 ii. pe. iii. **E**cclias: mores nec coluisse bonos.
 glo. ii. q. vii
 non omnis
 xl. di. c. fi.

De inani fastu & iactatione.
Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas
Bullatas capimus: nostra hos vehet illa carina:
Gestarum rerum/falso præconia fingunt:
Militiam hic iactat: doctrinam iuris & alter:

Multi nūc
 sunt heu
 doctores:
Militesq;
 pueriores
 legis & iu-
 stitię.

Feruida iam dygito compescere labra volebam:
Et finem numeris ponere forte meis.
Turba tamen stolidis frontē redimita corymbis:
Percita stultigero gesta furore refert.

xii. q. ii. gloria
 epi in fi.
 xxi. q. iiii. ois
 puer. xxviii.

l. iiii.

Alter enim miles gestat calcaria athena:

Alter & in manibus romula iura gerit:

Milites
tulli⁹ hostili⁹.

Miles ab antiqua se nobilitate superbum

Iactat: & a Tullo tempora rege notat:

pres cōscripti

Aut genus a claris patribus quos Romulus olim

Legerat: atq; alios enumerare solet.

P̄s. lxi.

Forte tamen patres habuit / qui scēnore iniquo:

Prouer. 28

Fraudibus aut aliis stemmata parta gerunt.

Iunenalis.

Plures se faciunt ex nobilitate superbos:

Seneca

Quam virtute sua non meruere tamen.

i. Corin. iiii.

Nobilitas virtute bona: meritisq; beatīs

de. p̄bē. vene-
rabilis

Constat: diuitiē stemmata nulla parant.

Bar. in. l. i. c.

Candorem tituli: qua nam virtute mereris?

de icolis. li. x

Aut quid gessisti: quod tibi stemma dedit?

En ais: externis martem diduximus oris:

Cognita sunt variis gentibus acta mea:

Me Solymę videre sacre / Memphitica tellus:

Gallia bellipotens: marticoleq; Getę:

Atq; alias bello regiones fortis in armis

Lustraui: merita nobilitate feror.

Doctores

Doctoris quidam titulum nomenq; tenere

xlx. dif. facer

Cliscunt: se iactant: & didicere nihil.

dotes. & glo. i

De rebus fatuis vanissima verba loquuntur:

l. i. c. de ath

Essetq; prudentes / doctiloquię volunt.

le. li. x.

Nil sapiunt penitus: tantum de cortice libri

Sumpserunt tituli nomina vana sui.

Cum manibus ductant fatuum: preconiā iactant

Quę nunq̄ meritis sed peperere suis.

Prouer. xxvi.

Sed quid multa loquar: fatuis innata superbis

Hęc mala: quod non sunt: protinus esse volūt.

Delusoribus.
Multos ludorum fatuos damnosa voluptas
Sollicitat: tantumq; iuuat:
Nil aliud curant: nec delectatio maior:
Tacturam neq; pensiculant.

En iterum nostris offert se turba camoenis
Sordida: ludorum concomitata iocos.
Initio / furiis ego sum tribus addita quarta
Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.

Pone me-
 rû & talos
 pereât qui
 craftia cu-
 rant.

Mors aurē
 vellens: vi-
 uite ait / ve-
 nio.

in autē. de sac
 epi. interdicti
 mus.
 Bal. in. l. i. C.
 de p. di. ob tur.
 cau.
 Virg. de ludo

l. si. ff. de alea. **Q**uidam sunt adeo incensi certamine ludí:
 ¶ Et ludos tanta sedulitate colunt:
 glo. in. c. pe. de **V**oluere taxillos reputant sibi gaudia summa:
 vi. & ho. de. **T**res bene currentes / gaudia sola parant:
 xxxv. dis. c. i. **N**octes atq; dies ludí certamina versant.
 glo. i. **A**lea discurrit. sordida lucra petit.
Hunc senio ditat: damnosa canícula mordet
Illum: sed Venus hunc radit iniqua cito.
Immenalis. **L**udus agit bilem: mentis secreta relaxat:
 ¶ Inficit ingenium: sensibus atq; nocet:
 de ex. pla. iter **E**fficit iratos homines: precordia frangit:
 dilectos vbi **A**lea sollicitos efficit vsq; viros.
 glo. & doc. do. **N**il curant aliud lusofores: tota voluptas
 Car. in cle. ii. **S**ortibus infixa est: irrequieta quídem:
 de vi. & ho. cl. **P**er noctem vigilant: latrant / iurantq; frequenter:
 ¶ **N**ulla fames illos: nec sitis vlla mouet.
Leuítici. 24. **S**epe furore graui diffamant vulnera christi:
 Ad Ro. ii. **T**orquent ad superos verba nefanda deos:
 de cle. male. c. **T**anq; pestíferos lusofores / conditor orbis
 i. & ii. **C**uret: & ad stulti turpia verba freat.
 de iudi. c. ii. **S**purcídus tamen hoc: q; foemina ludít / iniquis
 li. vi. **I**ntermixta viris: & tabule vsq; vacat.
Nobilis: & clerus / ciuís / iuuenisq; / senexq;
Cum tenui vulgo ludere sepe solent.
 no. in c. clerici **Q**uem decet vt modicū ludat: sibi cōgrua sumat
 de vi. & ho. cl. **T**empora / personas eligat atq; pares.
Omnipotens cunctos lusofores odit iníquos:
 host. in sum. **E**t ludos vetuit regula sacra patrum.
 de ex. pla. **N**am mala proueniunt ex ludo crimína multa:
 qualiter **L**udus opes minuit: & bona cuncta terit.

De suppressis fatuis.

Est (scio) turba meo fatuorum picta libello

Magna: sub insculptis atq; locata notis:

In tergum illorum capitosus saltat asellus

Depressos monstrās / stultigerosq; viros.

Multimodis fatuos
presens cō
torquet
asellus.

Transtra per & remos collecta est tanta caterua:

Et numerum tantum nostra carina vehit:

Vt prope stultorum sine me discederet ingens

Copia: sed monuit noster asellus herum

Proner. i
Ecclési. 33.

Nauiculam merito stultis conscendo paratam:

Sum quia quem torquent omnia facta nimis.

Exiguus pro me locus in rate: & angulus arctis

Sufficit inq; foris: me mora nulla tenet:

Ne me continuo calcat ve/premat vel asellus:

Quem piger intergo cogor habere meo:

Sapient. ii. **S**i saltem patiens ad mandata illius essem:

Ad Hebr. xii **L**ibera sperarem membra abitura cito.

iii. q. i. multi. **A**t beat hoc vnum: socios comitesq; tenemus

Plures: qui viuunt conditione paris

puer. i. **H**i sunt: prudentum nunq; consulta sequuntur

Qui bona: nec capiunt consiliumq; ferax:

Prouer. xxvii **H**i sunt: quos ire stimulus per crimina iactat:

Ob causam nullam: sed ratione carent.

Prouer. xvi. **H**i sunt qui lites mercantur: quiq; dolore

Ecclesi. xlviii **I**nuidie marcent: causa doloris abest.

puer. xiii. **H**i sunt: audaces/qui natos quosq; proteruos

Dum virgis parcunt verberibusq; parant.

Prouer. xxvii **H**i sunt: vicinis qui seuos: quiq; molestos

Ecclesi. xxxi. **S**e prebent: vel quos pocula magna iuuant.

Preterea in pedibus quos torquet calceus arctus:

Ecclesi. viii. **Q**uem tolerant: hi sunt quis bona nulla placet:

Ecclesi. ii. **S**unt & lurcones/sua qui patrimonía perdunt:

Qui plus consumunt: q; sua aratra ferunt

ff. de adul. m. a. **H**i sunt: lenones proprias q; ad crimina mechis

riti. & l. ii. **V**xores stolidi: sacrilegicq; locant.

Stultus & hic pariter sua qui peccata recenset:

de pe. dif. iii. **E**t poenas: vitam sed gerit vsq; malam.

quia dimissa. **H**i satis a duro fatui calcantur asello:

& c. nihil. & **S**ed tamen hac iuncti naue: p; equor eunt.

c. in salicibus

De militibus & scribis.
Dum captant equites hominem: scribæq; maligni
Villanum: & qui sit simplicitate rudis:
Si saltem nūmos habeat: spoliat ab illis:
Cogitur vt soluat rusticus ille minis.

Ve vobis
scribæ: qui
cōmeditis
domos vi-
duarū. ve
vobis viri
impī.

Ad naues nostras/equites/scribasq; citamus:
Ad fatuam sectam dant monumenta mihi:
Aurículas asini gestant: titulosq; merentur
Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis

Math. xxiii.
Ecclési. xli.

Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
 ¶ Que vos ad remos/transitraq; longa vocat.
 Est labor æqualis: studium simile: atq; facultas
 Ezechi. xxii. ¶ Par: q̄ scriba gerit: q̄ malefidus eques.
 Efaie. x. Hic rapit insidiis: spoliat clam prædo per agros:
 Iob. xxx. ¶ Publicitus scribæ decipiunt homines.
 Sub madidis pluuiis eques/ & sub frigore duro:
 ¶ Corporis exponit fortia membra sui.
 Math. v. Hic animam calamo infuscat: perditq; salutem:
 Iob. xxvii. ¶ Auri & nūmorum est his quia magna fames.
 Prouer. xi. Accedit prædo villas: flāmisq; perurit
 Mich. ii. ¶ Culmina: querit opes: exuiasq; petit:
 Ps. ix. Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
 ¶ Cogitur in pennas soluere cuncta suas.
 Luce. xxi. Querit opes quiuis: preciū quoq; captat iniquū:
 Amos iii. ¶ Est spoliatorum turba maligna nimis:
 Ecclesi. x. Offitium si quisq; suum moderamine iusto
 ¶ Rite ministraret: laus sibi magna foret:
 Iacobi iii. Hic eques vt gladiis inopes defenderet: atq;
 ii. thimo. ii. ¶ Cum viduis pueros. emeritosq; senes:
 Quo duce tuta foret semper respublica: quo ve
 ¶ Latrones fugerent per fera lustra procul.
 Hic calamo iustas leges conscriberet: atq;
 Efaie. iii. ¶ Iustitię normam panderet arte sua.
 Math. xiii. Sed modo pupillos inopes/viduasq; relictas
 Math. xxi. ¶ Ille armis: calamo hic: nunc spoliare solent.
 Zach. vii. Non dolus in terris maior: fraus turpior vsq;
 Malach. iii. ¶ Ex scribis q̄ q̄ tot mala proueniunt.
 Luce iii. Ast equites faciunt: q̄ semita nulla viarum
 ¶ Tuta est: impune crimina tanta volant.

De stulta nuntiorum legatione.

Cursor ego velox longis de partibus orbis

Aduenio: nec vas potui euacuare bibendo

Donec has fatuis fulcantib⁹ equora passim:

Preberem chartas: nauita siste ratem.

Nuncie sis
verax taci
t⁹ celer atq³
fidelis.

Proposui fateor nullos vehere in rate nostra

Cursores: agitur res quia nostra mari.

Nauis in vndosa rapitur volat atq³ carybdi:

Nec reuocare potest nuncius vllus eam:

Qualis debe
at esse nuncius
poit. spe. in ti.
delexecu.
puerbi. xxvi.

Ezech. xxx. At tamen ex istis: quidam sibi tradere partem

In rate: pro fatuis nuncius esse cupit.

puer. xiii.

Qui chartas scriptas/cera impressasq; sigillo

Portet in ore suo: gestet & in manibus:

Ne fiant madide: capiant neue altera damna:

Ambulet & tutam nuncius vsq; viam.

Quidam cursores: plusq; comittitur ipsis:

Expediunt: nugas concipiuntq; meras.

Prover. xxvi. Sepius ex magna tamen ebrietate morantur:

Offitium tardant: expediuntq; nihil:

Atq; vias calcant infidi tempore multo

Otia longa terunt: effitiuntq; moras.

puer. xxiii.

Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:

Vt capiant dulci vascula plena mero.

Ter legit atq; quater chartas: manibusq; reuoluit

Nosse volens: quid nam littera missa canat.

Prover. xxv.
iu fi.

Non alia ratione tamen sic scire laborat

Scripta: nisi vt valeat dicere multa noua.

Negligit interdum: nec scit comissa referre:

Et sine responso perfidus inde redit.

Prover. xxvi
Sapient. v.

Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra:

Et sicut requies quęq; cupita iuuat:

Sic recreat dominum per quem legatus abiuit

Nuncius: & carthę credita iussa refert.

Hi sunt: quos volui: stulti qui nuncia verba

Transuectant: currunt nec sine vase meri.

Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.

Prover. xx.

Ob cursus volucres: nugilo quasq; genas.

Hiere. ii.

Nuncius hic dignus pretio/titulisq; decoris:

Ecclef. xxxiii

Expediit impositę qui cito iussa rei.

De cellariis & cocis.

En venit aucta cohors promorū iamq; coquoꝝ

Cōmissēq; domus cetera turba venit

Ad nauē pperant. & fortī robore sulcant:

Adiuta hīs citius carbasa nostra vo lant.

In cella at
q; penu:
gēs hēc fu
rīt. inq; cu
lina.

Et melio=
ra bībēns/
pīnguīa q;
q; vorat.

Est damnosa nimis domīnis hēc turba penatū

Cuius iam crapulas: luxuriemq; vides:

Est natura coquis/ & promīs semper iniqua:

Quos domīni nulla sollicitudo manet.

Ezech. xxiiii.

m. i.

- Prover. xxi. Inq̃ vicem iactant: quoniam nos sola voluptas
et xxiii ¶ Potus iucundi confouet atq̃ cibi:
- Esaie. lxxv Edendum est igitur nobis / semperq̃ bibendum:
¶ Nos cibus / & pascunt vina aliena quidem.
- Prover. xix Inuenies raros custodes esse fideles /
Math. xxiii ¶ Aut seruos dominis: perfida turba laris:
Sopito domino reseat cellarius urnas:
¶ Atq̃ aperit sapidi vasa vetusta meri.
- Ecclesi. xxxi. Oenophorum vino complet: vacuatq̃ lagenas
¶ Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus.
- puer. xii. Contenti non sunt: proprio consumere luxu:
¶ Credita quę manibus sunt bona cuncta penus.
Adducunt alios ganeones atq̃ bibones:
¶ Quorum opera possint euacuare cados.
- Luce. xvi Nulla fides illis: iacturę damna futurę
Treno. v. ¶ Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.
- Prover. xxix In lecto recubans / censu pereunte / patronus
¶ Nil sentit: seruos credit habere bonos.
Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lygum:
¶ Bombo vasa sonant euacuata graui.
- Eccle. xxxii Est dolus in promis: est & versutia fallax:
Luce. xii. ¶ Infidi dominum decipiuntq̃ suum.
Quid coquus imundus facit: & q̃ fraude patronū
¶ Decipit: en audi: sordida gesta cano:
- Adephe. vi. Ista caterua quidem nulla pietate mouetur:
¶ Edunt: consumunt / & bona cuncta vorant.
Emptaq̃ fumosam veniunt quęcunq̃ culinam:
¶ Imundus gustat fercula prima coquus.
Inde fame si quis coquus aut cellarius vnq̃
¶ Deperit: at crapula dicitur vsq̃ mori.

De rusticorum arrogantia.
 Villane siquidem superest dementia secte
 Que cupit in fatua ducere vela rate:
 Ergo mihi parcat villana superbia: quam nunc
 Pungimus in teneris versibus / atq; notis.

Nihil ipse
 denti⁹ ar-
 rogantia ru-
 sticorū:
 Sorte tua
 contentus
 abi.

Simplicitate rudis quondam natura colonum
Extitit: atq; humilis condicione fuit:
Si numerum ætatis poscas: non secula longa
Fluxerunt: in quis simplicitas nituit:

xlvi. dif. i. pri.
 l. nup. C. de
 m. a. & col. pa.
 glo. in l. fuis
 vr. ff. de le. iii

m. ii.

- O**nidi. i. fast. **I**ustitię solium turritas liquerat vrbes:
 & .i. metha. **V**irtus: rusticitas / cum probitate fides:
Migrauerē simul quondam ad triuialia tecta:
Iuuenalis. **A**dq; casas humiles: stramineosq; lares:
Non dolus in villis: non fraus in rure fuerunt:
Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
Ecclēsi. vii. **A**rdor auaritię nullus: non scēnore lucrum
Mutabat mentis rustica turba rudis:
Auri nulla fames: non fastus corporis: at nec
Cornatus: quales ciuica turba gerit.
Hiere. xiii. **S**ed modo cōperunt habitus gestare superbos
Villani: quoniam pristina vita ruit.
Crines in nodum tortos, crispōsq; capillos:
Et calamistratos rustica turba gerit.
Vestes partitas scutulīs / varioq; colore
Gestant: quas cingit fimbria picta quidem.
In manicis sculptas externo more figuras
Et tunicas portant cum breuitate bonas.
Sapi. xvii. **D**iscit ab agricolis gens vrbica / fraudibus vti
Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
Iob. xxiii. **S**ola tenet nūmos gens rustica: solaq; faccū
Esaie. v. **I**ngenti gre replet: diuitiisq; studet.
Proh pudor vnde venit: tam morbida vita colōis
Hiere. li. **V**nde sitis rudibus / improbitasq; viris?
Villanus diues: mox fit mercator auarus:
prouer. xxiii **M**ercatorq; studet nobilitate frui:
Iuuenalis **T**empore sic nostro villani: nomina clara
Nobilitatis habent: simplicitate carent.
Querere p̄ pudor est nimis alta & inania semper:
Ecclē. iii. **S**tare nec in p̄prio / nec remanere statu.

De paupertatis contemptu.
 Paupertas fugitur/totoq; arcessitur orbe
 Vndiq; nūme places: pauper vbiq; iacet.
 Ridetur solus pauper: solusq; fugatur:
Cedit inops cunctis: nūmus in arce sedet.

Paupertas
 non est de
 genere ma-
 lorum.
Et mune-
 ra nondū:
 intellecta
 deum.

Nummosos plures fatuos vehit illa carina:

Sola quibus rerum copia vana placet:
 Quos magis oblectat cupidi possessio nummi:
Quam morum pbitas/egregiū ve decus.

xlvi. di. sicut
 privilegia pa.
 vi. in. l. si quis
 ad. C. de epis.
 & cle. arch. xi
 q. iii. paup.

m. iiii.

Sapien. v. Paupertatis onus omnes iam ferre recusant:
 Virg. iii. ene **A**uri sacra fames pectora cuncta quatit.
 Iuuenalis **H**aud facile emergunt quorum virtutibus obstat
Res angusta domi: pauperiesque grauis.
 Sapi. ii. **A**mplius haud titulos: clarosve merent honores
 Ecclesi. ix **Q**ui sophie cultus & monumenta colunt.
 Prouer. xxiii **I**amque viri iusti postrema sede locantur:
 Ecclesi. x. **D**iuitibus solis munera prima patent.
 Ouidi. i. fast **N**am quia collectus tribuit modo census honores:
Census amicitias: pauper ubique iacet:
 Iuuenalis. **A**t qui diuitias ingentes tentat habere:
 Ecclesi. v. **C**urat opes grauidas & cumulare sibi:
 Mich. vi. **H**oc modo constituat vitam: sit spreto honoris:
Et fidei seruet pignora nulla sacre:
 Ecclesi. xxv **P**er superos iuret: fallacia vota per aras
 37. di. nonne **C**laudet: emineat nullus in ore pudor:
 Ecclesi. iiii. **N**il scelus atque nefas: nihil & peccata peracta
 xlvii. di. sicut. **E**stimet: & cecus ad mala cuncta ruat:
 Ecclesi. xiii. **E**xercet rapidam usuram: dygitoque tenaci
 Amos. v. **A** miseris capiat foenora dira viris:
 Esaie. x. **D**elatoris agat fraudes: vocesque dolosas:
Auribus instillet seua venena bonis.
 Iob. v. **I**nfectus vitis istis nunc voluitur orbis
Totus: & ad numos sedula turba ruat.
 Prouerbi. xi. **V**endit omne nephas nunc per quadrante minuto:
Venditur & virtus / iustitieque rigor.
 xi. q. iii. paup **P**lures ex merito mortemque & fata subirent
 xxiii. q. iiii. **O**b scelera: & vite crimina magna suę:
 ne amisso **O**b furtum plures furcasque crucemque subirent:
 Apo. xviii. **N**i facer hos numus a laqueo eriperet.

Impunita manent nunc crimina multa virorum. **Eccs. x.**
Numus ab exitio liberat atq; nece.
Furibus ignoscit magnis censura: columbas
Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat:
Contentus regno quondam nō perfidus **Achab**
Cogitat atq; inopes exspoliare viros: **Achab.**
Ortus erat **Naboth**/patria quem lege colebat **iii. Reg. xxi.**
Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo: **Eccs. v**
Ortum hunc rex diues a paupere habere petebat
Hunc sibi: sed **Naboth** cum ratione negat.
Propterea misere saxis trucidatus: & ense
Corruit: at tandem rex fera fata tulit.
Solus inops premitur: saccos gestare necesse est: **xi. q. iii. paup**
Truditur in saccum pauper ubiq; grauem.
At paupertatis (quando etas aurea mundum
Lustra bat) laudis gloria magna fuit: **Inuenalis**
Parcus erat victus: frugalis vita: laborq; **Lucanus**
Comunis: feruor/nullus avaritię:
Omnia maiores: cōmuni iure tenebāt:
Non ita diuitias legerat vllus auus.
Paupertatis amor peperit p̄conia p̄scis
Quorum perpetuo gloria parta viret:
Paupera **Roma** fuit quondā: pauperq; senatus:
Atq; inopes habuit bellica **Roma** duces.
Curius insignis dux: paupertate decorus:
Sub iuga **Samnites**/traxit & **Aufonios**.
Publicolam extollūt: qui paupertate benigna:
Emeruit laudes/æthereumq; decus. **Publicola.**
Fabritium colimus: qui **Pyrri** munera spreuit
Fabritius
Cui satis exiguus census & arca fuit.

m. iiii.

M. regulus. Regulus & meruit præconia magna: decusq.
de q. tullii i of.

Tugera cui exiguo parua fuere loco:

Apuleius. Paupertas tribuit nostris primordia seclis:

Hec vrbes statuit: sceptraq; digna dedit.

Ista magistratus stabiluit: regnaq; mundi:

Inuenit meritis dogmata cuncta suis.

Græcia. Græcia clara quidem cum paupertate decora

Promeruit laudem perpetuumq; decus.

Aristides. Iustus Aristides pauper: fuit Epamynundas

Epamynūdas. **D**ux equidem pauper fortis & indomitus:

Homerus. Et fuit insignis vates quoq; pauper Homerus

Dum tonat heroo troica fata pede:

Socrates. Socrates ætherea sophia succinctus & arte:

Diuitiis vacuus non sine laude fuit.

Eccle. xi. In mundo nihil est tam celsum: tanq; superbum:

Ex riuo quod non fluxerit exiguo:

Roma. Paupertatis honor: Tarpeias extulit arces:

Augustinus. **A**tq; vrbi titulum principiumq; dedit:

Pauperibus Roma est quondā pastoribus orta:

Rusticus exilis nomina tanta dedit.

Ovidius. Diuitie molles fregerunt regna superba:

Ecclesia. xviii. **P**ropter opes cecidit Roma: cadetq; potens.

Carthago. Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas.

Paupertatis honor sed sine fine micat.

Proner. xxii. Quid tantum cupimus? funesta pecunia multos

Iuuenalis. **M**ortales damnum iussit inire graue:

Cræsus. de q. herodo. li. i. Diuitie Cræso regi nocuere superbe:

Propter opes / mortis tristia fata tulit.

Proner. xii. Sit venerandus apud mortales pauperis vsus

Eccs. vi. **N**am cœlum diues nullus inire potest.

Marci. x.

Non perseverare in bono.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrum
Accelerant: cœptum sed continuare laborem
Postponunt: quoniam non dum ratione politî:
Assidue cuculum pascunt: nidoq; reponunt.

Nemo
mittēs mā
num suam
ad aratrū
& aspiciēs
retro: apt⁹
est regno
dei.

Peruet opus primum dum rusticus vrget aratrū:

Fit labor ardenti primus ubiq; manu.

Quid velit ergo mei sententia carminis: audî,

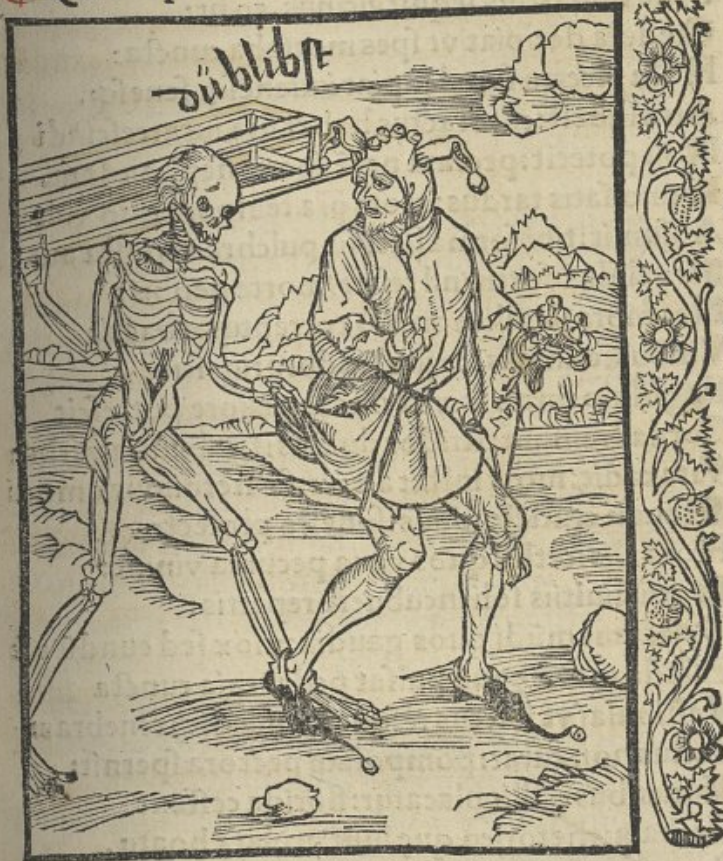
Ut capias alacri nunc documenta manu:

Luce. ix.
Ecclesi. 38.
de pe. dis. ii.
multi.

Abacuc. i. Hos vocat ex merito fatuos stultiflua nauis
 II. corin. vi. **C**ure suo remos: velaq; celsa trahunt:
 Ad hebr. iii. Qui satis incipiunt bene viuere tempore primo:
Et vitam ostendunt ducere velle bonam:
 Ad hebre. xii. Ad sophie studium proni: documenta sequunt
Et bona: que sternunt felicitatis iter:
 Ecc. ii. Non tamen ad diuū: montisq; cacumina scandūt
In quo supremum cernitur vsq; bonum.
 Pythagoras Virtutem posuit sapiens in vertice collis:
Qui nitidis animis monstrat ad astra viam.
 Iosue. vii. Sed facie auersa plures/oculisq; reuoluit
 Prover. xxvi. **A**scendunt: quibus hec inferiora placent:
 Exodi. xvi. Et placet Aegyptus: in qua tenebrosa patrarant
 Nume. xiiii. **M**ulta: retrocedunt: facta priora petunt.
 Math. xv. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
 Luce. xi. **M**utatus/recidit ad scelus atq; nefas.
 Apoca. iii. Est status illorum damnosus: nec bene tutus
 Hier. iii. **Q**ui bona postponunt: & malefacta colunt.
 Nam veluti egrotus tremulo qui pectore languet
Viribus effœtus: semianimisq; iacet:
 in q. i. ventū Corporis optatam poterit sperare salutem
 de pe. dif. i. **N**on: nisi doctrinam viuat ad impositam:
 que penitet **D**eserat aduersum vulnus: quod corpus egenum.
 xcii. dif. pluri **I**nficit: interdum deteriusq; facit.
 mos. xvi. q. i. **N**il est q; iactas: nil est q; murmure clamas:
 in canoibus **T**e fecisse bonum: te coluisse deum.
 Ecclesi. xviii. **N**on satis est patrasse semel benefacta. sed vsq;
 Ecc. vii. **A**d finem vite continuare iuuat.
 Sapien. v. **D**iscite queso bonum: facite & bona: continueate
 Math. x. **O**ptima queq; deo sic bene cœpta placent.
 Dentro. 32.
 Ecc. ix.

De neglectu mortis.

Nō generi/aut opib⁹/virtuti/aut morib⁹ o mors.
Parcis vbiq⁹ bonis:cuncta creata rapis.
Quo magis hos stultos reor insanire profecto
Qui tua prouideāt non bene tela cito.

In hoc oēs
fallimur q⁹
morteꝝ nō
puidem⁹:
cum nihil
certi⁹ mor
te:nihil in
certius ho
ra mortis.

Fallimur o fratres:error quoq⁹ singula torquet
Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes
Terrorem mortis:& in exorabile fatum
Negligimus:nihil attenti/ q⁹ terminus instat:

Seneca
ff.de cō.& de
l.i.
Tull.de sene.

Et si certus: at incerto versatilis auso.
 Iob. xviii Quo medio: ignoras/ & qualiter/ aut ubi/ quando:
 Tu moriere tamen: fato concedere certum est.
 ii. Reg. xiii. Omnes transimus pariter: fluuialis vt vnda:
 Ouidi. x. me. Sed quia tam varie morimur: tu cras/hodie ve:
 Serius aut citius sequi vicinus. eo fit:
 Prone. x. Credula decipiat vt spes mortalia cuncta:
 Eccs. ix. Hora incerta simul rapiat iuuenesq; senesq;
 Sapient. ix. Arra subest: contractus habet sua iura: rescindi
 Genes. ii. Non poterit: peccata nec fecere nephanda.
 Ad Ro. v. Nemo satis tardus: mors oia tempore quo vult
 Seneca Absumit: tibi forma licet sit pulchra venusta aut:
 Ecclesi. xi. Sis validus: fortis/nil refert/morte peribis:
 Ad Ro. vi. Nec mora: ferali monstro correptus: abactis
 Iob. xxi Viribus: exhalas/corpus sudore rigescit
 Iuuenalis Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit
 Ecclesi. xvii. Corda tremunt: stridor dubius: titubantia verba:
 Vita cadit: mors instat atrox: sic sternimur omnes
 prone. xi. O fatum crudele nimis: funesta profecto
 Eccle. xli. Hora illis laethi: quos vana pecunia vinxit:
 Virgi. vi. en. Et qui diuitiis soli incubuere repertis:
 Delectant mundi quos gaudia: mox sed eundem est
 Horatius Pallida mors: equo pulsat pede regia cuncta
 Iob. xv. Vestibula (vt flaccus resonat) miserasq; tenebras:
 Ecclesi. xlviii. Fastus non curat: pomposa q; pectora spernit:
 Muneribus nullis placatur: florida cessant
 Verbaq; rhetorico que sunt prolata boatu.
 Iob. iiii. Papa facer: villanus iners: discrimine migrant
 Eccs. ii. & iii. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
 Ecclesi. xlii. Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.

Cuncta rapit. si Nestoreum quis vixerit ævum:
Sive Sybillinum: vita aut brevior fruatur:
Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
Mille hyemes vivas: mori tamen: tibi finis
Morte datur: rarus centum qui vivit in annos:
At tandem inuitus morietur: sæpe volensq;
Post patrem/modico vivit quoq; tempore natus:
Morte patrem interdum præcurrit filius: vnus
Post alium vadit: donec pater atq; iuventus
Deficient: tandem flammæq; elementa repurgent.
Cur ergo ploras: malesane. & funera planctu
Defles horrissono: fatuum est turbare quietem
Sopito: vixit sua tempora: moxq; sequemur:
Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes.
Adde q; ante diem multis fuit vtile quondam
Posse mori: & vite miserè finire labores.
Consciuerit sibi plures medicamine mortem:
Ast alii laqueo / aut ferro: vitamq; perosi
Proiecere animas: multis res comoda mors est.
O quot captiuos e carcere liberat acri
Soluuntur fato funes: tormenta: cataste.
Et qui torquendi fuerat sine fine flagello.
Libera fortunæ mors est: quæ pauperis ædes
Et regum turres equo moderamine versat.
Et si partitur male opes fortuna nefanda:
Inq; bonos sequit: tollit vel in astra malignos:
Id tandem equali/mors horrida/lance rependit
Quam sibi peridum/metam/seriemq; diemq;
Mors statuit: seruat: firmo hæc adamante ligatq;
Hæc precibus flexura nihil: sola illa refutat

Nestor
Sybilla.

Ifi. C. de sac.
 san. eccle.
Iob iii.

Apo. xxi.

i autē. de nup
 deiceps col. 4

Iuuenalis

Virgi. vi. en.
Sapi. iii.

Iuuenalis

Horatus

Virgi. de for.

Martialis

Ecclē. xxxix.

1. corin. xv. Quicquid in orbe placet: preceptaq; nulla veret.
 In girum versat vestigia dira: choream
 Saltat & horridulam: cui nemo obistere possit:
Ecclesi. xlviii. Non Papa: aut cesar / rex / presul / ciuis / egenus:
Ecclesi. ii. & iii. Sepe prius lassare pedes mors perfida cogit
 Qz credas: cantumq; tube obseruare ferocem.
 Sarcophum facias qd prodest marmore & auro!
Horatius Qui bonus est: coelo tegitur / si non habet urnam.
Arthemisia Acta errore quidem / vano Arthemisia struxit
 de qua hiero. **Mauseolum.** septena inter spectacula mundi
 vii. a. g. li. x. Quod prisca annumerant: auro gemmisq; relucēs.
Chemnis. de Extulit hinc Chemnis stupidam per secula cuncta
 qd diodo. li. ii. **Pyramidem:** qualem nec sol / neq; tellus obiuit.
 Millia tercentena hominum: per lustra quaterna:
 (Vt diodorus ait) molem hac vix cōdere possūt.
 Quid: q opes pene exhausit **Memphitica** tellus
 Quo plebem artificum solis radicibus: atq;
 Exiguīs herbis aleret? quis cetera narret
 Fercula? vix aliquis sit vel ditissimus ipse
 Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa.
Rhodopis de Pyramidē Rhodopis struxit: diues quoq; **Amasis**
 qd herodo. li. ii. **Quid tamē hoc? frustra est orbem diducere totū.**
Amasis. hero Est res vana quidē / quam vix hec nostra carina
 do. li. ii. **Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris**
Ecclesi. viii. **Et cinerī atq; luto tantam edificare speluncam.**
Math. xxiii. **Interea vna salus animę: contemnitur: atq;**
Luce. xi. **Negligitur: quis viuat per secula mille.**
Esaię. xxii **Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra**
Ecclesi. vii. **Iustus habet: vel sub diuo / aut alicunde quiescat.**
xiii. q. ii. vbi **Tempestiue igitur venturam dirige mortem:**
 cunq;. **Conciliare deo: sceleratī pessima mors est.**
Seneca.
Prover. xi
P̄s. xxxiii

Contemptus in deum.

Quod deus ad poenas non pronus seuit amaras.
Crimina q̄q̄ hominū sepe impunita relinquit:
Non ideo stolidam prebet tibi vellere barbam:
Nec deus ignoscit scelerī: quin puniat olim.

Tarditas
 te supplicii
 de⁹/ graui
 tate pene
 cōpensat.

Quis tolerare queat fatuos? qui sepe tonantem
Contemnunt verbis: & certant murmure contra:
Noctes atq; dies patris mandata superni
Confundunt: lingue petulantia verbaq; promunt.

Iob. xv.
 Ps. cviii.
 Ecc̄s. vii.
 Exodi. xvi.
 Daniel. iii.

- Sapient. xi. Tanq̃ de nostri generis sit semine natus:
 Aequalis nobis: nec sit metuenda potestas
 Iudicii super: nec presens poena nocentū:
- Persius De Ioue quid sentis? cuius sic uellere barbam
 Audes: & teneras aures impellere tentas.
- Ecc̃s. viii. Mox deus ad poenas cū te non trudit amaras.
 Ignouisse putas: quia cū tonat: ocus Ilex
 Fulmine discutitur rapido: q̃ tuq; domusq;
 O male fidentes: vitam sic ferre nocentem
- Ad Ro. ii. Quid iuuat usq; adeo? deus est sup̃ omnia iustus:
 Cuncta uidet: cōtundit enī sua lumina nullus.
 Nōne putas uitę metam durare perennem:
 Vt sint ad ueniā tibi tempora longa precanda?
- Proner. xxvii O fatue enormis noli confidere rebus
 Ecclesi. xvi. Pestiferis: omnes horrenda morte peribunt.
 Hier. xiii. Te peccare sinit siquidem diuina potestas:
 Esai. xlvi. Temporis ad spaciū parcit quādoq; nocenti:
- Valer. li. i. Sed grauius tandem tormentū rector olympi
 Iniungit: torquetq; magis delicta nocentum.
- Eccle. xxxvii O male prudentes: quorū sic corda tenebris
 Ad Ro. ii. Obscure iacent: nequeant ut credere recte:
 Et curare deū: quo sunt elementa creata:
- P̃s. vii & xlii A quo p̃cessit nitidus sol: lucida phoebe:
 Qui statuit lucem / & noctes / & tempora cuncta:
- Ecc̃s. v. In cuius manibus spaciū dependet vtrumq;
 Et vitę mortisq; gradus: deus omnia nouit.
- Ecclesi. ii. Quem peccasse pudet: cui tēdia vita probrosa
 Hier. xviii. Efficit: & curat cursum emendare priorem
 Ezechi. xviii. Hic speret veniam facti pacemq; benignam:
 Mathei. iii. Nam deus omnipotens lugentem exaudiet ipsum

De blasphemis in christum.
Proh quicunq; deo maledicis: conuitiumq;
Indignum iactas: lingue & petulantia dicta:
Dignus es vt primū moriaris corpore: honore/
Atq; anima. Iudex qui finit ista: luet.

Si q; blas=
 phemaue=
 rit in spiri=
 tum nō re=
 mittitur ei
 nec in hoc
 seculo/nec
 in futuro.

Funde pias lachrymas: fletus/mœstāq; q̄relam:
Et gemitus tristes/docta thalia precor:
Non sine luctifica possum deflere camœna
Crimina/q̄ temere pfidus orbis habet.

Mathei. xii.
 xxv. dis. q̄hs
 de. pe. dis. i.
 pena
 bea. tho. 2. 2.
 n. i. q. xiii. ar. i.

Leui. xxiii. **N**am frustra fatuos culpauimus hactenus omnes
Si minus hos stultos concumulemus eis.
 Contenti quidam non sunt q̄ crimina mundi
Omnia pertractent: deteriora petunt:
 Luce. xii **P**roh pudor: in christum lingue temeraria dirē
Tela vibrant. summo nil nocitura deo.
 Marci. iii. **I**nuidię contra cœlestem verba parentem
 Esaie. lii. **M**ustant: & laceri pectoris arma petunt.
 xxii. q. i. si q̄s **H**ic capiti christi blasphemāt: murmura iactat
 p̄ capillū **A**lter in ætherei membra sacrata dei:
 Per iecur / atq; genas / iurat rigidamq; coronam:
Per cor: perq; pedes hic maledicta vomit.
 iiii. aut. vt non **A**lter testatur transfixi vulnera christi:
 lux. cō. na. cit **I**lle crucem sacram: polluit ille manus:
 ca me. col. vi. **H**ic ex spurcidiō supplantat verba palato
Improba: supremum torquet ubiq; patrem.
 ii. mach. xii. **I**nmoderata nimis talis vesania: sepe
 de pe. dis. iii. **Q**ua superos temere ledimus atq; deum.
 auctoritas. iu **H**oc facit inmodicus ludus: certamina vini
 tex. & glo. **H**oc faciunt: quibus est ebrietatis honor.
 Ad Ro. ii. **G**loria prima datur: qui scit maledicere christo.
Qui iurat diuum / per caput atq; pedes.
 Leviti. xix **P**ropterea mortes subite: discrimina seua:
 Math. v **I**n nos: & cœli fulmina iusta cadunt.
Nos patimur tremulis horrenda pericula mēbris:
Impunita deus non finit esse mala:
 xxiii. q. v. **O**pater omnipotens: veniam dato / nec tua iusta
 quid ergo **V**indictet ira malos qui maledicta serunt.
 ii. para. xxxii **S**ennacherib nam sic periit: seuusq; Nicanor:
 ii. mach. xv. **A**nthiochusq; ferus: multi aliq; simul.
 ii. mach. v

De plaga & indignatione dei.
Miratur fatuus: putat & portenta subesse
Magna: q̄ interdum nos ferit ipse tonans.
Quod deus omnipotens punit mortalia facta
Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

Pro mēsu-
 ra peccatī
 erit & pla-
 garū mo-
 dus.

Si steterit
Moyſes &
 ſamuel co-
 ram me: n̄
 eſt anima
 mea ad po-
 pulū malū

Quid prodeſt ſtultis chriſti monumēta tenere?
Chriſticolum nomen prauus habere poteſt:
 Aduerſus ſummi facimus pręcepta tonantis:
Nil modo curamus q̄ ſtatuerę patres.

Proner. xvi.
Treuo. iiii. i fi.
Dentro. xxv.
Hieremi. xv.

n. ii.

Ecclē. xxxvij. **N**os christi titulum rapimus: documēta negam⁹:
 Haie. lii. **E**t sequimur temere dedecus atq; nefas:
 Luce. xxi. **N**omen habere iuuat christi/fideiq; sacrate
 Iacobi. vi. **V**erū opera horremus/negligimusq; bona
 Iohan. viii. **I**ustitiam fugimus: virtutis sacra fugamus
Dogmata: sic mundus transit/ & alma fides:
Libertate vaga facimus peccata maligna:
Vix maiora quidem crimina/ **T**hureus agit.
 Iob. xv. **H**eu genus humanum violatū crimine multo:
 Eccē. vii. **E**t vitis: contra nititur esse deum.
 Exodi. xv. **C**um tamen omnipotens: mea si p̄cepta tenetis
 Dentro. xi. **D**ucam (ait) ad superi vos pia regna poli:
 Math. vii. **S**in leges positas & dogmata spernitis: atra
 Ioh an. xv. **V**os p̄na afficiam: p̄ste/ lueq; graui.
 Leuitici. 26. **Q**uo fit vt ad prauas horrenda piacula gentes
 Numeri xiiii. **M**ittat: & ardentē tela trisulca manu.
 Ezechi. 38. **P**lagas in terras varias: seuosq; dolores
 Esaie. lix. **I**nmittit iusti dextra seuera dei.
 Dentro. 28. **I**am modo mauortis trepidantia bella videmus:
 ii. Reg. vii. **M**ortibus innumeris p̄stiferumq; malum:
 Luce xii. **I**nterdum patimur rabidos sub sole calores:
 Apoca. xviii. **I**nterdum rigidī frigora dura poli:
Fulmina dira: niues/ bolides/ tristesq; cometas:
Cernimus: & summo fulgura missa Ioue:
Et varios mundi casus: plagasq; timendas.
Quē venit ex merito: p̄na ferenda quidē est:
 Onidius i ep
 Ps. v. & xlii. **S**epe palestinos deus a regione paterna
 Esaie xxii. **E**xpulit: & sedes iussit adire nouas:
 Iohel. ii. **P**ropter peccatum: plagas sufferre coacti.
 puer. xiii. **C**rimen persequitur: sic deus omne malum.
 Tre no. v.
 Hiere. xxix.

De fatua permutatione.
Qui pro stultifona non bene tibia:
Comutat vel equum: noliger hic/nihil
Lucri consequitur: sic sibi & accidit
Qui pro re fragili: perpetuum fugit.

Qui videt
 vtilius: &
 sumit dete-
 riora: ab-
 sit ei radi-
 lucis sine
 mora:
Stultis nō
 succurrit /
 sed erranti-
 bus

Sepe solet fatuus plures tolerare labores:
Atq; humeris grauius sollicitare iugum:
Quomodo tartareis animam submergat in vndis
Et videat stygii guttura passa canis.

glo. insti. q. cū
 eo qui in v. s.
 erit
 et in autē. qui
 mo. na. eff. sui
 coll. vii.
 l. pe. ff. de iur.
 & fa. 3. ig.

n. iiii.

Ad hebre. xi. **Q**ui forte heremum colit / inter lustra ferarum
 Continuo effudit vota precesq; deo.
 puer. 2. & 4. **N**os scelera impellunt plures subiisse labores
 Sapien. xii. **Q**ui virtus: facilis ad mala cuncta via est.
 Eccle. 2. & 32 **C**ernimus en quales pomposa superbia / fastus
 Elaic. lvii. **E**xigat: atq; operis sit polienda quibus:
 Terentius **O**rnamenta petit capitis: frontisq; coronas:
 Vnguentum: vestes / atq; monile graue.
 Horati. i. epist. **A**rdor avarititiae per seua pericula multos /
 Per casus varios: exitiumq; trahit:
 Sapien. xiiii. **N**auigat hadriacum pelagus fluctusq; tremantes
 Quem studium nūmi / curaq; vana trahit.
 Claudia⁹ de **N**on metuit fluctus: tempestateq; sonoras:
 raptu pserpie **A**uri sacra fames: pectora tuta facit.
 Ecclesi. v. **N**ec dulces somnos capiunt / mollemq; quietem:
 In epist. Sap **F**unibus immitis quos cytherea trahit.
 phas **S**emper habent curas lufiores: sepe dolores
 Noctes atq; dies pertolerare solent.
 Treno. iiii. **Q**uid ganeos memorare velim: q; ventre refarto
 Iuuenalis **I**n crapulis semper delitiisq; iacent:
 Quid referā fatuum: quem vexat cura laborq;
 Sapien. v. **C**oniugis: in thalamo mutua supra timens:
 Nemo tamen propter christum sufferre labores
 Promptus: ad interitum corpora nostra ruunt:
 Iuuenalis **O**ptima raro placent: probitas laudat: & alget.
 Eccē. x. **N**empe homines cūctos / iam malefacta iuuāt.
 Virtutem studeat sapiens amplectier vsq;
 Math. vii. **C**rimina proueniunt pessima sponte sua.
 Ezech. vii. **Q**ui pro coelorum regno mercatur iniquas
 Illecebras mundi: stultus inersq; manet.

Honorare parentes
Hos reor insulos fatuos: pietate parentes
Qui non precipua venerantur: quiq; iuuamen
His placidū prestare negant. qui verbera dira
Iurgiaq; his referunt: tales ratis illa recenset.

Qui male-
 dicit patri
 suo et ma-
 tri/ exting-
 uet lumen
 eius in me-
 diis tene-
 bris
Qui sub-
 trahit ali-
 qd a patre
 & mēpti-
 ceps homi-
 cidę est.

Hunc etiā esse puto fatuum / stolidūq; parentem:
Largitur natis qui bona cuncta suis.
Cum quibus ipse suam posset sufferre senectā:
Morte grauescentes & recreare dies.

ii. q. vii. pler-
 rumq;
 iii. q. v. oēs q.
 i. Thi. v.
 Prouer. xx.
 et. xxviii.
 n. iiii.

Beat⁹ tho. 2. **I**mprobis inde senem natus caruisse parentem
 2. q. c. xxii. **S**ustinet: & modicum fert sibi presidium.
 ar. v. **S**i nimium viuax pater est: sibi tristitia fata
 puer. xxviii. **E**xoptat natus: mortis & exitium.
 Oui⁹. i. meth. **N**on probitate quidem: nulla pietate mouet
 Ecclesi. iii. & vii. **P**ro vita effœta: pro senioq; patris:
 Lenitici. 20. **S**tolte parens: cur tu nato bona tota dedisti?
 Dentre. v. **Q**ui te nunc pascit impietate truci.
 Dentre. 33. **A**ttamen iste diu non viuet: tempora vite
 Exodi. xx. **M**ulta nec implebit: morte repente perit:
 Malach. **Q**ui patri & matri dignos non prestat honores:
 Math. xv. **N**ec colit hos quorum sanguine vita data est.
 Mar. vii. **M**orte mala dignus: reuerenter ferre parentes
 Adephe. vi. **Q**ui negat: est stygium dignus adire lacum.
 Deut. xxvii. **A**bsalon insignis iuuenis / formaq; decorus
 Prouer. xx. **C**ontempsit patrem: morte quoq; interit.
 Absalon **Q**z Cham nudasset stultus pudibunda parentis
 ii. Reg. xv. & xviii. **A** patre cœlesti mox maledictus erat.
 Cham **S**ennacherib manibus natorum morte pemptus:
 Gene. ix. **A**t regnum potuit nullus habere tamen.
 Leni. 18. **B**althazar ex merito ducebat tempus & annos
 Sennacherib **L**uctiferos: secuit hic q̄a membra patris:
 ii. para. 32. **N**ato sacra dabat senior documenta Thobias:
 Daniel. v. **V**t matrem ingenti ferret honore suam.
 Thob. iiii. **P**ropterea Salomon rex se de sede leuabat
 iii. Reg. ii. **R**egali: matrem condecorare volens.
 Corylaus **R**oma Corylao lueres / penasq; dedisses:
 Plutarchus **S**i veritus matrem non foret ille suam.
 Hiere. xxxv. **V**nde etiam Rechab natos / deus ipse probauit.
 Ecclesi. 23. **I**n patre q̄ fuerant: in quoq; matre pii.

De cauillatione sacerdotū in choro:

In choris sacris fatuos videmus
Pauitas oris quibus impudici est:
Eluquant nugas. recoluntq; totum

Gesta per orbem.

Cessent in
ecclesiis va-
na & mul-
to fortius
foeda & p-
phana col-
loquia. ces-
set cōfabu-
latiōes q̄li-
bet 3c.

In templis fatuos plures nunc esse videmus:

Stultorum in sacris stat quoq; turba choris.

Qui nugas spargunt varias / & murmura lingue:

Atq; cauillantur vocibus assiduīs:

e. decet de in-
mu. eccl. li. vi.
e. cū decorem
de vi. & ho.
cle.
Ieroni. ad da-
masum.

Ps. xxxviii. **C**onsilium capiunt: quo narragonia fluctus
 et. lxxii. **P**eruolet Ionios: plaustraq; lata parant.
 Ad ephes. iiii. **O** quales ritus seruat nunc sanctio quondam
Ecclēsię: o leue q̄ continet illa decus?
 Nil agitur totum rigido mauorte per orbem:
Accidit externis nil quoq; grande locis:
 Quod non in sacris recitetur sedibus: ad q̄
Peruolet extremos vltima fama choros.
 Prēlia gesta quidem fors in regione Britanna:
Preliaq; a Thurco pontica gesta truci:
 Illic narrantur: quoniam reuerentia nulla
 Prouer. v. **D**iuini cultus: nec pudor vllus adest.
 Nota dormē- **D**iscurret baculo quoq; dormentarius albo:
 tarius **E**t noua multa refert/per loca cuncta thori.
 Sepe matutinas/rerum nouitate relata/
Incipiunt: nugas cōmemorantq; nouas:
 Hoc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo decuit cantica sancta deo.
 glo. c. si de cle. **P**eruor auaritię multos ad limina templi
 nō ref. li. vi. **C**onuocat: ob nūmos carmina rauca canunt
 Ps. xv. **T**utius vsq; foret sacros vitare penates:
Quā sic sacrilego polluere ore choros.
 Neemię. xiii **E**xtra stare velis potius sacra limina templi
 Ecclesi. xxi. **S**i placare deum garrulitate putas.
 xvi. q. 7. et **S**implicibus prauos mores/exemplaq; praua
 hoc dixim⁹ **P**resbyteri monstrant: scandala plura mouent.
 Anne putas tali ritu te posse mereri
Presbyter. ecclesie / & dona sacrata deo?
 Act. xii. **N**am precibus votisq; piis laudare tonantem
 24. q. i. oibus **C**onuenit: hinc nugas pellite ab eade sacra.
 & c. quare ex
 sola.

Superbię ostentatio.
Sordida laus semper proprio quę prodit ab ore:
Hanc sapiens refugit:
Efficit & fatuos pomposa superbia plures
Tartara quos rapiunt:

Gladio p
 prio ei⁹ su
 perbia am
 puteſ. capi
 at laqueo
 oculoꝝ su
 orū in me
 & pcuties
 eum ex la-
 biis chari-
 tatis mee.

Efficit & fatuos insana superbia multos
Quos vehit in nostro carmine cymba leuis.
Est vitium sceleris plenū / & cunctis fugiendum:
Sordibus excedit crimina quęq; suis:

Iudith. ix.
Ps. xc. & 123.
Prouer. vii.
Eccl̃s. vii.
Eccl̃esi. xi.

de pe. dif. ii. **Primus** apud supos nauem hanc fabricauerat olim
hinc etiam
Esaie. xliii. **Nequitie** inuentor perfidieque parens.
Qui genuit fatuos quosdam: fastusque superbi
Progeniem: ponens se procul ante deum.
Thob. iiii. **Corda** rapit quorum pomposa superbia: iactant
Qui quoque/ quod studio non meruere suo:
Iacobi. iiii. **Dicit** enim fatuus me docta Bononia pauit:
vi. q. i. imita- **Artibus**: & sophie dogmata culta bibi.
re
xii. q. ii. glo- **Hinc** dignus prima mereor conscendere sedem:
ria epi in fi. **Atque** inter claros continuare locum:
Alter in arguiis ludos celebrasse palestras
Se iactat: nouit vix elementa quidem.
Peregrinatio **Si** cuperes sacre suauissima dona Minerue
no facit medi **Carpere**: sufficeret theutona terra tibi:
cum nulla ars **Pascit** & egregios iuuenes Germania pugnax:
loco discit vt **Eloqui** quorum nunc monumenta vigent.
ait Sene. **Hinc** tumida debes non mente superbior esse:
Iohel. ii. **Vidisti** externi que loca magna maris.
Ecclesi. x. & **Sed** quia principium vesana superbia coepit:
.xxvii. **Hanc** fugiat sapiens: effugiatque bonus:
Luce. x. **Lucifer** aetherei clarus confessor olympi
xxiii. q. iii. **Candor** erat cuius mirificusque nitor:
quida ver. lu- **Corruptus** fastu: coeli contemnere patrem
ciferiani **Audet**: tartareas merfus iniuit aquas.
Iob. xl. **Hunc** sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
Prouer. xv. & **Ad** stygias undas turba superba ruit.
viii. **Lucifer** & socii: fatuis nunc retia ponunt:
Ps. xvii. **Inflatas** animas cum quibus usque rapit.
Sapien. v. **Virtutes** cunctas/moresque/ superbia sola
Prouer. xliii. **Destruit**: indecores hec facit esse viros.
Iob. xxvi.
Ecclesi. xi.

Fœmineū in primis genus ampla superbīa vexat
Qua se continuo vestit / & vsq; polīt.
Fœmina quā fastus tumidus rapit aq; superbus:
Seducit multos: insipidosq; facit.
Adsit in exemplum **I**udith: qua dux **H**olofernes.
Interit: quis fœmina casta foret:
Iesabel vngebat faciem vultumq; fucabat:
Dum putat insigni posse placere **I**ehu.
Est mulier vitanda procax: sapientia clamat:
Lasciuīs oculis pectora casta necat.
Fœmina vera humilis titulos sectatur honoris:
Laudibus & fruitur fœmina casta bonis
Bersabee si non nudasset crura venusta
Rex dauid: facinus non subiisset atrox.
Plures seducit fastus: mentisq; superbe
Gloria: quę fatuos iam sine fine parat.
At deus omnipotens mentes animosq; superbos
Fastidit: pœna persequiturq; graui.
Fœlix cui nondum vesani gloria mundi
Imperat: aut qui non ambitione cadit.
Cogitat æterni quę sit possessio regni:
Angelici lapsum cogitat atq; chori.
Rebus in externis nil sordida nomina querit:
Contentus paucis: & moderata colit.
Luciferi casum fatui experiuntur inertes.
Precipitant stygiis corda superba vadis.
Dum sibi / dūq; suis: choreq; **D**athanq; **A**byronq;
Offitium vsurpant: ferreq; thura parant:
Scandere dum fecit: vesana superbīa stultos:
Deglutiit viuos terra reclusa viros.

Prouerbi. xi.

Eccē. vii.

Ecclesi. xix.

Prouer. v.

Holofernes

Iudith. ix.

Iesabel. iiii.

Regū. ix.

Ecclesi. xliii.

xxvii. q. v.

nec salomon

Prouer. xliii

Eccle. xxv

ii. Reg. xi.

Ecclesi. x.

Iohel. ii.

Nume. xv.

Thob. iiii.

Iob xli.

Esaie. xliii.

Numeri xvi.

Pē. cv.

De usurariis & fœneratoribus.

Quos usura vorax rapit / & malus ardor habendi:
Ad naues fatuas properent / strictosq; rudentes.
Hi sunt qui spoliant inopes: hi fœnora iactant:
Vendūt: rursus emūt / rapiunt / sed merce dolosa.

Exigua da-
bit & mul-
ta imppe-
rabit hodi-
e fœnora-
q; & cras
repetit: et
odibilis ē
hō huius-
modi:

Proner. xx.
Luce. vi.
Inno. iu. c. i.
de usu. Bal. in
aut. ad hec. c.
e. ti. xiii. q.
iiii. p. totum

Peior adhuc superest: fatuorum & turba pbrofa.

Quam cupiunt satyri dilaniare canes.

Est nimium mendax: est sordida / turpis / auara:

Fit nullis opibus hec satura innumeris.

Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas

Debet: & ad meritum perdere supplicium.

Digna quidem flagris: rapidissima turba peculi

Nudare exutos impietate studet.

Atq; audivis nūmis cumulat frumenta: merumq;

Frugibus aggestis horrea plena facit.

In cella atq; penu spumantia vasa phalerni

Continet: & cererem / & grana vetusta nimis.

Sola tenet frugum / vini quoq; pessima turba:

Civibus innumeris quod satis vsq; foret.

Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis:

Per scelus atq; nefas sordida lucra parat.

Parturit illa famem foedissima turba sitimq;

Et plures inopes impietate necat.

Iustior & melior nunc est recutita caterua:

Vsuram quis exigit illa grauem:

At magis est foenus tale intolerabile: quod nunc

Nostrates rapiunt: christicolumq; genus:

Pellitur a nostris iudeus finibus exul:

Sunt quia christigenis foenora nota viris.

O q̄ dura nimis nudos exactio vexat

Nunc homines: inopis perforat hasta latus.

Quos trahit vsurę questus: lucrumq; dolosum

Ardor auaritię quos trahit atq; sitis:

Non fecunda petunt telluris semina: vites

Exoptant steriles: vt fluat inde fames.

His quia frumenti: rerum est & copia cornu:

Mox rident: si fors culmina grando ferit.

Sunt spurci penitus: q̄ turpia lucra requirunt

Alterius damno: diuitiasq; legunt.

e.i.de emp. &
ven.

Ecclesi. xlii.
Esaie. xxxiii.

Ezech. xlii.
Abacuc. ii.

xlii. q. iiii. ca.
nonū. & c. sc.
& .c. pe.

Math. xxiii.
Leui. xxv.

Dentro. xxiii
Exodi xxii.
Neemie. v

Luce. xix
Ps. lxxi.

Ecclesi. xxvii

xlii. q. iiii.
ne hoc & .c.
sc. & .c. qui
cunq;

De vana spe future successionis.

Rebus in externis est qui successor haberi

Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo.

At sepe ante illum mortem pręgustat: & is quem

Ad tumulum deferre putat: sepelitur ab illo.

In morte
alteri spe
tu tibi po-
nere noli.

de cōcel. p̄bē.
c. ii. & c. ne ca
ptande. eo. ti.
li. vi.
I. stipulatio
ff. de ver. ob.
I. quidā. ff. de
dona.

Quis fatuos tolerare/queat quos ardor habendi

Protinus insanos: insipidosq; facit?

Qui cupit alterius rerum successor haberi

Et bona nancisci/qui cupit alterius;

Expectet fatum: quod dissolutio vite est:

Ecclesi. xxxi.

Successor fieri qui cupit alterius

Trenorū. v.

Sed quia mors hominum manibus non ponitur ullis

Esaie. xxx.

Cernimus hos fatuos sepius ante mori.

i. Thimo. 6.

Alterius mortem sperantibus: accidit inquit

puer. xx.

Sepe prius mortem ut precipitanter agant:

Nonne furor stolidus: mortem sperare propinqui

Ecclesi. xliiii.

Vilibus in rebus heres ut esse queas:

Spes tua vana nimis: quoniam tua funera nescis

Hieremi. xii.

Te sequitur pedibus mors properata citis.

Sapient. iiii.

Narragonum in patriam te preceps ducet asellus:

Ecclesi. vi.

Quem trahis: ut fatuos possis ubique sequi:

Spes est que nutrit: spes est que pascit iniquos:

Spes reficit dominum fallit & ipsa suum.

Ecclesi. 38.

Quamuis possideas robuste membra iuuentem

Prouer. x.

Viuida: sis fortis / sit tibi sana cutis:

Attamen expectat te formidabile letum:

Osee. ix.

Morte cadunt iuuenes / decrepitiq; senes.

Prouer. xii.

Sepe pater nati mestissima funera luget:

Ergo spem fatuam crassaq; vota capis.

Rex Priamus natos fortes occumbere vidit

Priam⁹ de q.

Quos tamen optabat tunc super esse sibi:

Iuuenalis

Abfalon egregii dum sperat sceptris parentis:

Abfalon

Non dum maturus funera mesta dabat.

ii. Reg. xviii.

Heredem quandoq; facit: mors pallida: que non

Hiere. viii.

Sperabas: fatuos fata futura latent:

Nume. xxv.

Non super humanis rebus / spem ponite vestram:

P^s. xxxvi.

Sperandum est soli viuere posse deo.

Ecclesi. iiii.

Spes ea stulta nimis / semper sperare caduca:

Prouer. 28.

Et non quo tandem sistere fine velis

Ecclesi. x. &

xix.

P^s. liiii.

o. i.

FOLIO

Non obseruare dies festos.
 Qui diem festum meritis decoris
 Non colit: tractans auidos labores
 Simeę currum / fatuamq; rhedam
 Scandere debet.

Memento
 vt diē sab-
 batī sancti-
 fices: septi-
 mo enī diē
 est sabba-
 tum domi-
 ni dei.

Exodi. xx. & Proh pudor in cecis nūc gens humana tenebris
 xxxi. Ambulat: & sani nil modo cordis habent.
 Leni. xxvi. Est data christicolis supremi gratia regis:
 Iohan. xvii. Ut noscant fidei per documenta deum.
 Dentro. v.

Electiq; deo sint: ad sua regna vocat.

Qui tamen illius dogmata nulla colunt.

Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo.

Vix specimen priscum continet atq; decus:

Pontifices sancti ferias statuere solemnes

Festaq; sanctorum / sacrificiosq; dies:

In quibus æterni resonarent cantica patris

In quibus angelicus concineretq; chorus:

Sed quia curamus plus vani ludicra mundi:

Et plus sordiduli corporis illecebras:

Negligimus fidei specimen: ritusq; decoros:

Curamus legum mistica sacra nihil:

In sacris agimus conuiuia crassa diebus

Continuis crapulis cœlica festa madent.

Ocia cum dantur: ferie & mortalibus illi

Non prece/nec templis: ebrietate litant.

Antea q̄ festis referatur porta diebus

Ecclesie: populis yncta taberna sonat

Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:

Antea q̄ templi limina sacra videt.

Que non concessis volumus tractare diebus

In vetito cupimus continuare die.

Dum serit in templo fidei precepta sacerdos:

Assum atq; elixum/vinaq; larga glutis.

Non nisi thuriferas concedis potus ad aras

Orando ructas: euomis atq; preces:

Stulte labor manuum sacris cessare diebus

Debet: at impositis disce vacare bonis.

Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina christi

Sepositis rebus: hæc sacra sola cole:

Hiere. xvii.
defer. c. i. &
vl. Ce. ti. l.
oēs. de con. di
iiii. c. i.

xxxiii. q. i.
odi. decō. dif.
i. in die.

xxxiii. dif. cū
liceat
xxxiii. dif. his
igitur.
xiiii. dif. nō
oportet
Seneca ad lu
cil. in epistola
xviii. c. placi
ta. xiiii. q. iiii

Decō. dif. iiii.
irreligiosa.

i. Thessa. v.
Act. ii.

Esaie. 28.

Hiere. xvii.
Leni. xxv.
Marci. ii.
Io. ix.

o. ii.

Largiri & penitere.

Qui dolet & meret propter/quod vertere nequit
 Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.
 Preterea est stultus: qui dum largitur amico
 Penitet: hic donū perdit meritumq; pphanat.

Da facie le-
 ta: sine le-
 ticia faciei
 Quod de-
 deris pdis
 rem meri-
 tūq; rei hi-
 larē dato-
 rem diligit
 deus.

glo. inc. i. de
 dona. 23. q. 6.
 ex his oibus.
 2. Corinth. 9.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo.

Virtus magna quidem est: si pietate facis.

Mentibus humanis gignit solatia leta

Hec virtus: si quid dexteritatis habet:

Munera qui placidis manibus largitur amico:

Donat & emerito premia digna viro:

Laudibus egregiis / fama est cantandus & acris:

Is virtutis item nomen habere potest:

Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico:

Penitet hunc missi muneris atque dati.

Sepe etiam donat hilari non mente bonaque:

Pallor at in facie / tristitiei sedet.

Atque datum propter / fatuos euellere crines

Audet: & improperat quae dedit ante / cito:

Munera perdit iners: nam grates soluere nemo

Huic cupit. ingrata qui bona mente facit.

Ille tamen peior: pro christi qui dat amore:

Penitet atque operis. muneris atque cito:

Quippe deus fatuo non semper premia: mox ve

Transmittit: sapiunt libera dona deo:

Nam deus omnipotens hominis nil munera curat

Ast animi donum pensitat ipse pii.

Leticia vultus / inopi qui donat amico:

Largiturque bonis ex pietate viris:

Consequitur laudes: & grates semper habebit

Optima de grato munera corde fluunt.

Pungimus interea fatuum quoque: munera semper

Qui capit: ingratus attamen usque manet:

Spurcius nihil est ingrato: nil quoque peius:

Hoc vitio rapitur maxima turba hominum.

Vir bonus & sapiens grato cito donat amico:

At studeat gratas ille referre vices.

Si donare velis: fluat hoc ex corde benigno:

Sic dabitur meritis gratia prompta tuis.

Ecclesi. xii.

Iob. vi.

Ad collo. iii.

Ad hebre. iii

Ecclesi. xviii.

Ecclesi. xx.

Ecclesia. xxv.

Cantico. viii.

Ecclesi. xiiii.

Prouer. iii.

Ecclesi. iiii.

Prouer. 28.

Seneca de in
gratitudi.

Tullius i off.

Sapien. xvi.

Ecclesi. xxix.

ii. thimo. iii.

Luce. vi.

o. iii.

De accidię vitio.

Desidię vitium toto dominatur in orbe:

Corporis accidia & nunc genus omne premit.

Corpora seruorum torpent / fugiuntq; labores:

Somnia agunt vetule: sed precium accipiunt.

Somnife-
rum semē
spgo atq;
papauer:
vt inde

Dormi-
at & defes
dormiat
vsq; piger

Torpor sit quis mentis petulantior: atq;
Intolerabilior: frangat & ingenium:
Corporis accidiam vitium sed grande putamus
Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.

bea. tho. pte. i
q. lxiii. ar. ii.
& 2. 2. q. 35.
ar. ii. & iii. q.
de malo. q. ii
ar. ii.

Quem premit vsq; adeo torpentí in corpore lāgor

Accidie aut cuius marcida membra iacent:

Prover. vi.
Sapient. xv.

Desidiam propter neq;at q; voluere crura:

Sed patitur lassos/igne perire pedes:

Prover. xv. &
xxvi.

Est fatuus vecors/ & nigro stigmatē dignus

Prover. xviii

Prestet vt exemplar desidie vsq; sue.

Desidiosus homo cunctis incōmodus horis

Prover. x.
Eccs. x.

Luminibus fumus ceu malus esse solet.

Affidue solitus flāmas seruare camini:

Obstat enim sibi met solus vbiq; piger.

Fœlix qui iusto exercet sua membra labore:

Prover. xx.

Et manibus panem queritat vsq; suis.

Sed deus hunc punit tormento sēpe cruento

Prover. xxi
& xxii.

Quem premit affidue corporis accidia:

Premia largitur deus optimus ampla labori

Iob. v.

Non is manducet quiq; labore caret.

Eccs. ii

Accidie vitium metuenda pericula mundo

Ecclesi. li.

Intulit: ad facinus principiumq; dedit.

ii. thessa. iiii.

Rex Dauid torpore graui / & cum deside vita

ii. Reg. xi.

Factus adulter erat/atq; homicida simul.

Roma labore vigil/fregit Chartaginīs arces:

Aug^o de Ro
ma.

Desidia interiit Roma subinde cito:

Postq; militia & belli sudore vacabant

Appianus

Romani: & nusq; bella vel hostis erat:

Accidia & luxu / robur Romana iuuentus

Perdidit: hoc cecidit inclyta Roma modo.

Ouidi. in fas.

Nam prius externis pugnisq; & marte feroci

Pascebat fortes bellica Roma viros.

Sed postq; luxu fracta est: veneriq; parentans

Illecebris / vires perdidit illa suas. o. iiii.

De externis & infidelibus fatuis.

Hic posui externos fatuos / qui nomina gestant

Stultitię: nostrisq; fidem insipientibus addūt.

Quamuis non digni nobiscum soluere nauem.

Sunt tamen ad sortē puppis numerūq; vocati.

Non cōcu
piscit dñs
multitudi
nem filio-
rum infide-
lium & inu-
tilium.

Ecce sed externi fatui subsellia ponunt

Vt possint pietę nauis habere locum.

Insuper occurrit fatuorum maxima turba:

Quę pene & terras & freta cuncta tenet.

Ecclesi. x.
ii. corin. iiii.
et. vi.
Sapie. xiiii.

Quos ideo externos reputo / quia sunt pcul extra **i. Corinth. 7.**

Septa dei: & veram catholicamq; fidem **2. q. 1. multi de dinor. gau**

Negligere hos potui: tenebrisq; relinquere: qd nā demus.

Ad nos de fatuis quos foris error habet:

Sunt adeo cēci: nullō medicamine possunt

Sanari: vt linquant quos coluere deos.

Liberius fuerat gentes transire silendo

Sordifluas: quarum pectora demon agit.

Tantus itē numerus: tanta est fera turba cohorsq;

Stultorum fidei quę sacra iura negant:

Vt nequeat cunctos parui membrana libelli

Complecti: sectas est meminisse satis.

Thurcorum gens prima locum stultos tenet inter **Thurci**

Atq; Saraceni: Tartarei; canes. **Saraceni**

Quos **M**ahumetanę legis tenet impius error: **Tartari**

Aphrica quo tota est capta: **A**sia atq; potens:

Magna quoq; **E**uropę iuncta est mō portio: nauis

Quā mō nostra vehit: **S**armaticosq; **Scythas**. **Scythę**

Secta **B**ohemorū fidei ludibria tractat: **Bohemi**

Et **M**orauis nolas stultitię illa dedit. **Morau**

Qui merito in prima fatuorum puppe locant:

Stulti etenim ignauī dogmata falsa colunt.

Pragensis schola p̄cipue / quę fulguris instar

Decidit a summo / sponte sciensq; gradu. **Praga**

Cōmemorasse velim cunctos q dogmata falsa:

Ararumq; colunt vana ministeria: **Heretici**

Nostra quibus sacra religio veneranda fidesq;

Censetur mendax / falsa / prophana / leuis.

Inter eos fatuos memorem quoq; : morte cruenta **Q. de his qui sibi mor. psci. l. vna**

Aut laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam: **23. q. 5. placu it.**

De fidei catholice / & im perii inclinatione.
 Vos o christicolę proceres / ex corde precamur
 Qui manibus vestris fidei monumenta tenetis:
 Consilio magno / rerum perpendite casus.
 Et mihi stultigerā: quam mōstro: relinqte mītrā.

Preferēda
 est priuata
 utilitas cō
 mūi: & mi
 nori ma-
 ior.

c. bone. i. de
 post. pla.
 in aut. vt iud.
 fine quo. suff.
 in prin. col. ii.
 in aut. vt diui
 res. in prin.
 col. viii.

Dum meditor lapsus: quales res publica christi

Perfert: & fidei damna verenda sacre:

Innumeris cogor lachrymis propere ora rigare

Et gemitu sortem plangere sepe grauem:

Luctiferis deceat contundere pectora palmis:

¶ Feraliq; tuba grande fugare nefas:

Nemo adeo durus: nemo tam saxeus vsq;

¶ Qui non hos casus lugeat atq; fleat.

Ecclesie videat cum sic decrefcere sedem:

¶ Quandoquidem in lapsu sacra cathedra iacet:

Roma caput mudi nutat/tremit/atq; labascit:

Roma de qua
Lactantius.

¶ Debilibus vehitur fors modo nostra rotis:

In miseroq; gradu christi respublica passim

¶ Fluctuat: & subita mobilitate fremit:

Dogmata non solum fidei: legesq; sacrate

¶ Decrescunt: sed enim sanctio queq; ruit:

In culpa procures sunt: & torpentia corda

Causa destru-
ctionis fidei

¶ Regum: qui manibus bellica tela gerunt:

Hi fidei quis clypeum: sceptrum: armaq; portant:

¶ Lumine sed patulo tristia fata vident:

Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsat:

¶ Magnanimo nullus pectore signa gerit.

¶ Ut modo romanam defendat marre parentem: Math. viii.

¶ Nauicolam Petri ventus & vnda quatit.

Vna fides christi toto venerabilis quo

¶ Que potis est cunctos sanctificare viros:

Nunc titubat: lapsumq; timet: subitamq; ruinam:

¶ Et casus metuit precipitanda truces.

Arma parant contra/peruersę martia gentes

¶ Ecclesiam: tumido que tremat acta freto.

Vix tenet illesam christi respublica sedem:

¶ Cladibus at tandem: mox quoq; lassa ruet.

Impugnat Thure? Scythicis primū ortus ab oris Thureus.

¶ Ecclesiam Petri/dilaceratq; fidem:

Mahumetus Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta
 Gentibus inmodicis legifer ille fuit:
 Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:
Arabia Atq; Arabis primum dogmata falsa dedit:
Asia Inde Asiam inuertit maiore / Africq; sequuti
Aphrica In sua iurarunt impia verba viri.
Soldanū Aegypti / Maurosq; / & Thartara regna
Thurc^o ex ca Et cladem fidei / Thurcum habet ille / sacre:
spis motib^o. Qui Geticis niuib^{us} quondam cōtentus: & aruis
 Sarmaticis: pontum nunc habet Ionium.
Bosphorus. Bosphor^o at Thracie: septē quoq; regna Trionis:
Thracie Nec fuerant Thurco regna paterna satis:
Lybia Perdidimus Lybie gentes: Asiamq; minorem:
Asia minor Quē quondam coluit dogmata sancta patrū:
 Europe multos populos amissimus eheu:
Hungaria Hungarus atroces sensit adesse manus.
Dalmatia Dalmata mortiferos insultus sepe / cruento
 Marte tulit: Thurcos dispulit atq; truces:
 Non tamen auxiliū christi de milite sensit:
 Deserimus fidei culmina sponte sacre.
 Heu nihil accrescit nobis: sed cuncta labascunt:
 Decrescit virtus: marcet ubiq; fides:
Hiere. ix. Tristibus in lachrymis q^s non hoc flebile fatum
Trenorū. ii. Plangat: cesariem dilanietq; suam?
Græcia Perdidimus Graios: fidei quos dogmata nostre
Thracia Continuere diu: perdidimusq; Thraces:
Macedonia. Subiuga Thurcorū Macedon transiuit: Achiuus:
Achaia. Ceruicem pariter ad iuga dira dedit:
Theffalia. Perdidimus Spartā: Thebasq; / & Theffala tempe
Mysia Nos Mysias nuper perdidimusq; duas:

Gallata nunc seruit: noua Romaq; cesare digna
Imperium amisit/cum Trapezonte/suum. Constantino
polis
Trapezos
 Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas?
Christicolis pudor est sic cecidisse fidem:
 Oia Thurcus habet: nec enim est cōtentus in illis
Que male possidit: nos quoq; habere cupit.
 Non satis Istricolos/Styriosq; & Pannonia rura Istria
Pannonia
Tutari a Thurco gens modo nra valet.
 Illyrici trepidant: insultus appula rura Illyria
Apulia
Thurcorum metuunt: Itala terra tremit: Italia
 Vix se defendet fumantibus ætna cauernis Sicilia
Enceladi ceruix sentiet illud onus:
 Ister & indomita Suguorum ab origine natus: Danubius
Thurcorum metuit nunc tolerare iugum:
 Sancta Rhodos defende fidē: mahumetica sacra Rhodos
Dirue: saluificam contueare crucem:
 Bagiazit princeps: sua gens quem nomine diro Baiazit
Ildrimi vocitant: arma seuera parat: Ildrimi
 Horriferis bellis nostras contendit in oras:
Et properat sanctam vertere ubiq; fidem.
 Percitus est furis: facies præcincta colubris
Eumenidum: cordi bacchicus ardor inest:
 Sanguine christicolas laceratq; & morte cruenta
Afficit/abducit: carcerat/interimit.
 Ita sitis Thurci satiatur sanguine nullo: Esaie. lvi.
Marte fores pulsat christicolumq; lares: Ecclési. 12.
 Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes Roma
Ni caueas: lacera fronte capistra geres:
 Euomit en rabiem toruam hæc Acherontia secta:
Et furit: vt laniet teq; sacramq; fidem.

xxiii. di. sit re.
clor & c. ephe
liis

Heu lupo innocuum passim consumit ouile
Et vorat insontes dissipat atq; viros:
 Diripit infantes. matres castasq; parentes
Enecat: imberbes cum senibusq; rapit.
 Torpor habet mētes nostras: p̄cordia marcēt:
Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.
 Nos apud indomiti lex est & copia **M**artis:
Sunt & magnanimi signiferiq; duces:
 Sunt vires animi: sunt & conamina belli:
Consilium prudens: ingeniumq; ferax:
 At tamen inmanes patimur procedere **T**hurcos
Perdimus & nostro crimine sponte fidem:
 Dormitant reges / proceres: palinurus in vndis
Mortiferis recubat qui caput orbis habet
 Dormitat nunc petre tuę ditissima sedis
Turba: patet **T**hurco dilanianda fides.
 Nemo vetat sequi truce p̄ regna per vrbes
Hostem: sponte sua quisq; perire cupit.
 Europe magnam partem perfregit habetq;
Extenuat nostram victor ubiq; fidem.
Thurcorum rabiem iam crimina nostra merent
Ob scelus atq; nefas p̄na luenda venit.
 Diuitias colimus: nūmis cōponimus aras:
Exulat & virtus: exulat alma fides;
 Aurī sacra fames. rerum quoq; vana libido
In p̄nas meritas pectora nostra trahunt:
Cœlica pulsa quidē terras astręa reliquit:
Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.
Olīm Roma potens: patres / fideiq; sorores
Quatuor elegit: cum quibus esset honor:

Om̃. & in p
he. grego.
Ecclesi. xiiii.
Io. xix. c. iter
quatuor de ma.
& ob. c. nimis
de prinil.

Sacratas solymas: vrbemq; a nomine dictam

¶ Fortis Alexandri: & vrbs simul Antiochi

Quarta soror Constantis erat noua Roma: sed oēs

¶ Has premit imperio turba nefanda suo:

Gentiles iterum sectę: pseudoq; prophete

¶ Exurgunt nostram contaminare fidem:

Nemo vetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris

¶ Subruta: christicolę lumina cęca gerunt.

Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros

¶ Nunc patimur: christus denegat auxilium:

Maior in immani nunc est reuerentia Thurco:

¶ Maiori cultu dogmata falsa colit:

Quam nos christicolę legemq; fidem beatā:

¶ Fœdera rupta cadunt: pax quoq; nulla malis.

Impietas: vsura placet: spoliūq; bonorum:

¶ In ciuem ciuis: filius inq; patrem:

Quilibet alterius gliscit contingere terras:

¶ Eiicit atq; aliū/sede locoq; suo.

Christicolas proceres vexat concordia discors.

¶ Priuata utilitas vertit ubiq; fidem.

Mirandum non est igitur q; perdimus vrbes

¶ Innumeras: terras/regna vetusta simul.

Nil restat: Thurcus martem mox ducet in oras

¶ Nostras: nil Thurcum classica nostra vetant.

Porta patet: via facta palā: Roma indyta Roma

¶ Vix tandem euades: sęua procella venit.

Condidit initio te rex: te consul adauxit:

¶ Mox tetigit sūmos vertice Roma deos.

Cesareis tandem sceptris subiecta: sed inde.

¶ Libera facta nimis: mox quoq; sceptrā feres

Iherosolyma.
Alexandria.
Antiochia
Constantino
polis.

Cause desola
tionis fidei.

Leni. xxvi.
puer. xxviii.

Prouer. xvii.
Hier. xv.

Romanę vr/
bis principia

Hiere. xxxi. **N**emo vetat: minuitq; fidem iam noxia culpa
Ad hebre. 8. **N**ostrorum scelerum: conscia pena subest:

Exhortatio **O** proceres latii: tuq; o **G**ermania fortis:

Vos rigidi galli: pannoniusq; ferox.

Concordia p/ **E**t tu papa sacer: **C**hristi defendite nomen:

ne res crescūt **B**ellica victrici stringite tela manu.

dilcordia ma **I**nter vos pietas: sit pax/constantia/firma

xime dilblat **S**acra fides: nexu perpetuatus amor:

Salu9 **V**nus & assensus: concordia fida: manusq;

Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito:

Possumus e nostris procul hinc expellere **T**hurcū

Finibus: & christi sic stabilire fidem.

Spes tamen est nostris firmissima gentibus vna

Qz sceptrum imperii **M**axmilianus habet:

Afflictis poterit solus succurrere rebus:

Et solymas propria nunc reparare manu:

Viribus **A**lcidem superat: precellit **A**chillem:

Cesaris/hoc vno est principe: fama minor:

Nil mihi **P**ompeius magnus: nil **S**ylla: camillus

Laudandi: mea laus **M**axmilianus erit:

Cesareo dignus princeps diademate: sedem

Ecclēsię firmet: imperiūq; sacri:

Victrices aquilas: victricia signa per orbem

Constituēt: **T**hurci dissipet atq; minas:

Mox solymas: signumq; crucis: tumultūq; sacratū

Restituet: regi cēlica turba fauet.

Sed vos **G**ermanos proceres/gentesq; potentes

Admoneo: precibus inuigilate meis:

Quandoquidem latii dominos dormire videmus

Ausonidum torpent membraq; lassā ducum:

Apostropha
ad germanos

Dormitant Sículi reges: gallusq; superbus:
 ¶ Ecclesię dormit negligit atq; cohors.
 Cuncta videmus eni/scimus quoq;/possum⁹ atq;
 ¶ Nec volumus: cunctos sponte perire iuuat.
 Ergo per immanes ducatis classica gentes:
 ¶ Addite torpeio corpora victa iugo:
 En vobis aderit presenti numine christus:
 ¶ Coelesti franget impia castra manu:
 Maximilianus adest: quo maior tempore nullo
 ¶ Rex fuit: a digno stemmate sceptrum gerens:
 Inuideat quicumq; velit: non iustior illo
 ¶ Principe: non illo clarior vllus erit:
 Cesareum profert vultum: in ceruice nitescit
 ¶ Maiestas: mores nobilitatis habet:
 Fraudibus attentat nihil hic: quicq; ve dolosum
 ¶ Concipit: at plano tramite vita meat:
 Hunc non insani fastus: sed candida virtus
 ¶ Eleuat: hic solus foedera pacis amat.
 Inuideat quicumq; velit: hoc principe sancto
 ¶ Possumus in tuta pace manere diu.
 Liuida corda tacent: quę nutu sepe superbo
 ¶ Impediunt regem / consiliumq; bonum:
 Exitus hos tandem tristes: tormenta q; manebunt
 ¶ Et sua qui cupiunt qui per scelus arma sequi.
 Nullus in orbe viget princeps qui cesare nostro
 ¶ Sit melior: iussis seruiat ergo suis
 Quilibet: & capiti nunc vota fidelia sacro
 ¶ Conferat: & domino seruiat vsq; suo.
 Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
 ¶ Euxinum pelagus: bistoniosq; lares.

Apo. xvii.

Maximilia-
nus rex

p.i.

De assentatoribus & parasytis:
 Subdolū equū quisq; manibus palpare putabit.
Lambere vel discos: blanditq; potentibus: ille
 Assentator vt est: sequitur sic atria regum et:
Nobiliū mensas: agit & fatuum parasytum

Gnatones
 diuitibꝫ as
 sentant: nā
 hic questꝫ
 est modo
 mltō vber
 rimus.

Molior his etiam fatuis adiungere classem
 Per mare qua vehitur aulica turba procul:
Hec etenim propriā cupiens cōscēdere puppim:
Rostratę dedimus vela cupita ratis.

.2.2.q.c xv.
 glo. xxv. dis.
 c. viiū

Nobilium serui cupiunt sulcare seorsum:

In turba nequeunt continuare dolos:

Prauus adulator solus cupit esse/potent

Cum domino: & solus noscere cuncta cupit.

His igitur fatuis lembu hunc construximus amplu

Ne fraudis caperent impedimenta sue.

Assentatores pascit nunc curia regum:

Primus apud dominum quilibet esse cupit:

Alter enim tacitum virus/falsoq; susurros

Auribus infundit: illecebrasq; serit:

Alter ab excultis/sparsas/scit vellere plumas

Vestibus: & domino complacuisse suo.

Est alius mulcens sermonem mente dolosa

Prolatum: & fraudem miscet ubiq; suam.

Dulcibus eloquiis/ & vano murmure stultus

Palpat herum: vt citius vera relata putet.

Delectat multos aliena viuere quadra:

Diuitis vncta quibus nempe culina sapit.

Efficiunt plures mendatia sordida dices:

Quisquis adulator primus in arce sedet:

Doctus & ad flatus ventorum obducere pallam:

Scit quoq; se cunctis assimilare dolis.

Iam datur insignis locus his: qui voce bilinqui

Per patulas aures spargere verba sciunt:

Multi assentando preconiia clara merentur:

Nam domini ingentes fallier vsq; volunt.

Nemo iam gratus: nisi qui proferre susurros

Nunc tacitos noscit: & noua multa loqui.

Sed quia peccatum comitatur noxia poena:

Calcitrant hos tandem fraus sua/ & ater equus:

xlvi. dif. ecce
quare

Hora⁹. in epi.

Leui. xix.

Eccs. vii.

xliii. dif. c. vi.

Prouer. xxvi

i. Thessa. ii.
Ecclesi. .28.

Iuuenalis Sapp. v.
ff. de her. isti.
l. cap. tatorial.
83. dif. nihil
xi. q. iii. ne
mo perit

Ecclesi. xxi.
glo. in l. i. C. si
q. aliquē tel. p

Ad ro. i.
Ps. xl.
Ecclesi. xii.
xlvi. dif. sunt
nonnulli de
his que fi. a
ma. p. c. que fi
nit & in glo.

p. ii.

De delatoribus & obloquutoribus
 Hic animū leuitatis habet / qui credere verbis
 Omnib⁹ vsq; solet: patulasq; accomodat aures.
 Nā nebulo mendax: balatro quoq; pfida fundūt
 Verba: parant hominū lites quandoq; molestas:

Eque
 reus est ille
 qui de faci
 li credit si
 cut ille qui
 mentiū .ni
 mia enī fa
 cilitas cre
 dendī vītu
 peratur.

xi. q. iiii. non
 solu. xxx. q. v
 nullū. glo. pe.
 xvi. q. ii. c. i.
 lxxxvi. dif. si
 quid
 xxii. q. iiii.
 innocens.

Vix ego presentes fatuos ad transtra vocassem

Si vicina ratis non petiisset eos:

Hoc genus indignum primā nunc occupat arcem

In mundo: quoniam credula verba canunt

Sed tamen est fatuus: facili qui concipit aure
Quicquid multiloqui prodit ab ore viri.
 Stultitię signum crasso de pectore profert:
Auriculę cuius ad mala verba patent.
 Stultus enim patulas verbis accomodat aures:
At sapiens stulti subdola verba fugit.
 Magnanimus non est alium qui verberare duro
Percutit a tergo: nec monitum ante: ferit:
 Hic etenim incautus nescit sibi ferre salubre
Presidium: in dorso nam quia vulnus habet.
 Dulce magisteriū est verbis nunc prodere falsis
Et iustum insidiis deprimere ore virum.
 Hoc vitium quicumque cupit tractare prophanus
Proditor: iniustus & maleficus erit.
 Delatoris enim fugiat mendacia quisquis
Vivere perpetua cum probitate volet.
 Lingua nocens tacitis precordia casta venenis
Inficit: & tremuli conterit ossa viri.
 Hoc vitio absentis parti turpantur honores
Hoc vitio siquidem crimina multa fluunt.
 Heu super alterius causam sententia fertur
Sępius iniuste: lex quoque falsa nocet.
 Accusatus enim falso: non ante citatus
Tutari causam quomodo rite potest?
 Hoc Mardocheum vitio olim perfidus Aman
Detulit: at tandem premia digna tulit:
 Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
Nam delatoris crediderat vitio.
 Magnus Alexander faciles non prebuit aures
Verbis: credulitas nam celerata nocet.

Ecclesi. xix.

Hester. xvi

Prouer. xliii.

Iosue. vi.

puer. xxiii.

Eccle. 28. i. fi.

ii. Thoma. ii.

Prouer. xviii

Ecclesi. xliii.

Sapien. ii.

Ecclesi. xviii.

Prouer. xxix

Hester. iiii.

miphiboseth.

Reg. xvi.

i. Mach. x.

Esaie. xxviii.

p. iiii.

De falsariis & fraudulentia.

Alchimia docet fallax: corruptio vini &:

Quas fraudes hominum perfidus orbis agat.

Omnibus in rebus fraudis falsiq; / doliq;

Cuncta statent vitio: tuta nec vlla fides.

Valeant
alchimiste
quoniam
spēs rerū
transmuta
ri nō pnt.

Cōtra Alchi
mistas. vide
tex. in. c. epī
circa fi. xxvi.
q. v.
Io. an. in ad.
Ipe. ti. de. fal.
tho. 2. 2. q.
77. ar. ii.

Iam nisi centenas tribuant in carmine voces

Castalie: totidem linguas: viresq; potentes

Dictandi: nequeam falsos componere stultos.

Copia magna quidem est illorum: magna caterua

Inde opus est ratibus / plures superaddere classes
 Ut p longinquas sulcent me remige terras:

Et spargant passim merces / fraudesq; dolosas.

Sed genus est variū quod fraudibus inficit orbē.

Falsus amor fallit multorū credula corda:

Prouer. xi. &

Nempe latens gestat / sub lingua sepe venenum

xxx.
Ecclesi. vi.

Falsi etiam & ficti nunc inueniuntur amici:

Fraudibus inmixtis qui dulcia queq; loquunt:

Ecclesi. 37.

Que longe a vero & sincero pectore distant.

Consilium falsum largitur premia multis:

Prouer. xii.

Decipiunt multos simulata & credula verba

Ecclesi. viii.
& xxxvii.

Nemo cōmunes res curat: publica facta

Marcent & in propria: mentimur cōmoda passim

Germanus fratrem: fallit natusq; parentem.

Ouidius

Aut fraudare cupit: nullum est iam pignus amoris

Religio falsos cultores sustinet: atq;

Clericus & monachi hipocrisi / falsisq; laborant

Math. vii.

Mentibus: exterius redolēt. sed sub cute quid nō?

Atq; lupi plures ouium nunc vellera portant.

Simplicitas extra fulget: sub pectore vulpis:

Ezech. xiii.

Contaminat totum: & nūc falsa pecunia mundū:

Luce. xiii.

Argentū minuunt: miscent quodcūq; metallū:

Prouer. xviii

Auri confundunt speciem: gēmasq; dolosas

Pro veris vendunt: nūmus sua pondera nescit.

Hieremie. v.

Est fraus in numero: mensura / & pondere re rum:

& vii.

In vino fraus est: merx est nunc omnis iniqua.

Ecclesi. xxvii

Nulla fides hominū: fraudes sibi quisq; latentes

Virgilius

Tractat: & in rebus allatia nomina querit.

.4. ene.

Fœlix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:

Pauci inq; fidi nunc sunt: minimiq; fideles:

Prouer. xx.

p. iiii.

De Antichristo.

Dentro.xiij.
xxvi.q.v.ifi

Iam nauem celeri cursu premisimus altam:

Qua vehitur tacitis fraudibus acta cohors:

Nauis adhuc plures circum subsellia currunt

Stulti: qui cupiunt soluere vela manu:

Qui sint: & quales/ q̄ plures forte requiris:

Quos coner meritis dilacerare notis:

Pace loquar: ne fors verborum turba malorum

In teneram pergat tendere tela ratem:

Christicolas falsos refero: pseudoq; prophetas

Qui christi/ falso pectore/ sacra colunt.

Quiq; aliter sacras leges & dogmata versant

Qz̄ textus planus edocet atq; sonat.

Clauigeri petri nauem/ lacerosq; rudentes

Frangunt: remigium dilaniantq; sacrum:

Fluctuat ergo ratis tumidas agitata per vndas:

Inuastoq; freto naufraga vela iacent.

Interpres falsus: leges/ & pseudo propheta

Diuinas violant: contaminantq; fidem:

Nec sese tantum falsis erroribus implent:

Nec propriam in facie dogmata spurca vomūt

Decipiunt alios: & legum semina spargunt

Passim: sed tales noxia poena manet.

Sunt nobis fidei lepido monimenta nitore

Prestita: quę mentes saluificare queunt

Planaq; sunt: verbis non interfusa dolosis:

Non fraudes: legum pagina sacra: tenet.

Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi

Consuetudo mali: nominis atq; labor

Math. xxiii

Marci. xiii.

ix. dif. ego.

c. si ad facios.

xxiii. q. ii.

heresis.

Actu. xxvii

Prouer. xxx.

Marci. iiii.

Math. vii.

Hier. in plo.

go bible.

37. dif. relatu

Apoca. xx

ii. thimo. iii.

ix. dif. quis

nesciat.

ii. petri. iii.

Hier. xxiii

Mich. iii

xlii. dis. l. h. Quos & doctrinę premit arrogantia partę:
 Obscurant hominum pectora nuda malis.
 Scripturas sacras aliter q̃ pagina cantat:
 xxiii. q. iii. Exponunt: illos gloria vana rapit.
 heref. 37. di. Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas
 relatum & .c. Leges: atq; alios his superasse viros:
 vino Concupis at cultus diuinos/more sinistro
 Voluere: mutatur (te duce) nostra fides.
 Spiritus ætherea quondam dimissus ab arce
 Protulit ad nostros hæc documenta patres.
 xxiii. q. i. Hi falsam trutinam manibus gestare videntur:
 nō afferam? Dogmata qui falso sacra docere solent.
 Hoc leue nunc faciunt: nūc illud pondere magno
 Pensant: sic sacram voluimus vsq; fidem:
 Ezech. ii. Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostrę:
 Nunc Anthicristo præuia castra locant.
 Thesaurosq; parant: quibus insatiabilis error
 Ad se prauorum pectora victa trahat.
 i. Ioh. i. Conuolitant multi Anthicristi signa ferentes:
 Qui tentent sacram contaminare fidem.
 Qui falsas etiam secum dispergere leges
 Per mundū properent: falsidicosq; deos:
 Hi neq; verberibus tracti/seuis ve flagellis:
 Sponte sua illius quisq; satelles erit.
 Ecclesi. x. Abducet fatuos funesta pecunia multos:
 Quos Antichristi libera dona trahent.
 Adq; ministerium plures mercabitur ille:
 Tam foedum nūmis: fraudibus atq; malis.
 Apoca. xiii. Sed non durabit longeuo tempore classis
 Illa: sed in tumidis fluctibus acta ruet.

Corruet & cantus rhedarum / & plaustra quiescēt:

Et verū remanet lex / & honesta fides.

Marci. iiii.

Nauiculam petri tempestas turbida iactat:

Et quatit extructam dira procella ratem:

Et titubat malus: titubant quoq; carbasa celsa:

Ne ruat exitio puppis operta graui:

Scripturas sacras interq; pretamur iniquo

i. Iohan. i.

Dogmate: veridicam mergimus vsq; fidem:

Ecclesi. ii.

Ipse Antichristus spatiosum misit in orbem

ii. Iohan. i.

Cursores celeres: qui sibi castra locant.

Et falsos fidei cultus: & semina spargant

Preuiā pergentes: christicolāsq; viros.

Id quod presenti volumus sermone notare:

Nam tria sunt: fixa est in quibus alma fides:

Gratia pontificis quę sacro funditur ore:

Inno. in. c. q
aut de pe. &
re. & in cle. fi.
c. ti.

Quę tamen ad nihilum / spreta / redacta iacet.

Copia librorum: qui falso interprete marcent:

Eccs. xvi.

Atq; bono legis expositore carent.

Sunt & doctrinę: quibus & nunc gloria nulla

Prouer. xvi

Prestatur: tenebras discimus vsq; meras.

Copia librorum totum est iam sparsa per orbem:

Pauperis & libros bybliotheca tenet.

xiii. dif. legi?

Nemo tamen verū sincerās diligit artes:

Dogmata nemo colit nūc nisi solus inops.

Nobilibus pudor est doctos versare libellos.

puer. xxiii.
Eccs. ii.

Heu laceris Pallas meret ubiq; comis.

Gloria nulla datur studiosis: premia nulla:

Incassum studiū perditur vsq; labor.

Hiere. xiiii.

Tempus adest: venit tpus quo pseudo pphetę

Eccs. vii.
Ezechi. vii.

Omnia subuertent: tpa praua patent.

Veritatem obtinere.

Quisq[ue] amore/metu/prelio: atq[ue] fauore/minis ve

Non loquitur verum: sed bene facta silet:

Qui populo vt placeat: supplantat vera palato.

Hic Anthicristi/cursor/amicus erit.

Qui per ti
morem oc
cultat veri
tate puo
cat in se ira
dei. Meli⁹
ē enī p ve
ritate sup
pliciū pati
q̄ bñficiūz
habere p
falsitate.

xxxviii. dif.
sedulo.

P̄s. xxxv.

Proner. xii.

Ecc̄s. xii.

Ad Roma. 1.

Est animus multis sincerus: mensq[ue] parata

Vt possint leges christi verumq[ue] fateri:

Blanditiis tamen hi: verboq[ue] aliquando minaci:

Terrentur: linquuntq[ue] boni conamina veri.

Non recte sapiunt qui veri dogmata: amore
 Abscondunt: trepidantque minas. terrena potestas
 Est minor æthereis rebus / iussuque deorum:
 Ingenii dores tribuit cui rector olympi
 Infuditque animū: cur docta mente vacillat:
 Et trepidus veri metuit predicere leges?
 Sed quia blanditię multorum pectora solunt:
 Donaque missa vetant verum quādoque fateri:
 Propterea fatuus cōpresso sepe labello
 In populū cessat transfundere dogmata veri:
 Sed sapiens qualem depinxit musa Maronis
 Impavidus fortisque bonum / & predicere verum
 Audet: & humani generis trutinare furores.
 Quamvis in siculo crucientur corpora tauro
 Cervicemque super præceps dependeat ensis.
 Nam vere sapiens non vana pericula mortis
 Horret: at in fixo stabiliuit limite vitam.
 Non istum dominus: nō verba minātia terrēt.
 Sed christi leges infracto pectore promit.
 Vitabat populi cursus / & vana Iohannes
 Murmura: secessus animi querebat honestos:
 Hinc deus ad baptisma suum descendit
 Blandidulis verbis alium qui corrigit: vnde
 Exemplum capiat vite / normaque salubrem
 Si te non audit: si vultu forte minaci
 Aspicit: at tempus veniet quo soluere grates
 Dignetur: laudesque tibi & benefacta rependet.
 Mundanas propter qui res / abscondere verum
 Tentat: & æternis præponit cōmoda rebus
 Corporis: hic tenebris morietur stultus in atris.

xi. q. iii. qui /
 metu. xl. dif.
 si papa
 xliii. dif. fit re
 ctor.
 Actū. x.
 xxiii. q. iii.
 transferunt.
 Ecclesi. iiii.
 & xix.
 xi. q. iii. nemo
 xxii. q. ii. ne
 quis. arbitre.

Virgilius de
 viro bono

Iuuenalis de
 thano phalar.
 Diomifius

Thob. iiii.
 Proner. xii.

Iohannes.

xxv. q. ix. c. fi

Proner. ix.

Eccs. vii.

Ecclesi. 37.

Ecclesi. xxi
 Hier. li.

Retractio a bono.

Qui vult esse veritatis
Cultor & beatitatis
Semper hic aduersitatis
Sentiet obstacula.

Cauete a
fermento
phariseo-
rum: qui ve-
niunt ad
vos in pel-
libus oui-
nis: & in-
trínsecus
sunt lupi
rapaces.

Math. xvi.
Marci. viii.
puer. xxiii.
Ad roma. i.

Est merus hic fatu⁹ / stolido quoq; sanguine plen⁹
Impediens iustos a bonitate viros:
Est aliquis tentans mores componere rectos
Et vitam sacris fortificare bonis:

Tu tamē hūc retrahis manibus petulantibus: atq;

Propositum tentas cōtaminare bonum:

Impromptu ratio est: similes sibi poscit hīe

Et numero plures/stultus & improbulus.

Persequitur fatuus/dignos/iustosq; bonosq;

Codit & egregios: deteriora placent.

Est studium fatui: multos vt contrahat ad se:

Ne solus fatui nomen inane gerat.

Consilium prebet falsum: manibus pedibusq;

Allicit: & sanos impedit vsq; viros:

Inde/bonus si vult/positis bene viuere mundi

Illecebris: tacita & cui loca sola placent:

Cōtinuo exclamat stultus: damnat quoq; iniquo

Iuditio iustum: cōmaculatq; bonum:

Esse (ait) ille putat sapiens sibi solus: amatq;

Viuere secessu: singula sola placent:

In christo & sanctis desperat: gaudia mundi

Temnūt: & hypocrisis hunc malefana rapit.

Nos socios inter viuemus: & insuper alti

Speramus tandem premia habere poli.

Qui bonus esse cupit/christiq; ad regna venire:

Audiet a stultis talia multa viris.

Vir bonus & sapiens mundi vitare laborat

Illecebras: animę & noxia damna fugit.

Vana nocet stulti nunc conuersatio mundi.

Que ducit cunctos ad scelus atq; nefas:

Ergo si probitas: si virtus: si bona vita:

Non possunt inte forsan habere locum:

At saltem iustos homines seducere noli:

Parce bono: verum qui/sine/transit iter.

Pronet. xiiii

Ecclesi. xiii. 5

Ecclesi. xx.

Sapien. v.

Luce. xii.

.i. thimo. iiii.

Math. v.

ii. thimo. ii.

Eccs. 6. & 7.

xxviii. q. i.

sepe.

Luce. xxi.

Pronet. xiiii.

Ecclesi. 37.

Hiere. xxix.

Ad collo. iii.

Comissio bonorum operum.
 Lampadas accendunt oleo quicumq; flagrantí:
 Quiq; tenent rutilo lucentes igne lucernas.
 Dulcia perpetui capient solatia regni:
 Ianua pandetur simul his pulsata repente

Quinq; fa-
 tuq; accep-
 tis lampa-
 dibus non
 súperunt
 oleū secū.
 et clausa ē
 ianua.

Boecius
 Math. xxv.
 Luce. xiii.
 Ps. vi.

Eheu pręcipiti mortalia corda profunda
CMerſa: ſalutarem quęrite poſco viam.
 In tenebris denſis mens eſt humana ſepulta
CNullus enim ſuperum tela triſulca timet.

Vita malis hominum sordescit confita rebus

Mergimus & tumido faucia corda mari:

Quid prodesse tibi poterit / q̄ feceris olim

Sinceras operas & benefacta quidem?

Quid tibi thuricremas prodest q̄ struxeris aras:

Frugum primitias obtulerisq̄ deo?

Quid prodest iuuenem primos micuisse p̄ annos

In virtute sacra: & degenerasse senem?

Quid iuuat & fidei sacre documenta sequutum

Qui non continuat nec benefacta colit:

Cum deus omnipotens extrema iudicet hora

Mortales: cunctos & tuba magna vocet:

Quilibet exacte cogetur reddere vite

Acta: quibus capiet premia digna.

Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas

Mens sua dum nutat spiritus atq̄ fugit

Stultus erit speratq̄ nimis: nec tristia verba

Iuditii extremi cogitat atq̄ timet.

Si subito moritur sapiens / subitoq̄ labascit:

Mors tamen illius non miseranda venit.

Hic operas quoniam iustas premisit: ad illum

Quem penes æterno lumine vita manet.

Sed fatuus vecors: cui sunt precordia ceca:

Iuditii horrendam spectat adusq̄ diem

Ilius æterno tumulent membra sepulchro

In cineres densos mens quoq̄ praua ruet.

Proh res mortales sequimur: fatumq̄ futurum

Negligimus: fatuos impia cura rapit:

Non deus extrema venientes spernit in hora:

Intutum / incertum / sed fatuum a t̄p̄m̄is

xii. q. i. ois et.

Ad hebre. xij

de cle. nō resi.
relatum

Luce xii.

de renū. c. i.

de eta. & quz.

itelleximus.

Math. x

i. q. vii. sugge

sun. i. Re. xii

Math. xxiii

corin. xiii

xxvi. q. vi. si

presbiter i glo

Math. xxv

Sapien. iii

Ecclesi. xi.

Deutro. viii.

Ad hebre. ii.

Seneca

Ecclesi. vii

Math. xi.

de pe. dif. vii.

nemo

Ezec. xxxiii.

q. i.

De premio sapientię.

Possumus ad dextram palmę spectare coronam:

Ad leuam mitre cernimus aurículas

Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba

Pergit: & exitiū premia iusta capit.

Spatiosa ē
via quę du-
cit ad p̄di-
tionē. An-
gusta vero
& arcta quę
ducit ad vi-
tā: & pau-
ci iueniūt
eam.

Prouer. xiii.
xvi. & viii.
Math. vii.
Iob. xxvii.
Tobie. iiii.

O stulti veniam petimusq; damusq; vicissim

Parcite si vos nunc nostra thalia ferit:

Iam cano iustitię quę premia: quanta sōphię

Munera largiri constituiq; valent

Plures sunt: auído studio qui nomina querunt

xl. dif. c. fi.

Et titulos vanos: famigerumq; decus:

Hic etenim titulum doctoris gestit habere

Ille magisterii nomen habere cupit:

Non ut christigenas doceat: nec dogmata sacre

vide g^o. xliii
dif. in sum.
xli. dif. h³ h.
de ma. & obe.
humilis
viii. q. i. qual.

Spargat scripturę: fortificet ve fidem:

Laudibus at trahitur vanaq; cupidine fame

Ambulat exese sic quoq; rupis iter:

Cogitat haud rectas animus quibus imbuat artes

Que nectar tribuant Ambrosieq; cibos.

Abdie. i.
Coriuth. i.

Est apud æternum patrem / sapientia mundi

Nulla: sed hanc stolidam stultitiamq; vocat.

Plures se credunt ad dextrum pergere cliuū

Atq; salutarem posse venire viam:

Que per continuos traducit corda labores

Judith. viii.
Actu. xliii.

Ad sedem ætheream pacificumq; locum:

Sed tamen ob mentis cęcas fatuasq; tenebras

Ad dextram nequeunt tendere rite manum:

Luce. xlii.

Est via stricta nimis: ducens ad regna polorum:

Ad stygios ducit latum iter interitus.

Amphytrioniadem magnis imitabere coeptis

Diō de regno

Si fugis illecebras: visq; videre bonum.

Stultitiam quicumq; etenim comitatur: habebit

Eccs. vii.

Et vitii & sceleris premia iusta sui:

Et meritis sapiens non indotatus abibit.

Et capiet fausto premia clara sinu.

Sic plato post habitis fatuis / documenta sophie

Plato. de quo
Hiero. i. plogo
biblie

Lustrauit: famam & posteritatis habet.

Sed modo felicem nullum prudentia mundi

Efficit: ætheream nī colat ille viam.

q. ii.

Neglectus infortunii.

Hic fatuus certe est / qui fortunam malefaustam

Sentit: & in manibus fata sinistra suis.

Attamen in casu multum est improuidus isto:

Negligit & nunq̃ quod reparare potest:

Si vētis ve
la conmit-
tas : n̄ quo
volūtas s̄
quo impē
tus impel-
lit pmoue-
ris: Boe.

in aut. denō Rebus in humanis q̃ sit constantia nulla:

abie. ant p. ec. Nec sit certa fides: perstabilis ve gradus:

col. ii. Hoc monstrant hominum casus & fata caduca.

puer. xi. Hoc te fortunę mobilitasq̃ docet.

Sapien. iiii.

Nam res externe foelicem reddere nullum

Possunt: cum fragili conditione ruant.

Nulla manus tantis cum viribus: atq; labore

Format opus: quod non tempore & intereat.

Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui fors

Displicet instabilis: atq; ruina grauis:

Attamen inuigilat sitibundo pectore rebus

Fortune: cautus nec fera fata cauet:

Hic non mirari debet si fluctibus altis

Et laceris remis mergitur vncta ratis.

Si tibi principis forte infortunia paruis

Contingunt: tamen hec sunt comitata malis

Prudentum nobis veterum proueria dicunt:

Et sunt hec dygito rite notanda meo:

Mala fors crescat: crinis quoq; nocte dieq;

Est fati incertus exitus: estq; grauis:

Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit

Lapsibus assiduus: fors peritura fluit.

Prouideat tamen hanc qui tutus viuere gliscit:

Irrepat tacito fors metuenda pede.

Aequora qui tumidi sulcat spumantia ponti

Audet & in fragili tangere naue fretum:

Est opus ut ventos habeat flatuq; secundos

Ne puppis vastis fluctibus acta ruat.

Nam fatuus/remis rapidas sulcare per vndas

Qui nescit: facile hic tristia damna capit:

Sed sapiens qui non semper confidit iniquis

Sortibus: atq; animo fata futura cauet:

Is poterit foelix rabiem vitare furentis

Aequoris: & portum prendere naue bonum.

q.iii.

Tullius

Seneca

Horatius in
arte.

ff. de dona ca.
mor. l. senat?
C. de neg. ges
l. 4.

Hiere. li.

Ezechi. xxvi.

ff. como. l. si vt

Prouer. vii.

Ecclesi. lxiii.

Prouer. xxiii

& xxx.

Luce. viii.

Ecclesi. iiii.

Esaie. xxiii.

Soph. ii.

Iob. iiii.

Sapien. xiiii.

Detractio bonorum.

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno

Ore: ligans nola gutture murilegi.

Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere.

Hinc putat: at tactus clamat ab offe canis.

Nō opus
est cattipē
dere ī gut-
ture nola:

Bella ge-
rēt mures
ptin⁹ abs-
q; metu.

Gaudia concipiunt: plausus linguaq; manuq;

Prudentes edunt: constrepitantq; pede:

Quod modo tot fatuos libro collegimus vno:

Quod quadriremem struximus arte nouam.

Proner. i.
Eccs. vii.
Ecclesi. xxi

Non ad diffames culpas: conuítia: crimen:

Carbasa nostra volant: per mare/perq; solum:

Nec cupimus calamo vitę proscindere famam:

Gaudet at iustus: sed malus intereat.

Inde salutaris dedimus medicamina vitę

Et dedimus morum dogmata culta quidem:

Qui leget hęc nostri purus documenta libelli

Stultitię nebulam & retia stricta fugit:

Econtra plures fatuos mea pagina lędit

Pingendo nostrę quos tetigere manus:

Nec tamen audacter mea scripta reuellere possunt

Nec temere hęc contra/verba proterua loqui.

Nec tamen addubito/quin sint qui verbere duro

Intendant nostros contaminare iocos:

Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debent:

Cui preceptoris vertere scripta placet.

Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis:

Saltem operi parcant quod bona multa docet:

Lędere si quosdam nunc pagina nostra videtur

Discedant taciti: murmura nulla iuuant.

Sentio quorundam criticorum sibila: sed me

Solantur gracili carmina facta pede.

Stribimus indocti doctiq; poemata passim:

Vtilis hęc saltem sit mea musa precor:

Nil fatuos curo: resonant nil cymbala asello

Dulcia: tum stolido non sapit illa seges.

Lectores igitur moneo: deponite frontis

Grande supercilium: perlegite illud opus:

Cessent & vocis latratus: rancida verba

Cessent: & placeat quod modo finit opus.

q.iiii.

Preceptore
appellat
S. Brant.

Horatius

De inmoderata mensę turpitudine
 Obscenos mensę ritus depingere fas est
Ullius & fatuos cōnumerare modos:
 Non pudor in verbis: non est reuerentiā mensę:
Porcorum ritu gens modo uiuit ibi:

Fiat mēsa
 eorū coraz
 ipsīs in la/
 queū/& in
 retributō=
 nē & in scā
 dalum.

Ps. lxxviii.
Ecclési. 29.
i. Corinth. x.
Ad galla. v.

Sperabam fatuis satis hunc impleſſe libellum
Et finem ſatyris impoſuiſſe meis:
Altera turba ſed hanc fatuorum ſcandere nauem
Aduolat: & mecum nunc penetrare fretum

Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi

Aut aliquis questus ad mea vela trahat:

Sunt tamē obsceni fatui quos impius usus

In tabula pascit absq; pudore bono:

Irreuerenter agunt/panesq; & fercula mensę:

More suum bibunt: pocula lata vorant.

Castigo in primis solitos contingere mensam

Illotis manibus: mentibus atq; malis

Reddere nec grates solitos pro munere christo

Votaq; pro tantis sacrificare bonis:

Sordida labra tenent fatui manente salua:

In manibus crassis stercora spurca gerunt.

Ex naso stillant pluuię: nymbiq; madentes:

Ex oculis lyp̄pis sordida gutta fluit.

Maxillę squallent: nigra rubigine dentes

Sordent: mundities corporis omnis abest:

Hic fabuli rex est: porcorum more solutus

Qui vorat: & grūnit: qui bibit atq; vomit.

Et vocat ad sortem cereris/donumq; lyei

Confortios: quorum pocula plena madent.

Ructant: exhaustum donec spumare falernum

Possint: & vino sordida mensa fluit.

Inq; vicem bacchi madido certamine sese

Sollicitant: hauustus continuantq; meri.

Polluit hic animam ritus: corpusq; laceffit:

Affidua est peius ebrietate nihil:

Inducit morbos varios: & corpora soluit:

Et frangit nervos: contaminatq; caput.

O mores turpes: quorsum reuerentiā mensę

Peruenit: vbi nunc est moderatus honor?

4. dif. deniq;

Esaie. xxviii.

xliiii. dif. c. i.

ff. de ori. iu. l. i.

Math. xv.

Actu. vi.

xliiii. dif. p reuerencia.

de cō. dif. v

in omnibus

Plinius li.

xliii. circa fi

e. a crapula

de vi. & ho. cl.

Hora. i. epist.

Perfius

de reli. & ve.

fan. c. i.

xxxv. dif. lux

uriosa.

Ecclesi. xxxi.

Osee. iiii.

Luce. xxi.

Prophet. xii.

& .xxii.

Curius

Quo Curius frugi? quo parsimonia prisca?

Migrauit victus quo decus atq; nitor?

Quorsum mundities mensę cultusq; decorus?

Heu ritus tabule nunc moderatus abest.

Luce. xiii.

Est aliud vitium: tabulam quod more sinistro

Proner. xxv.

Turpat: sinceros contaminatq; gradus

Sedibus in primis fatui subsellia ponunt.

Lemici. xix

Sordidulus iuuenis vult prior esse sene:

Insti. de in.

Amplius haud primas sedes conscendit honestas:

na. glo. fi. &

Insti. de. bo.

Turpibus vsq; viris pocula prima damus:

pos.

de off. cul. c. i.

Et personarum neq; enim discretio: nullus

Est pudor: & tabulas irreuerenter habent:

Irreuerencia

Cum manibus peccant: cum gutture: cūq; labellis

mensę

Hic offam glutit: ebrius ille vomit.**H**ic dygito primus sordenti fercula mensę**A**ttingit: naso conspuat atq; dapes:**H**ic calicem siccant labris: vacuatq; lagenę**O**enophorum: rursus quod bibit ipse vomit:**C**antant: & latrant/ magno clamore fatigant**A**era: thyrsigeri & sacra nefanda dei**H**os furor vsq; rapit: confundit pectora bachus**I**n tabulis partes improbus omnis habet.**N**unc calices frangunt: nūc rumpitur vrceus alb⁹:**N**unc vitrum e mensa cantharus atq; cadunt:**S**epe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:**G**ustamus sapidum: dulcia fercla simul.Sardanapal⁹

Insti. li. i.

Sardanapal⁹ habet comites: quos fœda voluptas**A**ffidue reficit: immoderata placent.**S**ed quia non opis est nostre: depingere cunctas**I**llecebras mensę: stultitiasq; graues:

Viuendi ritus non est sapientibus vnus
Tomnibus: equalis mos neq; cuncta regit:
 Nempe aliter Graii viuunt: aliterq; latini:
Qui viuat ritu theutona terra suo:
 Sauromatas alio victu nunc viuere dicunt:
Nunc aliter Thurcos: Aethiopesq; ferunt.
 Sunt hominum mores varii disparq; voluntas
Sunt varii victus: vita nec vna viget:
 Quilibet in mensa deuinet turpia verba:
Porcorum mores pellat ab ore procul.
 Atq; agat aeterno grates ex pectore patri:
Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.
 Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit
Ad potum atq; cibum: corporeas ve gulas.
 Nec sumus iccirco nati comedamus vt vsq;
Assiduo aut fument corpora nostra cibo.
 Sed potum atq; cibum pro vita sumimus: atq;
Corporis ad podium / sanguineosq; lares.
 Spiritus est anima nostra: inde habitare neqbit
In sicco: sedem sanguinis illa tenet.
 Sed modus est rebus: est & mensura decorq;
Quem citra atq; vltra / vita / anima atq; fugit.
 Iccirco crapula atq; gula / plures moriuntur:
Quam gladio / aut telis / ingenta / ve nece
 Curia magnatu / mores quandoq; probatos /
Vrbanos / dygnos / tradidit atq; bonos:
 Curia nobilium nunc est corrupta / maligna
Ebria / multibiba / garrula / sed illoqua:
 Perdedit atq; vetus nomen / famamq; fidemq;
Amplius in toto nec viget orbe decus.

de sepl. certi
futuri

quia diuersi
tate de co. pb.

Terentius

Persius
 Quintilianus.
 li. ii. ff. ad treb
 quia poterat.
 puer. xxx.
 Ad collo. iii.

Thob. ii.

Haie li.

theff. ii. & v

anst. 2. de aia
 Ecs. v.

xxxii. q. ii.
 moyses.

Horatius
 glo. Insti. p. q's
 p. no. ac. i. pri.
 Ecclesi. 37.

Curialitas
 antiqua

De laruatīs fatuīs.
Risit Democritus stultos / & inanīa mundi
Gaudia: q̄ laruīs pergeret omnis homo.
Cynicus econtra casus defleuit in omnes:
Et quia tot fatuīs terra repleta foret.

Diogenes ~ **Democritus**

Perpetuo
 risu pulmo
 nē agitare
 solebat
 Democri-
 tus. sapiēs
 fleuit con-
 trarius al-
 ter.

Innena. i. fat.
 oibus i. terris **V**iueret in nostro si iam Democritus quo
Plinius li. vii **R**ideret toto crimina nostra die:
Solinus. **E**t Crassus pariter rideret ludicra mundi:
Crassus. de q̄ **Q**uem risisse semel carmina prisca canunt.
Plinius.

Precipue nostra si tempestate / videret

Larvatos fatuos: stultiloquosq; viros:

His fatuis nullum vitium nunc turpe putatur

Ad scelus hos etenim vita petulca trahit:

Concita gallorum tanto vix membra furore

Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt:

Cum furia tractat vix **M**enades orgia tanta:

Quin recolit lemures stulta caterua malos.

Induit hic larvam: turpes hic sumit amictus

Mele linat faciem: contaminatq; fuco:

Hic gerit infatua conductos fronte capillos

Hic dentes emptos: hunc tegit alba toga:

Parthorum ad morem cupit alter sumere vesto:

Hic habitus **G**eticos / **S**armaticosq; petit.

Hic faciem turpat: quo vix deformior ille est

Tartara qui terret murmure cerbereo.

Musica cōportant fatui instrumenta: canuntq;

Audiat ut fatuos quęq; puella suos.

Ante domum notę domine vestigia figunt

Consumunt totos / sicq; boando dies:

Fausta puella quidem: fatuis tutatur ab illis

Que se: larvati turpia quęq; petunt:

Seducit castos animos larvata caterua:

In facie demon quem gerit ore / patet.

Corda puellarum manibus discerpit aduncis:

Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.

Quicquid enim sceleris totus non perficit annus

Hoc laruatorum tempore conficitur:

Sepe tuas: larua contexta subintrat in edes:

Que tibi gallinas vulpis iniqua vorat.

Devi. & ho.
cle. cū decorē.

Drayde. de
quib? **lucan?**

Menades
Perf?lati. i
Lemures de
quibus **Oui.**

Ecclesi. xxv.

C. de epi. & cl
l. mime
in aut. de san.
epi. col. ix.

Tu quia nil curas laruatę crimina gentis:

Contaminas thalami foedera sepe tui.

Quid refero mores: quid turpia verba: iocosq;

In quibus assidue stulta caterua furit:

Larua representat nunc saturnalia festa:

Saturnalia **A**ut salios nudos: māmuriūq; fabrum:

Compitalia **Q**uodq; magis credo: tali sub tempore / dītis

Māmurius **E**missos lemures: terrificasq; deas:

faber **L**œtiferi quoniam pendent de frontibus hydri:

C. de pe. l. si **A**bscondunt faciem: quam deus ipse dedit.

quis. de cri. **N**aturam turpant: tenebroso pectora cultu

fil. ad audi **R**ecta tegunt: vultus cōmaculantq; fūco.

entiam **S**e facit hic claudum: se cecum clamat ille:

de con. dif. v. **L**arua tegit procures: magnificosq; viros:

fucate **I**d tamen est peius: trahimus ludibria larue

Paschat̃is ad festos sacrificosq; dies:

Ducimus & choreas: veneris certamina mollis

Pessima versamus: nil sacra festa vetant.

Passio quo christi meditatur tempore: laruam

de con. dif. v. **A**ccipimus: sceleris pabula quęq; placent.

quadragesia. **S**urgimus heu tarde cum christo: crimina mundi

Vana: iubent solitam continuare viam.

Fraterno lemures hos nunc sermone precamur

Vt tandem sapiant destituantq; nefas:

Esse nefas quis nam dubitat? q̃ vertimus ora

Naturamq; simul? turbidus error abi.

Fama volat quendam occisum quē larua tegebat

Quem mox cū larua demon ad ima tulit:

Iure quidem: nā cuius erat nūmisma & imago:

Effigiem & pignus abstulit ille suum.

Viri prudentis descriptio.

Vir bonus & sapiens reprehendit turpia facta:

Dictaq; castigans impia: iusta docet.

Conscius ipse sibi: mala cuncta & inania

Et vitam querit diligit atq; bonam.

Victrix
fortune sa
pia: Iuue.
Virtus p
miu est op
timu. oia
adsunt bo
na que pe
nes est vir
tus. **P**lu
tanus.

Prudentem cecinere virum documenta **M**aronis

Qualem vix hominem secula nostra tenent

Socratis egregii maiestas/iudice phœbo

Dicitur emeritos promeruisse gradus.

puer. xliii.
& xxvii.
Sapien. vi.
Ecclesi. x

- Socrates Talis erat sophiæ diuinæ Socrates altor:
Qualem Virgiliū carmina docta canunt:
 Ex se pendebat totus: perfectus ad vnguē
Constans: & dexter/prouidus atq; bonus,
 Sene epif. cv. Vir bonus & sapiens dotes in pectore multas
Continet: & clara nobilitate micat.
 Tull. in pa. Iudex ipse sui: nec vani murmura vulgi
Curat: securus tempora grata terit.
 Ecclesi. iiii. Rebus ab externis neq; mercem aut crimina sumit:
Est frugis semper: & moderata petit.
 Sapien. vi. Pectus habet solidum: propellit inania vota.
 Ecclesi. vi. **C**ontinet & stabili pectora recta gradu.
 Prouer. x. Non prius a molli rapiuntur membra sopore
 Ecclesi. xviii. **O**mnia q̄ vitæ sint reputata suæ.
 Vtile cum sancto sapiens coniungat honesto
 Ecclesi. xii. **O**mni aliquid laudis & gerat ipse die.
 Ecclesi. 37. **O**utinam nostro tam consona turba sophiæ
Tempore fulgeret: tam nitidæq; scholæ:
 In quibus illustris virtutis semina/prudens
Funderet: æthereum concineretq; sophos.
 Ecclesi. i. Mirandum non est: q̄ tam numerosa caterua
Stultorum: totidem seruat in orbe vices:
 Prouer. iiii. Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa
Exulat: & mundum dilaniata fugit.
 Ecclesi. x. Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat
 Esaie. v. **T**empore: vesanus dicitur atq; rudis:
 Prouer. xxix. Callidus & vaser qui nunc est atq; dolosus
Hic titulum sophiæ: & nobilitatis habet.
 Aristides. Iustus Aristides quid tempestate valeret
 Curius. **N**ostra: quid Curius/Fabritiusq; bonus?
 Fabritius.

Quid Cato diuinus: celebris qd turba Platonis!

puer. ix
Sapient. v.

Prudentes rident secula nostra viros.

His tituli candor datur & nunc gloria presens:

In quibus est fraudum stultitiaeque vigor.

Ascendit celebres stultiflua turba cathedras:

Stultitia mentes quae violare solet.

Si modo prudentes aleret Germania pugnax

Germanie
defectus.

Et daret ingenuis premia digna viris:

Non sic deserta fluerent praemia fama:

Parta quidem: quae nunc Theutona terra pmit.

Si gradus insignis sophiae cultoribus esset:

Non veheret fatuos tot modo nostra ratis:

Proter. xiii.

Sed censor nunc nemo sui se explorat ad vnguē:

Nemo animū musis imbuīt ingenuis.

Stultigeras igitur tunicas/fatuosque cucullos

Imposui multis: quos mea scripta notant.

Ergo prudenter stultus qui viuit in orbe

Virgilius

Virgiliū vt diuī pagina sacra canit:

Protinus aethereas hic celsior usque sub auras

Transuolet: & nitidi lactea signa poli:

Ecclesi. iii.
Sapient. vi

Carneque mortali posita/captare quietem

Celestem poterit: Ambrosiaque frui.

Ad sophiam teneros igitur succingite lumbos:

Et date conspicue thura benigna deae:

Qua propter doctis optat philomusus honores

Et pacem musis poscit adesse suis.

In primisque suo Ticioni/magna precatur

Gaudia: constructa est quo duce nostra ratis.

Tirio &
Theda. qui
& Brant.

Sit tibi/mi prestans animi preceptor/amice

Theda/salus ingens: Brant venerande vale.

r. i.

In cōmendationem philosophiæ.
 In precio non est hodie doctrina bonorum:
 Sed spuit ad doctas stultus ubiq; togas:
 Doctiloquos tentat vulgus detrudere sacco:
 Sub pede stultorum philosophia iacet.

Cōscidisti
 saccū meū
 et circūde-
 disti me le-
 titia.
 Psalmista
 xxix.

Iohel.i.
 Apoca.vi.
 Sapient.i.

Quisquis ad æthereas sacratę pallados arces
 Tendit: in hac requiem vel cupit esse suam:
 Hic manibus purus veniat linguaq; pudicus:
 Ut sophię focolis fumida thura ferat:

Philosophia sacris animos collustrat ocellis:

Tullius par-
chia poeta

Ingenii dotes: prebet & eloquium:

Luctificas huius solamur dogmate mentes:

Hec animi motus pellit & illecebras.

Ecclesi. iiii.

Hec bene viuendi prestat documenta viasque.

Hec iter aetherei pandit ad astra poli.

Possumus hac mentis tristes auertere casus:

Possumus hac lapsus exuperare graues.

Proner. ii.

Hanc deus omnipotens coelesti misit ab arce

Ut nobis coeli semina clara daret.

Ecclesi. i.

Illius in collo pendent redimicula sacra:

Per genus humanum quem modo sparsa micant.

Membra tegit peplo: pallaque induta minerva:

Sub pede purpureas spargit ubique rosas:

Sapient. vi.

Seruiat huic sapiens quisque: nam nectare diuo

Corda hominis potat: Ambrosiaque cibant:

& ix.

Et libertatis veros concedit honores:

Ecclesi. xxvii.

Hac duce perpetuo libera corda manent:

Hec scelus atque nefas pellit: moresque profanos:

Proner. viii.
& xvi.

Explodit vitium: premia laudis habet.

Hanc propter sapiens nitidum conscendit olympum:

Hec aperit iustis regna serena Iouis:

Possumus hac seque semper superare tyrannos:

Fida comes vite est & benedicta quies:

Hac sine non princeps: non rex: sua sceptrum gubernant Sapient. viii.

Est fidei mater: iustitieque parens:

Palladis ad munus iuuenes properate senesque

puer. vii.

Ex gremio cuius fons scatet irriguus:

Currite vos docti: vestram obseruate minervam:

puerbi. iiii.

In saccum trudit dogmata vulgus iners.

r. ii.

Concertatio Virtutis cū Voluptate.

S. Brant.
Argumētū.

Alpice conflictum virtutis: atq; petulce

Deinde voluptatis/gaudia vana vide:

Legimus Alciden somno cum forte iaceret

Vidisse ambiguas/difficilesq; vias:

Ambarumq; statum/finem/vitamq; modūq;

Scrutans: virtutis cepit inire viam.

Epigrāma ad lectorem.

Virtutis quicunq; colis sacra dogmata lector:

Aspice quos fecimus pollice & ere modos.

Tu tamen inprimis frontem depone seueram:

Aut fuge: si nasum rhinocerotis habes.

Nos veniam scriptis dabimus petimusq; vicissim Horatius i arte

Si peccat numeris pagina nostra suis.

Frangitur hic puro dictamine blanda voluptas

Et spurce Veneris marcida castra iacent.

Sed virtus niueo victritia tela triumpho

Suspendit: celo seq; suosq; beat.

Hanc amet imberbis iuuenis: viteq; magistram

Ducat: & eterno munere formet opus.

Illecebras fugiat: quas spondet vana libido:

Hec animos frangit: pectora casta terit; Tullius i off.

Foedat & ingenii cultus: sensusq; pudicos

Destruit: & semper blanda venena vomit.

O iuuenes spectate probi: quid candida Virtus

Possit: quid noceat luxuriosa Venus?

p. iii.

Finis vo
luptatis
mors.
Seneca

Obiectio voluptatis

crimínantis virtutem.

En ego sincerę virtutí inimíca voluptas
 Adsum víctrici lauro redímíta: per orbem
 Síгна meí fulgent castris suffulta triumphí:
 Semper Achemeníos spirant mea tēpora flores:
 Et redolet violas collecti fascía crinís.
 In níueis soleo manícas gestare lacertís:
 Et vestes tyrię fulgentía brachía velant:
 Est facies lasciua nímís: stant lumina multo

Inuidiosa ioco: petulantes frontis ocellos
 Ostendo: mallem frangunt qui sepe iuuentam:
 Delitias effundo meas: & mella per orbem:
 Ut capiant iuuenum temeras mea retia mentes:
 In manibus Cytharam teneo: plectrumq; sonorū:
 Turba sedet iuxta mollis: blandiq; choraules:
 Ante meam statuā dulcissima carmina pangūt.
 Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta:
 Nam soror ipsa dei: cui sacra solennia reddunt
 Menades insanę frontem crinemq; rotantes:
 Qui mea prosequitur miles vexilla: labores
 Nullos: & liber discrimina nulla subibit
 Cogitur haud seuis caput obiectare procellis
 Non strepitus pugne: nō tristia classica Martis
 Audiet: armisonus lituus nec pectora franget
 Sed qui me comitem sequit: non tramite duro
 Ambulat: at dulces hic experietur amores.
 Qui mea spreuerunt quondā monumēta: periclis
 Immersi grauibus: vitam clausere dolore.
 En dea sum cuius spatiofo noscitur orbe
 Imperium: & nostro manant de pectore molles
 Delitię: risus & cantica plena iocorum:
 Et sub me sanę longissima fata senectę
 Vsq; vident: albique dies: horęq; secundę:
 Quondam Priamides quo Troia cessit achiuis: Paris
 Signa tulit nostri manibus florentia regni.
 Indulsiq; bonis: quorū est mea magna potestas
 Et mihi seruiuit cultu Cleopatra superbo: Cleopatra.
 Blanditijsq; meas canopea ad moenia duxi:
 Africa me noscit: me noscit corniger Hammon:
r.iii.

Numide **M**e numide infrenes: colit & Maurisus atlas:
 Mauritania **I**ndia delitias nostras veneratur: & omnes
 Iudia. **E**ducunt rutilo qui candida membra sub ortu:
 Ecclesi. xxxi. **M**e duce sobrietas toto pulsatur ab orbe.
 Sarmate **S**armata nō tut⁹: nō parthus/nō geta pugnax
 Parthi. **N**on Hister tutus semper crispusq; sycamber
 Gethē. **N**ostraq; per varias mittuntur spicula gentes.
 Hister. **N**ostra sophi veteres coluerunt numina: quorū
 Sycamber **S**cripta manent positę me defendentia sectę
 Epicurei **N**am sine corporeo profunt bona nostra labore:
 Et gula nobiscum / feruens quoq; gloria mensę:
 Non mea sub galeis vita est: nō stramine duro:
 Corpora nostra cubant: sed p̄bet pluma q̄tem:
 Iuuenalis in **M**e nisi delitię molles sequerentur / & omnis:
 satyraoibus **L**uxuries: tanti non reges blanda subissent
 in terris. **C**astra: quibus toto victrix dominabor in orbe
 Sardanapal⁹ **S**ardanapalus enim regalia facta relinquens:
 de q̄ diodorus **C**orporis illecebras coluit. florentibus annis
 & Iustinus **B**ellica roma quidem nostro sudauit amore.
 Roma **M**ollibus in plumis dantur sua gaudia cunctis:
 Hierē. vii. **N**on frigus / diramq; famem iuuenilia captant
 Pectora: sed. requies semper blandissima nobis.
 Otia quandoquidem non perturbata fouemus.
 Ergo vos iuuenes: quorum sunt mollia corda:
 Atq; senes pariter quorum est annosior ætas:
 Porrigite huc aures: currit mortalibus æuum
 Verba Sar- **E**t currunt sine fine dies: libate vel escis
 danapali. **M**ellifluis genio: post mortem nulla voluptas.
 Sapien. ii

Virtutis
sudorē dī
longe po-
suerūt.

Responsio virtutis

carminē Elegiaco.

Carmine nugoso quid me malefana voluptas

Lēdis: & imbelli pectore bella paras?

Quid fallax miseros age perfida decipis arte?

Miscebris mundus cur ruit vsq; tuis?

Quid sordes: luxusq; tuos: lancesq; voraces

Laudas? blanditiis gloria nulla tuis.

Aebrietas tibi fida comes: infamia pennis

Circū te volitat: & tua castra premit

Es (fateor) pulchro semper laqueata capistro:

Sunt oculi molles: fronsq; petulca nimis:

In capite insignis fulgor: redimicula: vitte
Sertaq; dependent: purpureusq; color:
 Te chlamydes tyrie velant: te balteus ornat:
Et te Sidonio purpura tincta fuco.
 Non galeas armata geris: sed corpore nudo
Allicis imbelles in tua vota viros.
 Te iuxta Veneris stant atq; Cupidinis arcus:
Et pueri ceci dira sagitta iacet.
 Dextra tenet speculū quo splendet turba malorū:
Leva tenet luxus. & genus omne mali:
 Fronti nullus inest candor: sed spurca libido:
Non pudor in verbis/ingenuusq; iocus:
 Te duce per mundum gemini tractantur amores:
Te duce languescunt fortia membra ducum.
 Te duce nobilitas perit: & veneranda iuventus
Marcescit votis dedita adusq; tuis.
 Te duce morborum patimur discrimina: mortes.
Ad stygiosq; cadunt corpora nostra lacus:
 Tu facis ingeniū torpens: tu pectora casta
Inficis: & sensus non finis esse bonos:
 In te decrescunt anime: solvantur & artus:
Corporis & semper esca doloris eris:
 Et te læthales morbi: genus omne malorum
Et gula manauit: delitiumq; malum:
 Tu facis imbelles iuuenes: petulansq; senecta
Te duce concrescit: bestia spurca nimis:
 Pellicis in fraudes multos/vitæq; tenebras:
Nil castum impura conspicuumq; doces.
 In te non ratio: non puræ semina mentis:
Ingenium nullum. sed mala lingua quidem.

Multorum claros egisset dextra triumphos:

Et multos caneret fama superba duces:

Si non blanditias: si non tua vota subissent:

Et simul impositis nigra venena cadis
Mœnia dardanidum: vertisti & pergama Troiæ:

Troia

Per te Parthorum regna superba iacent.

Parthi.

Regna iacent Asiæ luxu consumpta voraci:

Asia

Luxibus & prauis Attica regna iacent.

Græcia.

Obruta sunt Danaû fortissima mœnia: per te

Sodoma.

Atq; vrbes Sodomę morte rigante iacent.

Corinthus

Excidium per te dirum est experta Corinthos

Tarentum

Atq; Tarentinę sic periire domus.

Lapsa quidem per te sordent Nilotica regna:

Egyptus

Assirii per te sic cecidere duces:

Assyria

Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos

Sybaris

Et varias gentes contaminose iuuat.

Rhodus

Tu Sordos: Thracesq; truces: tu blanda Getasq;

Miletus

Corruptis: diris inficis atq; malis.

Thracia.

Sors mea nunc melior: quoniam me vita pennis

Gete

Spectat: & æterno gloria parta gradu.

Degeneres animos paciēti extollo labore.

Cœli porta patet (me duce) apta viris:

Amphitroniades metuenda pericula vicit.

Hercules

Me duce: celestis incolit astra dei.

Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis

Iulius cæsar

Iulius: & foelix sydera clara premit:

Magnus Alexander nostros comitatus honores:

Alexander
magnus

Ingenii pugnas / & fera bella tulit:

Sic paulus consul regem qui Persea vicit.

Paul^{us} emili^{us}.

Me duce Romanis clara trophæa dedit,

Cicero Me duce facundi vulgent Ciceronis honores:
 Virgilius Et Maro Romanę gloria magna togę:
 Aristotiles. Doctus Aristoteles nra hęc monumēta sequutus:
 Plato Et Plato: quo nusq̃ maior in orbe fuit.
 Candida me coluit doctorū turba sophorum:
 Ingenium per nos eloquiumq; valet.
 Ad laudes genitos & dultia munera diuum:
 Fama trahit nostri nominis atq; decus:
 Aspice (quid multos repetam) stat nra p orbem
 Gloria/fama/salus/laus/honor/ atq; decus.
 Intel luxuries: fastus/cōmertia foeda:
 Et putidum semper stillat ab ore malum:
 Prouer. viii. In me diuitię: iustum/rectumq; piumq;
 In me consilium: gloria sola mea est.
 Sapien. iiii. Casta mihi domus est: stant celso colle penates:
 puer. ix. Hos tamen ingenuus scandit vbiq; labor.
 In virtute labor: sed & in sudore voluptas:
 Atq; quies: magnis semper amanda viris.
 Siue velis famam ingenio sectarier almam:
 Armisone ve velis voluere signa deę:
 Seu res ciuiles merito tractare fauore:
 Hęc animo infracto (me duce) cuncta facis.
 Quem labor & sudor torquet virtutis amore:
 Aetherei tandem scandet ad astra poli.
 Prouer. viii. Virtus sola regit terras: dominatur in alto.
 Plau. i. amph. Diuidit & nutu dona beata suo.
 Prouer. vii. O iuuenes dum fata sinunt: expellite vanas
 Corporis illecebras: lætiferumq; nefas:
 Imbuite ast animos virtutis dogmate vestros:
 Ut sapiant rectam pectora vestra fidem:

Latina nauis seu barca socialis.

Innumeros classes / fatuos sine fine furentes

Hactenus in nostra ducere classe iuuat:

Si quis forte locū potuit minus accomodatum

Nancisci: huc veniat cum sociisq; vehat.

Gaudium
est miseris
socios ha-
bere pena-
rum.

Sed nō mi-
nus arde-
būt: qui cū
multis ar-
dent.

Currīte sulcamus festinīs æquora remis:

Et premit immensum carbasa nostra fretum

En socialis adest classis: properate sodales:

Et fatui pariter nunc properate meri:

ii. q. i. multi.
Eccle. 13. & 7.
Iob. xxx.
i. Hdre. v.
Sapien. iiii.

Ecc̃s. i.

Nam nostre numerus secte est immensus: & aures
 Ad varias gentes tendit & ad populos.
 Nostra cohors equidem totum cōplectit orbem
 Pauci sunt quos non fœdera nostra premūt.
 Ex Asia veniūt rutilo sub sole creati
 Stulti: nobiscum qui cita vela trahunt.
 Finibus e Lybię veniunt terraq; calenti
 Mauri imbelles / æthiopesq; nigri:
 Migrant Hesperii: migrat quoq; Gallia tota.
 Prorsus & a Bactris sedula turba ruit.
 Ad nauem veniunt gentes quas vltima Thyle
 Finibus extremis quasq; Britannus habet.
 Et veniunt Cymbrī torui: flauiq; Sycambri:
 Et venit ex latīo turba procera qnīdem.
 Archophylax gentes rigido sub sydera natas
 Transmittit: prębet subsidium rati:
 Sauromatę veniunt: pugnax quoq; turba Getarū
 Atq; Thraces veniunt: Argoliciq; viri:
 Et veniunt omnes gentes / quas conspiciť orbis
 Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:
 Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella:
 Intactus nullus hīc gradus esse potest:
 Ad classem celerem fatui properate sodales.
 Currite nauiculę / nam mora cuncta nocet.
 Tempus adest sulcare fretum & nūc pandere velū
 Currite: iam pergit fluctibus acta ratis.
 Maxima nunc regio superest penetranda: sodales
 O fatui: pedibus currite quęso citis.
 Narragonū ad patriam & pmissas tendim⁹ oras.
 Cogimur & stolidum nunc penetrare solum:

Nos tamen in tumido iactant discrimina ponto

Plurima: sollicitas & quatit vnda trabes:

Veliferiq; maris seuo clamore ciemus

Fortunam: nil nos impia vota iuuant.

Per varios casus: per seua pericula ponti

Currimus: & vite non modus vllus adest:

Et patimur lapsus/tempestatesq; sonoras

Et patimur medio naufraga fata mari:

Scyllæam rabiem sicutis spectamus in vndis:

Atq; charybdeo gurgite transtra volant.

Per syrtis lybicas remo fulcamus inert:

Spectamus tumidi tristia monstra maris

Delphinos: phocas/syrenes/atq; videmus

Tritonas: inuisum prodigiūq; genus:

Torpemus cantu: quo nostras inficit aures

Syren: languenti nosq; sopore prem:

Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro

Dulichius princeps quem timuisse potest:

Quis locus est tutus: quo nunc considerare stulti

Possunt: & certos edificare lares?

Vsq; adeo tumidis prostrati mergimur vndis

Et portus tutus carbasa nostra fugit:

Et merito. quoniam nullo sapientia cultu

Nos fouet: & stolidi figimus arma manu.

Heu dea stultitię nobis nunc pocula Circe

Prebuit: & cantu pectora laffa ferit.

Eheu quid miseri prodest errare sodales:

Querite sed stabili littora tuta pede:

Ne rapiant nostras Neptunia monstra carinas

Sorbeat & nostras equoris vnda rates.

De hac mate
ria. Virgil⁹
in. i. & iii. en

Scylla
Charibdis
Syrtis

Syrenes
Triton

Cyclops
Ulysses

Circe

Neptunia

Excusatio Jacobi locher. Philomusi:

Vertimus naues fatuas latinis
 Versibus: plectro siquidem strepenti:
 Cudimus normas modo perbenignas
 Plaudite musæ.

Gratias docto dabitis magistro:

Atq; doctori titulos merenti

Candidos: nostros legitis modos qui:

Plaudite musæ.

Ad salutare modo disciplinas

Atq; sincere documenta vite

Vertimus stultos numeris iocosos

Plaudite musæ.

Non decus mundi: titulusq; clari

Nominis traxit/volucrisq; fama

Ad salutare philomusa cantus:

Plaudite musæ.

Non honos: laudes: precium ve molle

Nec fames auri philomusa traxit

Ad sacri fontes nemoris beatos

Plaudite musæ.

Nil superborum cupimus virorum

Stemma: nec claros capitis corymbos

Nec sacre lauri cupimus corollam

Plaudite musæ.

Qui leget nostri titulum libelli:

Gratias nullas referat libello:

Eleuet sed Brantrogo perdifertum

Plaudite musæ.

Prebuit nostris alimenta nymphis

Brant: & heroos tribuit beatos:

Estq; scriptorum venerandus auctor

Plaudite musæ.

Gratie dulces: lepideq; voces:

Et lepos blandus: lyricusq; neruus

Sebastiano
Brant gra-
tes agit

S. I.

Ex sinu illius fluitant scatentq̃:

Plaudite musę.

Sermo facundus: locuplexq̃ vena:

Structilis candor: calamus latinus:

Nil sonat quod sit latio indecorum:

Plaudite musę.

Sed modo diuos superos precamur

Prebeant nobis veniam benignam:

Pinximus q̃ sic fatuos inertes

Plaudite musę.

Me locus nauis: fateor: requirit:

Calceos nondum fatuos remouit:

Stultus & nondum posui cucullum

Plaudite musę.

Sunt quibus nostrę placuere curę:

Sunt quibus nostrę satyrę grauedo

Displicet: dextram veniam precamur

Plaudite musę.

Nostra sic fari didicit iuuentus:

Peruigil sudor neq̃ me disertum

Fecit: haud magnos capio labores:

Plaudite musę.

Scriberem formas potius pedestres:

Sponte sed manant numeri canori:

Barbarum qui me faciunt poetam

Plaudite musę.

Gratulor nostrę siquidem iuuentę:

Gratulor docto pariter magistro:

Qui mihi suaues tribuit camcenas

Plaudite musę.

CXXXVIII

Sæculo nostro siquidem disertō
Gratulator: doctę sileant **A**thenę:
Et chorus vatum sileat latinus:

Plaudite musę.

Iam fouet passim celebres poetas
Theutonum sydus/gelidusq; **R**henus.
Laudibus quorum monimenta fulgent

Plaudite musę.

Quid magis fingit latialis orbis
Ritibus cultis: colimus platona:
Atq; sublimem colimus **M**aronem:

Plaudite musę.

Ergo certatim teneris camcenis:
Nauis & pictę rudibus figuris:
Et iuuentuti faueas precamur

Lector amice.

s.ii.

Socialis navis me-

chanicorum.

Stultorum trahitur collecta caterua virorum

Qui manibus querunt sepe alimenta suis.

Artificis quisquis signum pretendit: & effert

Quid sciat: & foueat qua ratione domum:

Ad sunt moechanici: quorum vela ampla leuata:

Cum celeri remo per freta vasta volant

Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa vocati

Carbasa: iam causas cum ratione canam?

Cunctoꝝ veluti status mutatur / in omni

Tempore: nec stabili conditione manent:

Artificum pariter sic fit mutatio semper.

Prouer. xi.

Hos fatuos merito nostra carmina vehit.

Hoc vitium primum est: q̄ seruus quisq̄ magister

de elec. cum
in magistrum
lx. i. dil. misery
xlix. dil. sacer
dos.

Esse cupit: callet & tamen ipse nihil:

Artifices multi fatuiq̄ sine arte vagantur

Stultitia merces diminuuntq̄ sua.

Alter in alterius damnū sudore laborat:

Se tamen in primis decipit exspolians:

Vendit opus magna forsan mercede paratum:

Ezech. vii.

Incitat & vexat hunc quia liuor edax:

Attamen artificū deformis abusio secte

Paupertate graui corpora multa premit.

Hi res mox vendūt positas pre merce minuta:

Hi precio vendunt pro leuiore suas:

Leuit. xxv.

Alter in alterius damnum contemnere lucrum

Assolet: et vendit tunc male sarta palam.

Ecclesi. xxvii

Qui modico vendūt precio: res non bene sarta

Vendūt: artifices hec mala culpa notat: s. iii.

Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis

Fraudibus: hi certe se quoque decipiunt.

Mechanici culpas & stigmata nigra merentur

Turpantes operas/artificesque manus:

Decrescunt omnes mercatus: nemo fidelis

Mercator: quiuis ditior esse cupit.

Rebus in humanis mutatio tanta laceffit

Multos: atque inopes reddit ubique viros.

Non opus est multis facinus componere verbis

Artificum: liuor pectora cuncta trahit.

Temporibus nostris qui constans esse laborat

Hunc stultum vulgus insipidumque vocat.

De Nicolao Renner:

acuphago Argen: Sebastianus Brant:

Finis adest operis/nec te Nicolae videre

In nostra potui Renner amice rate.

Comedit mul
tas acus simul

Qui tamen innumeros fatuos facis: & tua multi

Ora vident/acubus que tibi plena scatent.

Quas comedis/rursusque voras/vomis/imbibis atque

Prestigio hoc stultos fallis ubique tuos.

Saluator lu
dorū pascha
lium.

Tu deus interdum scandis super ethera.rursum

Decidis: & bibula cum grege pascha tenes.

Simeamater adest buccas dedit illa/genasque

Et linguas multas: ingeniumque citum.

Addubito iccirco si te Gallos: vel Iberos:

Inter Germanos/Italicosue locem.

Hic posui artifices inter/variosque negoci

Te turbam: nunquam solus enim potes esse.

Argen. plures
iuriet focios

Narragonum in patriam tecum proficiscar: in vna

Nauae: dabit socios vrbs tua stultuagos.

Singularis
ferus depa
stus est eā.

De singularitate quorūdā

no uox fatuox additio Sebastiani Brant.

Te nostram accepī vertisse Iacobe carinam:

Ps.lxxix.

Atq; illam latium nunc sapere eloquium:

Gaudeo. Lolhardos quos pretermisimus olim

Beguinasq; iuuat his nec abesse suas.

s.iiii.

Canēdū est a
beguinis. de
fing. fraterni-
tatis. p^o prin.
glo. in cle. i. de
reli. do.

Est opere precium non ignorare Beguttas
Begardosq; suos: hippocritumq; genus.
Quos nimis arta prius cōplexa est cymba: liburnū.

Nunc proprium: & laxis transtra parabo foris.
Currite lolhardi/beguine/siue begutte/

Currite begardi: spiritus ire iubet.
Vos hominem ex toto presenti in carne putatis
de here.

Perfectum: & summū tangere posse gradum
Vsq; adeo/vt nunq; deinceps mortale patrare

Crimen: & vt nequeat proficere ulterius.

Perfectos igitur tantos quoq; classis abacta

Expectat comites: stultiuagosq; viros.

Currite nauis eat: fatuosq; sequamur euntes:

Ne sine beguinis tanta caterua ruat.

Cernitis vt stulti totum mare & æquora complent

Nec modus aut numerus nauibus atq; viris.

Sepe oculos hominū morientum clauditis: ante

Q; mortis tempus vel necis hora venit.

Claudite presentis periturę lumina turbę:

Atq; operi nostro ponite quęso modum.

Sit satis hunc fecisse prius vobis vel honorem

Q; non vulgari vos rate cōposui.

Ne populus si vestra notet mala crimina: forsan

Non prauos modo/sed pellat ab orbe bonos.

de. i. dere. do Nec vos de populo vultis/neq; plebe videri:

Nec cleri in sortem vos deus ipse vocat:

Iccirco dignam vobis sedem ipse nequiu

Theutonica in nostra ponere naue prius.

dic. de. ad nos Cū tamen in patria Germana/& theutonico orbe

trum. Pullulet & vigeat vestra ea secta nimis.

Colligere attempto turbam duntaxat iniquam:

Este procul fratres/quos bona vita tenet.

Qui normam viteque modum/sancitatemque patrum

Seruatis: non vos ledere pergo bonos.

Sed turbam indoctam: que cum nil discere possit:

Nec voluit: longam querit habere togam.

Ne si vulgus erit: cogatur ferre laborem

Artificum: & manibus querere forte cibum.

Inde est quod querunt tranquillam habuisse quietem:

Atque vacare graui posse labore tamen.

Non is est animus/non mens/sint ut Madalene:

Verum ut bufonem lena suum inueniat:

Ocia sectantur/torporem &/desideriumque:

Hinc hosti antiquo nequitie arma parant

Proinde sibi reputant credunt quoque cuncta licere.

Humano neque sub viuere & esse iugo.

Libertas (aiunt) ubi spiritus esse probatur:

Spiritus at spirat/liberiora licent.

Inde putant nulli capiti se subdere posse:

Acephali cupiunt viuere & esse palam.

In grege conueniunt: viuunt sine rege locustę:

Puniat ut nemo corrigat atque nephas.

Quin etiam interdum laico sua crimina fratres

Confitentur: agunt alterutrumque vices.

Oscula mortali dicunt damnanda reatu:

Offitium carnis sed veniale ferunt.

Hinc passim fratres per copita cuncta: sorores

Querunt/solantur/concrepitantque fores.

Signa que dant dygitis pulsantibus: atque recepto

Responso: admittit ianua queque suum.

Protestatio
nihil dicere
volem p boncf
aut appbatos

ii. thessa. iii

ut dicere pos/
sint id Eccl. 51
de cele. miss.
cu marthe.

e. nisi cu pridē
derenu.

dic. cle. ad no
strum.

ii. corin. iii.

xciii. di. nulla

Prouer. xxx.

glo. xxv. dif.
vnu. glo. de of
ordi. pastoral
glo. de fur. c. ii
dic. cle. ad no
strum.

glo. in de. i.
de reli. do
p. c. diffinim?
xviii. q. ii. et
e. pnuiciolam

Tum procul abiectis mātellis/atq; cucullis

Lolhardi in turpi veste/breuiq; patent.

Grandibus exutis sotularibus atq; cothurnis:

Beguine incedunt: calceolosq; mouent.

Tunc opera incipiunt cōmunia: tunc labiorum

Hos operit labor: & facta fororia agunt.

Si qua casta soror velit/atq; pudica videri:

Et quę fraternos abnuat accubitus:

Carpitur: & normę violatrix dicitur: extra

Sit numerum: & careat funditus alloquio:

Illi cōmunes neq; enim venię ve/preces ve

Subueniunt: urnam hęc fregit/& vrceolum.

Quin etiam arguitur maiori crimine: pęnam

Quo ferat/& subeat fratris ad arbitrium.

de.1. de vi. & **H**unc ego peruersum lolhardum seu goliardum
ho. de.

Dicam: qui ventri viuūt & vmbilico.

Nequitiam illorum carpūt mea carmina: sanctos

Protestatio
Prouer. xi.

Atq; bonos fratres carpere nemo volet.

Quos vel apostolicę sedis mādāta probarunt:

Vel quos cōmendat vita laborq; bonus.

Ast quidam bullas producūt sepe/quibus sint

Absq; opere: humanis delitiisq; vacent:

Et quibus impune possint quęcunq; patrare

Non bona: & a nullo vindice habere metum:

de epi. &
de. deo ama-
biles.

Seq; pares faciunt monachis: **V**estq; sacratīs

Virginibus: quibus est regula grata deo:

Canonicos habitus/nomen/vestemq; pudicam

Ezech. xiii.

Vsurpant: sed enim sub cute vulpis inest.

Math. vii.

Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;

Intus qui rapida tygre/lupoq; scatent.

Nomine diuorum subiere cubilia multi
Casta: sed incesto mox rediere gradu.
 Quis rogo summe pater/valet explicare: nefanda
Crimina: quę fiunt sub spetie vsq; bona?
 Liberius poterit nemoq; licentius: vsq;
Fallere credentes quam genus hippocritum.
 Introitu **C**urios simulat: sed **C**lodius exit:
Sub christi spetie/demon inique lates.
 Ve tibi ve maledicta cohors: quę nomen inane
Relligionis habes: quod tua facta negant.
 Nempe opa effingis sathanę: qbus esse probaris
Filiolus sathanę: luciferiq; puer.
 Quisq; enim est genit⁹ summo a genitore/deoq;
Hic mandata dei seruat/& efficiet:
 Qui vero e terra genitus: terraq; sepultus:
Semper erit quęuis terrea sola placent.
 Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus:
Mitraq; vix veterem deiicit ille togam:
 Hinc pcor/exhortor/moneo/rogo/flagito cūctos
Preuideant: linquunt qua statione ratem.
 Nostri etenim portum quęrunt lyntresq; faseli:
Cedo libens: meritum docte Iacobe feres.
 Qui mea vertisti vulgaria plaustra/reuidi
Illa ego: perlegi: sat placet atq; labor.
 Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:
Quo quęq; excerpti dicta decora loco:
 Itcirco ascripsi loca concordantia: lector
Noscere quo valeat: singula quęq; cito.
 Qui tamen & veniam dabit impressoribus oro:
His quia festinum nil satis esse potest.

Onidius

Inuenalis in
 satyra vltra
 Sauromatas.

Esaię. ix.

Math. xxiii.
 i. thimo. iiii.

Prouer. xx.
 Iohan. viii.

Ioha. ii. iii.
 & v.

Ad collo. iiii.
 Luce. vi.

Iohan. iiii.
 ii. petri. iiii.

Apostropha
 ad Philomū
 sum.

Quare. Seba.
 Brant. cōcor/
 dantias huic
 operi apposu
 erit.

Parcendum
 impressorib⁹.

Nempe manu propria semel atq; iterū illa reuīdi:

Signaui/inuersa multa subinde manu:

Sed tamen illorum p̄ceptis labor: atra reliquit

Plurima/quę nollem: quę mihi displiceant.

Quę si forte videt lector bonus atq; peritus:

Dat veniam: erratum nec putet esse tuum.

Criticus at si quis/cui sueta calumniā cordi:

Perleget: in sannas incidet ille: scio.

Sufficiet sed enim doctis fecisse laborem

Ecclesi. viii. **C**omplacitum: stultis nil satis esse potest.

Nec mihi principio mens subfuit/atq; voluntas

Scribere: vel stultis cōplacuisse viris.

Ecclesi. 37. Nec tibi propositum fuit: vt satis esse putares

Prudenti: & fatuo tam bona scripta viro.

Iccirco stultis linguam linquamus inanem:

Prover. xviii **I**n cuius manibus vitaq; morsq; sedet.

Ecclesi. x. Singula qui carpunt/cupiunt doctiq; videri:

Nec quicq; norunt/sed sua sola placent:

P̄s. lxxix. Ille ferus/multos agros depastus: at olim

Decidet: & nidum perdet auesq; simul.

Ecclesi. xx. Hos operis nostri statui mihi sistere finem

Sapien. ix. **O**mnia qui carpunt: cum nihil efficiant.

Iohan. xv. Nil satis egregium/dignum/prestansq; bonumq;

Ad gala. i. **Q**uod cunctis possit (crede) placere viris.

xlvii. di. q. ad **V**icisti precibus (fateor) suauissime frater

Conclusio **M**e: tua quo videam/carmina peruideam:

operis. **Q**uod potui effeci: gaudet tuus ille magister

Discipuli ingenium tam valuisse sui.

Perge bonis ceptis: rogat id tuus atq; Ioannes

Olpigena: fausto fine/diuq; Vale.

Epistola Jacobi locher

Philomusi ad humanissimum fautorem suum. D.
Iohannem Bergmannū de Olpe. Archidiaconū
Grandisuallis: huius operis promotorem.

Et si non dubito amice iucundissime: plures natus
futos Criticos: nebulonesq; pphanatos / nris lucu-
bratiunculis iamiam de extincta fauilla suscitatos
esse: tamē iuuentus nostra / qua suauioribus ac po-
litiore doctrinē musulis semper adhesimus: facile
importunos occurfus latrantium superabit: Si no-
bis preceptoris nostri facundissima manus affuerit:
nullas barbarici gregis cōtumelias formidabim⁹.
Quis enim mediocriter doctus: adolescentis / & na-
ti & contendētis ad virtutē: litterariam istanc au-
datiam improbabit? **E**tas iuuenilis Tibullū suū il-
laudatum nō reliquit: cuius ipse quidem iucundissi-
ma elegiacę scriptiōnis monimenta posteritati sa-
crauit. quid enim maius? quid prestatius? quid ve-
laudabili⁹ / iuuenis sub rigido sydere natus? glandi-
bus enutritus: in pagis **S**uēuie ablactatus / attētare
potuit: q̄ sacras castalis vndas lambere: cortinam
phœbados tripodasq; / ore parū diserto continge-
re? **S**ed me phœb⁹ amat: sunt huic mea carmīa cu-
re. **B**arbaricasq; meo pellit de pectore voces. **D**at
citharā: lyricosq; sacro cū pectine neruos: **E**t pha-
retras: q̄ me tutum nunc vndiq; reddūt. **S**ed quia
nemo vnq̄ ad vmbilicum tam perfecte suas dedu-
xit paginas: aut adeo demorsos sapuit vngues: q̄

Brant

nō suorum operum titulis hiantes fauces: linguaq;
Timonianā prouocaret. **A**sinii pollionis notam/
M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloquentia
 effugere nō potuit: **M**arōis argutissima musa: styg-
 matias ac sibila sensit. **S**ed qui ī cineres mortuorū
 impios latratus vomunt: cū laruis luctari censent.
Carere debet etiā vitiis omnibus: qui in aliū pa-
 ratus est dicere: inquit **C**icero. **P**arcāt itaq; p deos
 imortales oro / tenellę audatię litterarii greges: &
 mediocritatem ingenioli mei equa lance pensitent
 rhinocerotisq; nares: latratus efflantes / ferro pes-
 fulo obstringant: **E**t si barbaricę telluris sterilitas
 me ad litterarum studia vix concitarit: tamē quia
 mortales omnes / natura quadam ad sciēdi cogni-
 tionē accendimur: propterea explosis ab ingenio
 teterrimis ignorantię tenebris: animum **H**eliconis
 rore perunctū / ad scribendum appulī. **V**tinam dii
 immortales primitiis nostris auras salubres: ven-
 tosq; tranquillū spirantes: benigne tribuerent. **V**t
 semina mentis nostrę / splendidissimo virtutū glo-
 bo fulcita: doctrina (quā profiteamur) coalescerēt:
 et editis litterarum monimētis spetiosissime efflo-
 rescerent. **T**u tamen inprimis: **I**ohannes Bergma-
 ne: dignus mihi videris: qui humanitate (quę po-
 tissimū mortales oblectat) & singulari munificen-
 tia: qua in omnes tibi pares vteris: litterarum stu-
 dia adeo extollis: vt ab inferis litteras squalore lu-
 rido obsitas: in **G**ermaniā reuocare videaris. **q**d
 enim magis in te mirari solem⁹? q̄ alacritatem istā
 tuam: qua studiosos homines ad scribendū prouo-

cas. Tuis enim fecundissimis sumptib⁹ egregios libros emūcto caractere/ac graphice exaratos ī lucem profers. Quod enim laudis & glorię ceteri scribendo consequunt̃: hoc tu bonas promouendo literas assequeris. Igit̃ has litterulas nostras/in testimoniuꝝ indelebilis amicitię: in fine libri inprimi iussimus: vt optimus q̃sq; tuā in me humanitatē/manfuetudinem/familiaritatē/liquido cognosceret: Vale ex Castello Franco Germanię: Anno Millesimo quadringētesimo nonagesimo septio.

Ad eundem Iohannem. B. de Olpe.

Me rogo cōmendes nostro iucunde Iohannes
 ¶ The digene: hunc saluum me rogitante iube.
 Si quid forte agitem querat meus ille magister?
 ¶ Dico me saluum viuere/& esse suum.
 proinde sibi incolumem vitam/famāq; precabor
 ¶ Perpetuam. valeat Brant meus ille diu.

Ad numeros suos ut

Iohannem Bergmanum festine adeant.

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes

Bergmano: ad nítidos & properate lares:

Vos etením fído trepidantes corde tuetur:

Accípietq; pio munera nostra sinu.

Exarmatus enim pharetris comítatur **A**pollo

Vos modo: cum fidibus aurícomaq; lyra:

Ludit & arguta modulos testudíne dulces:

Blandíduos saltat concínít atq; choros:

Hoc duce foelices numeri procédite: vulgus

Indoctum vobís nec nocumenta dabit.

Impía níl rabies fatuorum: nulla nocebunt

Murmura: fortunam dexter **A**pollo feret.

Seu vos fumíficas ætñę penetrare cauernas

Contíngít: syluas lestrygonumq; truces:

Seu vos per lybicas fors inuída voluat harenas:

Sive per angustí saxa sonora freti.

Sive molorchęum nemus: aut per caspía regna

Contíngít: scythicas aut penetrare níues

Sive charybdeos scopulos contíngít adíre

Immanes **T**hurcos: síue vídere **G**etas:

Carmina vos sacro vibratus lumíne phœbus:

Tam pharetra cínctus concomítatur iter.

Mirantes oculos radiís illumínet: atq;

In vobís tenebras non sínet esse truces

Hoc duce: magnatum celsas conscendítis arces.

Príncípís & vobís íanua magna patet.

Abiciet clypeum miles dum carmina voluit:

Quanta vis
carminis.

Atq; minas ponent martia tela truces.

Gorgonis aspectus numeris mulcetur amoenis

Aegidis atq; angues suauia dicta stupent.

Indocti doctiq; simul dictata reuoluent:

Atq; genis lepidis oscula blanda dabunt.

Ite procul: nec vos pudeat sic esse tenellos:

Scribuntur teneri simplicitate ioci.

Qui canit **A**eaciden fortem: q; ve hectora seuu:

Qui ve canit lybicos argolicosq; duces:

Scipiadas geminos vel qui: duo fulmina belli:

Et **C**urios sanctos: **F**abritiosq; canit:

In cute festiua numeros deducat: & apte

Nectat ad heroos verba soluta pedes:

In vobis fulgent tyriis non illita succis

Munera: sed splendet simplicitatis honos:

Ite rudes numeri millenas ferte salutes

Bergmano: ad nitidos & properate lares.

Dicite: vos primum **T**itioni ostendat amico:

Vosq; idem videat peruideatq; velim.

Ilius in laribus/doctoq; sub hospite: noctem

Linquite: & in lucem pergite liberius.

Vos hilari excipiet fronte ille: dabitq; benignam

Et solita musis perplacidamq; domum.

Ille patrocinio iuris defendere multos

Vt solet: accipiet vos ita presidio.

Vestramaget ille libens causam: & tutabit omne: **Finis Stulti/**

Quin propriam dicet remq; agere inde suam.

ferē nauis.

NIHIL SINE CAUSA.

OLPE.

t.i.

Finis stultifere Nauis

Finis Narragonice nauis per **S**ebastianum **B**rant
vulgarí sermōe theutonico quondā fabricatę: atq;
iampridem per **I**acobum locher cognomento phi-
lomusum in latinū traductę: perq; præfactū **S**eba-
stianum **B**rant denuo reuisę: aptissimisq; concor-
dantiis & suppletionibus exornate: **I**n laudatissi-
ma **G**ermanię vrbe **B**asiliensi / nup̄ opa & p̄moti-
one **I**ohannis **B**ergman de **O**lpe **A**nno salutis nrę
Millesimoquadringentesimononagesimoseptimo
Kalendis **M**artiis. **V**ale inclyte **L**ector.

Registru[m] Stultifere Nauis

Stultifera nauis Folio	I
Epigrāma Iacobi locher ad lectorem	I
Ep̃la Iacobi locher ad Sebastianū Brant	II
Carmē eiusdem ad Sebastianū Brant	III
Sapphicon Iacobi locher excusantis ingenii sui	III
¶ paruitatem ¶ Folio	III
Epigrāma in narragonicā Iacobi locher	III
Ad Iohānem Bergmanū de Olpe decatostichon	V
¶ Iacobi locher ¶ Folio	V
Ad Iacobum locher subeundę profectionis narra-	
gonicę e barbaria in latiale solū exhortatio Se-	
bastiani Brant.	VI
In narragonicā p̃fectōem celeusma. S. Brant	VI
Prologus Iacobi locher in narragoniā	VII
Hecatostichon in prologiū auctoris & libelli nar-	
ragonici.	VIII
Argumentum in narragoniam	X
¶ Incipiunt fatui	
De inutilibus libris ¶ Folio	XI
De bonis consiliis ¶ Folio	XII
De auaritia & prodigalitate	XIII
De nouis ritibus ¶ Folio	XIII
De antiquis fatuis ¶ Folio	XV
De doctrina filiorum ¶ Folio	XVI
De delatoribus & litigiosis. ¶ folio	XVIII
Non sequi bona consilia. ¶ folio:	XIX
De incompōsitis moribus. ¶ folio:	XX

t.ii.

Registrum

De lesione amicitie	XXI
De contemptu scripturarum:	XXII
De improuidis fatuis. fo.	XXIII
De amore venereo: fo.	XXIII
De peccantibus sup mīa dei:	XXV
De fatuis edificandi inceptibus:	XXVI
De potatoribus & edacibus:	XXVII
De inutilibus diuitiis: fo.	XXVIII
De obsequio duorū dominorū.	XXIX
De nimia garrulitate: fo:	XXX
Inuenire rem alienam & nō reddere:	XXXI
De eo q in alios aīaduertit & met peccat:	XXXII
De contione sapientie:	XXXIII
Iactatio & confidentia fortunę:	XXXIII
De nimia curiositate mortalium:	XXXV:
Mutuum accipere: folio:	XXXVI
De inutilibus votis & petitionibus:	XXXVII
De inutili studio: folio:	XXXVIII
Temere loquentes contra deum:	XXXIX
Qui alios iudicat: folio:	XL
De pluralitate beneficiorum:	XLI
De eo q̄rit exceptōes ad emēdandū se:	XLII
De custodia mulierum:	XLIII
De adulterio	XLIII
Semper fatuus	XLV
De iracundia ex leui causa	XLVI
De fortunę mobilitate	XLVII
De egrotante inobediente	XLVIII
De nimium apertis consultationibus.	XLIX
Fatuorū dāno sapiētes nos fieri cōuenit	L

Nauis stultifera

Nil curare detractiōnes hominū	LI
De subfannatorib⁹ & calumniatoribus	LII
Contēptus eternorum gaudiorum	LIII
Tumultus & confabulatio in ecclesia	LIIII
De proteruo ac spontaneo periculo	LV
De viā felicitatis & futura pctōꝝ poena	LVI
Praua maiorum exempla	LVII
De voluptate corporali	LVIII
Archana esse recondenda	LIX
Vxorem ducere propter opes	LX
De liuore & inuidia	LXI
De impatientia correctionis	LXII
De fatuis medicis & empericis	LXIII
De secularis potentie exitu	LXIIII
De predestinatione	LLXV
De obliuione sui ipsius	LXVI
De vitio ingratitudinis	LXVII
Sui ipsius complacentia	LXVIII
De choreis & saltationibus	LXIX
De nocturnis ioculatoribus	LXX
De mendicis & eorum vanitatibus	LXXI
De iracundis mulieribus	LXXII
De potentia fatuitatis	LXXIIII
De cura astrologie	LXXV
De geographica regionū inquisitione	LXXVI
De eo qui non vult esse fatuus	LXXVII
De non intelligentibus ludos	LXXVIII
Male facere & non expectare	LXXIX
De inprouidentia futuri	LXXX
De litigantibus in iudicio	LXXXI.

Registrum

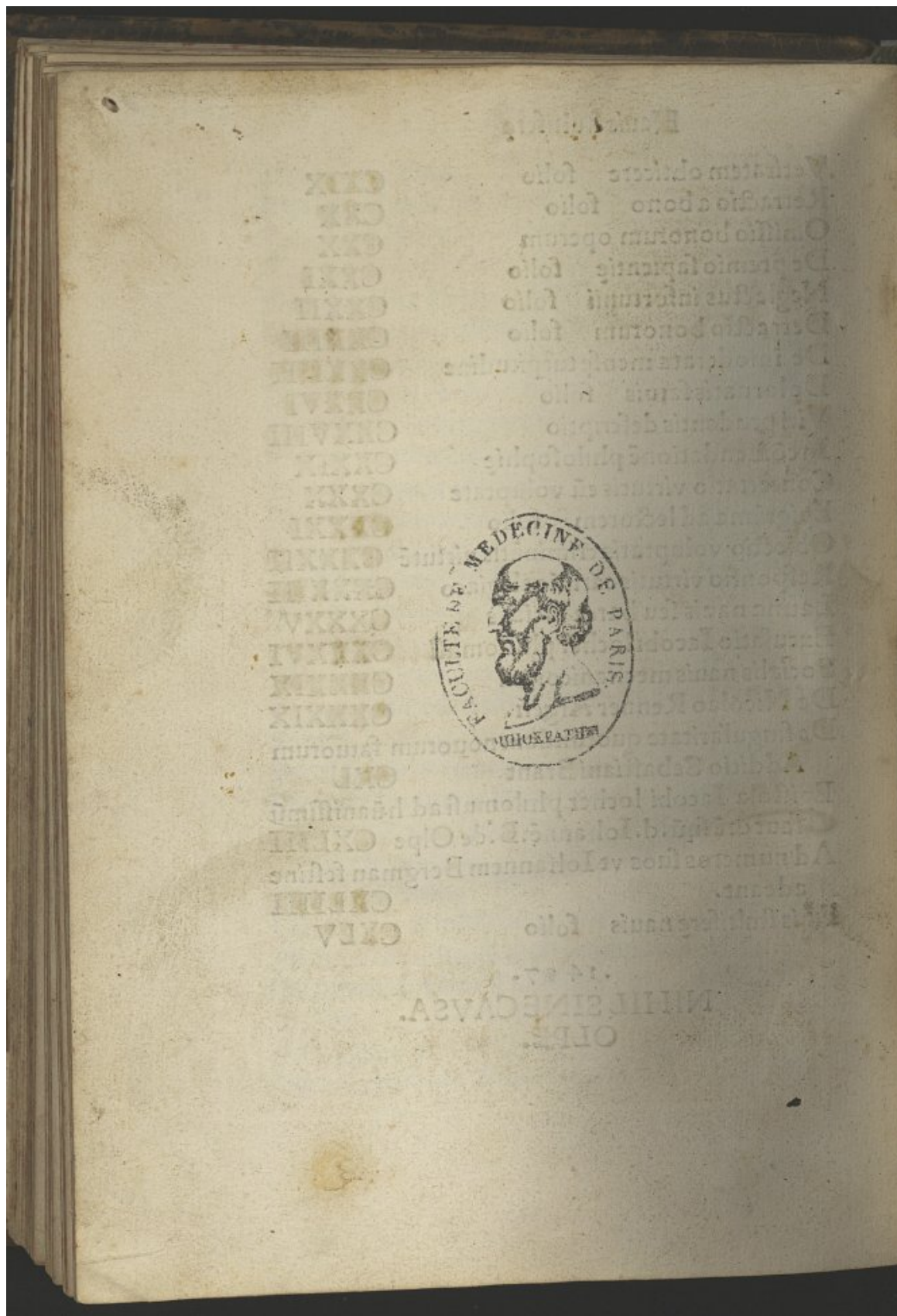
De obscenis fatuis. folio	LXXXII
De status spiritalis abusu	LXXXIII
De inani fastu & iactantia	LXXXIII
De lusoribus. folio	LXXXV
De suppressis fatuis. folio	LXXXVI
De militibus & scribis. folio	LXXXVII
De stulta nunciorum legatione	LXXXVIII
De cellariis & cocis. folio	LXXXIX
De rusticorum arrogantia	XC
De paupertatis contemptu	XCI
Non perseverare in bono	XCM
De neglectu mortis. folio	XCMII
Contemptus in deum. folio	XCVI
De blasphemis in christum	XCVII
De plaga & indignatione	XCVIII
De fatua permutatione. folio	XCIX
Honorare parentes. folio	C
De cauillatione sacerdotum in choro	CI
Superbie ostentatio. folio	CII
De usurariis & foeneratoribus	CIII
De vana spe future successionis	CIII
Non obseruare dies festos	CVI
Largiri & penitere. folio	CVII
De accidia vitio. folio	CVIII
De externis & infidelibus fatuis	CIX
De fidei catholice & imperii inclinatione	CX
De assentatoribus & parasitis	CXIII
De delatoribus & obloquentibus	CXV
De falsariis & fraudulentia	CXVI
De antichristo. folio	CXVII

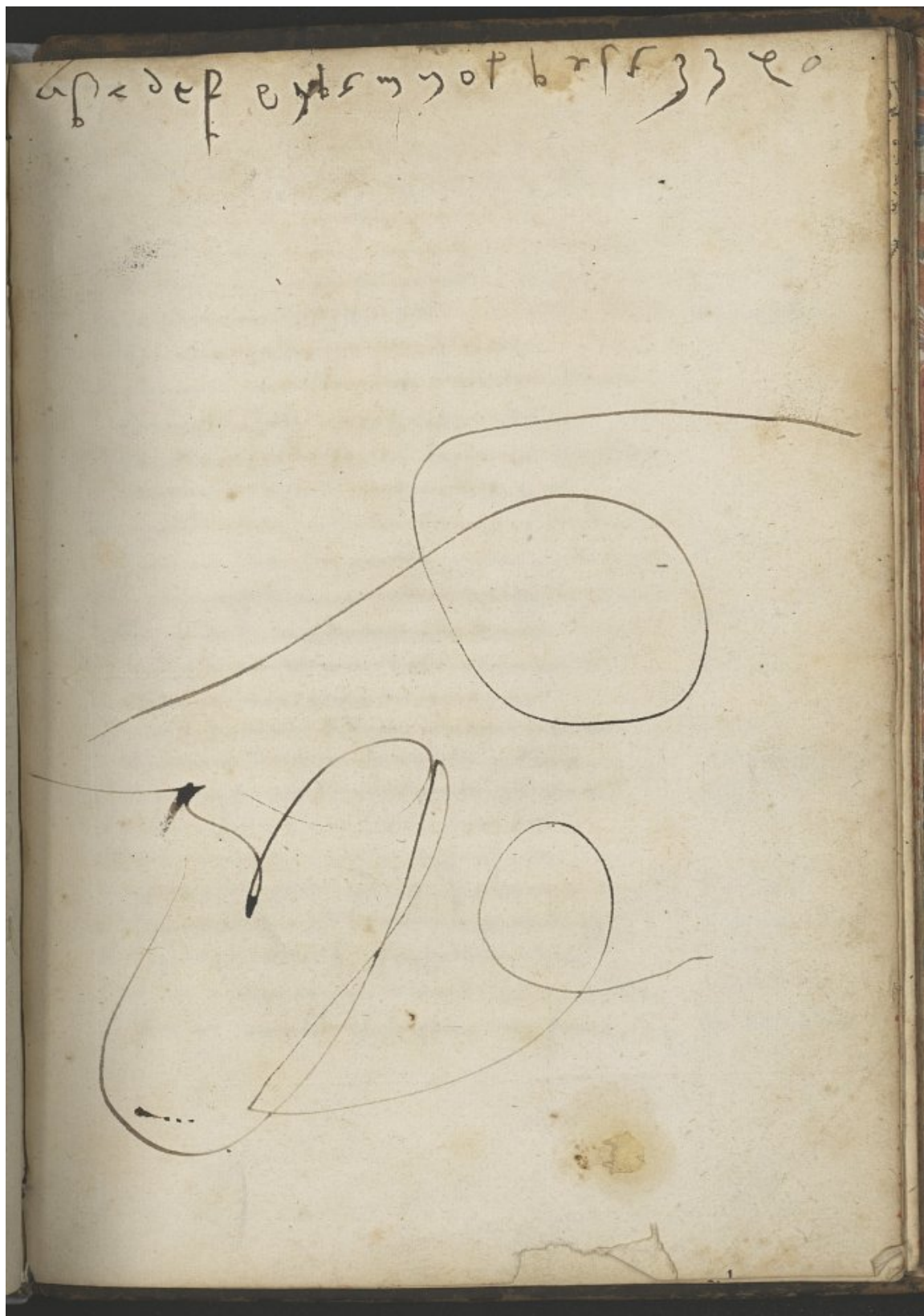
Nauis stultifere

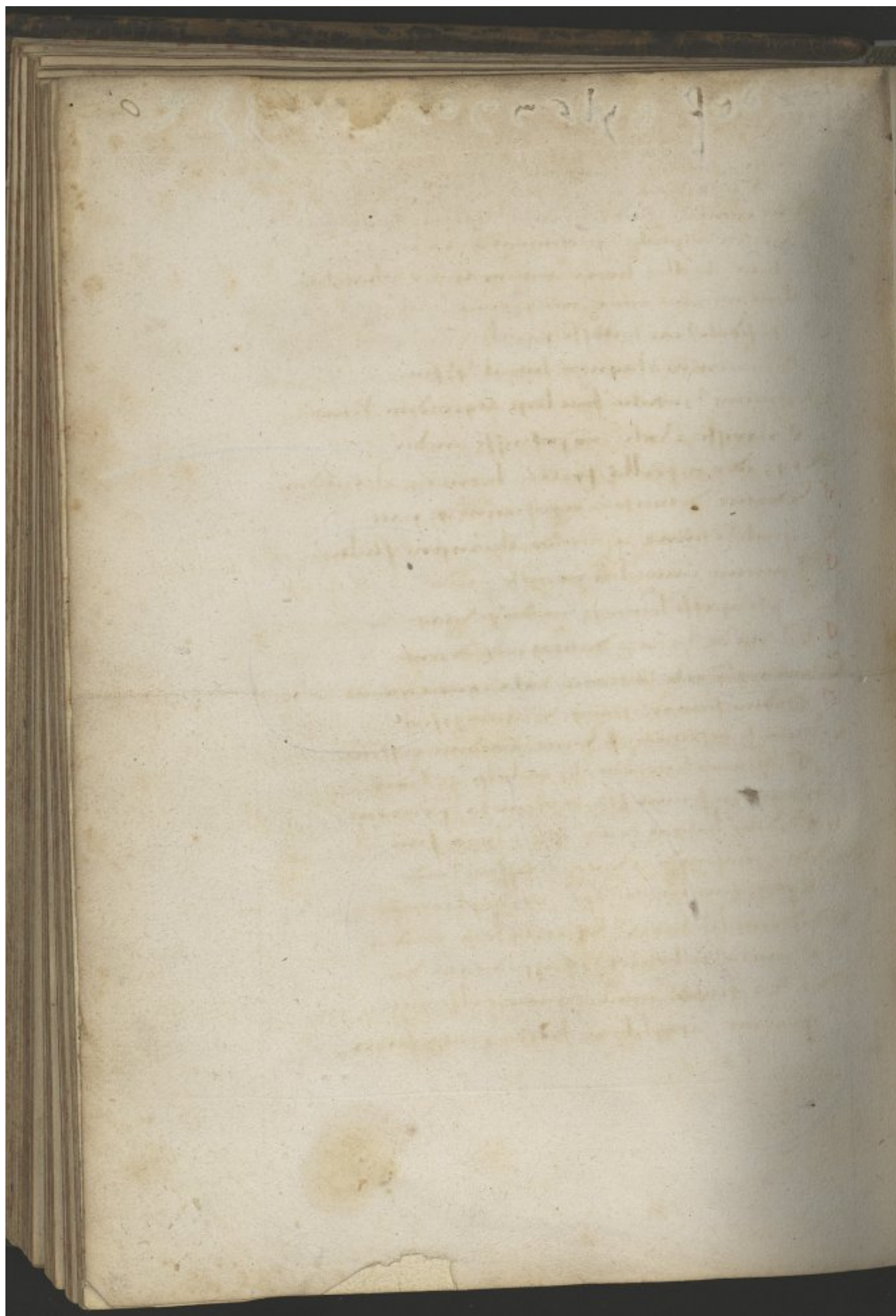
Veritatem obtinere folio	CXIX
Retractio a bono folio	CXX
Omissio bonorum operum	CXX
De premio sapientie folio	CXXI
Neglectus infortunii folio	CXXII
Detractio bonorum folio	CXXIII
De imoderata mensuraturitudine	CXXIII
De laruatiss fatuis folio	CXXVI
Viri prudentis descriptio	CXXVIII
In commendatione philosophie	CXXIX
Concertatio virtutis cum voluptate	CXXX
Epigramma ad lectorem folio	CXXXI
Obiectio voluptatis criminantis virtute	CXXXII
Responsio virtutis carmine elegiaco	CXXXIII
Latina nauis seu barca socialis	CXXXV
Excusatio Iacobi locher philomusi	CXXXVI
Socialis nauis mechanicorum	CXXXIX
De Nicolao Renner Argeñ.	CXXXIX
De singularitate quorundam nouorum fatuorum	
Aditio Sebastiani Brant	CXL
Epistola Iacobi locher philomusi ad humanissimum	
Claudio ore suu. d. Iohanne. B. de Olpe	CXLI
Ad numeros suos ut Iohannem Bergman festine	
adeant.	CXLIII
Finis stultifere nauis folio	CXLV

. 1497.

NIHIL SINE CAUSA.
OLPE.

S Inordinatio ea fuit de functione orz R7
 fultoz Ingentes culpam? hacten? anfr?
 Et studia / x moreb / Interu? qz qvanc?
 Om cymbab / luntre? paritab / statat qz libmna
 Agisere / x gaudib? profumab qz man.
 Corbata no illo? hora / aut maparo / phascub?
 Entam / aut celoz / nec potuer? zale?
 Oz si fduh? cab fortasse peruli
 Semitemm: laqueos Interu? qz fin:
 Percipim? cunctos sine lege atqz ordine Remos
 Traxisse: x belib? no potuisse modu
 Atqz ideo in scylla / syrtib? / brema qz charubdm
 Vortue detonsib? naufragu qz pati.
 Equib? i fuma / x petendo abozupne stultos
 Inuenio cunctos hoc perisse modo:
 Oz ptergressi legemqz moduqz foragz
 Qna de? x zcz dicitat ordo decub.
 Omnia q? i celo / at terrib? bel i equore vnuat:
 Ordine feruunt: stat qz vngem qz fno
 Quem si destituat: si vine? i ordine cessent:
 Continuo Interem / hy nichil qz fmu.
 Ordine in summo statet clementa / pcurrem:
 Ordine habent cetia / tpe x hora fmu.
 Ordo e nascendi: x vnde cetisfmy? ordo:
 Etqz fmu morib? tpe x ordo placenb.
 Ordine h? vna? vt certa lege modo qz
 Cuncta gubernes? x supeditata deo.
 At vt qmsh? minor / maiore obsemet: x illi
 Paveat: atqz libent? Insta petita ferat.

Ca. vniuersat. pnti

Ofer. in p. dom.

hier: xxxi.

Job. xxxviii.

Indu. lo.

Ordinatio tua
pferat dies pf.
xviii.

En. iii.

x ad corint. xiii.

x xlv.

Ad Ro. x

De cons. oib? aia

O rdo angelice Ierarchie
 hinc p[ri]m[us] instituitur pater atq[ue] mater
O rdo d[omi]ni p[ro]fuit quicq[ue] creatura bono
 p[ri]ncipio p[er] d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m c[on]stituta p[ro]vocat
S piritib[us] superis ordo modus q[ue] dat[ur]
 Ipsi eti[am] inter se certa statione/ choris q[ue]
E chole starent: minor u[er]o: Ille minor
 mag[is] sed i[n] angelica sensu de[us] ip[s]e h[ab]uit
N atura: equale d[omi]n[u]m caput et d[omi]n[u]m
 Sic bon[us] ille p[ro]p[ter] demon[em]: mag[is] ordo i[n] p[ro]p[ter]
S un[us] caput abierit: h[ab]uit ad i[n]ima h[ab]uit
O rdo h[um]an[us] g[ra]t[ia]
 Dat[ur] p[ro]p[ter] vobis lapsu[m] de[us] p[ro]p[ter] illu[m]
C ondidit h[um]an[us] i[n]stituit q[ue] g[ra]t[ia]
 Inq[ue] voluntate paradisu[m] deputat illu[m]
O rdo d[omi]n[u]m certo d[omi]n[u]m atq[ue] modo:
 Ut caput agnoscat suu[m]: p[re]cepta sequendo
I llu[m]: ip[s]e scilicet rex foret atq[ue] caput
 Omnia subiacent h[ab]uit q[ue]q[ue] sub pede: saltem
E t[er]re q[ue]q[ue] subiectu[m] n[on] foret et d[omi]n[u]m
 Indoluit sed ei desecit[ur] t[er]ra i[n] fuga demon[em]
I n q[ue] f[aci]m[us] i[n]vidu[m] posse h[ab]ere ut locum:
 p[ro]p[ter] illu[m] ut caderet p[ro]p[ter] h[ab]uit ab ordo i[n] iusto
C oncedit: ut existeret f[aci]na i[n]gu[is] q[ue] docet
 Sic h[ab]uit p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m: vix sed t[er]ra regna p[ro]p[ter]
I ntegra se[m]p[er] habebat: p[ro]p[ter] ab i[n]de cito
 Quicq[ue] die p[ro]p[ter] fact[us]: z[er]o q[ue] creatura
P resert[ur]: regis n[on] habet f[aci]m[us]

Ut qz suo pane guezat sudore: labori
Subdente assiduo: perpetuo qz Jugo.
Ea fuit: Pecto qz cecidit ab ordine: nec vis
Subdant et deo: perime huc caput.
Sic factus est sathaniam celum Petine: nequimus:
Nec paradisi: ada: sed mox bligz fuit.

Ordo Regni Omnesatib

Engz de? vidit celum: terram qz: Relicto
Ordine polluta: de se omne modum
Terarcha celum: terra: et cecidit: monarchia
Seponasse: et ventum: tradita coram locum:
Regna sibi soli deliberat orbis habenda:
Regali qz sua velle tene manu:
Nec deinde adamo: nec cuius p[ro]p[ri]a mundi
Regna gmisit sceptra vel Imperium.
Ten belli dux: signa videns sub milite forti
Perdita: mox reparat: seonari p[ro] illa manu.

Consumptio Regnorum

At nova Regna caput: in postestale maligna
Consumptio sibi cogitat: atqz fuit.
De quibz ipse de? testat: penitus Jugu
Ege fuisse hominum: perdere cuius placent.
In violant caput lege: se servare remanet.
Ordine cu? statuit que de? atqz modum:
Continuo cunctos homines: neptum Ny vultu
Exerit: et absorbent corpora cuncta Papir.
Gentibus humilis de? milibus: dy? i archa
Octo anas nos seonari ab Jure.
Quid de? vidit seonari ex ordine Jussa:
Entar: natos Incolmes qz facit
Sed mox Jusep[hi] chari ne? pudibunda Reclat
Dn p[ro]p[ri]a. Insegu Jura poterna nimis.

Quidne et egressus meorum maledicere: vix
A patre in exilium migrat abinde procul.
Quo ducit celsa tunc summa stromer egressus:
Deus putat summa subtrahere atque deo
Quos dem iniqua consilio facta: probabat.
Ordine corrupto: non placet deo

Astoria monarchia
Hinc i assidue: bello ducit prima tuam
Atque monarchie sunt data principia:
Imparata in: neque a summa sua belus
Scepta sibi: atque in summa assidue deo.
Quo mouet: sunt tunc corrupti: in summa
Ordo: modum et lege: hinc hinc atque deo.
Idola sculpebat: varia quoque imagine mundus
Corrabat: planus nec modus ille deo.
Sic quoque mille: tunc tunc: tunc quingenta annos
Hoc regnum: exierunt: sceptra gloriata tunc.
Sub quoque in summa illi: in summa de tota regna
Quae sunt lege: datu deservit: modum
Sed hinc scitur: ducit ordine sardanapalus
Neglecto vni: de summa imperium.
Id quoque consuevit: pium: in solis ab ortu
Prorum: summa regna leone habent.
Hinc dei emulsi sunt atque quae reliqua
Et ducit abiecit in summa in summa deo:
Transiit abbas ortu sardanapalus
Imperium in modum atque orientis opes
Ecedor monarchia
Sic vix in summa regnum: sceptra atque plures
Quae vix centum annos: sex decies quoque stetit.
Exoritur in summa: vix regnum et ducit ortu
In summa stetit solus vix deo
Quinque in summa: quoque in summa: factus quoque propheta:
Iudicis quoque in summa: in summa habet ducit
No reges: sed in summa in summa quoque in summa:
Atque sacerdotes hoc in summa de summa.

Endecor regnum
 Omnes spaci regis populo conseruit: et saul
 Regent: atqz modici res sunt ille soli.
 Omnia sale negz ei hinc habet et monarchia
 Sola palestine hinc pha parua dedit.
 O. quoniam reges illos quozqz mutat: accubis
 In leges spernit: affuit atqz plagis.
 Pretato bis quozqz tibi: q caspia nunc genis
 Et anstora colens: fecit nupz illa foret.
 Ordo hinc omendi bene puerit: atqz
 In mandata sui deservere dei:
 Regali pium se subdixere corone:
 Inuoz et gram: mox subire Jugum.
 Omnes hostis i medos: ubi fermitate molesta: et
 Perpetua petroz more modo qz Jacem.
 In qz quadringentis octoginta finit annis:
 Hoc regnum Jude quattuor atqz stetit.
Egypti piaz
 Sic qz sub hoc bris regum babilonis adanctum:
 Persaz qz sua lege modo qz finit.
 Ordo simplex oris sic cecit: et ordine seruo
 Hoc steterat dentes camphage vsqz fecit.
 Sed darim Insignis vob: atqz potentia postqz
 Et potuit: et fecit no sua regna sequi:
 Outus et census: vna qz et psta regna:
 Ordine enasoz finit: et Imperij.
 Ante hinc et xerxes: du militat ordine nullo:
 Inful ab eongna dispem qz manu.
 Omnes ad huc quozqz fremebundi more leonib:
 Influx mox leporis fugeraz attomiz:
 Et bis mille vates submersi i equozqz gentes
 Ordine du caruit perdidit Innumeras.
Alexandri monarchia
 mox sed alexander vitor: sic persia sceptris
 Etastus In quozqz mactidum qz laus
 Et paridi exort: duo bis diademata: i vno

Corporis: ei qz alac/ bñ dedit et dñas:
Sed minù excedent legē. dñqz ordine vñit
Contempto: mortuū potula dñca bibit.
Fecit monarchia dñtūat Inqz p annos:
In dñodena sed hñc postea regna cadunt.
Sic tñc regna quid hñc/ fñatōna morte sacra

Primipm p fñc tñc habuē fñm.
Venitp rāqz pñm fñatōno sanguine regnū
Incipit: qd pñm pñat ad affrños.
Vltimū affrñū p fñmēra/ fñatōna palñs:
Impetio mēdo pñcipia atqz dedit.

Pñm fñatōno pñat qz: pñcipia qz pñcipia
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.
Cede: dat hñc pñcipia pñcipia pñcipia.

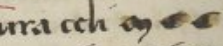
Præbuerat p[ri]mū sp[eci]e q[ue] t[ra]nsmittit. ut se
 In beluā cesar[em] Ieremias Imperiū
 Sic et c[um] ablata p[ar]di ditione / p[er] achina:
 C[on]tra Roma[rum] septuā / habena venit.
 Neq[ue] monachic[us] cuncte licet ordine certo:
 Plurima sub septuā regna habere sine.
 Neq[ue] in h[uius] toto dominat[ur] p[ro]p[ri]o orbe:
 Nec sua tā late fluxit obiq[ue] manus.
Regni christi
 Donec obigena p[ri]ncipis sub p[ri]ncipe christo:
 Inve[n]it[ur] / redit[ur] machina tota deo.
 Qui cunctis regib[us] cessantib[us] / atq[ue] monachib[us]:
 Ad solū christū regio septuā tulit.
 Totū est q[ue] ad eū mundi revoluta p[ar]t[es]:
 In celo / t[er]ra s[un]t data cuncta sibi.
 Sic quoq[ue] cessant regna obrepata t[ra]nsmis:
 Cuncto[rum] regū nā titulu[m] ip[s]e tulit
 Et merito d[omi]ni t[er]ra est: p[er] eū q[ue] gubernat
 Reges: atq[ue] ad eū p[er]tinet omne p[ar]t[es].
 Hinc sequitur: q[uod] p[re]sump[ti]o sibi null[us] Nobis
 En vicio / atq[ue] mala / Inva aliena / fide.
 Sine ip[s]e p[ri]ma penset ab origine regna:
 Illa sibi dedit p[ri]ncipiū absq[ue] deo:
 Sic titulu[m] iusta q[ue] fide tenuisse neq[ue]bunt:
 Tempore exp[er]iat nec bene cunctis eob[us].
 Sine a carnigero repetit[ur] / p[ri]ncipe christo
 Cui debentur regna septuā soli.
 Rege sub hoc potuit / regis nomen titulu[m] de
 Nemo aliū iusto: sime p[ri]ncipio.
 Nec nos amoncat cesar[em] cū postestate
 Qui regna / t[er]ras detinuit d[omi]ni
 Obrepata / cū fuerat: possessa neq[ue]phande
 Absq[ue] bono titulo: legitimo q[ue] modo.
 Sine deo augustū repetat: om[n]i vel Inli
 Progenie: aut flammis / anthom[us] de p[ro]b.

hic constantini magni usque ad ip[s]a christi
 Regna: usque illius preempne sibi.
 Christ[us] nempe sibi solus rex d[omi]ni: ei q[ue]
 Debetur mundi: sibi iure suo.
 Ipse futuror[um] facies ponit: ipse sacerdos
 Ordine melchisedech. p[re]sent[ur] q[ue] deo.
 Quos fit ut ad christu[m] celi terre q[ue] p[ar]at:
 p[re]sentat soli regna q[ue] cuncta sibi.
 Cum petro atq[ue] aliis sibi successorib[us]: illat
 Commisit tota[m] t[er]ra[m] i[n] o[mn]i b[e]ne.
 Quidemq[ue] i[n] terris aut optime petre ligab[is]:
 Hoc etia[m] i[n] celis vincula sua geret.
 Solueris s[ed] p[er] q[uod] necn[on]: nodu[m] de celapet:
 Hec eadem i[n] celo (t[er]re) soluta manent.
Constatu[m] q[uod] magnu[m].
 Id constantin[us] cognouerat i[n]dignep[er]ator:
 Atq[ue] bona agnouit / q[ue]stuit q[ue] fidem:
 In caput a petro sibi successore corona[m] et
 Imperiu[m]: regnu[m] i[n] redit ordo boni.
 Tu vero effectus christi regnare: caput q[ue]
 Cunctos cepit et hon[or] / atq[ue] ducem.
 Tu i[n] p[ri]ncipio / sime quadrabat s[ed] alpha
 Omega omniu[m]: lex q[ue] mod[us] redit.
 Complu[m] q[ue] sime christu[m] caput et: habitu[m] q[ue]
 Atq[ue] actu gladiu[m] porrige[re] ancipitem.
 Sic veri reges q[ue] ducib[us]: q[ue]cu[m]q[ue] fuerit
 Interea: a petro scripta tunc sua.
 Quod si forte aliquis / petro sime / regna recepit:
 Ille usurpator / p[re]dicto q[ue] / fur q[ue] sime.
 No[n] etenim i[n]terant ad omne p[er] hostia vera:
 Ordine sed fido: more modo q[ue] impi.
 Sic iam mille q[ue]cu[m]q[ue] / quingentis q[ue] p[er] annos
 Romana hoc steterat ordine scripta modo:
 Rex fit de Inferior pape: sime / a fatratu

Esset hunc emictorū spirituale caput:
 Atq; ab eo imperiū capiat: Invenit qz fidele
 Intore petri se fore: et ecclesie.
 Inquit: Ierico: datus et gladius sibi: ab ipso
 Pontifice: ut praeceps reddat: amicit qz bonos.
 Hoc sunt illa: de q; ferit: lumina bona
 Magna: quib; mundū hūstet: et exradiet.
 Ignis: quippe dicit: cen lampas solis: obambat.
 Atq; animi inflammatur lumine: res qz faciat.
 Quodq; nūq; nocte illustrat: ferena gubernat.
 Corpora: et a magno lumine lumen habet.
 hic ordo rez est: mod; hic: lex summa tonat.
 Carior: inferior: subit: obit: suo.
 Omq; potestati seu contrari: sine resistit.
 Displet hinc summi: quem dedit ordo de.

Romana monarchia

Rex desiderii: daniel sanctissim; olim
 Cuncta hec pndit: postq; futura cūit:
 Quando leam pūm: mox bēsi dentib; atus:
 Deinde: etia pcedū regna patra: notat.
 Que tū exignio dūcitur: tpe: nāq; hūc
 Ordo fuit: null; lex neq;: cūda dū.
 Sexta quarta igitur: mirabilis: horrida solis:
 Visa est: cuncta vocat: continens qz minis:
 Diffinitis: reliquis qz feris: emiserit: oris
 Patet erat: pedib; cuncta animata ferent.
 Cornua magna decem capitib;: cornu qz minutu
 Et medio illoz prodit: horridulu.
 Id qz oculos habuit: terrib;: contra qz tonante
 Verba loquebat: grandia: dūda minis.
 hec fera: Romani regni signabat: apete:
 Atq; monarchia: et ab eo qz Inqum.
 Quod maris occidenti posuit prope littora sedem:
 Angulū: et europe: glūct: exiguū.
 Id quoz successu dūcti tūb;: ex se
 Regna decem ferit: particulas qz decem.

Sic capiti abstiauit sua subdita membra: fidemq;
 Quilibet: & dnm spernit habere suum.
 Ille avmbe: hic vi: se se p'scripsit & alter:
 Hinc papa exemit praesent ab Imperio.
 Cernim: hoc pacto nulla sub cessare terra
 Etate dmi: pariet rex qd nulli ei:
 Atq; Justar regni: populi qd: bebet qd: fideles
 Imperio quond: libera abire student.
 Nemo magis curat Regni defende honore:
 Sed primaria magis: commoda cuiq; placent.
 Ancephalos sine fine videt: pedibusq; lenatis
 In celum: supra perplacet hic caput.
 Ordine pueris curat qd: precedat: qm qd
 Postpositis: extenuo substantiae loco.
 Promis lene voluit: agitari qd: germania cantu
 more: meae cantu: multa agitata latio.
 Figura celi m.
 Cedit germaniam: mox tempora plena periculis
 Ventura: & magnis cuncta replenda malis.
 heu qm: lator: ne nos fata Impia tangant
 Et scriptum a nobis Imperium qd: tiamur.
 Aspice har celi qua cernitis (oro) figura:
 Se cantu: unguis fidei: sena nimis:
 Saturni: maris: atq; Jovis: variabile signum
 Coniungens cantu: fuget & hincet agnis:
 Induat atq; senes: juvenes qd: & maria corda:
 Et decem: instabili mobilitate fini.
 Quicq; age incipiet: qm qd: placet: omne illud
 Procepit cantu: more: modo qd: recto.
 Inde quatenus clades: patet & cor: eximio
 Et mala pronemur: diu phibete minas.
 Multa quidem nobis astia: & fera fata minantur:
 Cogitat at: nullus ta prope adesse dicam.
 Tempus erit: scriptum a nobis tollendum: & ibi
 Longius: at: saltem theutona terra: dote.
 Quid michi: qm: lachrymas dabit: ut deflere summa
 Communem possim: vel genere Interitum.

Constantinopolitani Imperium.
 Postea q̄ Romam dētrū p̄mē ille reliquit
 Et constantin⁹ thracia regna nonat:
 Pontifices medio tulit Inlyta Roma beatos:
 Interca q̄ horū paravit Imperio.
 At constantin⁹ firmat sua regna: duob⁹
 Cuncta septa fectis / bosphoreos q̄z mari.
 Atq̄z arce europē posuit forte q̄z bonā q̄z:
 Et vallum lybie contra / asir q̄z inimic:
 Nomine de proprio vocat hanc: Byzantia quida.
 Urbē que dicta fuit: clara potēte q̄z nimis.
 Græcorū retinēt sceptū p̄p̄a multa:
 Hinc quoq̄ ad occidentū prospicit Imperium.
 Sed cū pontifici summo pariter recusat:
 Tollit: a græca gente corona dētrū.
 At neq̄ sic legem entis / sequare modū be
 Cuius: q̄z ierico fūdit⁹ Interim.
 Na sua dū capiti subdūctū colla putabat:
 Brachia / colla / man⁹ / p̄didit atq̄z pedes.
 Hanc scythia imperi venies othomān⁹ ab arcto
 Infensū cepit: subdidit atq̄z dolis.
 Comperit tūc tandem græci / quid ab ordīe profu
 Cedere: vel propriū nolle tenere caput:
 Perdidit q̄z quam fortuna / acū q̄z pseudo:
 Quod dūc accep̄alos p̄mīat exilio.

Translatio Imperij
 Translato Imperio a græcis: germana repente
 Natio suscepit regna sceptosq̄ opib.
 German⁹ q̄z nā / nro quoq̄z nat⁹ In orbe
 Carolus: q̄z vero semine theuton⁹ erat.
 Sempe orientaliē faciē fuit: vnde recepit
 Hannā galloz / quod modū nōmē habet.
 Germani sic nos annis prope septingentis:
 Scepta sacra / vltat gessim⁹ Imperij.
 Quo liquido patet. In seculis q̄ secula tanta

Nulla monarchie gens tulit Imperium.
Na babel assyrie / chaldene / persyne / adyene
Vltro citio instabili regna tulere loco.
At nos romani nomenq; dabit q; sacra
Continuo i nro regum? Imperio.
Quodq; magis dignum est. reliqui q; iure paterno
Heredidq; loco regna habne sua.
At rex roman? legu? p vota breue
Interqua pstatum / nobiliu q; ducum:
Eligu hunc null? qm no sit cesare dign?
Et qm no scriptu iure suo ipe ferat.
Tradu? hic mod? est / ordo quoq; cesare orhone
Quo Regum melius qstet i Imperio.
Sepet ei ignominie vel meritis / vel iustitiis exorib
Masculis: atq; legit? fungi homo r eximius.
Sex ita principib? legitur rex: atq; bohem?
Rex parib? votis sepe vocat? adest.
Cardine hic qatue dedit electorib? amphum
Phem vestigal / quadria dona satis.
Centi mille quide munus caput inde quotannis
Quisq; hor? annuatob: rex hz inde parom.
Unde etia Imperium defende iure tenetur
Consilio / atq; armis / corpore / p fido:
Et merito: Imperio penes hos substantia maior
Na refidet: ad eos ommoda tota flumit:
Imperium sed eget: dux nunc aquilla illa decora
Pennigera est: rapuit vixtra cuncta fecit.
Omnes utcon: cu no ta dnoa sunt morib:
Qua laet a canib? q; foret ille fuit.
Hoz consilio rex singula facta pdegit
Semp: r illoz res stetit arbitrio.
Eumq; illis tractat comitia: cuncta revolvens:
Quod facio i pmi? Imminet Imperio.
Sed qua pregnates germania nostra diuul
Semper habet: binas una reclusa parit.

Quaeque sunt p[ro]p[ter] nona: Jamq[ue] p[ri]ncipia: p[ro]d[omi]
 Partitur: h[ec] eadem mox q[ua]z mater eu[ra]
 D[omi]n[us] trahit: conuenit concludendo:
 Nil reliquu[m]: n[on] q[uod] comp[ar]asse sat est.
 Quicq[ue] h[ic] veniunt: q[uod] sit g[er]it[us] tandem
 Scire petunt: alio f[er]it[us] abuda d[ic]it[ur].
 Inde etia[m] i[n]fultat nobis q[ua]nt[um] q[ua]z d[ic]it[ur]
 Et manas exantat: et sine fine vocant.
 Causa p[er] q[uod] p[er] X[rist]u[m] effavet an[im]u[m]:
 Principib[us] mox na[m] mora longa placet.
 Quicq[ue] aquat[ur] i[n] agm[en]e i[m]proinde tantale: sed nob[is]
 Consilio ex d[omi]no p[ro]nomina i[n]uoc[atur] i[n]nat.
 Per aut[em] h[is]tor[ia] q[ua]z i[n]q[ui]s[iti]o[n]ib[us] fuit ille p[ri]u[us]q[ue]
 Incipias factu[m]: consule: deinde age op[us].
 Ut no[n] q[ua]nt[um] p[ro]fina[ti]o[n]e ee p[er]hennit[er]:
 Sed quo q[ua]nt[um] p[ro]fina[ti]o[n]e op[us].
 Hoc fabu[m] q[ua]nt[um] d[ic]it[ur] d[ic]it[ur] d[ic]it[ur] q[ua]nt[um]
 Cardine erat: sed no[n] p[er] q[ua]nt[um] d[ic]it[ur] erat.
 Nec nob[is] aut[em] p[re]cept[um] factu[m] i[n]uoc[atur] p[er] experit
 Consilij: iuge nec q[ua]nt[um] d[ic]it[ur] placet.
 Gab[et] quid p[er]te d[ic]it[ur]: mediu[m] tunc beati.
 Quicq[ue] post q[ua]nt[um] facta i[n]uoc[atur] tunc:
 Et nob[is] alij i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] g[er]it[us]
 Et manas: longas q[ua]nt[um] d[ic]it[ur] mox.
 Et nichil aut[em] factu[m]: aut p[er]p[et]rat[ur] agm[en]t[us].
 Et nob[is] p[er]te: nec adst[et] v[er]it[as] ordo modi.

¶ Intra i[n]uoc[atur].

Jam no[n] q[ua]nt[um] d[ic]it[ur]: h[ic] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] q[ua]nt[um]
 Posthabet: h[ic] i[n]uoc[atur] p[ro]nomina q[ua]nt[um] p[er]p[et]rat[ur].
 Quicq[ue] i[n]uoc[atur] p[ri]u[us] obtinuit: mox p[ro]fina[ti]o[n]e ad
 Them[is]: p[er] g[er]it[us] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] ep[ist]olam.
 Inde alio (tunc est) regu[m] tradit[ur] p[er]p[et]rat[ur].
 Et i[n]uoc[atur]: nob[is] p[er]te d[ic]it[ur] i[m]p[er]iu[m].
 Et i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] fa[ct]a i[n]uoc[atur] d[ic]it[ur] mox.
 Et i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur] i[n]uoc[atur].
 Vixit obiectu[m] h[ic] d[ic]it[ur]: i[n]uoc[atur] d[ic]it[ur] p[er]p[et]rat[ur].
 Et i[n]uoc[atur] d[ic]it[ur]: d[ic]it[ur] i[n]uoc[atur] cadet.

Dñ melius: daret utina sim falsus: at illud
 Cata canit: monstret epa: & astia docent.
 Nec mirum nobis si canere forte innotuit.
 Ita imper canem cepim? hoc laus.
 Germanos deo genitos de germanis quonda.
 De vere fratre: fama fuisse canit.
 Nulla sed o super est hodie geordia mors.
 Germanos: nec pax: loo nec amicitia.
 Sed cuncti Inter se gressantur morte leoni.
 Paptone qz student vincte more impi.
 Ben qm deorum bella horrenda bella nephanda.
 Intestina simul furore? sic procul.
 Na them (mit? est) vndandū sanguine multo.
 Nunc Ista fontis: stagna cinere agunt.
 Dñ super: talem germano antehit pestem.
 Precha pellat thentomco qz solo.
 longum? thentomco: arabes qz? & achana regna.
 Ther bellona feror pulsa & abacta luit.
 Regna & ci dimsa cadunt: adu? dar? hosti.
 Per fanth. dispar dertu: aratu iugum.
Conclusio vboz marcenst
 Sed quid nra quera ta pperu semla: que nunc.
 Onammet regi qstutere ducet:
 Om stabili Imperio: & geordi pace ligant.
 Redere Indum Justicia qz parant.
 Felix vāgionū locut: vobis sanctissima them:
 Conclusum hoc faude qz penes extat opus:
 Per quod fama det? abact? & iugum nūc
 Ordine germane reb? coactere bono.
 Indum demet? Inopi datus: atqz pupillib:
 Ine qz nūstiat? panperū: & indigene.
 Prefectum cū tā iust? doctusqz: modest?
 Presideat pnceps: Indum qz regat.
 Om Inmor fuit qmē etate: latm?
 Atamcy: human? morib? atqz cornū:
 Illi matm? venerabilis atqz senatū
 Affidet: & pendens: iusta semqz cohore

Tumba qz ta celebrat: qz tot colligit orbis:
 In qz dnm possit dno statuisse locum:
 Vstra putat Rome: seu dnm maris asser:
 Seu parlamentu galha quale totu:
 Induo hoc leges qz plebsuta dignebit:
 Atqz male mores scena seneca fecerit:
 Qmz libertas germani nois: ampla
 Fama qz dno dno perpetuanda dno:
 Inde etia fidei sequitur tutela sacrate:
 Chra stude qz adest presom ecclesie:
 hinc propelluntur thura: atqz iunua quere:
 Scena coherentur rimina: vobis plet:
 Inde parat periet pueris committere letus:
 Threbit ammuo hmgis hqz sum:
 Dignos qmz fuit Repetere qz pda/saco hoc
 Induo rancie: Justitia qz potest:
 Omibz hinc terrib papo: z tranquilla parantur
 Ocia: formantur scetia qz imperium:
 her fortuna quidem tibi ei tibi maximilant
 De super a summo venit adest deo:
 Et ta dnois: clares dnois: benignos:
 Prestantes qz dnois nactus es imperium:
 Consensu paruli qz regni exaltare honorem:
 Invando qz voluit hinc subesse tibi:
 Qme non ta sancto ta iusto ta qz beato
 Proposito faneat: parcat atqz libent:
 Fete aiam z corp: dnois hinc impende rebus:
 Qne pro Justitia fuit bene cepta/sacia:
 Det modo felice fine optatu qz: probatib:
 Inppunt: In to pzmepio qz dnois:
 Et qz palam vobis loquar: illustissima tumba:
 Conscripti patres principis: atqz dnois:
 Pa dno dno felici fidei obnubrat:
 Proadras vestra fata benigna dnois:
 Et ta pelazo: In to qz pro qz subesse
 Dno dnois regi: magnanimo qz dnois:
 Consilio dno regni intabit: ille:
 Et vestro colendet sceptru sua amplio.

Ille gubernator. Vos Rom. atq; anchora navis.
 Confido vestro. postq; a amica venit.
 Vos quoq; germane gentes. populi q; presentes.
 Imperij vobis sit rogo cura sequens.
 Asta licet nobis gressaria multa minent.
 Siva simul. qmbo sidera sua micent.
 Sidera vnicuiq; maneam. i ordine saltem.
 Et capiti subsum. membra minora suo.
 Parua licet nobis sit copia. vnicuiq; gentes
 Possim. i origine. affert ut ordo tamq;
 Est ad modum. bene vnicuiq; posse paratu.
 Et quoq; de tenui posse lenare domum.
 Sepe vides modica. legi ordine pauperes edes.
 Et plene. a mltis esse. vbiq; modis.
 Vnde etiam. Item sepe alia palana regum.
 Sinita. a summo prope abacta loco.
 In cunctis q; sum. de se. a disiecta. reguntur.
 Ordine du nullo. du sunt lege. meant.
 Ordo est qm emulat res. cessare cogit. iuliorat.
 Ordo est qm parat. tollit. i astria laet.
 Horum adest. eorum q; sequens. vbi defuit ordo.
 Ordine periculis. nil placet. usq; deo.
 Theutonibus ad vram. iuvoco. patre q; salatem.
 Respice. a regis. suscipe. Imperium.
 Sic et tu teris. res. oppida. vestra. domusq;
 Tenta sub iucolium. stant. satis. Imperio.
 Nec vos pntibus. moueat. de iudicia. tributa.
 Que lenia. a famuli sunt. solvendo. modo.
 Felix parat. quata sit. sen portio. quicq; seorsum.
 Conferret. totu. q; retinet. q; sum.
 Ille obulit. boni. est. sancto. q; exponit. vbi.
 Qui libra. dno. sciat. ab iudicio.
 Nec pmi. hor. vobis. iudici. antea. multo.
 Soluere. gentes. a populi. azimigari.
 Regis. affert. semper. solvere. tributa.
 Vbi dno. babylon. maxima. censa. sunt.
 Indis. du. voluit. certare. semyranno. ante.
 Excepit. domum. sit. q; orientis. opes.

Perisse longinamini actapescere qz tributa
 Impofum: dicitur no min' ille pmo
 Qm et fennator patre/ patibz: et amari
 A cuncto populo no min' emecunt.
 Macedones qz pmo qz gena dicit philipo:
 Qm et alexandro contulne suo.
 Exm edutu qz a cesare: mnd' qz oib'
 Per capita huc cenfa solueret Imperio.
 Qm vel apud gallos qm dicitate finmtur
 Franca no cenfum pende semp habet.
 Vel hispanos: vel totu protin' orbem:
 Italia qz callabros/ sarmaturos qz lareb:
 Nos met' atqz timor regu qz potentia/ adegit
 Solueret compulset: magna tributa mmo.
 At nos libeu' nostra quoqz sponte volentes:
 Veniunt in noam: solvunt exiguu.
 Id quod nec cenfus dici poterit/ de tributu.
 Libera sed potius munitia p'sidij:
 Nec minor inde manet libertas p'fca demsgz:
 Quo semp fiet/ thentou' orbis erat.
 Sed nos Imperij reb' furmorum: vel nos
 Tutavi Imperij protegere atqz qnari.
 Credat: nec ei parsum michi. solui ego pensum:
 Per qz libeu' dndum: nec rehabe' velim:
 Publica quo Impedia fa sancta negotia regni:
 Unde salus patrie penderet Imperij.
 Thentona terra igit' capm patient' obedi:
 Mandans pace: qz fca saria iusta libeu'.
 Sit tua stare dm poterit felicia sceptru:
 Sit virtute tua vincte munita potes.
 Qz p' verba dei g'femim': subnecio
 Qm te te odest: h' qz tributa dubio.
 Cesare ille subet q'fuit dare cesari: q' ipi
 Solvere deinde deo: sunt bona si qua dei.
 Ordine sit curans noster procedet opimo:
 Temonem qz trahent ordine iussus egi:

Sic quozq; deitum? caneu tam mobile figmny:
 Et causa oborta scorpis proueniat:
 Impiter aspiciet vultu nos forte sereno:
 Quomozq; alcorothem maris quozq; noster erit.
 Sic breuitas stultis transcurram? ordine rupto:
 Om ficeat regni magna vima fin:
 Dum qz modum et norma bene viuendi atqz brate
 Perierunt: palmam? regna perdidit ear.
 Vale Inlyte lriter
 Epigramma thome bertadelli cymbri adolescentuli
 primarii & Impubescis ad d. Seba. Brani vtmsq; Iny
 doctore: poeta argutissim argutissim.
 Duxerit merito seho grumania fama:
 Nam poterit laudes scribere docta sua:
 Cedere nam poterit? poterit quozq; tradere palmam
 Dnfoma: & cedet gigna magna sibi.
 Iste iura mitem: astoria qz origo gubernat:
 Et inagis qz patem fidea queque dno.
 Pythagore hi celebrat hi docti dogma platoni
 Iste reperit dno o medicina final.
 Iste quozq; & aonio reuocantuo dectice misce:
 Et multo capiti est deha lano? honio.
 Dum sed volu auo qdellu fama poetam
 Pergaseo mitem? qm bene fonte caput
 Quem leges nec iura latem: sic iura mitem
 Examinib? poterit? pitem qz modis:
 Opater columen? vob quozq; glia gentis
 Brantitue dater forma colima conuio:
 Itallias inq? demst maior ad orab:
 Iura inq? callet: aom qz melos.
 Om postentat inq? debere negatu
 Olpe: homi qm no scripta perone sunt
 Impante conspicue diuina poemata fame
 Branti: diuina her condit mente soler.
 I fimo stultifere namis

[Handwritten signature or flourish]

